

Fasciculus temporum. Omnes antiquorum cronicas complecte[n]s / [Werner Rolevinck].

Contributors

Rolevinck, Werner, 1425-1502.

Publication/Creation

[Strassburg] : [Johann Prüss], [not before 1490]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/dqjhxj8h>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

Case S. c. 8

ROLEWINCK, W.

Fasciculus temporum. [Strassburg: J. Prüss. c. 1490]

Hain-Copinger *6916, Poyater 509, Stillwell R268

Purchased in 1972 in exchange for the original Wellcome copy
Title-leaf (supplied by photo from original Wellcome copy) and last 2 (blank)
leaves wanting. MS notes, especially fol. lx.

Theodor Ackermann KG

ANTIQUARIAT UND BUCHHANDLUNG · GEGR. 1865 · INHABER: WERNER FRITSCH

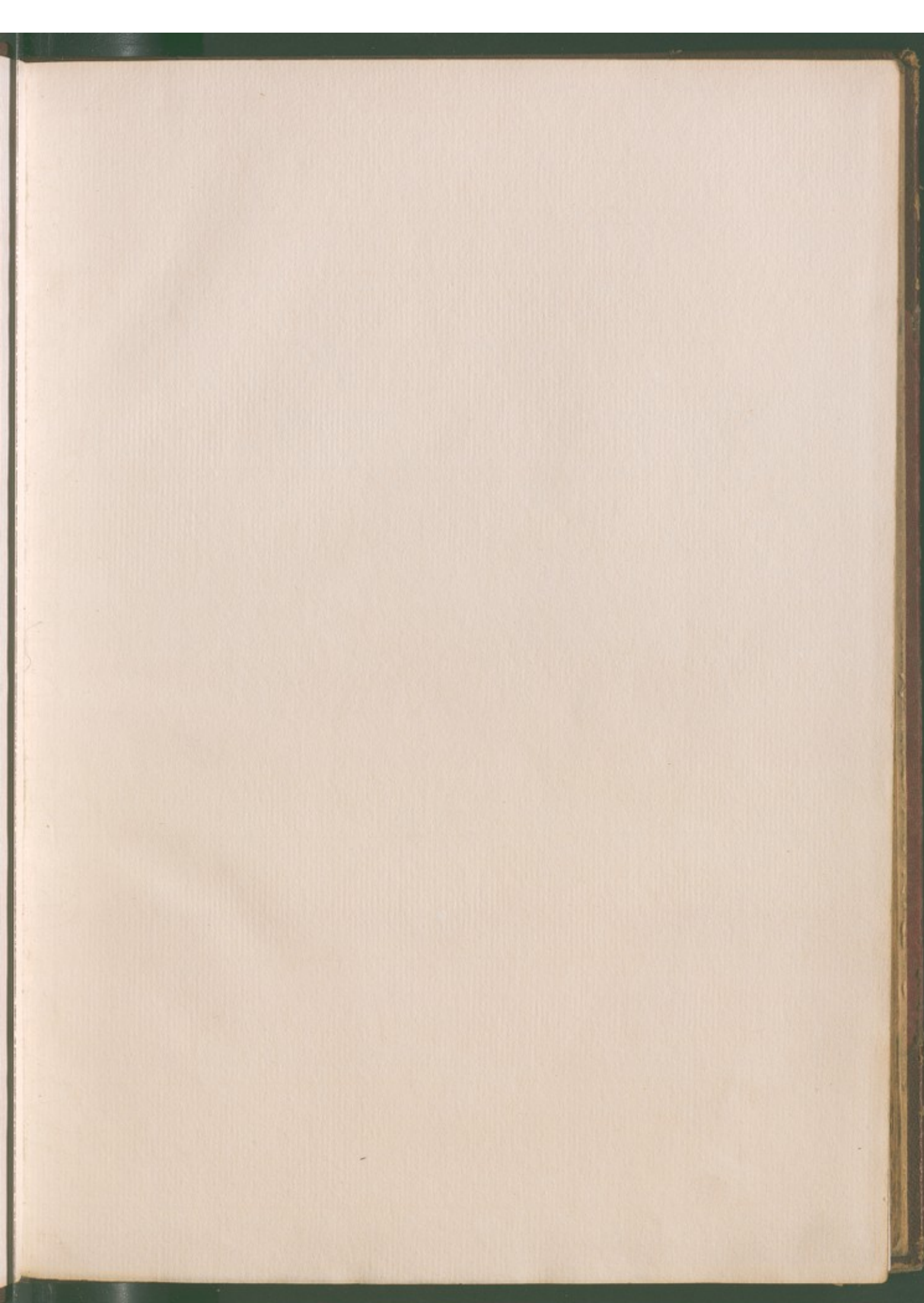
MÜNCHEN · PROMENADEPLATZ 11 · TELEFON 0811/226560

Theodor Ackermann KG · 8 München 1 · Postfach 523

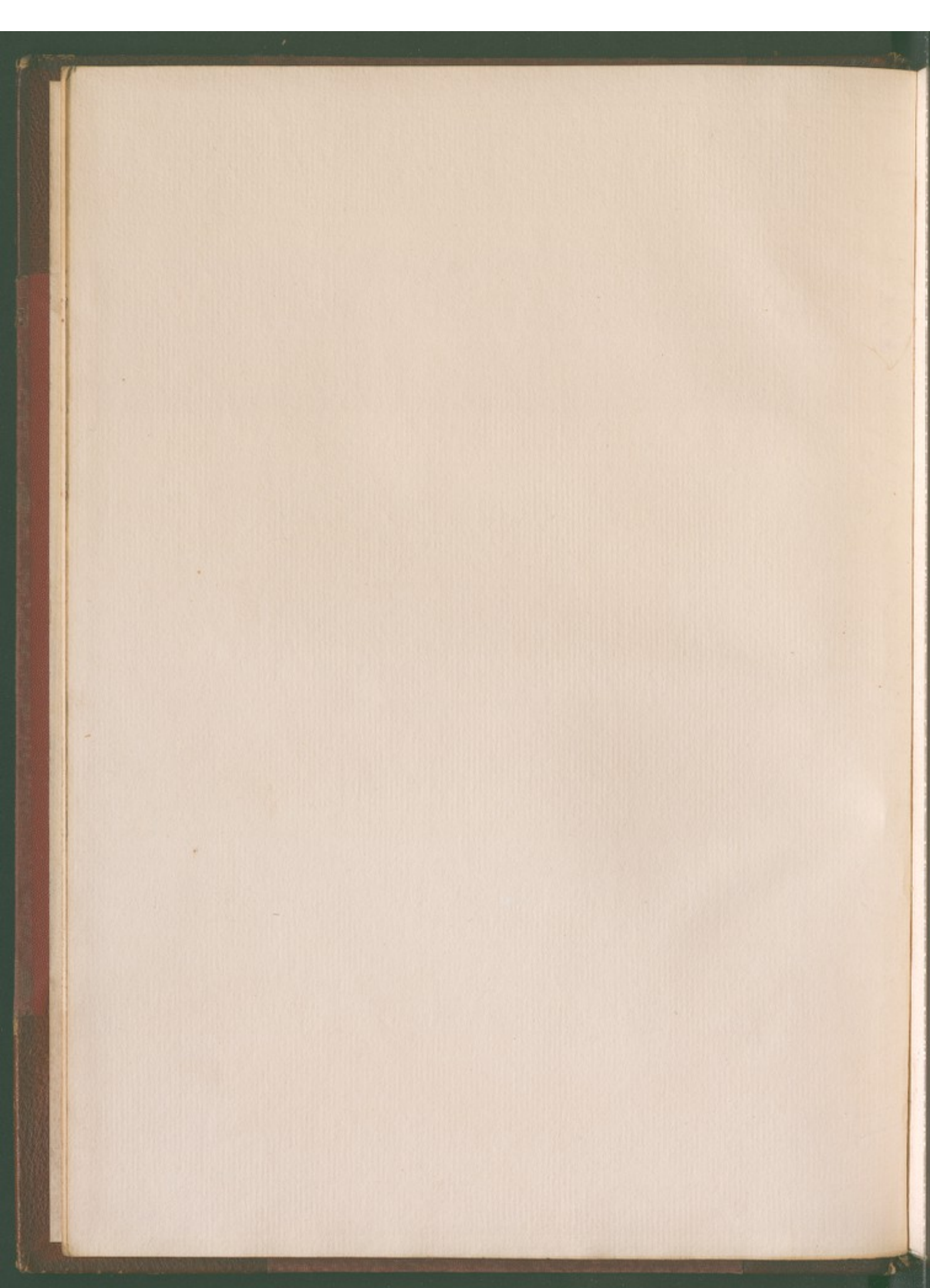
See also further
correspondence on file

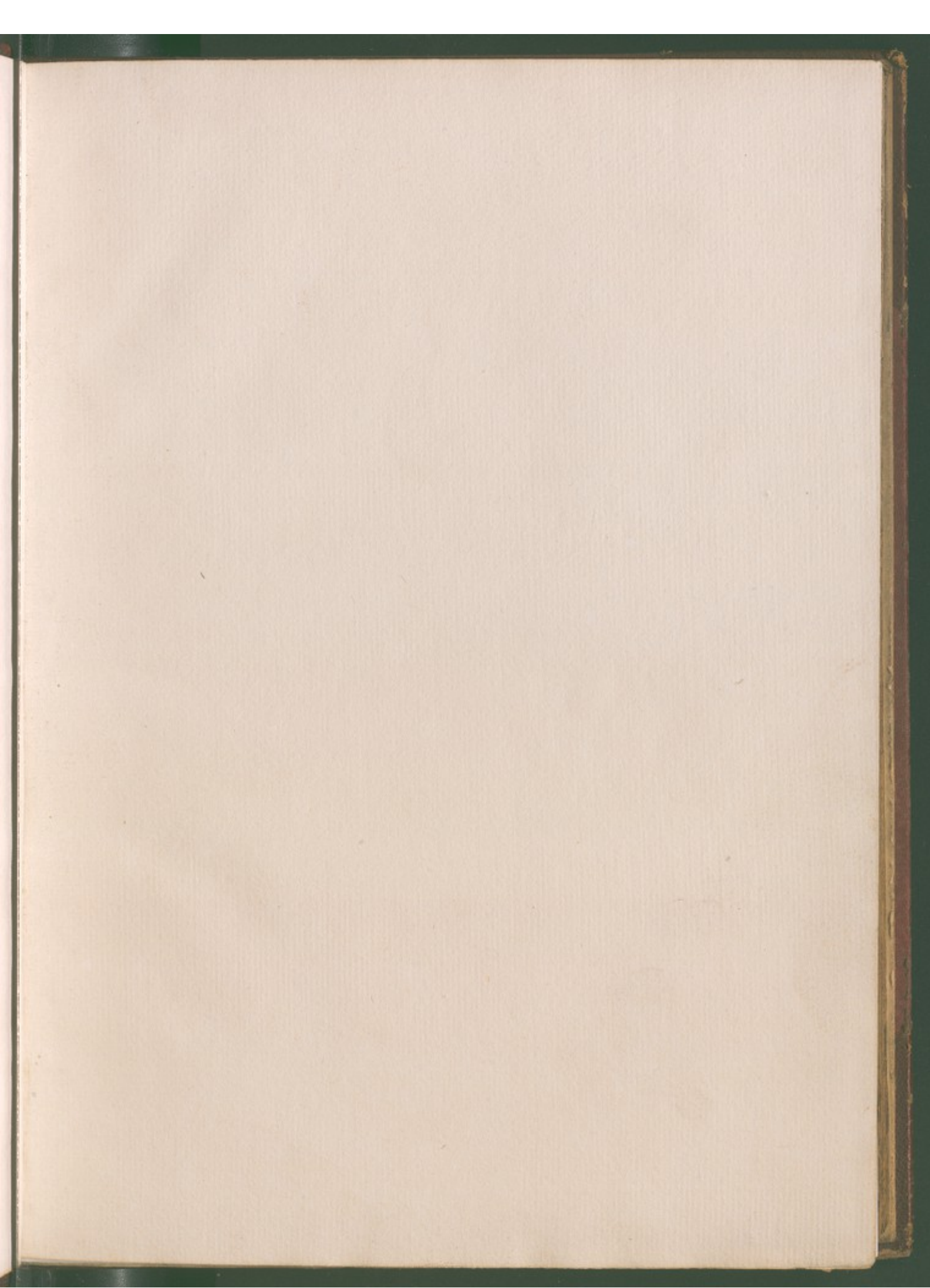

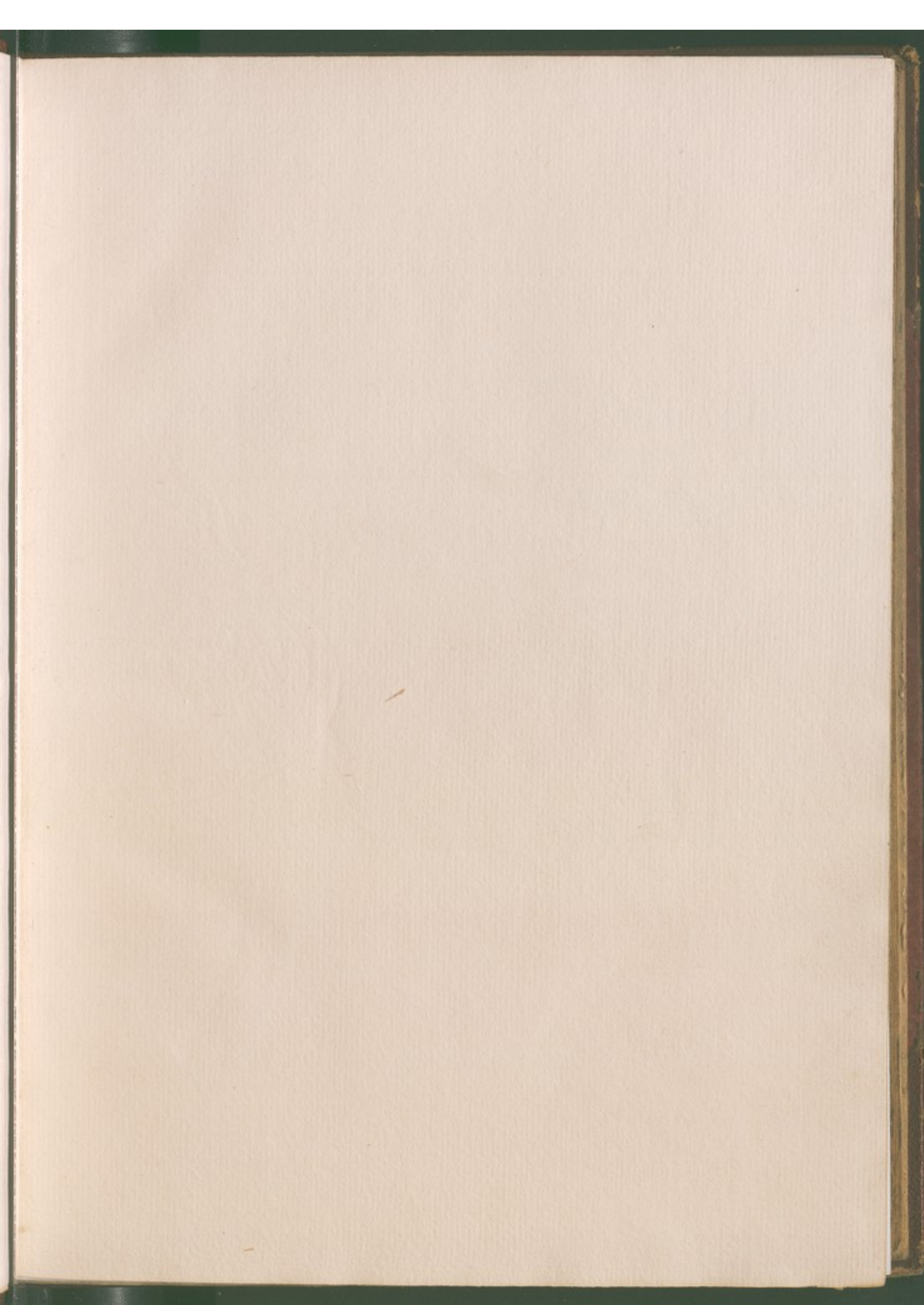

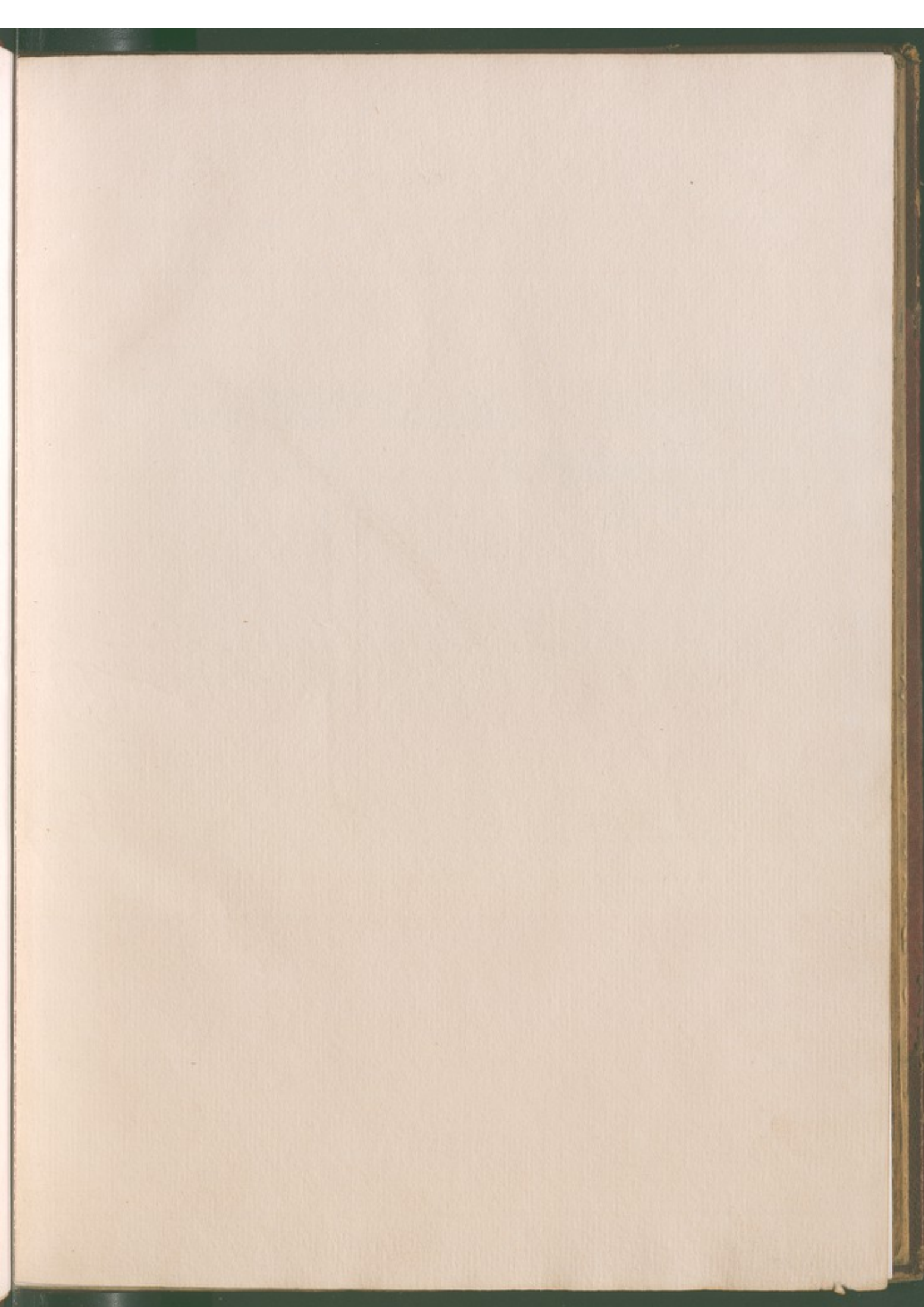

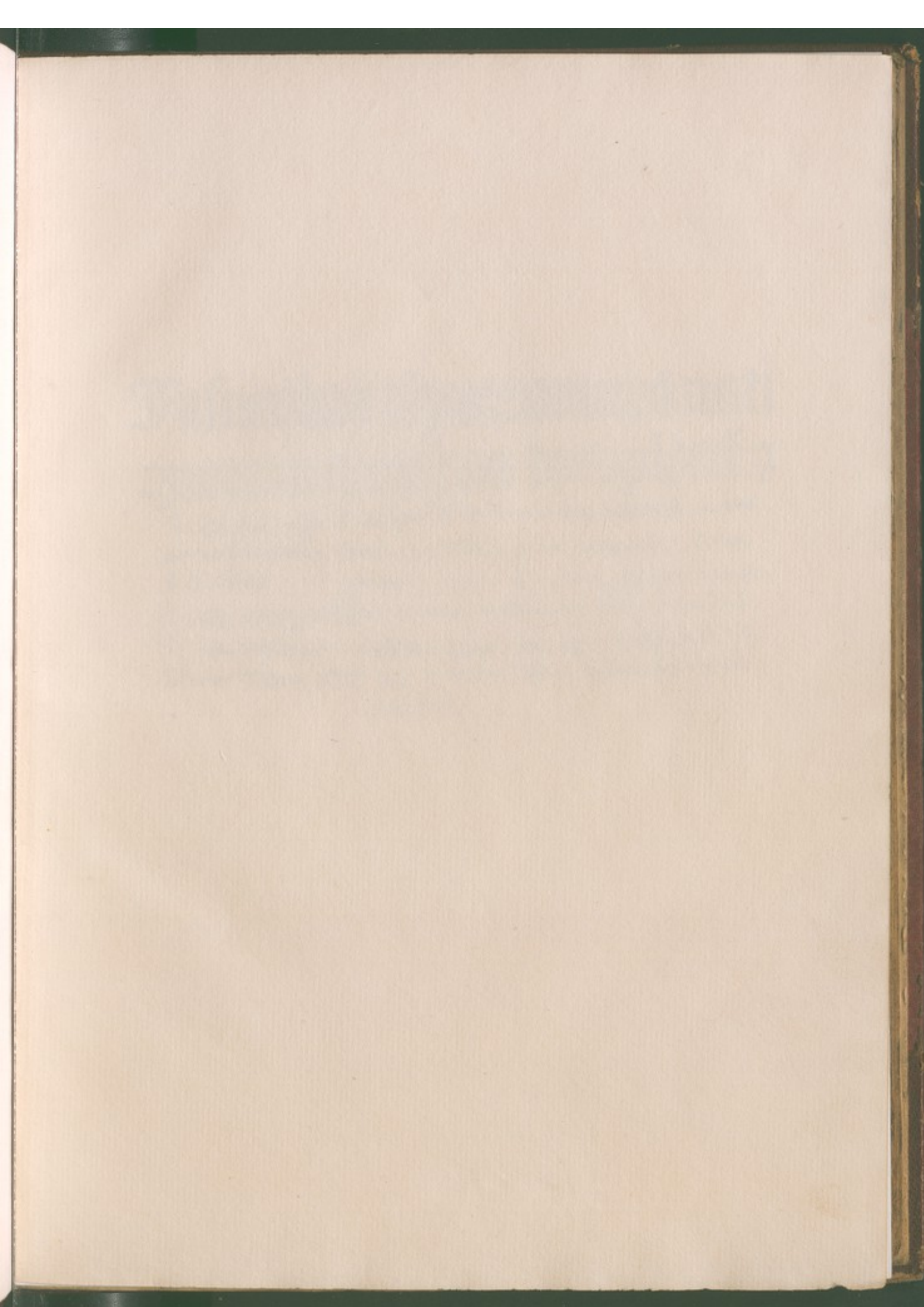

321197

Fasciculus tēporum omnes anti quorum cronicas complectēs

Auctor. iſtig opus ē. Religioſi. P. et. T. Wernheri, Rolerink, de Laer.
Natione Teuthonica, Patria. Weſphalg. ordin. carthuſienſiū, Domg.
S. Barbara, v. et. Martiriſ in colonia Agrippina, Qui vivit annoſi.
M. cccc. xciii. a tēpore colonia, vir ſenex atq. plerūq. dierū, ſub.
D. Maximiliano. i. Aſtraco, CXX. ſeu. XII. Impatori, vt.
habent Thomo. Bēdo. Bdi. D. Joani. Diſtori Nidam. folio. iii. col. i.
Circā finē,

321197

† 10101217

*Tabula brevis et utilis super li-
bro illo qui dicitur Fasciculus
Et ubi inuenitur punctus an-
te numerum. est in primo late-
re folij. ubi vero post in seculu-
do latere. incipit feliciter*

三

A baene ppheta minor	.xci
Abdias ppha	.xviij
Abdon iudex	.xij
Abdon ⁊ Sennen mres	.xlv
Abdo ppheta	.xiiij
Abel primus martyr	.ij
Abya rex iuda	.xiiij
Abiyathar pōtifer	.xij
Abimelech iudex	.xi
Abraham nascitur inchoans	
terciam etatem	.vii
Abraham morit̃	.viij
Abias ex iuda	.xviij
Abias ppha	.xiiij
Abies ignee sup hierl̃s	.xxx
Abies ignee viscunt	.lvi
Abon ciuitas capitur	.lxxxij
Adam prim⁹ homo	.ij
Adam morit̃	.iij
Adamarius clunaceñ	.lxi
Adeodatus papa	.li
Adulphus imperator	.lxxxij
Adrianus impator	.xli
Adrianus prim⁹ pp	.lxiij
Adrianus secundus pp	.lviij
Adrianus tercius papa eodē	
Adrianus quartus papa	.lxxij
Adrianus quintus pp	.lxxxij
Adrian⁹ cronograph⁹	.lxxij
Agamenon capit troyam	.xij
Agapitus pm⁹ papa	.lv
Agapitus secundus pp	.lxi
Aggens ppheta	.xviij
Agatho papa	.li
Agatha pgo ⁊ martir	.xlv
Agnes pgo ⁊ martir	.xlvij
Ahab rex israel	.xv
Alanus doctor	.lxxij
Albertus magnus	.lxxx
Albert⁹ impator pm⁹	.lxxxij
Albert⁹ scōs impator	.lxxxvij
Alchoranus cōponit̃	.lvij

Alerius vir sanctus	.xliv
Alerāder magnus	.xvi.
Alexander pontifex	.xxij
Alexander imperator	.liiij.
Alexander de balis	.lxx.
Alexander de villa dei	.lxxxi
Alexander p ^m papa	.cli
Alexāder secūdus papa	.lxxij.
Alexāder tercius papa	.lxxviij
Alexāder q ^r tus papa	.lxxx
Alexander q ⁿ t ^o papa	.lxxxvij
Almani pugnāt	.lxxviij
Almani insignes zē	.lxi.
Alphoncius rex castelle	.lxxxi.
Amelech deletur	.xij
Amazonū regnū oritur	.vi
Amazias rex iuda	.xvi.
Ambrosius doctor	.xli.
Simon pater amonitarū	.vij
Simon rex iuda	.xci.
Amos abbas	.xlvij
Anacletus papa	.cli
Ananias	.xci
Anastasia virgo	.xlvij
Anastasius imperator	.liij.
Anastasius scōs impator.	.lxi
Anastasius primus papa	.l
Anastasius secūdus papa	.liij
Anastasius terci ^o papa	.lxxvij
Anaxagoras p ^h s	.xxij
Ancelmus eōis	.lxxij
Andreas apls	.xxxix.
Anglia capitur	.xij
Anglia ad fidem cōuertit	.liij
Anglia in flore	.liij.
Anglici cū britonib ^o	.lxxxvi
Anicetus papa	.xliij
Annona de celo pluit	.lxi.
Annona de celo pluit	.lxx
Antheros papa	.xliij.
Antiochia condit	.xxvi.
Antigonus rex syrie	.lxxvij
Antonius p ^m impator	.xliij
Antonius caracalla	.xliij
Antonius macro n ^o	.cōd.
Anton ^o abbas	.xlvij.
Antonū corpus inuēit	.liij.
Appollonia virgo z mar.	.xlvij
Appollo	.ic
Appollinaris ep ^s	.xliij

Appollinaris mar.	xxxi.
Apulus pñs	xxv.
Aquarum inundatio	lxxxiij.
Aquila interpres	cli.
Aquisgrani peregrinatio	lxxij.
Baron pñus pñtifer	.x.
Brathor poeta	.lv.
Brbatus rex medozum	xxvj.
Archadius impator	.l.
Archelaus mgr socratis	lxxiiij.
Archia philosophus	ccod.
Arcturus rex bruanie	liij.
Argus rex	.ix.
Aristoteles philosophus	xxv.
Aristobolus iudeus	xxv.
Arnulphus epñs	.liiij.
Arnulphus dux lotño.	lii.
Arnulphus archiepñs	lxxxiij.
Arphaxat rex medoz	xxij.
Arrius hereticus	clviij.
Assumptio beate marie	clviij.
Astronomi maximi	lxxxiij.
Atbanasius epñs	clviij.
Atblas astrologus	.ix.
Atyla rex hunoz	.li.
Augustus imperator	lxxxiij.
Augustus epñs	clix.
Augustus venerabilis	lvij.

b	enedict ^o .i.papa	lvi.
	Benedict ^o papa.ij.	lv.
	Benedict ^o .iij.pp	lvi.
	Benedict ^o qrt ^o pp	lvvij.
	Benedict ^o .v.pp	lvij.
	Benedict ^o .vi.papa	lv.
	Benedict ^o .vij.papa	lv.
	Benedictus.viii.pp	lv.
	Benedictus nonus	lv.
	Benedictus decimus	lv.
	Bndictus.xi.papa	lv.
	Bndictus.xii.	lv.
	Benedictus.xij.	lv.
	Berengar ^o .i. impator	lvij.
	Berengrius.ij. impator.	lvij.
	Berengar ^o .iij. impator	lv.
	Berēgarius qrtus ipator	lv.
	Berna ciuitas imperial	lvij.
	Bonifacius prim ^o pp	lv.

Benhard

Tabula

Bonifacius. ij. papa .lv.
 Bonifacius tercius papa .lvij.
 Bonifacius quartus pp. .lvij.
 Bonifacius qntus pp. .lvij.
 Bonifacius sextus pp. .lx.
 Bonifacius. vij. pp. .lvij.
 Bonifacius octauus .lxx.
 Bonifacius. ix. pp. .lxxij.
 Bonifacius archieps .lxij.
 Bonus vel donnus pp. .lxx.
 Burgundiones orti sunt. .lxxij.
 Burgundi sunt christiani .lxij.

Constantinus. i. impera. .lvij.
 Constantinus. ij. impator .lvij.
 Constantinus tercius ipa. .lix.
 Constantinus qntus ipator .lx.
 Constantinus sextus impator. .lxij.
 Constantinus septimus ipator. .lxij.
 Constantinus primus papa .lxi.
 Constantinus scds pp. .lxij.
 Conscientia pura .lxxvij.
 Contra pluitatez bnificioz. .lxxij.
 Corpa triu regu .lxxvij.
 Corpus gigantis .lxxij.
 Cborisantes .lxxij.

Felix tercius papa .liij.
 Felix quartus papa .liij.
 Felix quintus papa .lxxvij.
 Festum omnium scds. .lvij.
 Festum purificationis marie. .lv.
 Festum visitationis marie. .lxxvi.
 Festum venerabilis sacri. .lxxij.
 Festum transfigurationis. .lxxij.
 Festum sci petri ad vincula. .li.
 Festum quatuor euangelista. .lxxvij.
 Formosus papa .lvij.
 Florianus imperator .xlvi.
 Francia in merore. .lxxvij.
 Franciscus minor. .lxxij.
 Fredericus. i. impator. .lxxvij.
 Fredericus. ij. impa. .lxx.
 Fredericus tercius impa. .lxxij.
 Frisia conuertit. .lxi.

Calixtus. i. pp. .xlviij.
 Calixtus. ij. pp. .lxx.
 Calixtus. iij. pp. .lxxij.
 Celestinus primus pp. .li.
 Celestinus scds pp. .lxxvi.
 Celestinus tercius pp. .lxxij.
 Celestinus. iij. pp. .lxx.
 Celestinus quintus pp. .lxxij.
 Cerdo hereticus .xlj.
 Clemens. i. papa. .xl.
 Clemens scds papa .lxxij.
 Clemens tercius pp. .lxxij.
 Clemens quartus pp. .lxxij.
 Clemens qntus papa .lxxij.
 Clemens sextus papa .lxxij.
 Clemens. vij. papa .lxxvi.
 Cletus martir et papa .xl.
 Cometa apparuit .xlviij.
 Cometa apparuit .liij.
 Cometa apparuit .lvij.
 Cometa apparuit .lxx.
 Cometa apparuit .lxxij.
 Cometa apparuit .lxxvij.
 Cometa apparuit. .xc.
 Comitatus sabaudie .lxx.
 Conciliū antiochenū .xlvi.
 Conciliū carthagini. .li.
 Conciliū aurelianēse .liij.
 Conciliū lateranēse .lxx.
 Conciliū lugduū. .lxxij.
 Conciliū riennēse .lxxij.
 Conciliū constantiēse. .lxxvij.
 Conciliū basilienēse .lxxvij.
 Conradus vel bugo .lxxij.
 Conradus pmus impator. .lxxij.
 Conradus scds impator. .lxxvi.

Dadan filius regina. .liij.
 Damasus p. pp. .xlj.
 Damasus. ij. pp. .lxxij.
 Dani idolatria postpo. .lxx.
 Decius impator .xlj.
 Demus papa .lx.
 Deusdedit papa .lvij.
 Diluuiū in achaia .lvij.
 Diocletianus impator .xlvi.
 Dionysius papa .codē.
 Dominicus ordinis pdi. .lxxij.
 Donatiste heretici .xlviij.
 Dulcis heretarcha .lxxij.

Ebdade daniel. .lxxij.
 Ecclesia magdalen. .lxx.
 Episcopat. quinqz. .lxx.
 Era quid sit .liij.
 Era romanor. .xlj.
 Era grecor. .xlj.
 Era christianor. .lxx.
 Era machomeri .lvij.
 Era alphonfi .lxxij.
 Euaristus papa .xlj.
 Eugenius primus papa .lix.
 Eugenius secundus papa .lxx.
 Eugenius tercius papa .lxxvi.
 Eugenius. iij. papa .lxxvij.
 Eusebius papa .xlviij.

Felicianus papa .xlj.
 Felix pmus pp. .xlvi.
 Felix scds papa .xlj.

Gad filius iacob .lvij.
 Gad propheta .liij.
 Gaius impator .lxxij.
 Galba impator .lxxij.
 Gaius papa .xlvi.
 Galienus medicus. .xlj.
 Gallia pene tota vastatur. .lxxvi.
 Galienus impator. .xlj.
 Gallia ante fuit .lxxvij.
 Gallus impator .xlj.
 Genserius rex wandalor. .li.
 Gasimunda regina .lvij.
 Gelasius pmus papa .liij.
 Gelasius scds papa .lxx.
 Gerardus eps .liij.
 Gerardus dux bavarie .lxx.
 Gerardus groet .lxxvi.
 Germania ad fidē rē .lxxij.
 Germanus capuanus eps. .liij.
 Germanus parisiensis .lv.
 Germanus exulatur .lxxij.
 Gertrudis abbatisa .lix.
 Gilla fgo prudentissima .lxxvi.
 Gloria laus rē edit. .lxxvi.
 Gordianus impator .xlj.
 Gothorum regnū cessat .lxxij.
 Gratianus monachus. .lxxvij.
 Grando maxima .xlviij.
 Greci pereunt miserabilr .xlj.
 Gregorius eps lingonien. .lv.

Tabula

Gregorius thuroneſi lvi.
 Gregorius filius gordiāi lvi.
 Gregorius nazanzen⁹ xlvij.
 Gregori⁹ magn⁹ papa lvij.
 Gregorius ſcōs papa lxij.
 Gregorius terci⁹ papa lxij.
 Gregorius quartus papa lcv.
 Gregorius. v. papa lcx.
 Gregorius. vi. papa lcxij.
 Gregorius. vii. papa lcxij.
 Gregorius. viii. papa lcxvij.
 Gregorius nonus papa lcx.
 Gregorius. x. papa lxxi.
 Gregorius. xi. papa lxxvi.
 Gregorius. xij. papa .eodem
 Grolla tempora & rudia vi.
 Guibelmus abbas lcxij.
 Guibelmus puer. lcxvij

Haitanarius rex xlii.
 anibal ſenior xlvij.
 Danibal atrociffimus xcx.
 Deſion heretiarcha .xl.
 Deſacon ſtoycus lxxij.
 Deſtor p̄mogenitus pami. xij.
 Helena rapit⁹ xij.
 Helena regina lxxvij.
 Helena mater cōſtātin⁹ lvi.
 Helena tranſfertur. lvi.
 Helias teſoytes .cx.
 Heliodorus intrat templū. lxx.
 Hel zeus p̄pheta .xvi.
 Helizeus morit⁹ .eodē
 Helizei oſſa tranſferūt lū.
 Henricus dux ſaxonū .lxix.
 Henricus prim⁹ impator. lxxi.
 Henricus. ij. impator lxxij.
 Henricus terci⁹ impator lxxvij.
 Henricus q̄rt⁹ impator. lcxv.
 Henricus. v. impator lxxix.
 Henricus. vi. impator lxxxi.
 Henricus. vii. impator lxxxiij.
 Henric⁹ iota theolog⁹ lxxvi.
 Henricus de baſſia .eodē.
 Heraditus cerebroſus .xxij.
 Heraſiſtratus medic⁹ .xxvij.
 Hercules antē vicit .x.
 Hercules ilium vaſtat .xi.
 Heres ſpharſcorum lxxij.
 Heres nicolaſitarum .xl.

Heres acephalorum. lū.
 Heres wicleſſ & bus lxxvi.
 Heres adamitarum .eodē.
 Heres imaginū .lxij.
 Heres feliciaſa .lxij.
 Heres berengarij .lxij.
 Heribertus archieps .lxix.
 Hermetes trimegeſtus .xv.
 Hermetes tranſlatus. lvi.
 Hermitgildus lvi.
 Herodotus hiſtoriogra. xxiij.
 Heſtilius tragediograph⁹. eo.
 Hella auguriatrix .lxij.
 Hibernia conuertit⁹ xlvij.
 Hien propheta lū.
 Hilari⁹ eps p̄ſetaneū .lxvij.
 Hilarius eps arelateū. li.
 Hildericus rex monach⁹ lxiij.
 Hiereneus eps lugdun⁹. .xl.
 Hiſtoria ut cicero dicit .iij.
 Hiſtoria de ydolo. .xi.
 Hiſtoria libri iudiciū .eodē.
 Hiſtoria libri ruſb .xij.
 Hiſtoria. iij. libri regū .xij.
 Hiſtoria libri eſdre .xij.
 Hiſtoria libri iudith .xij.
 Hiſtoria rhobie .xix.
 Hiſtoria libri exodi .x.
 Hiſtoria euāgelica .lxxij.
 Hieronimus p̄ſbyter .xlii.
 Hieronimus obiit .li.
 Hieruſalem permittēte. lxxvij.
 Hieruſalem capta fuit .lii.
 Hieruſalem reſtaurat⁹ .xli.
 Hieruſalem deſtruitur. xcx.
 Hieruſalem reedificat⁹ xxiij.
 Hieremias p̄pheta .cx.
 Hieremias in egipto .xli.
 Holoſernes princeps .xxij.
 Homerus poeta .xvi.
 Honan filius iude .vij.
 Honoldus rex baptizat⁹ .lcv.
 Honorius prim⁹ p̄p .li.
 Honorius ſecū⁹ d⁹ papa. lxxvi.
 Honorius tercius p̄p .lxx.
 Honorius q̄rt⁹ papa. lxxij.
 Huſ & bul .v.
 Huſ filius nachor⁹ .vij.
 Honorius impator .li.
 Hormiſda papa .liij.
 Houtbile ſacū .lxij.

Hoſpicius lvi.
 Hoſtiens ſciuitas cōdiſ .xci.
 Hugo cluniaceū. abbas. lxxv.
 Hugo de ſcō victore .lxvij.

Iacob fili⁹ yſaac .vij.
 iacob moritur .xi.
 Iacobus minor ap̄ls .xxix.
 Iacobus maior ap̄ls lxxvij.
 Ianus rex ytalie .x.
 Iaphet filius noe .iij.
 Iechan filius heber. .v.
 Ieremias propheta .xx.
 Iericho extruitur .cx.
 Ieſus ſydrac .xxix.
 Ieſus criſtus naſcit⁹ .xv.
 Ignatius doctor gloſus .liij.
 Imperiū bipertitū ſit lxiij.
 Imperium tranſfertur .lxx.
 Imperatores romani .lxxij.
 Innocēti⁹ primus papa. l.
 Innocēti⁹ ſcōs papa. lxxvi.
 Innocēti⁹ terci⁹ papa lxxix.
 Innocēti⁹ quart⁹ p̄p .lxxi.
 Innocēti⁹. v. papa .lxxij.
 Innocēti⁹. vi. papa .lxxv.
 Innocēti⁹. vii. papa .lxxvij.
 Innocēti⁹. viij. .lxxix.
 Inuentio ſcī michaelis .liij.
 Inundatio pluuiarū .lvij.
 Iochim & anna clarēt lxxij.
 Iob viſ ſanctus. .ix.
 Iobāneſ baptiſ. naſcit⁹ lxxij.
 Iobāneſ bap. decollat⁹ lxxvi.
 Iobāneſ euāgelista .xl.
 Iohannes criſoſtom⁹ .l.
 Iohannes heremita .xlii.
 Iohannes damaſcentus .liij.
 Iobāneſ elemoſinarius lvi.
 Iohannes tungren⁹ .lvij.
 Iohannes anglicus .lvi.
 Iohannes ſcotus. .lxxij.
 Iohannes ſcotus .lxxij.
 Iohannes andree .lxxij.
 Iohannes gerſon. .lxxvij.
 Iohannes caſſianus. .li.
 Iohannes de t̄p̄ib⁹ lxxvi.
 Iohannes monteuil lxxij.
 Iobāneſ & rupeſciſſa lxxv.
 3.

Tabula

Johannes rufburch .lxxvi.
 Johannes dux burgun /
 die .lxxxviiij
 Johannes de capestras
 no .lxxxviiij.
 Jobāna regīa frācie .lxxxi
 Jobānes balestarij .lxxxviiij
 Johannes sozerb. .lxxxix.
 Jobānes. i. papa .liiij
 Jobānes pp. ij. .lv
 Jhes terci^o pp .lvi.
 Jobānes. iij. papa .lix
 Johannes quintus papa .lx.
 Jobānes sext^o papa .lxi.
 Jobānes septim^o papa .lxi.
 Johannes octauus pp. .lxxij
 Jobānes. ix. papa .lxxij
 Johannes. x. pp .lxxix
 Johannes. xi. papa .lxxix
 Johannes duodecim^o .lxxix.
 Jobānes tredecim^o papa .lxx
 Johannes decimusquar /
 tus papa .lxx.
 Jobānes. xv. papa .lxx.
 Jhes. xvi. papa .lxx.
 Johannes. xvij^o. pp. .lxx.
 Jobānes. xviii. papa .lxxi
 Johannes. xix. pp. .lxxi
 Johannes. xx^o. papa .lxxi.
 Johannes. xxi^o. pp. .lxxxviiij
 Johannes. xxij. papa .lxxxiiij.
 Jhes. xxij^o. papa .lxxxviiij
 Jobel propheta .xxij.
 Jonas propheta. .xxij
 Jonichus filius noe .v
 Jordanus reuthonic^o .lxxxij
 Joseph filius iacob. .viij
 Joseph venditus ē .viij.
 Joseph moritur. .ix
 Joseph sponsus beatema /
 tie .lxxxiiij
 Joseph^o historiogra. .lxxxix.
 Jouinian^o imperator .xlviij.
 Israhel in flore. .xiiij
 Israhel sine rege. .xviij.
 Iuba rex insulaf .lxxxij.

Jubileus instituit .lxxxiiij
 Jubileus mutat. .lxxxv
 Jubileus mutatur .lxxxix.
 Jubileus celebratur. .lxxxix
 Judas machabeus .xxx.
 Judea tributaria fit .lxxxij.
 Iudei deuastant puicias .xli
 Iudei plures. .li.
 Jude expellunt .lxxxij.
 Iudei cōbusti fuerunt .lxxxiiij
 Judens quidam .lxxxix
 Jodocus heremita .lix.
 Julianus occisor parētū. .xl
 Julianus impera. .xlviij.
 Julius cesar .lxxxij.
 Julius papa. .xlviij
 Justina imperatric .xlviij.
 Justinianus p^m ipera. .liiij.
 Justinian^o. ij. imperator .lxi
 Justinian^o iterato .lxi.
 Justin^o prim^o impera .liiij
 Justin^o scōs imperator .lvi
 Justinus pbs .xliij
 Juuenalis .liij

K

Karolus magnus .lcv
 Karolus secundus im /
 perator .lx vij
 Karolus tercius impera /
 tor .lxxij.
 Karolus q^{rt} impa. .lxxxiiij
 karolus rex frācie .lxxix.
 karolus marcellus .lxxij
 karolemannus .lxxij
 karolina stirps .lxx.
 karolphus .lxxij.
 katherina virgo z mar. .xlviij
 katherina desenis .lxxxv.
 karolus dux burgundie .xc

L

Lacedemon p^{dit} .x
 acedemoniorum reg /
 num .xij.
 Lacedemones sunt zc .xxv.
 Lana de celo pluit. .xlviij.
 Lantfrancus eps .lxxxij
 Lancela dñi regitur .lxxxv
 Lapis grādis cecidit .lxxx.
 Laomedon rex troye .xi.
 Laudo papa .lxxviiij.
 Laurentius martir .xlv.
 Leander gothos puerit .lvi.
 Lector quidā paulus .lxxxv
 Leo prim^o papa .liij
 Leo secundus papa. .lx.
 Leo tercius papa .lxi.
 Leo quartus papa .lxxij.
 Leo quint^o papa. .lxxij.
 Leo sextus papa .lxxix
 Leo septim^o papa .lxxix.
 Leo octauus papa. .lxx
 Leo nonus papa .lxxij
 Leo prim^o imperator .liij.
 Leo secundus imperator .lxi.
 Leodegarius epūs .lxi
 Leonhardus louioceñ .liiij
 Leonhardus heremita .lvi
 Leontius cōsularis mī .xlv.
 Leontius .xlvi.
 Leonida rex spartāoz .lxxij.
 Leonides p^r origenis .xliij.
 Leonilla martir .xlvi
 Leonina ciuitas .lxxi.
 Letania maior instituit .lxxij.
 Levi filius iacob .viij
 Leui pater oīm leuitaz .viij.
 Lex dat in mōte syna. .x
 Lia vxor iacob .viij
 Liber p^r vinū inuēit .v
 Liber leuiticus scribitur .x
 Liber nūmerorum promulga /
 tur .x
 Liber regū secundus. .xiiij.
 Librorum impressores inuē /
 ti sunt .lxxxix.

Tabula

Mirabilia tingerūt. .lxij
Libraria comburitur. .xxiiij.
Ligurgus pbs. .xvi
Linus papa martir. .xxix.
Lipardus discipuls remi. .liij
Lodonu⁹ prim⁹ ipe. .lev.
Lodonu⁹ .ij. ipera. .lxi.
Lodonu⁹ .iij. ipera. .lxiij.
Lodonu⁹ .iij. ipera. .lxiij.
Lodonu⁹ rex fracie. .lxxi.
Lodonu⁹ olim rex frā. .lxxiiij.
Lodonu⁹ dux arelate. .lxxv.
Londalus vir scis. .li.
Lothari⁹ prim⁹ iperator. .lxi.
Lotharius .ii. ipera. .lxi.
Lucanus poeta. .xxviiij.
Lucas euangelista. .xxix.
Luceria feia nobilis. .xxij.
Luci⁹ imperator. .xlv.
Lucius primus pp. .xlv.
Lucius secundus pp. .lxxvi.
Lucius terci⁹ papa. .lxxviii.
Ludgerus epus. .lxiij.
Ludi scenici instituuntur. .xxv.
Ludolph⁹ cartusien. .lxxiiij.
Ludus scaco⁹ reperit. .xxij.
Lugdunū cōditur. .xxiiij.
Luna in sanguinem tē. .lxxi.
Luppold⁹ dux austrie. .lxxvi.

M

Macedonū regnū. .xviii
Macrin⁹ ipera. .xliij.
Magūtia affligit. .lxi.
Magūtia capis. .lxxix.
Maiol⁹ abbas clūiacē. .lxi.
Malachias pbs. .lxxv.
Maniebeoz berelis. .xli.
Marcus agrippa. .xxiiij.
Marcus athoni⁹ ipera. .xli.
Marcus .ij. pp. .xlvij.
Marcellinus papa. .xlvij.
Marcion hereticus. .xliij.
Maria go nascit. .xxiiij.

Maria magdalena. .xl
Maria egiptiaca. .xli.
Maria oegnes. .lxxix.
Macedonius heretic⁹.
Martba soror magdalene. .xl
Marthella pedisseq. .lx.
Martin⁹ papa prim⁹. .li.
Martinus papa .ij. .lxiij.
Martinus papa .iij. .lxi.
Martinus papa .iij. .lxiij.
Martinus papa .v. .lxxv.
Martin⁹ cronogi aph⁹. .lxxi.
Martinus episcopus thuro/
 nensis. .xli.
Martheus ap's. .xxix.
Mathias ap's. .xxix.
Mathildis comitissa. .lxxiiij.
Mauricius cū so. suis. .xli.
Mauricius impera. .lxiij.
Maurus discipulus facti be/
 nedicti. .ly.
Macimius epus. .xl.
Macimin⁹ ipera. .xliij.
Macimus epus. .l.
Meander samarites. .l.
Mediolana p'dit. .xxv.
Melchhiades papa. .xlvij.
Melchisedech rex. .vii.
Menander comicus. .xxvi.
Menodemus pbs. .xxvi.
Menelaus. .xxix.
Meretriz infātes peperit. .liij.
Merlinus nascitur de incu/
 boi. .li.
Merodach pri⁹ rex babi. .xix.
Messala poeta. .xxiiij.
Michael imperator. .lxiij.
Michaelis tēplū p'struit. .lxi.
Micheas ppha. .xv.
Micheas contra hierusa/
 lem. .xviij.
Milo de anglere dux. .lxiij.
Mimenus rex britonū. .lxiij.
Minerva. .viiij.
Minutia virgo. .xxvi.
Misael. .xxi.

Mitridates rex ponti. .xxiiij.
Moyles nascitur. .ix.
Monarchia assyrioz. .vi.
Monarchia grecoz. .xxv.
Monarchia persaz. .xxij.
Monarchia romanoz. .xxiiij.
Monasteria solemnna. .lxiij.
Monasterium scibndi. .lxiij.
Mons qdā marim⁹. .lxx.
Mostz habēs caput. .lxiij.
Mostz in italia. .lxx.
Mostz due mulieres. .lxiij.
Mortalitas marina. .lxxi.
Mures infinite. .lxxiiij.

N

Nabugodonosor. .xxi.
Narciss⁹ p'iarcha. .xliij.
Naum propheta. .xviiij.
Naura quidam. .li.
Necemias. .xxiiij.
Nemroth p'inceps. .v.
Nero imperator. .xxix.
Nerva imperator. .xl.
Nestorius hereticus. .li.
Nichoforus imperator. .lxiij.
Nicolaus episcopus. .xlvij.
Nicolaus prim⁹ papa. .lxi.
Nicolaus secū⁹ papa. .lxiij.
Nicolaus tercius papa. .lxxix.
Nicolaus quartus papa eod.
Nicolaus quintus pa /
 pa. .lxxix.
Nicolaus de lyra. .lxxiiij.
Nicostatus dyaconus. .xlv.
Ninus primus rex assyrio /
 ram. .vi.
Ninus quartus rex assyrio /
 ram. .viiij.
Ninine destruitur. .xx.
Nobilitas quando ince /
 dit. .v.
Nobilis martir. .xliij.
Normandia conuertit. .lxiij.

Tabula

Flouergia conuertit .lxxvij.
Flouatus presbyter. .xlv.
Flouatus martyr .xliij.
Fluma pompilius. .xx.
Flumitor rex ytalie .xxvij.

O beth detribu iuda .xij.
ccasio troiano. bel. .xi.
Ochosias rex israhel .xv.
Ocho imperator .xxix.
Ochus rex persaz. .xxvi.
Octavianus imperator. .xxxiij.
Octaua assumptionis .lvi.
Odericus vir scis .lxxiiij.
Odidio abbas cluniace. .lxxij.
Ogerus dur danorum .lvi.
Oida ppbetissa .xx.
Olimpias prima .xxvij.
Olimpias m^r alexadri .xxvij.
Omogirus primus. .zē. .ix.
Ouesim^{us} eps ephesioz. .xxix.
Onicus rex assyrio. .xiiij.
Onias pontifex .xxvij.
Onias filius simeonis. .xxvij.
Onias magnus .xxix.
Onias pius .eod.
Ophir filius beli .xiiij.
Oracius flaccus poeta. .xxxiij.
Ordo sancti bndicti .liij.
Ordo cluniacen. .lxxvij.
Ordo carthusien. .lxxiiij.
Ordo cistellen. .lxxv.
Ordo cisterien. .lxxiiij.
Ordo templarioz. .lxxv.
Ordo. s. iohā. bap. .lxxvi.
Ordo guilbelmitarū .lxxvij.
Ordo dñoz tenthōico .lxxix.
Ordo scē trinitatis .lxxix.
Ordo cruciferorum .lxxx.
Ordo celestinoz. .lxxxij.
Ordo pmonstraten. .lxxxv.
Ordo canonicus. .lxxxij.
Ordo nouoz militiū .lxxxij.
Ordo saluatoris. .lxxxv.
Ordo grandimoten. .lxxxij.
Ordo q^{uor} medicarū. .lxxx.
Origenes doctoz egregi^{us}. .xliij.
Orsius .l.
Os inferni .xxiiij.

Ostertus leodiciē. .lxxij.
Ossa samuel pphē. .l.
Oswaldus eps .lxx.
Othomel iudex .xi.
Otto primus imperator .lxx.
Otto secundus imperator .lxx.
Otto tercius impator .eodez.
Otto quartus impator .lxxxix.
Ouidius naso poeta .xxxiij.
Ozeepropheta .xxvij.
Ozee rex israhel .xxvij.
Ozy pontifex .xij.
Ozyas vel azarias .xxvij.

P achoni^{us} p scis. .xlvij.
achom^{us} monach^{us} .l.
Pasuncius monachus .xlvij.
Palladius eps .li.
Palmari^{us} m^r cū vtore .liij.
Panthenus stoic^{us}. .xliij.
Pantaleon martir .xlvij.
Papias ioānis auditor. .xliij.
Papias .lvi.
Papius romanus. .xxvij.
Parisius mirac^{us} p^rigit .lxxij.
Pascalis p^rm^{us} papa. .lxxv.
Pascalis secundus p^rp. .lxxv.
Pascalis vir scis .liij.
Passagium magnū .lxxvi.
Passagium grāde .lxxxvij.
Pastores pecoz. .lxxx.
Patricius eps .xlvij.
Patricius magnus p^r .l.
Patricius martir .xlv.
Petroclus martir .xlvij.
Paula senatrix vidua .xlix.
Paulinus eps. .li.
Paulus et thercet^{us} romāi .lxxxix.
Paulus ap^ls .lxxxvij.
Paulus prim^{us} heremita .xlvij.
Paulus simplex .xlvij.
Paulus dyacon^{us}. .lxxxij.
Paulus primus papa .lxxxij.
Paulus. ij^{us}. papa. .lxxxix.
Pauperes o lugduno. .lxxxiiij.
Pbacee rex israel. .xxvij.
Pbaccia rex israel. .xxvij.
Pbatech filiusheber .l.
Pbara virgo sancta .lvij.

Pbarao nefres rex .ix.
Pbarao amonophis .ix.
Pbarao bochoris. .ix.
Pbares filius iude. .xij.
Pbarao comes .lvij.
Pbarus turris i mari. .lxxvij.
Pbaroneus rex argiuoz .xij.
Pax vniuersalis .lxxxix.
Pax ecclesie reddita. .xlvij.
Pax prima eccle .xliij.
Pelagius prim^{us} papa. .lvij.
Pelagius secundus papa. .lvij.
Pelagius hereticus. .l.
Peregrinus eps .xliij.
Peregrin^{us} quidā occidit. .lxxxix.
Permenides pphē. .xxxiij.
Perpetuus episcop^{us} .liij.
Persecutio prima eccle .lxxxix.
Persecutio scda eccle .xli.
Persecutio tercia eccle .xli.
Persecutio quarta eccle .lxxx.
Persecutio. v. eccle. .xliij.
Persecutio sexta eccle .xliij.
Persecutio. vij. eccle. .xlv.
Persecutio octaua eccle .xlv.
Persecutio noua eccle .xlvij.
Persecutio decima eccle eod. .xlvij.
Persecutio. xi. eccle. .eod.
Persecutio. xii. eccle .eod.
Persecutio lxxz i affrica .liij.
Pestilentia maxima .lxxxix.
Pestilentia magna. .lxxxiiij.
Pestilentia grauis .lxxvij.
Pestilentia sacri ignis. .lxxxvij.
Petreus se pfodit. .lxxxij.
Petrodella filia sci petri .lxxxvij.
Petronius eps. .li.
Petrus ap^ls et papa .lxxxvij.
Petrus martir .xlvij.
Petrus damascenus .lxxx.
Petrus damianus .lxxxij.
Petrus damianus. .lxxxij.
Petrus alphonfus. .lxxxv.
Petrus abelardus .lxxxv.
Petrus lombardus. .lxxxv.
Petrus comestor .lxxxv.
Petrus tharētascien. .lxxxv.
Petrus de tharētasia .lxxx.
Petrus de el iaco .lxxxvij.
Pilar^{us} procurator iudee. .lxxxvij.

Tabula

[illegible]

Tabula

Baraias pōnifer	.xxi	Hedechias rex	.xxi	Sibilla cumana	.xxii
Baranapallus rex	.xxii	Hedecimnīlia martyꝝ	.xxii	Sibilla helespontia	.xxii
Baraceni de affrica	.lvi	Hedes cardinalium	.lxxi	sibilla turbitina	.xxiii
Baraceni proficiunt	.lxi	Sella vxor lamech	.ii	siccitas magna	.lxxvi
Baraceni q dñabant	.lxi	Sela filius inde	.vii	sidon delef	.lxxvi
Baruch filius reu	.vi	seleucia ciuitas condit	.xxvi	sigibertus filius regis	.lix
Bagag rex egipti	.xii	seleucus rex syrie	.xxvii	Signa horribilia	.lv
Saturnus eps tholosan	.xi	sellum rex israel	.xxvii	Signum crucis apparuit	.lxxv
Saturnus rex ytalie	.xi	sellum pontifer	.xx	signa mltia pcesserūt	.lxxv
Sauinian ⁹ eps	.xxix	sem filius noe	.lii	solias apud macedoniā	.xxix
Sauinianus pp	.lvii	semeias clarus habetur	.xlii	siluerius pp	.lv
Saul prim ⁹ rex israel	.xix	semiramis assyrioz rex	.vii	siluester primus pp	.xlvi
Saulus psteritur	.xxvii	sempronianus mī	.xvi	siluester secundus pp	.lxxi
Saxonia cōuertit	.xlvii	semprius romanus	.xxviii	siluester tertius pp	.lxxii
Scaconū ludus repit	.xxii	sempronius valerius	.xxix	siluius rex italie	.xlii
Sceptꝝ de iuda aufert	.xxiii	Seneca stoycus	.xxix	simachus interpres	.xlii
Scipio flaminius	.xxix	Senacherib rex	.xix	simachus patricius	.lii
Scipio africanus	.xxx	Senio imperator	.li	symeon archiepiscopus	.xlviii
Scipio nasica	.xxxi	Senones galli	.xxii	simon comes	.lxx
Scipio seipm ingulauit	.xxxi	Septem machabei	.xxx	simon iustus pontifer	.xxvii
Scisma pmi in ecclia	.xlv	Septem sapientes	.xix	simon filius onie	.xxix
Scisma secundū ecclie	.xlvii	Septem dormientes	.xlv	simon filius matathie	.xxxi
Scisma terciū ecclie	.xlix	Septem doz. euigilat	.li	simon magus	.xxxi
Scisma quartū ecclie	.li	Septemagita interpres	.xvii	simon iudas	eodem.
Scisma quintum ecclie	.lii	Serapia martir	.xii	simon cleophe	.xl
Scisma. vi. ecclie	.liii	Serapion martir	.xlv	simplicius pp	.lii
Scisma septimū ecclie	.lci	Serapion pī. x ⁹ . mōa.	.xvi	sigismundus impator	.lxxvii
Scisma octauum ecclie	.lcv	Serapis rex	.vii	simphorianus martir.	.xlv
Scisma nonū ecclie	.lxxv	Sergius pmi pp	.lxi	Simpzonianus martir	.xlv
Scisma decimū ecclie	.lxxix	Sergius secundus papa	.lxxvi	si ndulphus pbyter	.lvi
Scisma yndecimū ecclie	.lxx	Sergius tertius papa	.lxxvii	sine iudice	.xii
Scisma duodecimū ecclie	eod.	Sergius quart ⁹ papa	.lxxi	sine rege	.xvii
Scisma tredecimū ecclie	.lxxi	Sergius eps plagat ⁹ est	.lxxii	synodus nicena	.xlviii
Scisma. xiiij. ecclie	.lxxii	Serennus martir	.lxxix	synodus cōstātinopoli.	.xlix
Scisma decimū qntū ecclie	.lxxii	Seruac ⁹ rōgroz eps	.xliv	synodus iuephesina	.li
Scisma. xvi. ecclie	.lxxii	Seruile bellū in sicilia	.xxxi	synodus calcedon.	.lii
Scisma. xvij. ecclie	.lxxv	Seruitus ppli israhel	.ix	synodus constantino.	.lv
Scisma. xviii. ecclie	eod.	Serui ⁹ tull ⁹ roman ⁹	.xxii	synodus cōstātinopolita.	.lx
Scisma. xix. ecclie	.lxxvii	Serui ⁹ flaccus roman ⁹	.xxxi	synodus septima	.lxxiii
Scisma. xx. ecclie	.lxxvii	Seruus seruoꝝ dei titul ⁹	.lvii	synodus octaua	.lxxv
Scisma. xxi. ecclie	.lxxvii	seuera abbatissa	.lix	sinacusa conditur	.xix
Scisma. xxii. ecclie	.lxxvii	Seuerin ⁹ archieps colo	.xliv	sirinius papa	.lxi
Scisma. xxiii. ecclie	.lxxvii	Seuerinus papa	.lix	sirtus primus papa	.xli
Scisma oritur in imperio	.lxxix	Setb filius adam	.iii	sirtus secundus papa	.xlv
Scitarū regnū oritur	.vi	setzelo vir sanct ⁹	.lxxvi	sirtus tertius pp	.li
Scotica gens oritur	.lxxix	sibilla samia	.xi	sirtus quartus papa	.xc
Scurrin ⁹ abbas fuldenf.	.lxii	sibilla delphica	.xi	socrates pbs nascit	.xxiii
Sebastianus martir	.xvi	sibilla frigia	.xii	sol decelincis reuertit	.xix
Seeta chorizantiū.	.lxxvi	sibilla erithrea	.xviii	sol i celo immobilis stat	.x
Secundus pbs	.xli	sibilla samia	.xx	sol obscuratur	.lxxiii

Tabula

Sol obscuratur	lxxij.	Thare pater abraham	vi.	Tetulanus africanus	xlviij.
Soles duo apparuerunt.	lxxv.	Tarquinius superbus	xxij.	Tiberius filius	cv.
Solemnis episcopus	liij.	Tharsis a quo cilices	v.	Tiberius impator	lxxv.
Solinus sydonius doctor	lv.	Tartari pmissione	lxxvi.	Tiberius graccus	lxx.
Solita pericla plura	lxxiij.	Thartari deuastat	lxxx.	Tiberius scdis impator	lv.
Sophia nobilis matrona	clij.	Thartari inuadit	lxxxij.	Tiburcius mar.	clviij.
Sophocles poeta	lxxiij.	Tauran rex assyriorum	xi.	Timotheus hereticus	li.
Sophonias propheta	xx.	Taurinus episcopus	xl.	Timotheus episcopus	cli.
Sores primus rex egipti	vi.	Teda sancta ego	lxxxix.	Titus capiti	lxxv.
Sostratus pharizaeus	lxxvij.	Teglatphalasar rex	lxxvij.	Titus diaconus	lxxxix.
Sotiorum populus et mar	clij.	Telchephobus populus	clij.	Titus episcopus cretensis	cod.
Spartani	lxxvij.	Terecio rex sicilionum	vij.	Titus filius vespasiani	lc.
Spectum historiale	lxxxi.	Tempora grossa	vi.	Titus liuius tragediarum	lxxix.
Spes virgo et martir	clij.	Templum salomonis	lxxij.	Titus liuius historicus	cod.
Spinea corona domini	lxxiij.	Templum incensum	lxxi.	Titus publicus romanus	lxxiij.
Spissitius super apostolos	lxxvij.	Templum fundat	lxxij.	Titus quintus	cod.
Spis guidonis multa	lxxxij.	Templum purgat	lxxx.	Tobias moris	xx.
Statilus episcopus	lxxxi.	Templum sancte sophie	lvi.	Togorma filius gomer	liij.
Statua marmorea	lxxij.	Templum destruit	lxxxij.	Tola iudex	clij.
Stella magna in oriente	lxi.	Templum in egipto	lxxix.	Thomas apostolus	lxxxix.
Stephanus primus populi	clv.	Tha sanguinolenta	lxxij.	Thomas de aquino	lxxxij.
Stephanus scdis papa	lxxij.	Tha cruenta	lxxvi.	Thomas episcopus	cod.
Stephanus tercius populi	cod.	Tha peccamiosa	lxxxv.	Thomas cantuariensis	lxxvij.
Stephanus quartus populi	lcv.	Tha multa superstitiosa	cod.	Tholetum ciuitas	lxxv.
Stephanus quintus populi	lxxvij.	Tha satis turbulenta	lvi.	Tranquillinus	clvi.
Stephanus sextus populi	lxxvij.	Tha pestas maxima	lxxvi.	Translatio marie magd.	lxxij.
Stephanus septimus populi	lxxvij.	Tha epus effematus	lxxij.	Translatio plurimorum	lxx.
Stephanus octauus populi	lxxix.	Theodocion interpres	clij.	Translatio sanctorum	lxxxi.
Stephanus ix. populi	lxxij.	Theodolus episcopus sedunensis	lxxij.	Translatio imperij	lxxv.
Stephanus pater.	lxxxvij.	Theodolus mar.	clij.	Translatio nicolai episcopi	lxxxij.
Stephanus episcopus leodien.	lxxvij.	Theodoricus arrianus	liij.	Transmigratio	lxxi.
Stephanus primus rex vngarie	lxx.	Theodericus rex	lv.	Tres pueri precipiuntur	cod.
Stephanus leodien. abbas	lxxij.	Theodardus abbas	lxxix.	Tres soles in celo	lxxxij.
Stephanus abbas cisterci.	lxxv.	Theodora martir	clij.	Tres soles visus sunt	lxxxvij.
Stephanus sanctus pater	lxxx.	Theodorus episcopus syrie	liij.	Tribuni	lxxij.
Stigma christi quidam multi	lxxxvi.	Theodorus primus populi	liij.	Tribunus cursus.	lxxxvij.
Strages hostium	lxx.	Theodorus scdis populi	lxxvij.	Tripbon puer	clv.
Studium vniuersale	lxxij.	Theophilus episcopus	clij.	Tripolis capitur	lxxxij.
Sueytor inde	vij.	Theophilus episcopus	clvi.	Tripbon rex syrie	lxxxi.
Silpicius bituricensis	lxxij.	Theophilus	clvi.	Troia vastatur	lxx.
Sulpicius seuerus	l.	Theophilus qui se dyabo	lv.	Troianum bellum	clij.
Summa occisorum de pscis	lxxvij.	Theodosius impator	clix.	Troianus impator	cl.
Suphene de iaphet	v.	Theodosius ij. impator	clij.	Trois in dardania.	cl.
Superiores animae	lxxxix.	Therencius romanus	lxxxix.	Trophinus episcopus	lxxxix.
		Therencius comicus	lxxx.	Trophina vxor decij	clv.
		Terra sancta	lxxxij.	Tubat	liij.
T abernaculum patris	l.	Terremotus maximus	li.	Tubalchayn malleator	cod.
Tacitus impator	lvi.	Terremotus primus	liij.	Tuellinus rex vngariorum	lxxij.
Talarandus	lxxxv.	Terremotus maximus	lxxxv.	Tunica domini reperit	lxxij.
Talmud iudeorum	l.	Terremotus magnus	lxxxij.	Turci de montibus	lxxij.

Tabula

Thureidolo quidez lxxix.
Turris babel .v.
Tubal .v.

Uacat imperium lxx.
Uagof pfectus .xxvi.
Valens imperator .xlix.
Valentinian^o impator .xliij.
Valerianus hereticus .xliij.
Valentinus papa .lcv.
Valerianus martir .xliij.
Valerianus martir .xliij.
Valerianus impator .xlv.
Valerius maxim^o .xxxv.
Valerius gracius .xxv.
Walbertus vir sanctus .lxxvij.
Walpurga virgo sca .lxxij.
Varro doctissimus .xxxiij.
Vaticiniuz quoddā .lxxxi.
Vedastus atrebacen^o .liij.
Venetie et padua .xliij.
Veneriari ciuitas .liij.
Vetus magn^o fuit lxxxiij.
Veni^o horribilis .xc.
Vespasianus impator .xxxix.
Vernerus puer sc^os .lxxxiij.
Wenzlaus princeps .lxx.
Wenzlaus impator .lxxvi.
Westphalia incipit pueri lxi.
Wibertus vir sc^os .lxxix.
Victorinus .xliij.
Victorinus .xliij.
Victorianus pconsul .liij.
Victor miles .xliij.
Victor p^omus papa .xliij.
Victor sc^os papa .lxxiiij.
Victor tercius papa .lxxvi.
Victor .xliij.
Victor cū plurib^o .liij.
Victor ep^os capuanus .lv.
Victoria virgo et martir .xlv.
Victoria miraculosa lxxix.
Vigilius antiodoren^o .lxi.
Vigor boiaacen^o .liij.
Wilhelmus heremita .lxxvij.
Wilhelmus parisiens^o .lxxix.
Wilhelm^o impator .lxxi.
Willibrodus ep^os .lxi.
Vincentius martir .xliij.
Vincentius de valeria lxxvi.

Vincetius speculator lxx.
Virgilius poeta .xxxiij.
Visiones tondali lxxvi.
Visiones elizabet^o lxxvi.
Visiones bildegardis lxxvi.
Visio horrenda lxxvij.
Visio febilis .lxxv.
Vitalis martir .xxxiij.
Vitellianus papa .lx.
Vitus et modestus .xxvij.
Vlpian^o iurillegalis .xliij.
Vndecim milia p^oginuz .liij.
Vngari ges inculta lxxvij.
Vngari vastant romā .lxxix.
Vngaria puerit^o ad fidē lxx.
Urbanus prim^o papa .xliij.
Urban^o secundus p^o lxxxiij.
Urbanus terci^o p^o lxxxiij.
Urbanus quart^o p^o lxxxi.
Urbanus q^ont^o p^o lxxv.
Urbanus sext^o p^o lxxxiij.
Urias ppheta occidit .xci.
Ursinarius presul sc^os lxxxiij.

Xerxes rex assyriorū .viiij.
Xerxes rex persarū .xxxiij.
Xpistoforus papa .lxxxiij.
Xp^os dñs nascitur .lxxv.

Yanan a quo greci .v.
dolatria oritur .vi.
ysabel vxor abab .xv.
ynach^o pri^o rex arginoz .viiij.
yoia da pontifex .xv.
ypolitus martir .xliij.
ynach filius enoch .liij.
ysaac filius abraham .viiij.
ysaac moritur .viiij.
ysachar filius iacob .viiij.
ysaias nobil^o ppheta .xxxiij.
ysaias martirio coronat^o .xc.
ysis regina egipti .viiij.
ysuar .lx.
yuo sanctus doctor iur^o .lxxv.
ysuardus monach^o .lxxxiij.

Zabulon filius iacob .viiij.
zacharias et elizabet^o .lxxxiij.

zacharias papa .lxxxiij.
zacharias rex israel .xxxiij.
zamri rex israel .xv.
zeraia pontifex .xliij.
zelpba concubina iacob .viiij.
zenocrates p^os .xv.
zeuerinus p^o et mar^o .xliij.
ziptineus dux bohemic lxxv.
zorastres rex bractiano^o .vi.
zoroabel rex .xc.
zozimas abbas .lxxxiij.
zozimus papa .l.

Finis tabule

Solum I

Generatio et generatio laudabit opera tua

Generatio et generatio laudabit opera tua et potentiam tuam pronuntiabunt. scribitur. ps. cxiij. Cum non sine multa diligentia: sanctorum patrum studia: temporum decursus supputarunt. non dubium quin magna utilitas ecclesiasticis viris. et precipue illis qui ecclesiasticam politicam gubernare habent: inde proueniat: nec ulli statui hominum hoc parum prodesse credendum est: si temporata mente ad rerum gestarum historias: quas ob diurnam memoriam studiosi viri conscripserunt oculos leuent: quibus plerique id minus perspiciunt. Decet namque viros virtuosos precedentium facta sepe ad memoriam reuocare: ut bonis exemplis discant dignis operibus insistere. ut in malis valeant perditionis scopulum declinare. Verum nisi preciosum a vili separetur: stulta concupiscentia se temptare non valens: in tenebrarum voraginem precipiti cursu mergeretur. Ob hoc sancti doctores videntes: quod ad intellectum sacrarum scripturarum et ecclesie regimen: historiarum decursus et parte necessarius esset. simulque omnium gestorum congeries in utilis. tum pro sui magnitudine. tum pro superfluo et viliu factorum repetitione superflua: quaedam nobis historias canonizarunt amputatis fabulis superstitiosis ac genealogis interminatis que ad rem non pertinent. Sicque factus est per maximos eorum labores: ut peno similes tota temporum historia breuissimo studio a quolibet intelligente iam nedum sine labore: immo cum cordis oblectatione possit incorporari. Decuit quoque ad ornatum scripture: ut hac pulchritudine non careat que omnibus gentibus tamquam lucerna prefulgida in obscuro loco proponenda fuit. Ingenium insuper humanum quod magnifice plura comprehendere facilius potest: hoc delizioso prato diuersorum florum priuari non debuit. in quo varia virtutum exempla reperies: factaque reprobare et considerare: illa carpere: hec pretereire moneretur. Videre enim supra modum est delectabile: qualiter primi nostri parentes: ex quibus originem duximus instituti fuerint: assummo omnium gubernatore deo. deinde quis decursus eorum: quo modo defecit et profecit rationabilis creatura in sapientia. virtute. potentia. sanctitate. longevitate. et sic de alijs. et in omnibus his diuinitum regimen admirari quod sit deus mirabilis in creaturis suis: quod numquam administrare cessauerit illis quos condidit. quanta creatoris longanimitas et misericordia. et quod inscrutabilis diuinitum iudiciorum abyssus. Nec infinita alia peruolans humana industria pennis quibusdam interne contemplationis: non solum preterita et presentia: sed etiam futura metitur: dum ex simili bus ad similia progreditur. cui si bona voluntas adiuncta fuerit: tedio quodam incolatus habus in deum surgit ad laudandum: et regitandum: et contemplandum: cupiens dissolui: et effusus christo in eternum. Incipit ergo hec contemplatio in iocunda contemplatione creaturarum. et finit in felicio tedio caritatis: et appetitu creatoris. iuxta illud. ps. Quid enim mihi est in celo: et a te quid volui super terram. Mihi autem adherere deo bonum est. Hoc forte in preassumpto verbo idem psalmista nobis persuadere nititur: dicens. Generatio et generatio laudabit opera tua: et potentiam tuam pronuntiabunt. Quasi dicat. Per omnia que in mundo casura cernimus: ad te quod nunquam deficiat redere debemus. Que utique sententia valde accommodata est ad propositum nostrum. Cum enim teste augustino plura in sacra scriptura commemorantur que nihil significant. et tamen necessaria sunt propter ea que aliquid significant: necesse est talibus ita uti: quibus sterilia sunt: sic illa que secunda deuotione immediate in deum mentem nostram subtrahunt. alioquin non recte scripturam legimus in qua spiritus sanctus loqui credendus est. Sunt ergo arida quo ad superficies littere: sed gratia quo ad spirituale intelligentiam. Que autem ita aliena sunt: ut nequaquam spiritualiter intelligi possunt. aut non expedit: omni tamen veneratione digna sunt propter finem in quem ordinantur: qui est scire et diligere deum. Et de hoc genere videtur esse supputatio annorum: que in sacra historia diligentissime annotata continentur. De qua: ut idem Augustinus testatur: hoc certissime tenendum est quod tanta est diuina auctoritate roborata: ut omnino falsissimum sit: quicquid ab ea discrepat: ut cum ea omnino concordari non possit. Que cum ita sint: mirum valde videtur: cur sancte scripture tractatores de hac materia in tantum sunt diuersi in pluribus locis: utque hodie. ut aut omnino aut vix nequean t concordari. Aredit illa antiqua et famosa questio de translatione. lxx. interpretum: an potius ei standum sit in supputatione annorum: an textui hebreorum: que

Prohemium

moyses ille maximus et primus legis promulgator edidit. **D**ic contriuerunt sancti doctores ingenia sua. et quilibet pro capitu suo dixit quod sensit. Et quia periculosum est de magistrorum ecclesie iudicare sententijs. ut dicit iberonimus super danielem. et nimis laboriosum est omnia retexere. ideo beda post alios qui studiosius in hac materia sudarunt elegit modum orosij qui satis concorditer cum iberonimo et eusebio et alijs magis auctenticis de his loquitur. et dicit ecclesiam hunc modum tenere licet alios non reprehendat. quare actum videtur ut hec supputatio magis vulgata sit in libris plurimorum postea scribentium. **A**ugustinus etiam in .xv. libro de ciuitate dei multa de his tractat. sed satis dissentit a positione bede. quia sequebatur exemplaria que tunc magis vulgata fuerunt. ut etiam pater in omelijs suis. et maxime super psalmos. **P**osino autem orosij et bede habet. quod a creatione mundi usque ad natiuitatem abrahe fluxerunt anni. iij. milia. cxx. scilicet septuaginta. **H**ebrei minus habent. **M**ccc. lvi. quia secundum bibliam correctas iuxta hebraicam veritatem ab adam usque ad natiuitatem abrahe sunt anni tantum. **M**cccc. lviij. Deinde satis concordat cum hebreis. lxx. interpretes usque ad destructionem templi. que vocatur communiter Transmigratio babilonis. **S**equentia tempora non habentur ex canonica scriptura: sed ex alijs historijs tam gentilijs quam iudeorum. **E**t ite. ibi est diuersitas: sed non nimis magna. **S**imul igitur colligendo secundum bedam a mundi creatione usque ad christi natiuitatem veniunt anni. v. m. cccc. et hic est modus ecclesie. **U**nsus. **U**num tolle datum ad milia quinq; ducentis. **P**laudenti dno beda dat a pro rhoplasto. **D**e vltiori discussione huius questionis vide si placet augustinum. vbi supra. et hieronimum et alios locis suis. **D**ic autem quia breuitati studemus: prolixitas ipsa in obis multum vitanda est. **C**olligere namque disposuimus iuuante domino ex pluribus libris fasciculus quendam temporum a mundi creatione usque ad presens. in quo tam sacrarum scripturarum quam diuersarum aliarum historiarum facta. tamque in memorali quodam compendio se religabimus. **F**aciam proinde iuxta sententiam histori. quod solent qui terrarum situs in breui quasi tabella depingunt ita totam humani generis imaginem: temporumque decursus in pauculis folijs complectar. **N**ec mihi conscius sum aliquid me posuisse quod non in fide dignis historijs habeatur. aut alijs libris ecclesiasticorum doctorum. siue quod nunc ex eorum dictis aperte sequatur. **U**bi autem dubium fuerit. an sic vel aliter. hoc ipsum etiam ita ut reperi pari modo annotaui. **E**t ne ipsa superficies historie deuotis tediosa esset. presepententias quasdam floridissimas applicavi ex sanctorum dictis que deuotionem redolent pariter ac doctrinam. **A**uctoritatem ergo dantes his quia nos laborauerunt. nos pro modulo nostro in labores eorum intrauimus. sparsim hinc inde carpentes quod potuimus. **E**t ut sciatur quo ordine eos secuti sumus. primo totum tempus veteris testamenti. v. m. cccc. annorum in quinq; etates distinctum reperimus in quodam libello qui yfido / ro ascriptus videbatur. vbi multum artificiali procedit deducendo annos mundi usque ad remporam suam. scilicet eraclij. qui cepit regnare circa annos dñi. dcccij. sed supputationem suam non ordiauit secundum eram christi. sicut nec orosius. **E**t hunc sequimur in duabus primis etatibus. similiter et in duabus sequentibus exceptis paucis. quia textus secundum hebraicam veritatem a natiuitate abrahe usque ad captiuitatem babilonicam apud nos magis est correctus et diligentius explanatus. et ideo sequimur eum. parum tamen refert. **I**n quinta etate maiorem laborem habuimus propter nimiam diuersitatem historiarum. et veniam precor. quia iam vnum. iam alium. put melius putant feceris sum. **I**n antem debite singulos annos supputaui lectori iudicium committo. **L**inea autem assyriorum et romanorum et aliorum ex diuersis historijs laboriose satis coaptaui. rogans. ut si cui transcribere placuerit diligenter obseruet spacia et numerum correspondentem. ne longius aut strictius ponat quam exemplar habet. alioquin et labor peribit et fructum non reportabit. eritque opus eo mendosius quo compendiosius nisi hoc studeat diligenter obseruare. **S**i autem debite. quod facile arbitramur hec incorporauerit non modicam ei prebebit illuminationem ad intelligendam sacram scripturam et libros augustini et hieronimi. et orosij. ac aliorum. et si vera sunt que in pluribus libellis scripta reperimus. **P**orro in sexta etate sequimur cronicam martini et vincentij qui compendio se procedunt usque ad tempora sua. **P**ost eos per annos fere. cc. sequor notabilem librum quendam cuius auctorem nescio qui pene usque ad tempora sua extenditur. **Q**ue autem de post acta sunt memorie digna sicut audiuius et vidimus fideliter prioribus supposui. **Q**ue

Solum II

omnia in sequentibus summa breuitate patebunt. **M**odus autem procedendi planissimus est. et grossissitudini rusticane adeo amicus ut in pariete quidem depingi eo quod ilico sine omni difficultate inuentibus se offerat. **D**epinti igitur in medio folij circulos cum nominibus personarum debitis pro quolibet tempore. et infra et supra lineas duas. quarum superior cum numero suo descendit ab adam vsq; ad christum intra seriem predictorum significans. ut quicquid ex aduerso illius numeri scriptum siue superius siue inferius etiam circa illa tempora factum verissimiliter credatur. **S**ecunda linea id est inferior retrosum ascendit a christi natiuitate vsq; ad mundi creationem. ut eadem facilitate vnico numero inspecto sciatur quot annis hoc aut illud factum sit ante christi natiuitatem. **Q**uod ideo sic ordinauimus. quia hec era magis sollemnis est apud nos. et citius solet requiri. **P**ost christum simul ambe descendunt ad tempora nostra paulatim crescendo. ita ut superior semper ostendat etatem mundi. et inferior etatem christi. quod planissime patebit locis suis. **E**t quia ex multis libris mendose scriptis modum hunc non leui labore ad lineam veritatis correximus obsecramus pro christo lectorem ne insciuliter manum ad corrigendum hanc antorum supputationem apponat: nisi prius toto opere perspecto. **Q**uod non ideo dicimus quasi nullibi errauerimus: sed ad auisandum de nimia diuersitate doctorum in hac materia. et frequenter positio vnius est inuolutio alterius. **U**bi autem errorem inuenit clementer igitur noscat et corrigat ex predictis quos sequimur. **F**acile enim in numeris erratur. et sepe negligenter describuntur. et negligentius emendantur. ut dicit augustinus. xv. libro de ciuitate dei

Finit prologus.

De numero qui in sequentibus per litteras exprimitur hec considera
I monos. v. qnq; .i. denos. du. xx viges
Il. duplat idem. triplicat .i. l. qz sola
Quinq; ginta facit. s; nonoginta dat. xc
C dat centenos. sed qnq; etos tibi dat d.
Dc. sexcentos. **M**. mille. c. si p; sit aufert
Lentū. sic numerū debes conscribere totū

i.	l.
ii.	xx.
iii.	xxx.
iiii.	xl.
v.	l.
vi.	lx.
vii.	lxx.
viii.	lxxx.
ix.	xc.
x.	

c.
cc.
ccc.
cccc.
d.
dc.
dcc.
dccc.
dcccc.
vel. c. d.

M .
q.
ii.
iii.
v.
vi.
vii.
viii.
ix.
xc.

21

Prima etas Adam

Fasciculus temporum

oēs antiquorum cronicas cōplectēs incipit feliciter

Dies
pm^o. In quo deus fecit
licem. et diuisit lu/
cem a tenebras.

Dies
scd^o. In quo fecit deus
firmamentū et di/
uisit aq̄s ab aquis.

Dies
terci^o. In quo cōgregauit
d̄s aq̄s in vnu locū
et apparuit arida

Dies
qu^o. In quo fecit deus solē et
lūnas et stellas. et posuit
eas in firmamento. et c.

Dies
qu^o. In quo fecit deus pi/
lces et volucres. et cete
grandia ex aqua

Dies
sext^o. In quo fecit deus
bestias et homi/
nem.

Dies
vi^o. In quo requieuit deus
ab vniuerso opere
quod patrarat.

In principio creauit deus celum et terrā. Dicit beatus
augustinus sup̄ gen̄. q̄ maior est b̄ scripturę auctoritas
q̄ oīs humani ingenij perspicacitas. Et q̄ de tem/
pore hic principaliter intendimus p̄ncipiū t̄pis bre/
uiter tāgere placuit. Vñ est aduertēdū s̄m doctores. q̄ q̄tuor
coeque i p̄ncipio creata sūt a d̄o ex nihilo. in q̄ relucet creato
ris summa potentia. Nec aut sunt. celū empyrei angelica nas
tura materia q̄tuor elemētōz. et tēpus. Et hoc vocat op^o cre
atōis. q̄d sc̄m fuit a n̄ oēm diē. Post seq̄tur opus distinctōis
in quo relucet summa creatoris sapientia. q̄d factū fuit in tri/
bus dieb^o p̄mis. Deinde seq̄tur op^o ornat^o in q̄ relucet crea/
toris summa bonitas. q̄d factū fuit in trib^o dieb^o seq̄ntib^o.
vt patet clare gen̄. i. **S**eptima aut die requieuit ab omni opere

q̄d patrarat. nō
q̄li opando las
sus. sed nouam
creatura. f. **E**
Anni mundi **I**

filios et totidē fi
lias
XIXOXO
Adā vir sc̄s et
c̄i dieb^o vite sue
p̄beni p̄u claru
i. penitentiam

In primo mundi die sex
ta formauit d̄s adam i agro
damasceno et euā de costē e
ius collocas eos i paradiso vt operarent^o et custo/
dirent illum. precepitq̄ eis ne de fructu ligni gu/
starent sub pena mortis. Eodem die cū peccassēt
statim eiecit eos de paradiso in terram maledictō/
nis. vt in sudore et erum̄ia viuerent: donec more
rent. et. vt patet gen̄. i.
Dumanū genus ideo ex vno homīe deus in/
stituit. vt commendaret. q̄ ei grata sit in plib^o v
nitas. que consideratio multum electis prodest.
sanctis angelis in eterna pace sociandis. Verum
tanta immanitate pecandi defecerunt homines:
vt tutius atq̄ pacatius inter se bestie viuerēt. Ne
q̄ enim vniq̄ inter se leones. aut inter se dracones
qualia homines bella gesserunt. Vinculum con
cordie diligit deus. Nec augustinus de ciuitate dei.

Ciuitas terrena ab homicida cayn incepit vsq̄ ad homicidam lamech

magnam ac diuturnam fecit.
filios suos precepta iusticie de/
dit. precipiens: vt a consortio
cayn ac filiorū eius omnino
abstinerēt. nec cum eis mari/
monia iungerent. **D**icim^o
noster parens vno peccato a
paradiso nos expulit. sed sanc
ta cōuersatōne sua ac peniten
tia exemplū nobis de d̄o ad res
gni celestis gaudia remeandi
quī autem hoc non sequitur.
de primo iuste conqueri non
poterit

Del
boza
Abel
La
vn
La
mag.

Solium III

Ecce cessauit. cui us materia vel similitudo non precesserit. **Ad** at dicitur **Jo. v.** Pater meus usqz modo operatur: et ego operor. intelligit de continua vniuersae creature administratione. quod con- didit: pueret gubernare non cessat. et i h' relucet creatoris summa perfectio. quia sibi soli sufficit. nec eget creaturis. sed potius econtra. qz virtus creatoris est causa subsistendi oi creature. et h' qz sep- tima dies vespem non habet. De his plenius vide magistz. q. setenariu. et doctores desup copi- ose scribentes. Porro sequens tempus licet deū nobis ostēdat qdā bec qm op dīcta. scz summas potentia. sapientia. bonitate. et p consequens summam perfectionem. tamen specialius ostendit diuinam miam et iusticiam. iuxta illud ps. Misericordiam et iudicium cantabo tibi domine. Et iterū. vniuersae vīe dñi mīse. icordia et veritas. Misericordia tamen scriptum tenet. qdū viato- res sumus. que nulli perenti veniam negat

Eras plurimas diuersorum regum. gentium. aut opex magnificorum. aut psonarū sublimi- um hincinde anotarū. quibz vtunt astronomi in suis calculationibus ab adam vsqz ad alphon- sium. Et nota qera est tempus famosum alicuius gentis vel secte. incipiens ab aliquo effectu qd est nobis bonitatis vel malicie. Et vltariter potest dici datum. iuxta qd publice cōscripces sūt Unde et sanctus leo huius nois primus. frequenter huic termino era vti in epistolis suis **H**istoria (vt cicero dicit) est testis temporum. lux veritatis. magistra vīe. nuncia vetustatis. **T**ilissimum ergo est historias plures nosse atqz in his versari. vt aliorum exemplo vtilia sequi. no- tiaqz vitare possemus

QXXX

QXXXV

QXXXV

Seth
vixit an
decccxi

Enos
vixit an
decccv.

Cayn
vixit an
deccc.

XIXL

XXXIX

XXXIX

XXXIX

XXXIX

XXXIX

Iste seth natus est. cxxx. **I**ste enos cepit inuocare nomen domini. forte aliqua verba depreca- āno ade. quoz moyses p- toria inuenit. aut imagines fecit pro colendo deo. sicut mō sit in ecclā. terminis. c. quibz luxit abel in valle plorationis ppe ebron **A**ugustinus. xliij. libro de ciuita. dei **F**ecerūt itaqz ciuitates duas amorces duo. terram. scz amor sui vsqz ad cō- temptum dei. Celest em vero. amor dei vsqz ad contemptum sui. Deniqz illa in seipsa. bec in dño glori-

Eno
cb.

In hoc enoch. cayn su- am dedicauit ciuitatē. l3 vixit. iij. viros scriptura

yrath

māa/ neel.

matu sael

riat illa que rit ab homi- nibus glaz.

dicat tunc fuisse. qz nō oēs numerant qui tunc esse poterāt. l3 il- los tantum nomiare necesse putant. qz suscepti operis ratio po- stulat. **I**ste cayn sceleratus primo ciuitatem condidit terrenā in qua suos posuit ppter timorem. eo qz rapinas et violentiā exer- cebat. vnde suspicāt sibi talia reddenda qualia faciebat. ideo iū- ro se recepit. hic fratrem suum abel ppter inuidiam occidit. et pu- nus a dño vagus ē a Lamech occiditur.

huic autē deus conscientie/ stis maxima est gloria. **A**d illā pertinet cayn qui primo natus est. et ciuitatem cōdidit. ad istāz pertinet abel qui secūdo nat' ē et tāqz peregrinus hic conuersa- tus. qz grana pdestinatus. ciuis sursum erat.

Cayn 19
labo

Historia
Sipzo
mi hact
no
unde an
qm fapli
us qua
et amay
amun
monumetis
Ant belleres
Ant ois xip
ublye dispo
na pagnos

Prima etas Adam

Mundi etates similitudinarie accipiuntur fm etates hominis. et a diuersis diuersimode assignantur. roibz multis astruuntur. quare sic vel sic pueniunt inchoet vel terminet. de qbo nihil ad pns. sz qstū nūc sufficit e aduertēdū q sex sunt etates mūdi. quarū pma incipit a mūdi creatione. et durat vsqz ad diluuiū. et habet fm hebraicā sctatē ānos. **M**dcxvi. **S**cōm. lxx. interpretes sicut ysidor⁹ ponit et alii qsples qd hic seqmur habet ānos. ij. ccclij. et sic differunt in ānis. **D**lxxvi. qd hebrei minus habet in hac etate. et iuxta hunc pputū matulale mortuus est asī diluuiū. eodē tñ āno q diluuiū fuit. **S**ecunda etas incipit a diluuiō. et durat vsqz ad natiuitatem abrahe. et habuit fm hebreos ānos. ccxcij. fm. lxx. dcccclij. et sic differunt in ānis. dcl. quos iterū hebrei minus habent. **Q**ue ac sit ratio tate diuersitatis inuenire nō potui. **T**ercia etas incipit a natiuitate abrahe. et durat vsqz ad incitū regni dauid. habēs fm hebreos āno s. dcccclij. fm. lxx. dccccl. **N**aria incipit a pncipi pit a pncipio regni dauid. et durat vsqz ad transmigratiōē babilonis. et hz ānos. cccclxxiij. fm hebreos. sz fm. lxx. cccclxxv. **Q**uinta etas incipit a transmigratiōe babilōis. scz qñ iherusalē destructa fuit. et templū in ea incēsu. et durauit vsqz ad bñdictā natiuitatē xpi. habēs ānos fm hūc modū ptractū que h seqmur. dxx. et sicut predictū ē grādis ē altricatio de supputatione annorum huius etatis. diuersi diuersimode cōputāt. sz nō minus multū differūt inter se. **E**ligat quicūqz sibi placuerit. q nob visum fuit posuimus. **S**exta etas incipit a christi natiuitate et durat vsqz ad finem mundi. cuius terminum solus deus nouit. et hec dicitur senectus siue hora vltima.

Adam moritur. sepeliturqz in ebron.

Anno mundi	MDCCXV	MDCCCLXX	MDCCXII.
	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;">malale elviria dcccxcv</div>	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;">Iareth vigint dcccclx</div>	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;">Enoch annis. cc clxv.</div>
	MDCCCLXXIII	MDCCCLXXIII	MDCCCLXXIII

Lu: iofitas
Mota qdēs artes vel scie scāres libales siue me
chanice vel phisice humane curiositati defūctes
asilijs lamech legūt inuēte. et sic filij adulteri i p
mum subtiliores alijs fuerūt. **E**t qz timebāt fu
rurum piclū diluuij et ignis. et ideo ru
baleasdem artes in duabz
columnis sculpsit ysaia la
teria. et alia marmorea

Bigamia.

Iste lamech p m
naturā et mores bigamiā
instigat ad adulteriū cōm it
tendo **I**pse etiā cayn occi
dit non tamē volūtariē

Sar lamech ab
iste vxoribz afflic⁹ fuit. qz p
as qd peccat: p h et puit

**Sel
la.**

Iabel

tubal

**tubal
cain.**

**Moe
ma.**

Iste enoch iustus placuit deo et ppter nimiam
scitātē suā trāstulit eū dñs in paradisu: vbi cū
belia viuit in magna corpis et spūs tranquilli
tate vsqz ad anxiū aduētum. **T**ūc ei exhibuit pp
ter conuortatiōē electorū. et martyrio corona
buntur **E**noch scripta reliquit
Iste iabel portatoria pastorū prim⁹ instituit. et
tentoria fecit **C**oncupiscētia aurium.
Iste tubal pater canētium in citharis et orgāis
et musice artis inuentor. pporciones quoqz so
noz ex malleorū sonitu perpendit

Concupiscētia oculorum
Iste tubalcayn fuit primus malleator: et fab
in cūcta opa eris et ferri. et inuētor artz sculpte.
Concupiscētia carnis
Ista noēma inuenit arte varie diuersaqz tex
ture. lanā et linū in fila traxit. et pannuz texuit
ppter leuitatem. nam antea pellibus bestiarū
pro vestibus vtabantur

Solium IIII

Nota fm doctores debitā penā h tpe mūdo inflictā. **N**ot
ei luxuria abūdauit que corpora polluit. ideo p aquā ter
ralora z mūdara fuit. **I**n fine at mūdi qz cupiditas abun
dabit: per ignē exuret. **A**uz enī z argēū igne purgari solent.

Hoc signū federis qd do inter me et
vos. z ad oēm aiām. gen. ix.

Archa noe habuit in lōgitudine. ccc. cubitos. in latitudine. l.
cubitos. z in altitudine. xxx. z in summitate. i. cubiti. gen. vi.
QQQLXXXVII **Q**QQLXXXVII **Q**QQLXXXVII

Ionic
Us
Silvius noe

Maghu
Salēvic
Ira. dccc
Cclxx.

Lamech
Vicitā d
Cclxxvii

Tempus
Diluvij

Hic matufale senissim? quo ad
multitudinem ānoz omniū qd
scriptura commemorat. **L**ū ei d.
ānos haberet: dixit ei dñs. **E**di
fica domū si vis. qm̄ adhuc. d. ā
nis v. nes. rñdit. **P**ropter iā illū
tpis nō edificabo domū. z s
boribz circa vepres dormiunt:
vt prius consueverat

Lamech cū iam senissim
z caligassent oculi ei? a pu
ero ducbat. qui putans
q fera vidisset: indicavit
ei vt sagittaret. z sic ipz
caym transiit. **U**n ob h
puez verberibz adeo affli
xit: vt etia moreretur

Noe vir iustus grām inuenit cor
tam domino. **C**um enim esset annorum. d. genuit sem chamz iaphet. **A**rcā de mādato dñi edifi
care cepit. camqz in. c. annis pfect. **E**tesimo ergo āno iā archa ppleta itez dñs apparuit ei. man
dans: vt cū vxore sua z filiis. eozqz vxoribz archā intraret. z cū aialibz. zc. z statim diluvij inunda
uit. **S**teritqz aqua super altissimos montes cubitis. xv. gen. viij. **E**t nota q eodē die dñico i ma
yo in quo ingressus fuit. āno reuoluto cū vniuersis que ibierāt egressus est. **P**ost diluvij acci
diripsi noe illa famosa ebrietas. cuius occasione ipse filijs. s. sem z iaphet p honore paterno z ho
nesta verecūdia bñdixit. filio vero suo chā p irrisiōe z irreuerētia maledixit. **E**t h fm ang. sit pri
ma mentio de seruitute. z per oppositiū de nobilitate. **N**ec putādū est q oēs de cham descendentes
fuerint ignobiles z impotentes. cum ipsi ceperūt pmo ēpōtētes super terram. vt pater de. **N**em
roth. z regibz chanaan z affroz zc. **N**ec oēs de sem z iaphet fuerūt virtuosī siue nobiles aut poten
tes cū pene omnes in ydolatrie crimen ceciderūt. z ab alijs oppressi sepe fuerūt. sed hec maledictō
z benedictio vicia z virtutes respicit. propter que vel quas homo veraciter dicitur nobilis.

Secunda etas Noe

Ab isto chus ethiopes
phibent pgeniti.

Ab isto mefraiz
egyptij sunt exort.

Tham
Africa
obtinet.

Iste cham via
vereda pris nuci
anit frub derides
eu. ob qd maledi
ci fuit ab ipo hor
rendum exemplū
pebens omnibus derisoribus.

Anno mundi

Sem
vixit an
nis. dc.

Iste sem biennio post diluviū genuit arphaxat. Et fertur fuisse melchisedech. qui
primus post diluvium condidit urbem salem. ipsa est iherusalē. Et ab eo descendit
generationes. xxvij.
Abraham possidet

Japhet
europaz
haber

Ab isto sarmate ve
nerūt quos greci re
gios vocant

Vel ignobilis. Dabuerūt tñ quedam spēalia privilegia a deo ppter merita pris ac bñdictionē

ab hoc sabel
id est arabes

saba.

nem
roth

Isteneroth gigas. x. cubitoz cepit ee
pores in terra. et erat robustus venator

isti noia

saba

ab hoc sabel

chus

ab hoc aetu
ni i remonio/
na affrice p
tib heremo
coherentes.
.i. saba rba

Reg
ma.

isti noia

saba

ab hoc sabel

meir
aym

saba
rba

saba
rba

.i. ethio/
pes occi
dentales

Da
jan.

ab hoc sabel

xxx. gnatoēs

saba
rba

saba
rba

.i. ethio/
pes occi
dentales

Da
jan.

ab hoc sabel

La
naaz.

saba
rba

saba
rba

.i. ethio/
pes occi
dentales

Da
jan.

ab hoc sabel

suth.

saba
rba

saba
rba

.i. ethio/
pes occi
dentales

Da
jan.

ab hoc sabel

Sydon Arathens.
Ebens. Lineus
Jebusens Aradius
Amorreus Samarites
Berseus Amatheus
Eneus omnes populi noti.

pncipium reg
ni ei babilon
et arath et arch
at et calane in
terra lenaar.

Ab isto pgeniti sunt
affri et fenices. et cha/
naneoz gētes

Ab isto libies dicūt
exorti. vñ et maurita
nus fluvius vsqz in pñs suth dñ. oēs qz circa eū regiōes surthenses

Pro intellectu horz est advertendū qz verissime de istis tribus filiis noe. lxxij. gētes pccate sunt
vt gen. x. Un ad designādū misterii h. dñs iesus. lxxij. discipulos misit an facie iua. vt dicit luce. x
De hac materia diligēter tractat aug. xvi. de citate dei. et inf ceta dñt qz ples alij nati sūt qui ppter ea
nō sūt cōmemorari. qz gētibz alijs nascēdo antecesserūt. ipi autē gētes facere nequiverūt. Partim
āt gentiū vocabula prim māserūt. ita vt bodieqz appareat vñ fuerint derivata. sicut ex assur alij y/
rij. et ex heber hebrei. Partim tps vetustate mutata sūt. ita vt vij. boies doctissimi antiquas per
scrutantes historias. nec omnū sz aliqñ ex istis origine gentiū reperire potuerunt. Et si omnia

Iste iaphet a patre bñdctus ē ppter in cōsiderent. pla mutata qz manētia noia apparent.
genuā nobilitatē. dilationēqz ei imprecabat. et ab eo descendit generationes. xv.

Pos. vij. filios habuit iaphet
et. vij. generatōes fecerunt

So
mer

ma
gog

Ab isto descendit gaitē. et p
ga. i. ci. ed idiqz generatōes. iij.

Ab hoc pe
llagones

Ri
phat.

Ab isto
friges

rogo
rma.

Ab isto scite et
gothi traxerunt ori/
ginē fm iheronimū

Solium V

Ex istis tribus filijs noe. scz sem. **Lam.** Japer ipso adhuc vivente intra philonis historiam. cxiij. 7. c. viroz nati sunt. extra milieres 7 puulos. habetes sup se tres principes. videlicet nemrotb ierā 2 supbene

niti sūt syri quoz metropolis damasc⁹. **Ab hoc aram pge** **bus** **Isterraconitidis ⁊ dama**
 Un ⁊ i hebreo syria **ici principatum tenuit. vii**
 dicitur aram. **z iob fuit de terra bus**

Tu **ana** **laa**
d ym min bym.
 genuit hos. vi. filios
nept **pbet** **cellu**
uym. ratis ym.
De **h** **Ar** **hos. iiii. ge** **Dul** **mes**
his e gressi sunt philiatum nuit
 7 capturi
 alij ignoti
Aud **Ab** **De**
sunt nobis hoc sunt tber
 ludij.
 3 ste assur o2 nolbat rebellare

Isti. iij. fuerūt fili j se3. frēs arphaxat.

Ab hoc clamite principes perfidis

Assur qꝛ nolebat rebellare ꝑ dꝛ in edificatōe
turris babel cū nēroth. ideo fugit de terra senna
ar ad aliā regionē lōgiquā ꝑ n̄ habitatē q̄ ex ei⁹
noīe vocat assyria. edificauit citatē que postea
vocata est ninue. q̄ fuit metropol' ton⁹ regni
Iste populus sp̄ crudelitatis infamiam habuit

Π⁴⁹ΑΑΧΛΙΙΙ

Π^αααLxxix.

Arphax
at vixit.
a. cccccc viij.

Sale
viii a.c
ccccxii

Λ7000002₆ II

xx0002₆II

Anno ante Christi natiuitatem.

Ionich⁹ fuit filius noe. de quo moyses tacet. sapiens. primo post diluuium astronomiam inuenit. et quedā futura preuidit. et maxime de ortu quorū regnōū. et eorū occasu. Quāq; p̄dēdisset ei munera. iuit in terrā etiā. et habitauit ibi gentē ibam ¶ constituens. Dicetur consiliū dedisse nemroth quomodo regnare posset.

Augustin⁹ li. xvi. de ciui. dei. dr. Post bñdcōnē filioz noe vsqz ad abrahā nulla fit mentio aliqz
istor. ne eos tamen defuisse crediderim. sed si oēs cōmemoretur numis longum fieret. 7 esset
bec magis historica diligentia: q̃ phica prouidentia. ¶ Ab h̃ hyberi q̃ z hyspanilz qdā ex

Da
day
ab isto medi venisse
putat p potētissimi
va
uan
ab hoc iones q z greci
pgeiti sūt. vñ z mare
ionū dictum est
Zn
bal
co z r
talos
fulpi
Do
loch.
Zhi
ras.

De
lisa

char
lis.

Le
thim

doda
nim

cant. Ab h' capa
dores. vii
et viba a/
pud eos

at isto
traces
vi n. a
ces

Ab Belizij   Ab Bci   ab B cerbei. i. cipri   Ab B rodij.
7 post colides   lices vbi est ciuitas tharfus

<u>Ab h̄capa</u>	<u>ab isto</u>
<u>doces. vii</u>	<u>traces</u>
<u>et v̄bs a/</u>	<u>vi n. s</u>
<u>pud eos</u>	<u>ces</u>
<u>mezecab dicif</u>	

Secunda etas Noe

De malicia huius **Nemroth** pleni sunt libri. For-
te diuino iudicio actum est. ut Hero in eius voca-
bulo plane se offerat qui simile infamiam habuit.
nam post confusionem linguarum ad blasphemiam et eos ig-
nē docuit colere babilone relicta filio suo belo q
ei successit. Et sic deinceps posteritas e
regnum illud obtinuit usque ad quartum
civiliadem. fm methodium. S3 aug. dicit
eū fugatū inde Et q filij assir illud regnū
obtinuerūt et tenuerunt usque ad annos
Dccc.

nemroth.
pnceps
d cham

Jectan
sephalec
de sem.

suphēe.
pnceps
d iaphz

Turris babel

Isti tres principes cum popu-
lis suis conuenerunt in campum sennaar formidantes diluuium ue-
ri posse inundare. dixeruntque edificemus turrem cuius altitudo p-
ingat usque ad celum. gen. xi. Quidē autē de stulticia illorum miraculose in penā
peccati confudit linguas eorum. et sic dispersi sunt per totum mundum.
Ab illo Deber hebrei notati sunt. Nam in domo illius in diuisione li-
guarum sola hebreia lingua remansit et describitur que ante humana di-
cebatur qua omnes communiter utebantur

Anno mundi

II° DLIX

II° DXXLIII

Linea christi

Deber
vixit a.
ccccliij

Dic fm hebreos dicit spm pphete ba-
bui. Et habuit duos filios sc3 Jec-
tan et phalech

phalech
vixit a.
ccccxix

3800° II

1872° II

Iste Jectan exemplo Nemroth
accepit principatum super filios sem
Et habuit filios. xij. q
eēs fecerūt gnationes p-
cipales. S3 populi isti

Jec-
tan

fm Iheron. non sunt nobis noti
vel ppter terrarū longinquitatem
vel ppter mutaciones populorum et
noim. vel cōmū guerris et subuer-
sionibus vel alijs de causis

Elmodab Peda
Galech Debal
Alaroth. Abimael
Jare Saba
Aburam Topbir.
Jazal. Etila
Jobab. populi ignoti

ticeps in culpa. Et nota fm eūdem: q numerus linguarum
fuit fm numerū generationum. lxx. Quia autem est nume-
rus gentium multo amplius q linguarum. Nam in vna lin-
gua plurimas gentes nouimus.

Iste phalech filius Deber sic dicitur
est. quia in diebus eius facta fuit cō-
fusiō linguarum: quasi ipse diuisus
sit ab alijs. quia i domo sua permā-
sit lingua pristina. Unde fm angu-
stinū in hoc nō parū iusticie vesti-
giū apparuit. q ista domus libera
fuit ab hac pena. quasi non fuerit p-

Nobilitas circa hec tempora fertur introducta. Et nota q pluribus de causis instituta fuit. P-
ria fuit necessitatis. Crescente ei humano genere cum homines ad malum prouiderent oportuit prohi-
bere insultus prauorum aduersus bonos. et ideo eligebat aliquis vir bonus: iustior ceteris atqz pu-
dēior q cōtati p-deret virtuosos p-moueret. mediocres defenderet. et malos coerceret. P-ncipie-
tus est nobilis: qsi p-ute p-alijs notabilis. Cū hīero. Nil aliud video in nobilitate appetendum:
nisi q nobiles quadam necessitate constingantur. ne ab antiquorum probitate de gene /

Solum VI

Hoc regnū scitarū licet sit vetustissi

mū. tñ qz barbaroz est
inter picipalia regna mi
nime putat. **Sci** tñ ppter il
lud populi ineptitudinem: siue
grossitiem regio illa semper dicta
est barbarica. Et est magna valde
quia meotidis paludibz incipiens
inter danubiū z occianū septentri
onale vsqz ad germaniā porrigit
Et est prima pars europē. i. qua pri
mum regnauit Tanus de stirpe ia
phet. **Sothi**. i. vngari sūt de his z
dani. zc

regnumoz
pedanubij
um.

ama
zonū

siue magela
tarz regnū o
rit. i. femiaz inter

scitarz albanos p
sus septentrionem. De scitis
trahunt originem.

hic orit egip
tioz regnū

So
res

hic orit
ignū al
syrio.

Bel. i.
rex assiri
oz alcy

qđ diuersis alteratio/
nibz crebro mutatū fert. z sepe sit
mentio de his in sacra scriptura
Et durauit vsqz ad augustum.

Era principalis eusebii
z gentiliū. qui antiquiora
ipa pmemorat. hic incho
ant communiter

Hoc regnum pene nunq̃
pacatum fuit.

num habuit dominium. Et iste fuit primus quem error populi dē fuisse putauit. Unde diuerse
gentes diuersimode eum nominant. scz bel. baal. baalim. beelphegor. beelzebub zc. Et stetit hic
enormis error in genere humano vltra. ij^{as}. annorum.

II^{as} DCC LXXIII

II^{as} DCCCLXXV

Reu vi
ragau. a
.cccj.

laruch.
viciā.
cccc

I AXX DDD D^{as} II

uare mure u iqu qz aut ouuqz fm DXX D^{as} II

Præf. Secūda causa fuit discolia plebiū que rectum iudiciū ignorabat. licet tamen inter se
pacate viuerent. Nam adeo ebetes fuerūt qz nihil magis impendere potuerunt. nisi qz vulgari o/
pinione celebrabant. Cū expediebat pearū pace cōseruāda. vt ex natalibz nobiliū principes ha/
berent Tercia causa processit ex aliqua fortitudine singulari. Nonnūq̃ enī communitates gra/
uate ob incurfus hostiles. tale edictū sanxerūt. vt quicūqz patriam a talibus liberaret. ius nobi/
litanis pro se z heredibus suis. hoc modo q̃plures nobilitati leguntur

Quarta causa ex abundantia diuitiarū sumit. Aliquando enim populares nimia penu/
ria victualium attenuati tradiderūt se z sua alicui diuiti. vt hoc pacto malum inopie temperaret
z cū denceps velut nobileme z dñm recognoscerent. Inueniunt etiam quedam nobilitates p di/
uini oraculi institute licet pauce. quarū aliq̃e permanserunt. vt in dauid. aliq̃e cito defecerūt.
vt in saul z iberobaā. z quorū dā alios. Plurime quoqz legūtur nobilitates p violentiā z tyran/
dem introduce. quarū similiter aliq̃e cito destruite z penitus delete fuerunt. aliq̃e stabiles p
manserūt. Et nota qz fm veteres historias raro aut nūq̃ in paganismo nobilium stirpes pperua
te fuerūt ppter tyranidem z superbiam. Multe etiam apud christianos propter eandem causam
delete sunt. fm illud ecci. i. Sedes ducū superborum destruxit dominus. z sedere fecit mites pro
ris. Item nota qz nemo vnq̃ nobilitatem odio habuit. quia est bonum perse appetibile. sicut
virtus aut religio. Sed multi sancti eam fugerunt ob grande periculū quod in ea latet. propter
difficultatem maximam ipsi annexam. Hoc satis in sancto propheta dauid apparuit. quem ipse
met de^{us} tā peculiarit̃ elegit. Relinquitur ergo qz vic paucissimi ad tātā subimitatē ydonei fuerūt

Secunda etas Noe

Sichionio
nū regnū hic
oritur.

**Agia
leus**

Iste agialeus fuit primus rex sichioniorū. **N**ota sicut dicit augustinus. xviii. de ciuitate di. regnū sichioniorū admodū pūm erat. de quo doctissim⁹ varro velut aliquo tpe exorsus ē. puenit tandē ad artheniē. deinde ad latinos. de

Bacciano
rum regnū
hic oritur.

**3020/
altes**

Dei sacerdotis. 2 indicis israhel

Iste 3020astes dicit fuisse **Cham** filius **Noe**. **D**ic
fm augustinū dicit risisse qū natus ē. nec aliquid bo/
ni mōstru⁹ illeris⁹ ptebebat. cuoib⁹ cōe sit sed ob hūc mun

**Pinus. ij.
rex monar
cha p regna
uit. an. luy.**

Reges assyriorū

dū intrare **Artem** namq; magicam inuenit 2 a **Nino**
in bello superatus est q̄ eius libros combussit

Augustinus inter plurima regna terrarum in quib⁹ irreneuitatis vlti
piditatis est diuisa societas. quam huius mundi ciuitatem vniuersali vocabulo nuncupamus
duo regna cernimus longe prouenisse clarioza. **A**ssyriorum primum. deinde romanorum. vt tem
pore temporibus ira 2 locis inter se ordinata atq; distincta. **I**llud prius in oriente. hoc postea i oc/
cidente surrexit. **I**n fine illius initium fuit huius. **R**egna cetera. ceterosq; reges velut appendices
dixerim.

III° XXXV

Anno mundi

III° Q^u XIII

**nachor
vixit an.
cdvii.**

Linea christi

**Thare
vixit an
nis. ccv**

III° X^o T^o II

XXX° T^o II

Iste **Thare** post mortē
filij sui **aram** exiit de vr caldeorum. 2 peregrinatus est in **charram** cum filiis 2 nepotibus suis.
Fertur q̄ propter iniurias illatas sibi a contribulibus suis eo q̄ nollet adorare ignem recessit **E**t
bicitur ab hebreis communiter q̄ **Memroth** ibi regnavit. qui dictus fuit alio nomine **Amraphel**
rex **Sennaar**. quem diu post **hec abraham** superauit 2 percussit. vt dicitur gen. xiii

Idolatria orit⁹ **N**ota si bene reuoluas historias. reperies q̄ tria pncipaliter homines ad ydo
latram induxerunt. scilicet affectio circa morientes. timor. 2 adulatio apud reges. 2 diligentia ar/
tificum circa sculpturam. **D**emonēs autem in idolis latentes 2 responsa dantes hunc errorem
confirmauerunt nimis. ita. vt capitali pena plecteretur absq; dlatione qui ei se confirmaret.
ret. **A**ccessit insuper fraudulenta poetarū laudatio. qui miseros damnatosq; homines in celū cō
pof tīs carminibus extulerunt. **E**t pulchre eodem tempore cum demonēs loqui hominibus ce/
pissent. misit clemens dominus angelos suos. vt quibusdam electis suis etiam visibiliter loque/
rentur. ne simul tota humanitatis massa errore pessimo deperiret

Tempora grossa 2 rudia. in quibus humanū gentis nimis defecit a perspicuitate natural
luminis. **E**t ideo necesse fuit institui leges posituas vt earū adminiclo homo rediret ad pstinam
2 naturalem intelligentiam. **V**ide super b do ctorem sc̄m i pma sc̄de. **N**ota q̄ multe inique leges
ab hoib⁹ institute fuerūt 3 dictamen recte rationis. 2 multi homines qui ceteris siue in potētia. si
ue prudētia. 2 pstantiores erāt dñ putabant. **O**mnē ei quod erat insolitū. reputabat q̄si diuinū.

Solium VII

Hanc ciuitatem magnaz ninus ampliauit. et ex suo noie ninine appellauit que e metropolis as/ syriorum

melchi/ sedech. rex iale

Iste melchisedech vulgarit dice bat rex iustus ppter eximiam sanc titatem. Panē et vinum obtulit a brabe in magnum misterium. su it ei sacerdos di al rissimū. gen. cxiū

Iste ninus libidine dñandi p̄mōtus vt latius regnare posset finitimis id est vicinis suis bella in tulit. Et q̄ populus adhuc rudis fuit. nec belladi. nec armoz periciā habuit. cito pene totam asi am sibi subiugauit. factusq̄ est primus monarcha omnium orientaliū. Nū nimis doleret de morte p̄is sui belifecit sibi in solaciū suū imaginē ei⁹. cui tāta reuerētiā exhibebat. vt q̄buscūq̄ reis ad ipam pfugientib⁹ p̄ceret. et penā indulgeret. Qui⁹ exēplo p̄les suis caris mortuis imagines dedi care ceperūt. Vidētes at maligni spūs curiositatē ppli: int⁹ latuerūt. et rīsa dederūt. deos eē dixere ac diuinos hōes sibi fieri decreuerūt. Sicq̄ infelicissimū idolatrie crimē introductū ē. diuina iestati p̄marionociniū. et intm̄ hec vefania creuit. vt capitali scelerē plecteret. q̄ eos hōes fuisse affirmarē

III° CLXXXIII.

Magnus iste amicus dei abraham nascitur anno. cliij. Mini regis

AX^o II

Iste arā mortu⁹ est añ thare p̄rem suū in vr caldeoz. i. in loco q̄ vr dicebatur. Dō at dō q̄ in ignē piec⁹ fuerit cū a/ brabā rē. fabule sunt iudeoz fm mgm̄ in histo/ rīs et alios.

Do ab p̄z

arā fili⁹ thare fr̄ abrahā

loth

Iste loth cū exisset de sodomis. genuit hos. ij. filios de du/ abus filiabus suis ebr̄ius fuit factus. Hic vir sc̄us fu it qui etiā angelicā meruit visitationē. sicut et abrahā

mel/ cha

amō

Iste est p̄z ammonitarū

nachos

pus

de hoc decēdit iob fm quosdam

La/ ban

Ia

Ista melcha fuit filia arā vxor o nachoz. et genuit hus. bus. ba/ tuel cū alijs. v. vtpz gen. xxiij. s. de vno. scz batuel fit p̄secutō ppter rebeccā vxorem ysaac

nachos fili⁹ thare fr̄ abrahā

Bat buel

Iste batuel fuit filius nachoz quem p̄pit ei melcha. hic mās̄it post morte patris i/ barram. et posteritas eius.

Iste batuel fuit filius nachoz quem p̄pit ei melcha. hic mās̄it post morte patris i/ barram. et posteritas eius.

Rac bel

Reb ecca.

Iste nachoz exiuit cū p̄re suo de chaldaea. et ve nit in carram melopotamie. et p̄ mās̄itibi

Bus

de hoc decēdit balaā et belin.

Rac bel

Reb ecca.

Iacob

Tercia etas. Abraham

Treueris extru-
itur in almania
super moellam
flumi. ci uitas a-
tiqua ciuitas.
Reges assirioz.

iii.
Seme-
ramis

Abrahā. iiii. reges percussit ppter
loth qz ceperāt eū. vi pz gen. xiiii
qz vn^o dī fuisse nēro th. z dī b
hoc tpe p mū sci āgli / āraphl
for mābūana apparuit vobis
Iste ninus fili⁹ magni.

z senurādis fert
matrem ppiam
occidisse

Ista semeramis
relicta vxor nini
Ante Romam treueris fuit annis mille tricenis
fuit. que pima post mortem regis aggressa est indos z obtinuit eos. z sic per totam asyam regnū
allēziorum dilatatum est. Iuitatem maximam babilonie instaurauit z muris circumdedit.
Pec a filio suo Nino dicit interfecit eo qz ipsum ad illicitum concubitu ausa fuerit puocare.
sic recitat aug⁹. xviii. de citate dei. Nā i historia dicit. qz ppio filio nupsit. z ex eo filiū
Iste telezion sicbioniorum quinqz rex fu⁹. genuit. qui babiloniaz caput regni instau-
it. qz regnāte adeo ibi mitia z leta tpa fuerit. vteū defūctū velut dīm pmit⁹ cole⁹ / trauit.

Tele-
zion

Anno mūdi

iii^o QOXXXIII

iii^o QO LXXXIII

Incipit illa dulcis z deuota historia patr iarcharum
nostrozum qui verum deum coluerūt. z colēdo predica-
uerunt. vide genesis. xii. vsqz ad finem

ysaac vi-
xit ānis.
clxxx.

rent sacrificādoz ludos ce-
lebrādo. huic successit th
auriacus cui idēz fecerūt.

IAXTODDDOQW

IOXDDDDOQW

Nota diligenter qz anno abrahe. lxxv. de magnifica glā summi dei elapsū est xlviii mie
shp humanū gen⁹. qz tūc ceperūt oracula promissio-
nū dei apparere. P qz suaue verbū. Vide augusti-
num. xvi. de ciuit. dei. Item gen. xv.
Sodoma z gomorra ppter peccata
horribiliter subuertuntur hoc tēpore

cerbura
cōcubia
Abrahe

hāc abraha p⁹ mortez
sare durit in vxorē. de
qz orti sūt ples filiez ge-
tes. vi pater gen. xxv.

Da-
dian.

Da-
dan.

Saray
vxor A/
braham

Ista saray diu
sterilis. tandem
grā dīna fecit /
data parit ysa-
ac nonagena /
riamulier scā:
alio noīe dicit
iescha

De hac agareni. Et fuit
concubia abrahe

agar egi-
ptiacā
mā sare

isma-
bel

Le-
dar

homo ferus

Iste isma-
bel fuit filius abrahe z genuit
hos. ii. cii. decem alios.

naba
loth.

Uxor loth retrospectans: in statuā
salis repente puerā est magno pmonuit sacro nemine i
vialibatois pterita desiderare debe

Solium VIII

Procorit regnum argiuo
rum siue grecorum ubi p
mo Inach⁹ regnavit. Et
duravit vsqz ad
ipa Deboze

Ina
ch⁹.

Ista p^o dicta fuit Jo. filia inachi. Sed in egyptu navigans ibi lit
teras docuit. et Isis vocata est. et pro magna dea colitur a stl
tis plebibus

Isis

Propter fabulatur cum iside concubuisse ex qua divina
quedam proles orta putatur a grossissimis plebibus. Poc stu
dium fuit quorūda; maleficio; taliter sua aut potentia; ita
præcursare

v.
Arius

vii.
Perles

viii.
Arma /
mitre

Iste est quintus rex
assyrior. sub quo na
tus est ysaac fm aug⁹.

iacob. regnante tunc apud sichionios thuria
co. que quidam thurimachū scribunt

rex assyriorū sub quo de
apparuit ysaac pmitēs ei
q. p. miserat p. ei. regnate
apud sichionios. Accepit /

Abraham moritur. et sepelitur in ebron

Istis t^o p^o p^o in theos si athlāis p^omo dicit⁹ est fecisse hoies. tū qz de rudib; **P**oetia. viij rege
doctos fecit. tū qz legis fecisse hoim ymagies q^o arte qdā deābulare fecit. Etia p^omus anulū inue
nit. in q. gemmā inclusit. et quarto digito portari iussit. ppter venam cordis que illuc tendit

III° XXXLIII

III° XXXIII

Jacob
vixit. a.
ad xxviii

Judas
vixit. a.
cob. iij.

ab hoc tribus
regia descendit
et iad rps dñs

IA T O O O O

u o r e i n n u b u i n r o d u s o u n g

IA T O O O O

Iste elau vedit p^o
geira f. i. iacob. ip.
epi ydūeoz. et m^o te
seyz possedit. et f. r^o ali
nis iurit. vñ o. i. f. muli

Esau

Ru/
ben

tribū facit
et p. didit
p. m. o. g. i.
ta

tribū facit

Bala fa
rachelis
p. iacob

Dan

tribum facit de q
Samson natus
est.

tribum facit

tribum facit

rebecca
uxor ysa
ac genuit

liayzor
iacob fi
lialabā

leni.

legi⁹ ab
h. dñdū
se

zelsa fa
mula lie
p. iacob

genuit hos.

tribum facit

tribum facit

tribum facit

tribum facit

Ista Lia lippa ocul⁹ genuit
fuit sex filios et vnā filiam

ysa/
char

tribū facit

tribū facit

tribū facit

tribū facit

tribū facit

tribū facit

tribū facit

Nota q. a natiuitate ysaac vsqz
etiam d egipto fluxerūt anni. cccc
vide L yram. gen. xv.

zabu
lon.

tribū facit

tribū facit

tribū facit

tribū facit

tribū facit

tribū facit

tribū facit

Di
na.

filia nō facit tribum in israhel

Decū exiret videre m^o licres regiois corrupta ē a siche⁹

tribū facit

tribū facit

tribū facit

tribū facit

tribū facit

Tercia etas. Abraham

77ste primus in gre
 cia instituit iudicia. legesq; scripsit.
 Sic habuit frēm: q̄ menses 7 ānos
 docebat obseruare. 7 sacella
 cōstituit ad colēdos deos
 p̄ q̄ a rudi p̄po inter deos
 p̄nuerat: 7 ei boues imo
 labat: dicitur ē p̄hegaos
 Rages assiriorum.
 Diluuit i achata tpe ogi
 regis elusine

ad iā cobreprominēs ei que promiserat patribus suis que
sunt hec duo. scz. possessio terre promissio id est chanaā
z bñdictio oīm genīi in semie ipsius qđ est christus dñs.

Dec apud lacum triconidē post illō di
uiniū pmo apparuit. 7 plures artes in
uenit ibiꝝ ꝑcipue lanificiū, 7 dea sacra

est fin errorem gentilium

Anno mundi

Iste serapis tercius rex argiuo ⁊ fuit dictus apud cū in
egiptū nauigio venisset. ⁊ ibi mortuus fuisset factus est a
ceca gente omnium maximus egyptiorum deus. **T**unc
etiā mirabilis supsticio incepit de bone discor
lore. quē apem vocabāt. eo qd viū coleret. ⁊ illo
mortuo demōes vitulū silem ibidē pcurabāt
ad decipiendū rudē pplm
Abochines ro/
dū condiderunt
f.

Abobines ro/
dū condiderunt

Sub isto belo /
co locut⁹ ē dñs

Бальне

rabāt. Quid bac stulticia
mifabili? i hoīe rōnali

Sub isto
mortuus est ysaac. regnate tunc apud
sydonios messappo. ix. rege

Iste pharao rex egipti: alias nephres:
suscepit ioseph. & exaltauit eum ppter som-
niorum interpretationem

III° ααααXLV

Linea christi

pharcs.

Λ70002Φ

fili? inde neq̃ p̃culsus est a dño

Eue vxor iudechor. iij.
genuit

Et fiste sela filius iude cum ad bu-
pululosee: non dedit eum iudas
thamar. sed ea vidua remisit in
domum patris sui. Cum autem crevisset timuit
dare ne occideretur sicut fratres eius. Unz
thamar simulans se meretricem cepit in bi-
nio de iuda. et genuit phares et sara. et patet
gen. xviij

Ciste ioseph vir sanctus. ⁊ gl'a domus israhel. filius iacob. nar. est anno ei⁹. cx. Et ci
est annoz. xvi. vendit⁹ est. Anno at. cxx. stet it coram pharaone interpretas somnia ei⁹.
q' sblimaniteum. Et quia castus fuit ⁊ timoratus: ideo a domū o'rb: q' dirigebatur

Dec ab her z bona filijs
inde viduata. genuit ab
islo iuda geminos filios scz

Leui fili? ia
cob. p2 oim
leuitaru vic
it. a. ccccvi.

Leuite ab b le
ni grādes bōre
sacerdomi dig

nitati adepti sunt ppter moysen 7 aa/
ron. et bis ena xps descendit ppter affinitatem tri/
bui hui⁹ 7 inde. 7 ppter ministeriū. qz chris⁹ sum
mus sacerdos 7 rex eternus sic debuit nasci. 7 no
bis innotesci

10/
epb

Solium IX

Athlas magnus astrologus hoc tempore fuit. qui et celum huiusmodi portasse dicitur propter peritiam astrologum.

Mercurius multarum artium peritus claruit quas hominibus tradens deus cre-
Mogirus primus ad aratrum boues iunxit / debatur
Horintus conditur

Ar/
sus.

Iste Argus quartus rex arginorum fuit. **E**t cuius nomine illud regnum nomen accepit
Pic post obitum deus haberi cepit templis et sacrificijs honoratus
Poc tempore gretia segetes habere cepit. delatis alijs de seminibus

Amib?

Iste fuit duodecimus rex assyriorum. sub quo mortuus est ioseph. re-
gnante sicbioniorum **P**lemmeo rege vndecimo

Appollo delphicus clarus habetur. et post mortem deus habitus est. **P**ic etiam dicit phiton.
et artem illam magicam inuenit qd dicitur phitonica. de q fit mentio in sacra scriptura.

Jacob patriarcha sanctus videns diem mortis sue imminere vocauit oes filios suos annuncians
eis que futura erant apud deum christo prophetat dicens. **N**on auferet
sceptrum te. mortuusq sepelitur in ebron gloriose **J**oseph gen. **p**ha
rao. **A**monophis ignorabat
ioseph. et iussit pueros sub
mergi. vt habet **E**xo. i.

Memphis conditur. ciuitas egypti

III° OXLIII

III° OXQIII

Esrom

ΛΓΙΟΩΘ

ΛΥΩΩΘ uarietibus uirginitus ouis

Athenas **A**icrops condidit. et ex minerua
nomen accepit. **U**biq **A**icrops primo reg-
nauit **P**ec ciuitas nutrit liberalium artium
et multorum philosophorum fuit. tñ ludificanti-
bus demonibus supersticiosa est effecta. vide
Aug^o. xviij. de ci. dei mirabilem historiam.

Joseph moritur annorum. c. xx. et conditus a ro-
matibus. repositus est in loculo in egypto

Circa ista tempora
incipit historia libri
exodi.

isuar

vixit annis. ccc. xviij

Am
ram

Iste amram fuit filius caath filij leui
Pic accipiens uxorem stirpis sue. ge-
nuit ex ea in egypto **A**aron moysen et
maria

Pe/
bron

Genitus israelitici
populi incipit duras.
annis. cxiij.

Py/
bel.

Tercia etas abraam

Dic oritur
regnum a/
ibemenu

Licrops
i. rex at
heienii.

Iste cicrops fuit primus rex atbeniensium. hic multas superficio/
nes ibidem instituit numq̃ antea in grecia visas. **A**b hoc primum
iupiter deus predicatur. eius bouem offeri.

Pos in egipto exiit de flumie in festo serapis z
eueatur in acre. z rursus intrat z nō pparet. z
pro deo colitur a stulta plebe

Reges assyriorum.

**Sa/
fins.**

Iste safinus fuit. xiiij. rex Assyriorum. sub q̃
natus est moyses in egipto. regnāte sicbioniorum. xij. orthopole. z argiuorum quinto criaso.

Diluuium deuclionis factum
in thessalia. z fetontis fabulari incendium **E**t vo
catur ideo deuclionis. quia in eius regno maxi
me fuit.

pharao
bochoz
ris

Iste pharao non? a nefre nō an
diuit vocē dñi nolens dimittere
filios israhel. quare decem pla
gis attritus. postea cū suis in ru
bro mari submersus fuit

Annomūdi

III° DCCXLIII^o.

Linea christi

Aram .

ATQW

Filij israhel sunt
in magna serui
tute z tribulati
one

moyses.

prim^o iudex. an. xl. nascit^r z ponit^r
in aqua. vixit at annis. cxx.

aarō

nascitur ante moysen. annis. iij.

maria

Ista maria propheta fuit. car
men cecinit. leprosa fuit septem di
ebus propter murmur. moritur in cades deserti syn z ibidē
lepelitur

Job vir
sancus

Iste iob patientie spe/
culū circa hec tpa na/
scit d linea nachoz filij
thare fratris abrahe.

Vixit annis multis.
quia post flagella vixit annis. c. xl.
Et est posuō augustini. gregori. ly
re zc. scilicet tertia generatione post
iacob. **E**t sic fuit cōtemporarius.
moysi. licet diu post eum vixerit **U**
de aug^o. li. xviij. de ciuitate dei

Rabī salomon expositōr in libro qui dicitur canthedrin in capitulo belech dicit q̃ de . de^o. qui
egressi sūt de egipto cū moysi p mare rubrum. non intraverunt terrā am promissionis nisi duos m̃
scilicet caleph z iosue. **A**teri omnes mori sunt in deserto propter peccatum murmurationis.
Filij vero eorum obtinuerunt eam. **S**ed z ipse moyses ipsam quidem vidit. sed intrare non me
ruit.

Tercia etas. Abraham

Circa istud tempus incepterunt reges in
italia regnare. et multotiens nomina vari
ant. ex quibz idomanorum propago cla
rus deducitur.

Reges ytalie.

Janus
pm^o rex
in italia

Iste ianus primus omnium regum ytalie
dicitur fuisse filius noe. q. palatium ex/
truxit quod dicitur iacim. et post pro mag
no deo habitus fuit. duas facies ei figu/
rantes. et in principio anni eius festu cele/
brantes quasi esset finis preteriti et princi/
pium futuri anni. Inde Ianuarius men
sis sic dictus.

Reges assyrio

Amic^o

Iste amic^o fuit octauus rex assyriorum. sub q.
mortuus est iosue regnate apud sichionios corace rege. xvi. apud arginos decimo donao apud a
thenienses quarto erichonio.

Eric
toni.

us quartus atheniensium princeps primus q. drigam iunxit in grecia.

Annus mundi

III^{us} MCCCXXV.

Linea christi

salomo.
raab e^o
victor.

IIII^{us} MCCCXXV

Historia libri iosue bicincipit. in qua mirabilia bella israhelici populi describuntur. et distributio
terre promissionis

ctionis beniamin et ciuitatis gabaon propter stupri crimen. et

Pontifices

elea
zar^o.

Iste eleazarus secundus pontifex cum iosue diuisit israheli ter
ram promissionis. et ab eo descendunt pontifices vsq. ad chri/
stum paucis exceptis

Iudices

.ij.
iosue

Iste iosue vsq. ad aioth. anni. xl.

Iste iosue vir bellicosus fuit primo in deserto amale. b. vicit p.
mortem moyli ipse a deo iudex constitutus fuit super israhel vt
terram populo diuideret. Qui^o bella et opera. et religiosa mēsa
in libro suo descripta sunt

Moyles moritur

Jordanis siccatur

Herico capitur

Sol in celo immobilis stat. vsq. q. israhel hostes persequeretur

Solium XI

Italus rex iuxta albulam fluvium. i. tyberim citate condidit: ubi post roma condita fuit. a q̄ tota yta-
lia n̄ occupata fuit. **T**roya in Dardania regnat. et troia condidit. Fabule m̄lta grecis annuat

**Sat-
nus.**

Sibilla erithrea in babilone orta m̄lta p̄phetat d̄ regno iudeoz. et tro-
ya subvertēda. et de xpi incarnatione et beata virgine maria

**Plu-
cus.**

Iste saturnus de creta insula d̄ venisse in ytaliam. et
ibi regnasse. quē delyri ydolatre mira cecitate hominem fuisse ne-
gant: cū tū cū regnasse dicant. Et p̄mus sterctus sup̄ agros p̄-
cere docuit. quare etia sterctus d̄. et romani stercoziani post

Iste picus saturni filius p̄-
mus rex laurenti fuit. bellator e-

gregius et augur. et i-
ter deos nūcrat est

Lāperes

dicti sūt. et etiam saturniani. Affirmant ipsum fuisse patrem

Cathinus condidit thebas regnās ibi. et grecas litteras inuenit
Fenice venit in thyrū et sidonem et regnavit ibi. et vltimū litterarū
tradidit eis. et coloris fenice. quo capitalia facerent

Iste est. xxij. rex as-
syrioz. sub q̄ histo-
ria delboze annuat
fm aug. et regnū
arguozum defecit.

Sibilla samia femonoe dicta aperte p̄phetat de christo. et de paupcula eius matre. zc.

Rechab de quo descendit stirps valde religiosa hoc tempore fuisse creditur. Ipse aut de ietro cog-
nato moysi descendit. et conuersus fuit ad iudaismum.

III^{us} DXXXV

III^{us} DXXXV

**Booz fi-
lius sal-
deraab**

Booz.

III^{us} XXXDDDD

III^{us} XXXDDDD

III^{us} XXXDDDD

Ista raab cū cēt meretrix recepit nūcios filiorum
israhel. qui ad explorandū iberico missi fuerūt. et
abscondit. quia p̄pter ipsa cum domo sua saluata.

et yxor salmon effecta genuit ex eo booz

Historia libri iudicum hic incipit

Iste phineas cū adhuc iunior esset zelauit p̄ dño
transfugans luxuriantes. et ita placatus est dñs
de iuda de beniamin

**phi-
nces**

Dic si saluus p̄ euāgelistas vsqz ad
booz et obet. qz ad minus inter eos
fluxerūt anni. cclxxij. qd̄ tempus ad
vñū hominem referri non potest. Et iō
hic ponitur. v. magi ad denotandū
tempus q̄ rem gestam. Dicit tamen
nicolaus de lyra q̄ iuxta historie vi-
tatem fuerunt tres viri booz ap̄

**Ortho-
niel.**

**Aioth-
ams.**

III^{us}

**San-
gar.**

Iste sangar fuit quintus iudex. et non inter/
interponitur qz annos non habet

Iste orthoniel frater caleph
iunioris liberauit israhel d̄
oppressionē regis mesopo-
tanie quem percussit. Ipse
accepit azam in coniugem.
que peperit iriguum supe-
rius et inferius a p̄e suo ca-
leph. iud. i.

Iste aioth p̄-
cussit eglon regem moab et liberauit israhel. fuit ei vir fortissimus.
et vtraqz manu pro dextera viebatur. post hunc fuit sangar q̄ p̄cul-
sit de philistim. dc. viros vomere iudicum. iij.

Historia de ydolo miche fm̄ expositores communiter dicitur ac-
cidisse post iosue in illis. vij. annis. sed bebrei dicūt q̄ tpe orthoniel

*Oratio et passio minima
Iordanis bellum*

Tercia etas Abraham

Occasio trojanorum bellorum oris. q̄ tamq̄ scintilla minima fuit. eo q̄ laomedon non recepit
herculem et Jasonem ei honore debito. et ex tanto tot creuerunt mala. **L**aueat sibi quisq̄ ait co/

Sibilla deiphica ante tro-
jana bella vaticinata ēd p̄
incarnatōe absq̄ maris co-
tu. Et si hec vera sūt tūc gen-
tibus apti q̄ iudeis reuela-
tum est mysteriū i/

**Fau-
nus**

Iste. q̄. rex laurētū fuit q̄
etia; dō fuit illoz qui sic
voluerūt vl putauerunt

Laomedon rex troje occiditur
et filia eius ixonīa capis. et gre-
ciam ducitur. q̄ propter que secu-
tasit bella grauissima. et mala
malabonēdissima. Unde historiā trojanā

Reges assyriorum.
carnationis. quod valde mi-
rum videtur. Similiter di-
cendum videtur de iob

**Laura
nus.**

Iste thauranus dicitur fuisse. xxiij. rex assyrioz. ex cidiū q̄ tro-
je. sub ipso factum fuisse aliqui affirmant. sed forte prime et non se-
cunde. Hoc etiam tpe thola indicant israhel

Hercules ilium vastat. id est trojam cum iasone. que statim a priamo reedificata fuit. **I**dē her-
cules. xij. facta peregit. agonem olympicum constituit. multa bella conse-
cit. et plurima menda-
cia de ipso conficta sunt. ea ndem postq̄ multos superauit. ipse morbi ferre non valens quo labo-
rabat sed ab eo superatus flammis se iniecit. et mortuus inter deos translatus est.

Anno mudi

III. 9. DCCC LXXV.

Linea christi

Booz.

III. XXXXXX

Pellati sibi vicissim succedentes. q̄ q̄ ex canonica scripta nō patet pro solido astruere nō au-
demus. **P**oc tamen certissimum est q̄ inter principium iudicatus ioseph quādo salmōn accepit
raab que genuit booz vsq̄ ad natiuitatem dauid superunt anni circiter. cccxvij. ubi tamen nō
sintres ab euangelistis generatōes ponuntur.

Pontifices

**Abi-
sue**

de effraym

de tribu manasse

de manasse

Indices

**Del/ vi
bora anni s. cl.**

**Deo vii
on. annis. cl.**

**Abi/ viij
mele an. cccij
co**

Ista delbora fuit mulier et propter
gratiaz prophete delatus est ei ho-
nor vt iudicaret israhel. Unde de
mandato vocauit baruib vt per-
cuteret hostes israhel. et inualuerūt
fili israhel contra iabin regem cha-
naam. et cizaram princip. in mali-
cie eius. et deleuerunt eos

Iste percussit.
quatuor reges scz oreb. zebec
zeb. et salmana. et humiliatus
est madian coram israhel iu-
di. vi. zc.

is quare etiam mala morte vitam finivit. iudi. xi. **N**omen
enim regium sibi inique imponi iussit.

Iste abimelech
filius naturalis gedeon nō
vocat⁹ a domino. sed ma-
liciole ingessit ad principa-
tū. occisus. lxx. fratribus su-

Solinm XII

Sibilla frigya fertur vaticinata fuisse anchise. et de flagellatione potentis terre. et de descensu dei de
omnipo. Anchises ex dea venire generat eneam qui regnavit in ytaliam. Nec ficticia deceptoris
rudium populorum confecerunt. quibus sua stupra et adulteria palliarunt.

Laci
nus. **L**armetis filia cuandri literas latinas invenit
Et boe latinorum regnum dici cepit et laurentum defecit
Helena capitur a paride filio priami. Ipsa autem regina fuit vxor menelai regis
Priam rex troie. filius laomedonis postquam ciuitatem mirabiliter extruxerat
bellum inchoauit contra grecos in malum suum

Pector primogenitus priami totus legalis. prudens. fidelis. et incomparabilis
fortitudinis et strenuitatis

Trojanum bellum decennale famosissimum

Acta describuntur regnante apud athenienses mnesteo. apud sicbionios poliude
Amazones sunt mulieres ferocissime. que arma sumpserunt. et horrendissima mala per. c. nos
perpetrarunt tam in asya quam in europa urbes delendo. Agamenon rex frater menelai regis toti
exercitus grecorum dux bellat in troiam. et tandem cepit traditorie et scandalosissime.

Carthago primo conditur a carcedone tyrio. Ipsam sepe destructa et ferunt et iterum reedificata.

III° DCCCLXXV

Booz

III° DCCCLXXV

III° DCCCLXXV

Troia destruitur

Boc
a.

deylachar de galaad. p.

ibo
la. an

Jair
arch

sine
iudi

de galaad
p.

epre
a. vi.

xxxix.

ce. a. xviii

Iste hola redit
ad pristinum modum
scilicet quo iudices pe
rant per modum
directionis consi
lii magis quam domi
nij.

Iste iayz hunc. xxx. filios qd
pncipes. xxx. ciuitatum consti
tuit. qz ipa bona i silerio et pa
ce trasit qz piz in dieb. isto
rum duoz israhel dno adbe
sit. et ideo dicta pspere adue
nerunt

Post mortem iayz filij isrl peccatis veteribus ad
diderunt nona. et traditi sunt in manum philistim
et filioz amon. xviii. annis. et oppelli valde pfece
runt ydoia. et clamauerunt ad dnm tuu. et pie sacro
sup se spu dñi percussit regem amon. et sedicio
sos de monte effraym. filia miz ynicam stultis
immolauit. iudi. xi

4

Solium. XIII

Anglia que olim albion. nunc circa istud tempus britania nūcupari cepit. a bruto romano vt
 ponit yralico obtinet. **I**pe ei fugat⁹ a suis ad troyā iuit collecto exercitu dereliquis troianorum
 Post grādia bella filiā regis grecoꝝ accepit vxorē. Deīn p maria vagādo locum
 apū q̄rētes casu venerūt in angliā insulā optimā. vbi deletis paucis gigātibz tpe
 h ei sacerdotis deinceps tenuerūt vsqz ad tpa sergij pape circa ānos dñi. d. ccc
Ab hoc filio enee de lamia filia latini. reges sequentes dicti sunt filij. Fuit enī
 iulius nutritus et venatione. **D**ic natus ē post mortē p̄is sui. vñ postum⁹ enee dicē
 qz post humationem ipsius natus iuxta illud virgilij. Tu postuma proles. et

Sil/
m. a

Dneus

Iste Dneus est vicelinus rex assyrioz. sub quo cessauit regnū sichionioꝝ
 qd̄ stetit anis. dcccclviii. regnāte athenis melancho. xvi. tpe hely
Aodrus rex athenien. seipm volūtariē morti tradēs pooulū suū liberauit. dignū exemplum
 paucis aut nullis imitandum principibus reliquit. Cū ob hāc miram fidelitatem a scis docto-
 ribz allegari solet quasi quedā figura christi in eo precessisset
Franci et thurcus troiani fugiētes duo regna cōstituerūt. longem post
 Amalech delect per saul et desinit esse populus sicut predixit moyses. ego. xvij
Iul⁹ filius ascanij a quo iulioꝝ familia originem et nomē traxit.
 Liber regum primus hic incipit

Pectoris filij tāqz
 veri heredes illuz
 receperūt. i. troyā
 expulsis posteris
 nestoris

m. lxxv.

Yesse vel
ysai p̄
dauid.

m. lxxxv.

Saul.
pm rex
israhel.

Iste saul primus rex isrl. regna-
 uit āno. i. xl. cū samuele. et fu-
 it de tribu beniamin. qui ante
 susceptum regnum electus et bonus erat. sed post miserabiliter defecit. **E**ius opera
 vide. i. regū. ix.

Iste yesse fuit binominus. qz etiam dictus fuit y/
 saipz dauid. de q multoties fit mentio i sacra sc̄p-
 tura qz christus ab eo descendit.

sara
ta.

Istez etiā. iij. seqntes nō fuerūt summi sacerdotes
 propter causam dictaz. sed sadoch de eis descēdit
 quē salomon cōstituit summū pontificēz fm verbū dñi i manu
 sam uelis. reiecto p̄ abietbar de sacerdotio q̄ fuit vltimus de linea
 itamar. vt pz. iij. regū. ij

mera
ioib.

oph/
ni.

Heli

an. xl.

Iste hely fuit iudez et pontifer. et habuit hos. ij.
 filios. et qz nō sufficienter eos cor-
 riuit. pariter cum illis punitus
 est a domino

sam/
uel.

Iste sanctissimus vir samuel d̄ ster-
 ili matre natus misitratu corā dño
 a puericia vsqz ad seniu optimecō/
 uel fm aug⁹

pbi/
nees.

Uersatus non tamen fuit pontifex. quia non erat de semine aaron sed chore. **U**el fm aug⁹
 in libro retractationum fuit de aaron. sed non filius sacerdotis. **I**udicauit israel cunctis diebus
 vite sue. quia vere fidelis propheta dñi fuit. omnibus amabilis. **R**eges vñt duos. scz saul p̄io
 deinde dauid. non tamen vt statim regnaret. sed quando dominus dñs

Quarta etas Dauid

Arthenienses post mortem codri magistratus habere ceperunt ad ministrande reipublice.
 Carthago iterum condita dicitur a didone regina. quia iam forte destructa fuerat

Reges ytalie Eneas. filius. annis. xxi Lati uis. an. l. alba filius. annis. xl.

Iste enneas filius predicti silui postu-
 mi regnavit annis. xxi. tempore saul.

Venerit z padua exiuntur a reliquis trojanorum.
 Pomerus hoc tpe fuisse putatur q multa mendacia pph-
 sit. sicut sibylla erithrea pphavit. Alij dicunt q tpe acham

Iste dauid rex. ij. isrl. vir fm cor deielectus in regē yncr. e.
 in adolescentia p samuele. p morte saul regnavit a. xl. cuius opa plima i primo z. ij. libris regum
 scripta sūt. Iple deniqz quasi qdā stupor in humano relucet genere. In quo ymqz bec conveniēt
 tanta sublimitas z humilitas tanta. Tanta strennuitas. tanta mititas. Tam grandis seculas
 riu cura. taz pura z deuota spiritualium ptemplag
 Tor hoies perimere. tot lachrymas fundere.

Anno mudi iii. c. lxxv

Had Iste. in pphabāt tpe dauid
Nathan filius sris dd. z adoptiu. ysa
Alaph

salomō
regnavit
annis. xl.

Salomō isleret pacis et dono dei singlarē habu-
 it excellētiā ytra oēs hoies q ymqz i mudo fuerūt. i
 sapia. diuitijs. delicijs. z glā ac familiaritate cū do.
 Hā z simoyes z dauid. petrus paulus hierōim. z au-
 gustinus. z ceteri cōsimiles cum in sapientia z san-
 citate excellerunt. non tamen gloria z diuitijs

Pontifices anteibant illum in gloria potestate
 z diuitijs. non tamen in sapientia. zc. Et sic omnia
 ista coniunctim taliter nemo sicut ipse habuit. **Amari** **achi** **sa**
 rui. **tob.** **doch.**

Judices achi achi bia
tob. mele thar
 Iste achitob filius phinees filii hely fuit pfr achi
 melech. quem percussit saul cū oi domo sua ppter
 dauid. vt patet. i. regum. ix.

poneret. Dic solus z moyses legunt orasse pro inimicis in
 toto veteri testamento. vnde euāgelica pfectione probantur im-
 plenisse. etiam an tempus pmulgatois eiusde. **Amari** ipsius vi
 de in principio. z psequenter primi libri regum.
 tificatum sublimatus fuit. reie-
 cto abyathar de sacerdotio. z sic
 pontificatus redijt ad filios ele-
 azari

Solium XLIII

Ara principalis huius historie sacre est hec. scz fundacionis templi. Ipse est annus quartus regni salomonis post egressionem de egipto. cccclxx. vt pater. iij. regum. vii.

achis
filius
annis. xxiij

Iste alio nomine dictus fuit egippus. et regnavit tempore roboam.

De templi dedicacione ac ceteris festis iudeorum est notandum qd primo habuerunt. vij. festa. scilicet sabbatum in qualibet septimana. neomeniam in principio cuiuslibet mensis. pascha. xiiij. luna aprilis. penthecosten quinquagesima die post pascha in memoria date legis festum tubarum prima die septembris in memoriam liberationis israel. festum propiciationis vel assuersionis decima die septembris. festum scenophegie qd fictione tabernaculorum sonat. xv. die septembris. postea circa hec tempora supervenit festum enecioz. hoc est dedicationis templi. deinde tempore bester festum furum id est sortium. Et hec notula valet ad intelligentiam scripturarum diversarum.

¶ Reges iuda incipiunt.

III° CCCV

Israel in flore. et nec post nec ante fuerunt huiusmodi dies in israel

Roboam
regnauit
an. xxiij.

IIII° XXXXXXXX uoxenaneu iij. q. d. ius ouuiz

¶ Historia tercij libri regum incipit a tpe qm dauid mortuus fuit. et salomon regnare cepit. Uide ibi opa magna et multa ipsius vsqz ad ca. xij. et a principio secundi libri paralip. vsqz ad capitulum. x.

Achias sylonites predicat iheroboam qd sit regnaturus super semetias clarius ha **¶** Reges israel incipiunt / israel

bet qd postea contempsit roboam: ne pugnaret p iheroboam et scilicet gesta eorum.

Aldo propheta clarius habet: qui post contra vitulos prophetauit

Nota qd sicut dicit aug. xvij. de ci. di

Salomō bonis inijs malos erit

habuit. Quippe secūde res qd plerūqz

qz sapiētiū animos fatigāt magis

huic obfuerūt. qz pfuit ipa sapiētia etiam nunc

et deinceps memorabilis. et tūc lōgelateqz lauda

ta. Et in reuelationibus brē brigite legi qd salo

mon et aristoteles nō sibi sed alijs didicerunt

Iheroboam
effraensis reg
nauit super is
rahel an. xxiij.

Iste roboam successit salomōi p suo i regno. sz i sapia n ita. Decepit nāqz oculis iuuentū amisit. et tribus eo qd imprudēter rēdit p plo

ps. iij. regū. xii. et ii. palip. x

Iste fuit filius sadoch. vt

pater. i. palip. vi.

Iste iheroboam fuit pmo d familia sa

lomōis et bon. sz scis rex pessimus

idolatra facinus est. et peccare fecit is

rahel inducēdo pplm ad idolatriā et

multa mala secuta sūt imo toti ppli

destructio. Ipse fuit figura machōe

ti. vt patebit loco suo: sicut antioch⁹

antichristi. Opera etiā iheroboam. et duricia

mentis eius patent. iij. regū. xii. et sequentibz

capit. Et nota qd ist d exēplū phitiosissimū fuit

posteris. vsqz hodie et i futurū erit qd ples

Quarta etas David

De sanctorum exemplis qui in tra decursu temporis fuerunt vicissimz nō sunt dicēdū. i. mōra-
libus q. mira dispēsatōe diuinit. acū sit. 7 cūq. ad illūiandū noctē pūis vīe velut astra in hoc
mūdo radiarūt. donec verus lucifer. i. redemptor humani g-
neris surgeret. Nam ad ostendendā innocentia ve-
nitabel. Ad docendam actionis mundiciam venit
enoch. ad insinuandā longanimitatis spei 7 operis remune-
ratōz vēit noe ad manifestādū obiam vēit abraā ad demōstrādū pūgalis vīe castimonā veni-
tatis gratiam venit ioseph. ad ostendendum mansuetudinem venit moyses. ad informandū
contra aduersā fiduciam venit iosue ad ostendendam inter flagella patiētiāz venit iob. Et sic pa-
ter quomodo in pristinis tēporibus ad modum parvus fuit numerus perfectoz. S. circa hec
ipa. pphaz valde creuerunt sanctitatis exempla. qū etiā ples martirizati fuerūt p fide vniū veri-
dei. 7 cce q. fulgētes stellas in celo cernimus. vt in offenso operis peccati uer nō ite noctis ambu-
lemus. De lag rex egipti pspat in mltis. 7 gētes bello lupat. 7 roboam ascendit. 7 post in irim.
Azarias filius obed propheta clarus habetur. 7 de captiuitate predict

(capit
itū)

annis. xxviii

iste fecit captiuitatem i capti-
uitate regnavit ibi

h. paralip. xv.

Anani ppheta hic increpauit asa. 7 ideo incarceration

Anno mundi

iiii^o Q. U. A. XII

iiii^o Q. Q. X. X. V

Linea christi

(Abi
re
gnauit.
anis. iij)

(Asa
reg
navit a
m. xli.)

Q. A. X. X. V. T. T. T. T. T. Q.

iiii^o X. X. V. T. T. T. T. T. Q.

Iste abia mictus erat. q. aliqui bñ
se habuit. vt p. i. bello 7 f. monelō/
go 7 exercitum isrl. in victoria diui-
nitus data. Aliq. pessime. q. idola
trauit. 7 ob tā ma-

Pontifices gnam ingratitudi-
nez p. cūctus a dño
parum regnavit. vt patz. iij. regū. 17.
7. ij. paralip. xij.

Reges israhel
q. q. rētes occasione dñandiretra/
bñ subditos a iugo fidi. diuersus
7 alienū cultū institūdo. vt patz p
predictum machometum. 7 sequi-
tes suos. Sili greci volētes rece-
dere ab obedientia ecclesie. scienter
prolapsi sunt in varios errores no-
uum modū in diuino assumētes
officio. 7 ob hoc miserabiliter sepius exterminati sunt

Iste ala in principio regni. 7 deinceps penerit
ad. xxxvi. annū valde bñ ambulauit. sicut dauid. 7 percussit
ethiopes 7 se venietes. 7 abstulit ydola. S. post hec in i-
sedis cū rege syrie benadab propter baasa regē israhel qui i-
cepit ascendere 7 se. q. d. displicuit dño. vnde misit ad eum p-
phetam anani. quem statim incarcerationuit. 7 ideo voluit pe-
des. q. podagricus factus est. 7 plagatus eadē pena q. pro/
phetam verauit obit. vt patet regū. xv. 7. ij. palip. iij. 7. xv.
7. xvi. capit.

(Aa
dab.)

an. ij.

(Baa
sa. an.)

xxiii

Istenadab
filius iheroboam incepit reg.
āno secūdo asa regis iude. 7 se-
cit malū sic p. ei. 7 percussit eū
baasa regnavit p. eo. vt patet
tercio regum. xv.

Iste baasa incepit regnare
anno tercio asa. 7 ambula-
uit in peccatis iheroboam
cū oēm domū percussit/
rat de mandato domini.
nec auduit bñ pphetaz.
vt reduet. iij. regū. xv.

Solium XV

Ecce hec tpa scōz doctorū scripta q̄ vidi. gēnliū hīstorias nō īmemorāt. 7 puto illā forte causā
q̄ ad intellectum sacre scripture nibil conferant. Uñ vsqz ad sardanapallū vltimū monarchā al

Ar / **p**et^{us} / filius annis. **cccij** / **ribel** / **rus** / filius annis. **ic**

Iste regnavit in italia tempore iofabpat impitismiz valde videt qresci viri sic diligēter scrutati sūt historias gentiuz **I**ste ryben⁹ s⁹ merfus in nberi q⁹ di

cum tamen in scripturis suis moneat nos furis cor habere. et terrena fasti-
dire iusta illud Non loquit os meum opa hominum. Et illud Laudem domi-
era fuit albula ideo
ab eo nom accepit

ni loquitur eos meum. Pro quo est aduertendum. q. multiplex necessitas eos ad hoc cogebat. Euerunt enim qdā heretici & gentiles q. sacrā scripturam calumniabatur quasi falsa eēt: eo q. in

debeant assignare decursum temporis. et multa dixerunt facta esse alijs temporibus q̃ ipsa narraret. Sed post q̃ Hieronimus et alij intelligentes applicassent simul historias patuit ignavia eorum

¶ Sed postq̃ iberonim⁹ talē intelligentes applicauerunt tumul⁹ victorias patrū ignominia eorū
eo q̃ optimā concordia fuit. sicq̃ factum est. vt sacre scripture nouum testimoniū accederet dei
gratia. quod firmamentū est. quo nō indiguit. tanta vtile fuerit. vter impioctos. Alia ne/

imicis quod firmi sunt in eis. quo in nō indiguit. quis velle fuerit apert impictos. **Quia ne** /

Pieu filius anani ppheta mittit contra baasare
gem isrl. z mario coronatur ab eoppter verbu
Numerus bellatoru in hierusalem. Mece
exceptis illis quos posuisti retribuis iuda

domini. vi. pater pater regum. xvi. capitulo

III⁴² ααLxvi

על

IIIxxx'00000

Quinto ante christi nativitatem

Iste iofaphat satis bonus fuit et gloriosus diues et deuotus in via domini. nec aliquid mali de ipso legitur. nisi quod in impijs regibus israel quandoque prebuit auxilium. et quedam parua alia. et ideo dominus fuit cum illo et pace edidit. et regnauit pro eo ut patet. ij. paralipp. xviij. cum tribus alijs capitulis sequentibus.

439. Iste fuit filius achabias. Porro pmo paralipp. vi. ubi ponit carbalogus pontificum

434
198. Iste azarias genuit ioānā. Et regū. iiii. dicitur q̄ ioia da isti succellit. forte binomi sunt
vel est viciū scriptoris. **S**amaria conditur. **P**ericho exiuitur.

Iste bela anno. xvi. ala regis iude cepit regnare. p. cullitici jamri cum oi domo p. i. s. i. u. i. r. e. x. vi.

bela. am/ Am/ Ach annis. xij.
a. d. suu?baafa ri dieb. vii. ri. anis. xij. ab iste achab fuit filius amri

uit domū baasa ⁊ statim percussit eum regnare āno. xxi. paup hō ⁊ tot⁹ deu⁹ valde instabilis

regitare. **xxxviii.** **anno** afa z fecit
malū sicut ante/

benadab. fili? osion regis syrie inijt fed? cessozes sui qui añ cum fuerāt inique egit. Si ba
benadab. fili? osion regis syrie inijt fed? cessozes sui qui añ cum fuerāt inique egit. Si ba

cū baafa. ⁊ nūpro federe illo p/ la non feciſſ. ſz impia iſabel pluſ regnabat q̄ ip
cuſſit fedus cū aſa rege iuda. ⁊ erit turbauē/

...
nūc reges syrie regnū israel. iij. regū. xv. se. 2 impulit ipsum vt lequeretur le. 2c.

Quarta etas David

cessitas idem expetit propter ydolatriam destruendam. qz ei tota simul gentilitas falsos deos coluit. necesse fuit indagare originem illius erroris. vt manifeste possit imitari cultus ille vanus sumus impiorum demonum. sicut late patet p. augustin. in libris de ciuitate dei vbi lucide probat qd doctores gentiliu in proprijs libris suis sibipfis contradicunt

Reges italie

**agrip
pasil**

ui. a. cl.

z pueriliter nimis z grosse procedunt. ita vt etia philosophi ac ceteri viruosiores vtriusqz sexus homines eos verb z scriptis redarguerent. **Tercia** etia necessaria fuit vacillor adhuc in fide tpe pmitiue ecclesie qd seducti sepius fuerunt a paganis. dicentibz qd meli eest colere ydola qm xpm. qz tpe xpianitatis sp fuerunt diffortunia. z tpe cultus doz magna prosperitas. qd omnino falsum fuit. vt patet ex p. prijs eorum historijs. sicut orosius luculenter probat. z etia augustinus. similiter z Ambrosius. qd omnes clare ostendunt. qd tpa xpianitatis fuerunt multo gratiosi ora qm idolorum sine crudelibus demonum. vt infra patebit locis suis. Similiter z alie plures cause que ex parte sup tace sunt. z quedam infra dicentur. **Quem** in omnibus est bona reperire contemplationem. z pia mens vbiqz pfectio. cunctis qd diligentibz dei oia in bonu cooperentur. De hac materia vide plenius in libris palligatis

Delias thesbites ppheta magnus claret scitate vite z miraculoru gla. **Dic** regu malleus fuit. qd etiam in paradysum curru igneo subuectus est. ut patet. iij. regu. xvij. Ipse dicit duplicem spiritum habuisse. scz. pphetie. z miraculorum. qui etiam requieuit super belizeum.

Anno mundi

iii. **XXXIX**

iii. **XXXIX**

Linea christi

Dicheas ppheta p. dicit moriturum achab. iij. regu. xxi.

Joram
regnavit.
a. viij.

Ocho
zias. a. i.

iii. **ADDDDD**

3333Q

Iste ioram pessimus filius de bono patre occidit fratres suos. z abulauit i. vixit regu i. z i. o. m. fabli plagat. i. o. i. o. m. infelicitate obiit. iij. pali. xxi. **Achab** vxor ei fuit filia achab nazar. z amri molo qndicoi. qz auus ei fuit

Pontifices

Joia
da

vixit annis. c. xxx.

Iste ioiada inclinus fuit. z am

Iste Ochozias fecit malum coram dno sic p. ei. z statim occisus e a ieu cu omni domo achab atbalia mater ei audies mortu suu filiu furripuit regnum. z occidit omne semere

gium z regnavit sex annis z septimo anno ioiada pontifex fecit ei interfici. iij. regu. xi. z. ij. paralip. xxi. z. xxiij.

Reges israel

Ocho
zias.

a. ij.

ioia.
a. xxi.

as filiu iora. p. ea. iij. regu. xi. z. ij. pali. xxi.

Iste solus p. moysen legit vixisse. cxxx. annis. Jo / sabeth soror iora vxoreius fuit

Iste iulsi li. achab qd misit ad be

Iste incepit regnare. xvij. ano regis iosaphat loco sris sui ochozie huc obsidebat benadab i samaria. z diuinit. meritis belizei fuit liberat. iij. regu. vi. vij. zc. qz secut. fuit peccatu ieroboam z interfect.

Reges syrie

elzeub de /

est a ieu cu o. i. o. m. p. is sui. ix. z. x. ca. vbi supra us accaron consulendu si posset sanari. ppter qd obiit iuxta xbu helie. iij. re. i.

Jesabel filia regis sydonioz vxor achab quidem totius malicie pdigium. pphetas domini occidit. z sanctum nabatib z alia multa fecit mala. zc.

Solium XVI

Ligurgo his tpijs floruit. quia licet gentilis fuerit: tñ leges iustissimas naturali iuri ⁊ diuino cōsonas lacedemonis dedit. nec quicq̃ censuit cuius non ip̃e exēplum prius daret. **A**uri argentuq̃ usum. ⁊ oīm scelex materia nō sustulit. **F**undos oīm equa liter inter oēs diuisit. vt eq̃ta patrimonia neminē potentio rem altero redderet. **N**on uiuari omnes publice iussu. ne ci uis diuitie in occulto essent. **I**uuenibus non amplius q̃ vna veste vti toto anno pmisit. nec aliquē cultius q̃ aliuz progredi voluit. nec opulentijs epulari. **A**ni singula non pecunia. sed comparatione mercium iussit. **P**ueros puberes non in forum sed in agrum deduci iussit. vt primos ānos non i luxuria: sed in omni ope ac labore agerent. nihil eos somnū cā subternere. ⁊ vitā sine pulmento de gere. nec p̃us in urbem redire q̃ viri facti eēnt. **C**ōstituit virgines sine dote nubere. vtrorē n̄ pecunie cā eligerent. seueriusq̃ matrimonia sua coacerēt cū nullis donis frenis tenerent. **P**ari mū honorē n̄ diuisit ⁊ potētū s̄ senū eē p̃stituit. **E**t q̃ beleges dure videbant iureiurādo eos a stri pit. ne quid de tam diuinis legibus mutaret. donec rediret. ⁊ sic extra patriam pfectus volūtariū ppetuo duxit exiliū. vt suis legibz eternitatem daret. **M**oriens etiā precepit ossa sua in mare pij cū ne si ad p̃tiam deferri ptingeret: lacedemōes se a iuramēto solutos eē putarent. **H**oiem gentē q̃ pene solus āputas ab oibz xp̃iāis ec̃scis oēs supbiēdi materia. **N**ō glen̄ m̃res n̄i q̃si aliqd ma/ gni p vita eterna fecerint. qñ talia videm⁹ paganos fecisse. vide aug. ii. iij. ⁊ v. de ciui. dei.

Are/ mul⁹

siluius. ānis. xij.

Hic presidū albanorū inter mores vbi roma nūc ē posuit. **R**egnavit at ip̃e ioas regis iude.

III° QQQ

III° QQQVI.

XI° XXXXXX

III° XXXXXX ubi eximpru diu ouuiz

Ista per tyrannidem inuasit regnum. ⁊ occisa est. **E**sset subtractus fuit ab interfectione q̃ exercebatur ab athalia. cū esset annorū. vij. constituit eū ioiada regē. ⁊ optime se habuit cūctis diebz q̃b̃ rexit cū idē venerāduo sacdos dñi. s̄ post mortē ei⁹ delinir⁹ blādicijs magnatoz. q̃ odi o habebāt sa/ cras ceremonias humilis obediētie moysaice legis dep̃natū ē cor regi in iterū suū ⁊ illoz cūctis retro natiōibz horēdū relinq̃ns exēplū q̃ graue sit piacm̄ hūilibz nolle p̃fēire. ij. pa. xxiij. ⁊. xxiij. **J**onadab filius recab clarus habet. De his stirps valde religiosa descendit. q̃ tamq̃ pegrini p̃uerlati sunt sine agris. ⁊c. **E**t descēderūt de ietro sacerdote cognato moysi.

Helizeus p̃beta surrexit loco belve duplici spū vniūq̃ testa mēti. timor. s̄. ⁊ amoris p̃ditus q̃ tā reppis q̃ electis p̃ oia gra tus exiuit. clarus virtutibz. ⁊ miraculis gl̃osus. iij. regū. ij. ⁊c.

Iste ieu rex. vinctus a puero helizei percussit iorā cū omi do mo achab. ⁊ cecidit ochozia regē iuda. ⁊ destruxit domus baal ⁊ p̃phaset⁹ occidit. vnde meruit posteris sui regni se/ dem vsq̃ ad q̃nam genera/ nonem. iij. regū. ix. ⁊. x.

Mortis atāno. **A**d iij. post natiuitatē abrahe **I**ste azabel exigēbz demeritis suis occisa dei iusticia p̃ mortis fuit i regē syrie. vt affligerz filios israhel. ⁊ suā plo garet iniquitatē. **A**fflicxit at isrl̄ vltra modū. vt in. iij. regū. x.

L 2

Quarta etas Dauid

Iste auentinus filius. xxx. annis regnauit. Ab hoc mons auentinus nomen accepit in quo sepultus fuit. Punc dicitur augustinus. li. xviij. de ci. d. etiam inter falsos deos annumerat a stultis gentibus

Reges ytalie

Aue
an?

filius annis. cccij

*Exemplum
de rege
dauid
qui habuit
tres filios
et tres uxores
et tres reges
et tres reges
et tres reges*

Notabile quoddam factum ac relatu dignum hoc tempore in britania fertur accidisse. Fu-
it ibi rex quidam Leyr nomine filius carens. s. tres pulchras filias habens quibus regnum diui-
dere cogitabat. Ut ita me sciret cui potiorum partem daret a singulis inter rogauit quum ipsum di-
ligerent. Prima et secunda responderunt sub iuramento quod plus quam proprias animas. Tercia autem videns
senem blanditijs credere. seriosius respondit. quod ipsum ut patrem diligeret. neque ut amplius inter-
rogaretur protinus subiunxit. Quantum habes tantum vales: tantumque te diligo. Traus pater du-
abus: regnum diuisti: terciam autem exheredauit. quam tamen propter nimiam pulchritudinem
rex francie sine omni dote in coniugem accepit. Senescente autem leyra duabus filiabus: ac earum
meritis regno priuatus: et in tantum despiciatur: quod vix cum vno famulo ab ipsis teneretur. Recordan-
tis igitur pulchre glorie et iniurie quam iuniori filie fecit: quod sibi veritatem dixit: cum fletu in hac voce
erupit. O filia quam vera sunt dicta que mihi respondisti. Quantum habes: tantum vales. tantumque
te diligo. Dum igitur habui quod dare potui: visus sum eis valere. qui non mihi sed donis meis a-
mici fuerunt. Interim dilexerunt me: sed magis munera mea. Nam abeuntibus mune-

33 Junio

33 Junio

Anno mundi.

mm^occcxlvi

Lineachristi

amazias
regnauit
a. ccc.

mmxxvj

Iste amazias bonis inicijs malum habuit finem. quod cetera-
tis usque hodie in potestatis apparet. Multos namque officium destruxit etiam notabiliter probos.
cuius exempla hic sunt plurima. Hic etiam deos seyr adorauit. et c. palip. xvj.

Pontifices zacharias filius ioia/
delapidatur et glorio-
martirio coronatur. ij.

Aza-
rias.

Religiosus morum. et ossa eius prophetat. quod mortuis
suscitat eorum contactu. Et tres victorias habuit
rabel contra syros meritis eius

palip. xxi. iij. Incepit enim ioas
quod dereliquit illi dominum

Iste azarias boni patris boni filius. titulum laudis dignum prope-
ruit. quod pro zelo legis postulat restituit ozie regi iude volenti sacri-

Reges israel ioab/
as. xviij.

ioas.
a. xvi.

Iste ioas percussit syros tribus vicibus iuxta flumen
belizei. et tulit vires de manu benadab filii azabel
et restituit regno suo. Peccata filii amazia non volens
sed compellus: superbiam eius humiliauit. iij. regum. xiiij.

tus est cum tota gente sua ab azabelere
ge syrie. et ideo deprecabatur dominus. et pau-

ioas.
a. xvi.

Et cepit regnare. xxxvij. anno ioas regis iude

Reges syrie regum. xiiij. et cepit re-
gnare. xxxij. anno ioas regis iude

ioas.
a. xvi.

Iste Benadab fuit filius azabelis. et debet scribi
per deum bichronium.

Solum XVII

Procha illo regnate. sydo argin⁹ z mēsuras z pondera repperit. Quā apud hebreos baranus i in
dea z iberoboam in israel regnarēt

Prochas filius auctini regnavit annis. xxxiii. tē
filiius. annis. xxxiiij

porosie regis iude. Unde virgilius laudes eius extol
lit in hoc versu. Proximus ille prochas. romane gloria gentis

fuit. pulvina prim⁹ repit. Habitu muliebri indutus inter mu

Reges assi

heres deliciis vacavit. **P** b hoc indignati vasalli eius nolue
runt aplius sibi obedientia suare. Aggressi etiā ipsuz debella
runt. qd cernēs seipsū cōcremavit. Fuerūt tñ reges assyrioruz po
tentes sine monarchia v sqz ad destructionem. **N**iniue

Monarchia est assyriorū illa ma
gna cessat q̄ stetit vltra. **D**ecel
ānos. z surgū tpa horrenda pe
ne vsqz ad xpi natiuitatem. i
quibus human⁹ sanguis vltra
q̄ credipōt in omi/
bus mūdi partibz

Sarda
napal
lus

tamq̄ a qua effusus
est. **V**ide cronicam
ozosij. libro secūdo z alioz

*Monarchia
assyriorū r/ffay*

Tribus. z i psi abierūt. Tandem cum non haberet quod comederet. aut indueret: ab ipsa iu /
more filia clemēter suscipitur. regnoqz gloriose restituitur. **S**imilia plura reperies. **N**ota pleniqz
dulciloquos fidelitate fideles dulciloquio carere /

iiii^o CCC LXXV

Sine
rege. an
nis. xiiij

iiii^o XXX XXXX uoxemueu iuxcp dms ouuiz

Nota q̄ regnum iude post mortem amasie fuit
xiiij. annis sine rege quod subtiliter oportet accipere ex collatione annorum regum israel z iuda
quia amasias cepit anno secūdo ioas regis israel. z ozias filius amasie cepit anno. xxvij. iberoboam regis israel. qd tempus extendit se ad. xli. annos. a quo subtrahamus annos amasie. z sic ma
nent. xiiij. quibz ozias paruulus erat. nec adhuc ad regnum aptus. **H**oc autem. lxx. z multe alie
distorie non habent: sed alibi hoc suppleunt. **E**t fm hoc oportet concordare eas. alioquin errab
quo ad supputationem annorum.

Jonae ppheta filius amachi clarus habetur. z multa predixit q̄ nō sūt scripta. **D**ic post hec
mittit ad ninive. vt pater in eius libro. **D**icitur atq̄ ipsum belias suscitauerit a morte adhuc pu
erū. **I**ste iberoboam cepit regnare anno. xv. amasie regis iude. **D**ic satis bellicosus z victori
osus fuit. z cōtinuit regē syrie. z restituit regnū israel sicut prius. insuper z **D**amascum

iberoboas
annis. xli.

intra verbum iōne probeat. **A**tende q̄ sit instabilis status regnoz. **I**srael conatus
vsqz ad nouissimum humiliatus est valde. syri iam eleuati ab infimis mirabiliter deprimunt /
tur. **S**ic qui fuit supra: sit infra. z e contra qui fuit infra ascendit supra. vt post descendat infra.
Pec est rota volubilis huius temporis z ideo non est mirū q̄ pauci electi ad hoc assumuntur a
dño. z q̄ viri sensati huiusmodi instabilitatis negociū totis viribus fugere contendunt. **V**i
de augustinum de ciuitate dei in pluribz locis. **S**i boni regnant multis profunt. si mali: cōtra
Lz

Quarta etas Dauid

Inuigil regum iudorum

Reges ytalie

Arbat^o
pm^o rex
medoz

Iste arbatus vicit sardanapallum dñm suum. z monarchiam eius primus destruxit. z ad medos transtulit. spe magis q̄ se. quia darius hoc fecit

Reges assyriorum

Pbul.

Iste pbul z sequentes recuperare volētes monarchiam nō mo-
dice turbauit terram. z ascendit etiā ad israel z cepit tber/
san. z factus est manaben rex israel ei tributarius. iij.

¶ regum. xv.

Ozias qui z azarias duplici nomine. z vno quidem atq; eodem tempore Isayam Dzee Iobel z Amos prophetaſſe ex rebus que ponuntur in titulo cognoscimus. q̄ principium verbi domi-
ni fuit in ozie filio beri. Amos aut̄ pater isaie nō vt pleriq; autumant tercius. xij. pphetarum est.
sed alijs diuersisq; apud hebreos scribunt litteris. Iste quidem primam z extremam litterā ha-
bet aleph z sade. ille vero haym z iamech. Tradūt etiā hebrei osee z amos z ysaiam z iobel ac io-
nam iſdem prophetaſſe temporibus. videlicet in diebus ozie. ioachan. achas. z ezechie regū iu-
da. z in diebus iberoboam filij ioas regis israel

Anno mundi

III° CCC LXXXVIII

Linea christi.

Ozias.
vlazari
as. ā. lū

IXDXXX

Iste ozias fecit quod bonum erat coram dño. nec a-
liquid mali de eo scriptum est. nisi q̄ adolere voluit incensum super altare iherosolymitanis. probi-
bente eum sacerdote azaria. propter quam inobedientiam percussit eum dominus lepra. vt patet
ij. paralip. xxvi. ca. Etiam tunc terremotus factus fuit. z cineres altaris effusi sunt.

Pontifices

Osee propheta primus de. xij. mittitur contra. x. tribus
Iobel secūdo de duodecim pphetar de iuda z iudaici tribulatoe
Amos tertius p gentes mltas pphetar. z spālir p decē tribus
Abdias. iij. de. xij. pphetar contra edom

Reges israel

Hic regnum israel fuit sine rege
annis. xxxiij. quod patet

line
rege.

annis. xxxiij.

zach
aria

mensibus sex

Reges syrie

excolatione regum iuda. zc

Iste zacharias fuit filius iber-
boā. z cepit regnare āno. xxxviij
ozie regis iude. z fecit malū sicut predecessores sui. z hic ē q̄rt^o
post Iebu. z percussit eum sellum. z regnavit pro eo. qui ita-
tim percussus a manaben. regno z vita caruit. vt patet. iij. rez-
gum. xv.

Solinus XVIII

Dacedonum regnum hic oritur

Chara
p^o mace
donu re

Iste charanus primus rex Dacedonum fuit filius arbati regnavit annis. xxvii. De hoc regno descendit Alexander magnus. Destruiatur autem tempore onye pontificis pi

armi
lius.

Dacedomoniorum reges deficiunt.

Iste armilius filius regnavit annis. xliij. Et fratre

sui Quitor de regno eiecit. et post ipse a Romulo et Remo fratribus geminis occisus est. et Humito restituit fuit in regnum suum quia fuit avus eorum

Teglat
phala
sar.

Spartani ipsi sunt lacedemonenses per annos. l. cum arbeniensibus cruentissima bella committunt. ubi semper incerta victoria fuit. Terra marique pugnatum est

Iste Teglatphalasar cepit terram neptalim et galilee. et eos qui trans iordanem erant transtulit in assyrios. Post etiam obrogatum acham obsedit damascum. Et rasim interfecit. et syrios transtulit in cyrenem. ut patz. iij. regu. xv. et xvi. c. Thonos concoleros. qui vocatur grece sardanapallus. xxxvi. assyriorum rex. Pharsim atque anchialem condidit. et in prelio victus ab arbaro medo. semet incendio perematur. Usque ad id tempus fuisse reges assyriorum historia refert. et fuisse anni simul. Dcccviij. Quinque autem anni regni assyriorum a primo anno finis supputantur. D. cc. xl.

iiii^o XXXXIII

.LXXXVIIII

uauingau iurq aus ouuiz

Isayas nobilis propheta primus de quatuor principalibus claret qui euangelista magis quam propheta dicitur a sancto iberonimo propter evidentiam prophetie sue. Pic missus est a domino cum Isasub filio suo in occursum achas. ut diceret ei. ne timeret a duobus istis caudis titionum sumigantium quos vocat rasim et phaceeo quia in ipsis esset finiendum regnum syrie id est damasci. et regnum samarie. id est decem tribuum que alio nomine dicebatur effraym.

ama
rias.

Jonas mittitur ad Ninivitas. qui audierunt eum. sed israhel nec multis credidit.

Sel
lum.

mente. i.

Da
naen

ann. s. c.

f. c.
ia d 2

Iste Danabene cepit regnare anno. xxxix. ozie regis iude. fecitque malum coram domino. et tradidit eum dominus in manus regis assyriorum qui indixit ei talenta argenti. mille. iij. regus. xv.

Ra
syn.

Iste phaceia fuit filius manabe fecit etiam malum et percussit eum phacee. regnavitque per eo. L. epu at regnare. li. anno ozie regis iude

Iste rasyn rex syrie vastavit iudam tempore achas. propter quod obsedit eum Teglatphalazar in damasco. et cepit civitatem. et ipse interfecit. Et transtulit populum

17 **Iste**
ozec vltimus rex ifrael cepit anno duodecimo ada
regis iude. & fecit malum. 22. Anno. ix. regni eius ca
pitis est a salmanasar. & ifrael translatus est i assyros
& habetur. vij. regum. xviij.

Solium XIX

Nota q. Pro. de hoc romulo multa mala scribit. scz frs sui. z aui. talioz pbatissim. oz viroz in
iqua morte z violētijs tyrānidesqz ples. **Q**gregauit ei pastores z latrones
z. cū quibz ciuitatē exiit. z p illā vi alios oppōit circū circa potē. es
Postqz creuit. elegit. c. senes. p cōsilio qz appellauit senatores. z mille pug/
natores quos milites appellauit. pfectiqz in sublimē. tādē ob demerita sua
inter deos cōuērat. ē. eo q p. uill. a tonitruo nūqz p. uislet. **P**oc enī ad

romul^o
p^o reu^o
noz. an

xxxvij.

Salma
nazar.

Sen/
nache
rib

assaradō
fili^o sena
cherib

Iste salmanazar obse
dit samariā āno. ix. o/
3ee regis isrl. cepit eā z
regē misit in carcerē et
isrl. transtulit in assyri
os z cessauit regnū isrl
qđ stetit ānis. cclxxxij

Iste sennacherib ascēdit in in
deā ēzechia viz. sēn z p. uislet
dñs exercitū ei. f. clxxxvi
ros bellatores. ipse āturpiter
fugiēs puenit in ninuē. z affl. x
it iudeos z thobiā. tādē z a suis
filijs occisus est. iiii. regum. xix. z scdo palip. xxxiij.

cumulū lue dānationis accessit. vt
eo magis tormētaret apđ inferos

q in terris eius mēoria celebōz ha
bet quā p. uislet n meruit. s. fl. larul
gi adulatione aut vera deceptione a/
depius est. **P**redicti senes post mor/
tem romuli regnauerūt āno cūm dē/
midio expectātes si forte redisset.

III° LXXX LXXII

ēzechia
as regu
it ā. xix

Sol. x. lineis reuertitur. **E**t sic illa di/
es erat longior alijs. x. horis. **P** ma/
gnūm portentū strages hostium ad/
ditio ānozū

II° LXXX LXXII

ip. q. u. d. n. p. u. d. n. o. u. n. z

Iste ezechias
optim^o filius de pessimo p. e. achaz ambulat corāz domino
corde pfecto excelsa abstulit z domum dei i. n. s. t. a. u. r. a. u. i. t. nec
similis eius fuit antecum in r. g. b. o. i. n. d. a. z ergo dominus
glorificauit eum. iij. regum. xviij. xix. x. z. ij. palip. xxix. xxx
xxxi

Ara pncipal romanoz orosij mar
tini z alioz. ipse ānus. xij. ezechie
fm bebricos. fm. lxx. vltim^o acham.

Circa romana p. d. it. anno mū/
di. iij. ^o. cccclxxxij

Anno ante christi natiuitatem. dcccv. roma in
mōre palēstino a gemellis condita est velut secu
da babilonia. **V**erū tēpore paupertatis nūqz
alter locus ea sanctior. nec bonis exēplis diuor
fuit. z qđto rex minus habuit. tanto minus cu
piditatis habebat. **P**ost diuine auariciam z lu
curiam induxit

Conditionem vrbis tūus lūius per. xiiij. deca
des. id est. ccl. libros psequit. sed hodie non
omnes reperit. **D**e ipso facit beatus iheroni
mus mentionem in epistola ad paulinū. **E**t se
neca in vltimi declamationum libri prologo

In regere imperio populus rattene memēto
De tibi sint aries. paci qz imponere mores
Parcere subiectis z debellare supēbos

Quarta etas David

Nota fm aug^o. xviij. de ci. di. q. cicero magnis laudibz romuli ascribit q. nō rudibz indocis tē
poribus qñ facile homines fallebant meruerit honores diuinos: s; iā eruditis 7 expolitīs. Unde
patz van^o ydolatrā error. qz 7 sin his ipibz doctis illuminati sūt qñ inceptis q. antiquileuibus

Reges romani.

nemine inter deos ascribendū decreuerūt: nō tñ cessarūt a cultura talīū fallor
rū deoz s; morē antiqñ suū resz augētes. qd dictis yerāt fieri facti appbāt.

rem^o
a fra^o
tre occidit. āno. iij. ff. de
red. l. vl.

meroda
ch p^o rex
abiloe

Uñ constat eos non esse excusatos: imo aplo
tekte plus illis peccare

Reges babilonie incipiunt

Tales milesi^o clar^o

Solon

Lbilos

vij. sapientes

Periader

Eleobolus

Bias

Pitac^o

habetur quip^o the
ologos. id est poe/
tas sophi dicuntur
id est sapientes. Iste
etiā iudales primus
potuit predicere de /
seculum solis 7 lune. vt dē augus. viij. de ciuitate dei

Iste merodach primus rex babilōis famosus
recessit a monarchia. nec obediuīt assarandore
gi assirionū 7 reges babilonie ceperūt eē
potētes vsqz ad balthasar. videm^o m^o i
bistoria

Thobie historia deuotissimar to
ta exemplaris hic textur

Anno mundi.

III° DI

Linea christi

manass
es regu
it. a. ly.

III° ADXDO

Iste manasses pessimus filius optimi patris fecit mas
lū sup oēs q ante ipsum fuerūt. 7 sanguinem innocentem fudit plurimū. ppter quod rex assyriorū
vastauit iudam. 7 ipsum manassem cepit. 7 in carcerem misit. Postea ad cor rediens: 7 dñm dep/
cās. 7 exaudit^o fuit. 7 in regnū suū restituit^o. Dia qñ fecerat destruxit. 7 in via dñi recte ambulās

Pontifices

**Sa/
doch**

non sine grandi ammiratione omnium qui eum ante noxerant vitaz be
atam duxit. vt patet in regum. xxiij. 7 ii. palip. xxxij. capitulo

Carbina

Solium. XX

Histe Numa maximus ydolatra fuit. et urbem adeo simulacris repleuit. ut ipse si
bi locū reperire non posset. Hoc mō Augustinus stulticiā ei⁹ deridet. quasi magna iniuria sibi

Ani
ma

pōdilius. an. clij

Nota fin augustini. ij. iij. deci. di. q. ab urbe con
dita vsq; ad augustus tam continue pugne ceti /
teit ut p miraclo habitum sit. ut vnus annus p

scā sit q ipse n sit inf deos ascript⁹ q deorū cul
tum sic pmouit. Pic ianuariū et feb uariū a
no addidit. Diz sup modū est q bi viri ps
cellentissimi ingenij in cūctis pene q sub sole
geritur tam acute disserebant. et in agnitione
si di sic delirabāt. **H**as agam⁹ dñō dō no.

primum bellum punicum sine bello transierit. exceptis. clij. annis nume quib; pac; priuata fuit
Romani populi statū et decursum loculēter et breuissime describit. Florus lucius pānos sep
tingētos qtuor ei dās etates. **Q**uāit si qd magnitudinē imperij cū ānis pferat. etatē vltimūter.
Ita ei late vbiq; in orbē terraz arma circūtulit. vti res ei⁹ legūt. nō vni⁹ ppli: sed totius generis
humani facta discant. nā tot laboribus. periculisq; iactatus ē: ut ad cōstituendū ei⁹ imperiū cō
tendisse virtus et fortuna viderent. **I**tē ait. Tanta in virtute fiducia est. ut ille rudis. ille pastor
populus vereq; terrester oñdit nūbū interelle virtutis equis an nauib; terra an mari dimicaref.
Item **P**opulū dignū orbis imperio. dignū oī fauore et admiratione hominum ac deoz. ppul
lus ad vltimos meius: ab incepto non destitit. sed absens simul presensq; pugnabat

III. DXXV. III

II. T. 100

in dñm nru ihsu xpo dñs ouis

Isaías martirio coronat⁹: cū multis alijs eoq; regis opera pessima reprehendebat **Sybil**
la samia fin quosdā his dicis fuisse temporibus. **E**t nota q sancti doctores non videntur dicis
sybillarum ac aliorum gentilium ad confirmationem fidei sancte christi anc. s; et eas nec prophe
tico spiritu claruisse: sed arrepticias fuisse dicunt. **C**ū Aug⁹. contra manicheum disputans dicit.

Isaías martirio

Sel
lum.

Si quid verū de deo sybilla: vel orpheus: aliq; gentium vates aut philoso
phi dixisse perhibent. valet quidem aliquid ad pagāoz vanitatem reuincēdā
nō tñ ad istoz auctoritatē plectēdā. Quantum enim distat de christi adue
ni inter predicationem angelorum et confessionē demonū tantum distat inter auctoritatē pphe
tarum et curiositatem sacrilegorum.

Elcb
vag

Aleucus vir iustissimus leges condidit. Et inter cetera decreuit. ut qui adulterij crimen pmit
teret: virosq; cento priuaretur. Quod cū filius eius commisisset: iussit ipm exoculari. **U**erū tota
ciuitas aliōdiu ei reluctabatur. Tandem victus instantia populi nelet a se condita violaretur.
suopius. **P**erinde filij oculo eruto vtriusq; vsum videndi reliquit. Sicq; mirabilis equitatis te
peramento se inter misericordem patrem et iustum legislatorem partitus ē. **D**isce o christiane quā
ta diligentia debeas sancta dei tui precepta custodire: si sic maluit paganus puniri pro iusta lege
sua q; eam inultam relinquere. **H**ec et multa similia oportuit in populo carnali obseruare. cū su
ma seueritate. quatenus timore pene a prauis cobiberentur

*De aduersione
paganorum
statutum
pūmptio*

Quarta etas Dauid

Bisantium conditur
que postea **C**onstanti/
nopolis dicta est

Reges romani.

Iste iulius alio nomine
Dostilius. nō ferēs temp⁹
pacifice trāsire ob miratio
nem quam susci-

In. ruli. an. rxiij. **D**ost
loza quēis tpa merito ho
stilitatis nomē sibi acqui-

suit. Et quia dissipat de
gentes que bella volūt. ipe
cū omni domo sua a fulmi

ne percussus interiit. De isto etiam **T**ullio sic dicit **V**alerius libro. iij. ca. iij. Dunc in cunabu
primo accepit agreste tugurium. eiusq; adoleſcētia in pēore pascēdo fuit occupata validior etas
imperii regit. sed senectus eius in autilimo maiestatis fastigio fulsit

Ninive destruitur per regem medorum. Et regnū assyriorum penitus cessauit. sicut pcedixerant
Haum propheta et **J**hobias

Anno mundi **III** **DLVI**

III **DLVIII**

Linea christi.

Amon
regnauit
annis. ij.

Josias
regnauit
an. cccij.

MTXLO

MTXDO

Iste amon fm textū hebre/
oz duob; tm annis regnasse phibet. s; fm. lxx.
ānis. xij. et ita supplent hic. x. anni. a. lxx. de illis
xij. sup sine rege **E**t fm hoc aptade sūt historie
alie que coiter sequuntur. lxx. **H**ic

Pontifices idē rex fecit malū corā dño. et per/
cussus a seruis suis sine penitētia
obiit

Jhobias morit annoz. c. xx. vir sanctus plen⁹
operib; bonis et pphetie spū clarus pphetauit nā
q; de destructione hierusalem et templi quasi iam factum esset. cum tamen adhuc futurū esset. ppe
certitudinem pphetie. statim post eius mortem vxor eius mortua est. et egresso jhobia iuniore
cum filiis suis ninive destructa fuit.

Iste iosias optimus filius
de pueris pte gra singlari puentus adhuc in
puericia requisitū dñm. et vsq; in finē pſeue/
rauit laudabiliter. In quibusdam excessis eze
cbiam proauum suū. et ideo dicit

nō habuisse silem in regionib; iu
da. **E**iūs religiosaz vitā et opa sca
plima vide. iij. regum. xxij. xxij. et
ij. palipp. xxxij

Aza
rias.

filius el/
chie fuit.

Sophonias pphetauit destructionem hierl'm et reedificatōez
Ida pphenia vtor sellum prophetat iosie regi

Jeremias secundus de maioribus pphetare.
incepit adhuc puer. xij. anno iosie regis contra hierusalem et templum. et pphetauit annis. xliij
preter illud quod pphetauit in egipto. Grandis duricia populi. et grandis plaga que punit ei

Quinta etas. Transmigratio

Iste priscus ludos instituit. et circū rome edificauit. **C**apitolium fabricare cepit. et dictū ē capito-
lium quasi caput solū. quia in fūdamēto inuētū fuit caput sine corpore. quasi prophetia futuri. qz

Reges romani.

priscus

ibi postea senatus resedit. quasi vñ caput totius orbis
tarquinus annis. xxxvij.

Reges babilonie

Nabuc
odon
osor.

Iste nabugodonosor filius nabugodonosor magni fuit. hic ortum qui su-
spēsit dī maximis expēs: syroni sue fabricauit. multa magna /
lia peregrit. ita. vt herculem trāscēdisse actūū magnitudine me-

liti plebei tradidit: ne ex ea nobilis fili⁹ nasceret. ppter cām quā mār recitat. ne scz pelleret a regno
a nepote suo. sic pdixerant sibi coniectores. Et qd verebat ei accidit. Nam ex ea natus est cyrus
qui ipm superauit

Templum salomonis incēditur a caldeis et hierusalē destruit. Et hece est vna de principalib⁹ et
huius sacre historie. Stetit nāqz hoc tēplū. cccc. lxx. ānis. scz a fūdatione ipsius inchoādo q̄ fuit
scā. iij. āno salomōis. Et ab hac destructionē vsqz ad
destructionē que facta per tyrum. scilicet. xliij. anno.
post christi passionē fluxerunt anni. dclxxij

Tres pueri prouincunt i fornacem succensaz. et mi-
raculose liberant a deo. vide dan. iij

Jeremias in egipto pphetauit. et regib⁹ egypti
predixit qd eorū idola subuerterentur cuz virgo pa-
rerz. et hoc sacerdotes i secreto templi loco imagi-

nem virginis cum puero adorauerunt. Oratione serpentes de terra fuga-
uit. zc. Tandem zelans pro populo increpauit idolatriaz populi sui. et lapi-

Pontifices

Iose
dech.

damus est ab eis. Sed egiptij glōse sepelierunt martyrem sanctum in sepul-
chris regū propter beneficia sua

Iste iosedech filius saraie egressus est quando transtulit dominus iudam et hierusa-
lem per manus Nabugodonosor regis. vt patet. i. paralip. vi. et est ductus cum aliis captiuis i ba-
bilonem. Dicunt aliqui istum fuisse Esdram scribā et sacerdotem. Aut forte frater ipsius fuit

Ezechiel post multa que gloriose gessit. etiam precibus suis aquas chobar condensauit. vt filiū is-
rahel ambularent super eas. caldei autem submersi sunt. Tandem percussis impijs quibusdaz
a serpentibus quos redarguit. ceteri exacerbatī ipsum equis distraxerunt. et per crepidines saxo-
rum excrebrauerunt eum. martirem domini gloriosum facientes

Abacuc propheta danieli prandium attulit dum in la cu leo-
onum esset apud babilonem fm iheronimū. Vide in libro ipsius

Mozs Jeremie

Mozs ezechiel

Solium XXII

Ludus scacoz repit a perse philosopho p correctione euilmerodach tyranni. qui suos mgros
z sapientes occidere consuevit. At hoc solacio indirecte attractus fuit ad emendationem

Iste seruus tullius seruilis conditionis fuit ex p **Ser**
rematris que ancilla captina fuit. sz nobilis. Sic laudes habet ab historiagra
phis magnas. q in omni statu fuit. z ybiq notabiliter se gerebat. Tres montes ybi addidit. et
fossas intra muros duxit

Euilm
rodach.

Regu
sar.

Babu
sar

Balta
sar.

Iste euilmerodach fuit frater Habu/
chodonosor iam immediate precedentis. Sic ioa/
chim leuauit de carcere z magnificauit eum. z cor/
pus patris effossum iuxta consilium ei diuisit. ccc.
vulneribus ne resurgeret a mortuis. qui de bestia
redierat in hominem

Isti tres fuerunt fra tres z filij euil/
merodach qui successiue regnauerunt. z
baltasar fuit vltimus rex babilonie. qui
interfectus fuit a dario z ciro n eni habe
bat filium. z soror darij fuit mater eius.
ideo preoccupauit regnum darius cum

adiutorio cyri. Nec adiunxit dominus ipsum quia vasa sancta indigne tractauit. Dan. v.

III° XXXIII

III° LIX

Salati
el

Soro
babel

AXTO

TXO

uarentu uen ynzpaur ouuz

Iste salathiel fuit filius
seconie regis iude quem genuit post transmigrationes babilo/
nis. vt euangelista matheus dicit.

Daniel vir desideriorum sanctus z electus clarus habet
cuius etiam opera deus miraculis gloriosis appauit.

Iste zorobabel fin
imperij dni fundauit templum
z manus ei pfeceunt. sz loge
post: vt pater Esdre. vi.

Eldras sacerdos de stirpe aaron claret sanctitate vite z sapien/
tia. cuius grandi industria z labore totus indatus status i me

Babilon destruitur

lius reformatus fuit

Babilon illa magna caput z auferet po
testas ei: sic pdixerunt pphete sci. Dec fuit
pmar maria ciuitas totius orbis. de qua
incredibilia scripta sunt. z hec tanta vna
nocte defecit. vt ostendatur. q ad iram
dei omnis potentia puluis sit: z fauilla.
Dicitur verissime q eam humano ope/
re extrinivel humanis viribus destrui po
tuisse pene incredibile videbatur. Unde
grande spectaculum euidentqz exempluz
mundus haberet: si informari posset seu
etiam vellet

D:

Quinta etas Transmigratio

Sibilla cumana christo pphetat. et tarqno. lx. codices attulit. i. q. b. erat scripta decreta romaoz
Sibilla helliciponia de agro mayao nata his dicit fuisse epib. et pphauit
sic de christo. Jesus christus nascet de casta. et.

Reges romani

Iste tarquinius superbus serui interfecto meli
ore se arripuit regnu. **P**ic pmo oim tormetoz gna cre
gitauit. et post de regno expulsus est ppter stupr. lucretie a fi
lio suo pmissum. Et noluerit ammodo romani
habere reges ppter tyrannidem eorum

Istedari fuit consob
inus astragis que in fi
liu adoptauit. q. n. ha/
buit nisi vnicu filiu. et dedit ei regnu. q. cyrus p. cu pugnauit. et in abo victi sunt a cyro. s. taq. nepo
tes eos tractauit benigne. q. auo scz astragi regnu hircanoz concessit. et dario medoz

Iste cy. rex persaz fuit pmo. et de p. trasulit mo
narchia ad plas. **H**ic ex p. p. is plebei fuit. sed
De isto pphauit elias. et babilone vicit. bat
remisit in iudeam vt templuz

asar interfecit. danielē magnificauit. et isrl remisit in iudeam vt templuz

reedificarent. vt patet. **E**dre primo.

Historia libri esdre incipit

Anno mundi

III° DC LXXXIII

Linca christi

XXQ

Templum fundatur

Aggeus et zacharias probent. cofortates templu. et prouocates ad edificandu templu.

Pontifices

Iste iesu filius iosedech sacerdos magnus taq. reges. et zorobabel taq. duc
post reditu ppli isrl de babilone p. fuerit. **E**t istemod. vsq. ad herode
seruat. e. vt sacerdotes sumi ceit pncipales et dnces substituit. **S**emper in
duces erat de tribu iuda iuxta pphetia iacob. **E**t sub hoc regimine sacerdo
tali op. n. mo. n. legi. populus declinasse a veritate fidei sicut ante. q. tpe iudicu et regu sepi. ad ido
latria corruit. **E**t nota q. iudei isti q. hic redierunt et postea dispersi sunt in oem terrā. iuxta pphetia da
uid. diserge illos. psal. lviij. fuerunt oēs de tribu iuda. beniamin et leui. et pauci de decem tribubus
qui aufugientes inuenerunt se istis. **I**lli aut q. in moribus caspijs religati sunt nūq. redierunt fm heros

Cyrus post multa bella tan
dem cum ad scitias declinasset a regina thamaris capis. et cu toto exercitu suo ad. cc. occidit. **C**a
pit eius precus in vtre humano sanguine plenus piecit dicens **S**atia te de sanguine quem sisti

Arphacat post mortem cyri p
viam obtinuit regnum medorum. et edificauit ciuitatem grandem **E**cbathanis. et disposuit rebel
lare contra nabuchodonosor. id est cambissen. et tamen ab eo victus fuit. vt patet iudith pmo

Solum XXIII

Alaris siculus tyrannus multos innocentes depopulatur. **H**ic quendam perillū artificē q̄ thaurū creū fecit ad puniendū hoīes. in eū de ipm̄. piecit primū vt experiretur quod fecerat. et clamor eius post thauri sonuit horribiliter quasi boatus bestie. et sic tyrannus iniustus inuenit aliquē quē in iste puniret. **I**stud factū dicit orosius anno aī vrbem p̄ditā. lxxij. vel circa. 22. **E**t vt dicit sicilia sp̄ nutrit tyrannorum fuit. **L**ucretia seia nobilis et honesta a filio regis violenter opp̄ssa seipam stulte gladio interemit. **H**ec in exemplū castitatis allegari solet. sed non excusat ab homicidio. vt

dicit augustinus. i. de ciuitate dei

Babilonia nona in egipto p̄ditā a cābise q̄ totū illud obtinuit regnū

Cambises
q̄. filius
ci
n. a. v. q̄

Iste cambises filius ciri. et scōs magus. varie nominat a diuersis **A**
pud esdrā. artabates dicit vel assuerus. **I**n historia iudith que

Erenei/
dcs. in. a
medio

sub eo terra fuit vocatur **N**abugodonosor. **H**ic
potenter interdixit ne iherusalem aut templū reedi
ficaretur. **E**t p̄ eius tūmodo preceptis ciuitas
extruxeretur. et etiam tunc principes ciro ignorante
impediuerunt opus dom̄i domini. **H**ic q̄ndā ini
quum iudicem vinum excoziari fecit. et filium sup
paternam cutem federe fecit. vt hoc modo scelus vitaret. et recte iudicaret

Iste Erenides tercius
magnus duxit filiam regis in vxorem. et nō
diu post moritur. **P**antaptes filia cambis
fuit bis duobus successine in coniugem so
ciata fm̄ iheronimum super **D**anielē li/
bro terciō.

III. 7000 IX.

XT0000

Historia iudith hic teritur. **I**psa āterem/
plar totius pudicie ponitur

Holofernes princeps milicie **N**abuchodonosor cambisis mltas ter/
ras dñō suo subiugauit. et tandem venit ad bethuliam. et ibi a iudith muliere interficitur. vt pa/
ter iudith. q̄. et. xij.

Pitagoras primus philosophus

Nota q̄ gentiliū sapientia q̄ tota de creaturis fuit p̄mo incepit a dñs qm̄ adhuc tempora
grossa fuerunt. quia tunc qui paulo plus alijs sciebant. a populo rudi dñi putabantur. **N**ost hec
creuit prudentia. et tunc theologi venerunt. ipsi sunt poete antiquiores qui de falsis dñs multa
mendacia sinterunt vrbano sermone. **S**i isti ante venissent profecto dñi purarentur. sed tempus
obfuit eis. **P**ost hos venerunt sapiētes id est sophi. q̄ mira iactantia gloriam suam celebrauerunt.
Hec tamen diuinum aut theologicum honorem meruerunt p̄pter tempus. quia iam melius
sciebant malam tamen consuetudinem cum ceteris continuare. licet non os deos fieri probi/
berent. **D**enique philosophi claruerunt quorum iste primus fuit eo q̄ humiliter responderet se nō
sapientem fore sed amatorem sapientie. **D**i communiter contradixerūt idolatriis. et plures trucū
dani sunt plures timore fecerunt sicut aliq̄. **P**iores fuerunt qui muneribus acceptis etiam con/
trapropiam conscientiam cultum sacrilegum exulerunt. **V**ide augustinum de ciuitate dei

Pano et phisios discipuli pitagore hanc sectam continuare. vbi per qm̄/
quennium silentium seruabatur. et post erudi loquebantur

D. 3

Quinta etas Trasmigratio

Anno. ccliiij. ab vrbe condita romani loco regū ordinauerūt duos p̄sules. q̄ p̄ vnū anū regerēt. ne
et mora ip̄is in supbia erigerent. et vt vn⁹ alterū corrigeret
si erraret aut excederet.

Leonida rex spartanorū cū iij. hoīm. lxx. p̄saz pe
ne trucidauit. Mirabile dictū ait suis. Prædite h̄c t̄q̄ ap̄d
inferos cenaturi. Et ita factū ē. q̄ et fatigatōe ceciderūt su
p̄ mortuos. et mortui sūt cū ill⁹ p̄t

Brutus. primus consul.

Lucius. Durauit roma p̄nci
patum. sed non euasit
tyrannidem.

**Reges p̄sa
rum**

Darius
it̄ alpis i
ij mag⁹

Iste **Darius** fuit vnus de. vii. magis et subtili regnū acq̄sinit. hic recu
perauit regno p̄sarum assyrios. et babiloniam. asiaz. macedoniā perdo
muit. Quq̄ regis scitarū filiā in vxorē desideraret. et ei dare noller. ob hoc cū. dcc. p̄scitas venit
nō venit pro vni⁹ hoīs libidie cor. milia viroz mortis periculo exponere. quod vtiq̄ incautum et
crudele et iniustissimū fuit. Unde turpiter fugatus. lxxx. amisit tandē cū residuis a paucis arthe
niensibz. puta. xi. supat. cc. p̄saz amisit. Volēs at̄ se post fugam vindicare. in ip̄so apparatu
p̄cidit. Et fm̄ quosdā bona spes est de ip̄so. q̄ habuit fidem vnus veri dei. cui tēplū et sacrificia fi
eri precepit. rē. **Udelyram** sup. vi. c. **Asdre.** **Democritus** ph̄s sc̄ipm̄ excecavit. et dedidit se
pauperem fecit ob amorem sapientie.

Anno mundi.

iiii. ooo. xxxiii

Linea christi

Abiud.

Iste fuit filius zorobabel. sed de ip̄so et alijs persequētibz vs
q̄ ad ioseph n̄b̄l habetur in scripturis. nisi q̄ a mat̄theo nume
ratur. Et ideo nec tempus eoz debite sciri potest

ADXXXXO

Nota q̄ fm̄ magistz **Darius** instinciu zorobabel iussit resumī opus dom⁹ dei. sc̄ipiens p̄nci
pibus suis ne aliquo modo impedirent sed iunaret. **Uide etiam Asdre. v. et vi. ca. De hac era am
biguum est p̄pter diuersitatem doctorum**
Aggeus et **zacharias** anno secūdo darii increpauerūt populū p̄pter negligentiam eoz ad edificā
dum domū domini. et sollicitabāt zorobabel vt loqueretur super hoc regi. et annuit rex. et accensū ē
cor ppli vt edificarent tēplū. vi. patet **Asdre. vi.**

Pontifices

Templum perficitur anno septimodarij. **Ag
geus** de hoc templo prophetauit. q̄ gloria eius
maior erit q̄ p̄mi. quod est intelligendum spiritu
aliter. quia christus dominus desideratus cunctis
gentibus hoc corporali presentia sepius ingrediendo
magnifice glorificauit. et oblat⁹ fuit in eo in die purificationis marie. alioquin non potest sta
re veritas prophetie. quia istud secundum quasi n̄b̄l fuit respectu p̄mi. **Augustinus** hic foris
simū sumit argumentum contra iudeos. q̄ hec auctoritas necessariissime intelligatur de eccle
sia que est domus dei ex viuis lapidibus. quia hoc templum nec vnq̄ habuit parem gloriā: na
cco maiorem. **Uide augustinum. xix. de ciuitate dei**

**Da
chun**

Iste fm̄ iosephum cognomi
natus est iosedech. sub quo ciuitas ihe
rusalem extructa est. vt dicit etiam **eusebi
us.** sicut etiam patet **neemie. xij.**

Pis quoq̄ temporibus pythagoras ph̄losophus claruit. qui samooziundus crotonedeguit.
Nonissimē metapontum adiit. ibiq̄ sepult⁹ est

Solium. XXIII

Dictator creatus fuit: ut consules preiret potentia contra inimicos.

Dic/
tator nomen est officij dignioris

Chi/
tus

Quinti⁹ rept⁹ in rure ab aratro sumptus est. et i
dictatorem creatus est. **D**ic rhomam iam pene
desperata: propter aduersos casus. magnifice co?

Docte facta est rhome dissensio ple/
bis a senatu

Pu/
blius

solatus est triumphis suis.

per/
ses fi
li⁹ dary.
v⁹ mag⁹

Pu/
blius

Tempe hox consul fames et pestilentia grauis ro
ma corripuit. Et bellu videntu atrocissimum fuit

Iste verses multitudine pplor q^s
collegerat terras mouit et vndas. et
in pene nihil ei pspere successit. **A**misit q^s ppe i bre
ui tempe decies milies cetena milia viroz. **I**te ta/
de p⁹ modicu per artabanu pfectu suu occiditur.

Artaba
nus. v⁹
meib⁹.

Ite artabanus non ponitur in
ca thalogo regu persaru. q^z parit⁹
pfectu. **I**n iberonimus videtur
eti numerare super danieli. li/
bro tercio

Brecoz at nuerus q^s victores existerut. loqe maior erat occisoz. **D**e tempe dolenda. et. **U**nde orosi
um. **N**arrat eibeat⁹ iberonim⁹ in eplis suis q^s verses cu de sublimi loco innumerabilem exerci
tum vidisset. fleuisse dicit. eo q^s post. c. annos nullus eoz super futurus esset.

Fabiorum gloriosissima familia vrbis. bello videntano prosternitur.

III⁹. DCCC LIX

eliabiz

De hoc nihil habetur in septuaginta. **D**a
chei primo

TXDXXXI

Esdras vir sanctus atq^s doctissimus velut alter moyses in populo venerandus habitus est
Dic primu de babilone cum ceteris venit. sed itez paterna solitudine motus redijt: ut plures
lucri faceret et secum adduceret. **T**empe autem isto legem: ceterosq^s libros sanctos reparauit:
quos combusserant caldei. felix testimonium orbi relinquens. nouos et faciliores apices inuenit.
Quo feliciter in spiritu sancto peracto. venit iterum iherusalem cum multitudine magna. rega/
libusq^s privilegiis. ut doceret populu. **E**sdr. viij. **O**bijt in senectute. veneranda. sepult⁹ ibidem

Dalachias ppheta claret sic dictus id est angelus. propter optimam vitam et deoz aspectu.
Aliunt q^s ore eodem quo prophetauerat. angelus domini apparens eadem iterabat

Anaxagoras phis claruit. **D**ic habuit successo/
rem qui dicebatur archelaus magister socratis.

Dereclitus cerebrosus.

Destilius tragediaz scptoz

Setentias hox floridas vide in speculo vincetiu.

Sindarus poeta

Euripides

Herodorus historiari scriptoz

Empedocles et plures alij claruerunt tempore

perces

Permenides et alij philosophi notabiles ma
xime in moralibus claruerunt.

Socrates phis. **D**ic habz magnas laudis
progenitus. que etiā bñs hieronim⁹ sibi in
exemplu pponit et alijs. **F**uit ei mire patientie.
et semper equanimis et subtilius de prio en/
te id est deo fertur sensisse. pro quo tandem
venenum in carcere bibit.

Plato discipulus eius. **P**rocras et ples alij
fuerut tñc nominari viri. q^z labores permā/
serunt.

Quinta etas Transmigratio

Virginius filiā ppiā gladio transfigit. ne seruituti traderetur. et ob hoc tribuni insignia deponerē

mar /
cus.

Lex. r. g. tabularum rone inu-
nita est. Decē enī tabule a
grecis delatēlūt: quous

Tribuni

Dece viri in istum fuerunt loco plulu. quia
nis pgrebat de pueris reginie plulu. 2c.

Romái.

gnc/
119.

due additesūt a romanis
anno.ccc.ab vrbe condita

Isti duo par prefuerūt nec pfecerūt

arthur
erleslö
ginian?

ipse est annus mundi
iii⁹. dccc. lxxviii
an. rxi.

perſes .
menſib.
.ij.

Segda
an^o mē
lib. viij

Reges persarum.

Iste artharxes
est. Is qd eldras venit ilim. 7 nec
mias fuit p'erna eius que p'
militad edificandu muros ci-
uitatis

Roma in cōculatione incensa. ⁊
muri ei⁹ destructi. Nam senones
galli cū romanis pugnant. ⁊ cepta est vrb̄s p̄ter capitolium. quod
etiam p̄didissent si pugil anser ex lassitudine pugne dormientes
romanos nō excitasset. Quappter ambrosi⁹ expb̄ando eis ingra
titudinē xp̄iane p̄speritatis. dicite os magis debere sacrificare a
seribo q̄ dijs. Idem augustinus.

dio vobis horribiliter apparuit. De cuius exaltatione plures interfecti meruit. Quorum unus
cuius curius armatus proiecisset. cessavit plaga impiorum demonum

Anno mundi

III^{an} DCCCLXXXIII

1inea cristi.

ΛΧΘΟΥ

¶ Abdomade danielis hic incipiunt. De his est grandis altercatio inter doctores ⁊ laborio-
sus maximus. Vide iheronimum super **D**anielem ⁊ lyram. ⁊ vtricum. li. v. ca. iij.

Porro beda computat per annos lunares. z incipit vigesimo anno artharectis.
Fleemias vir benignissimus ac deuotione precipuus. fuit pincerna artharctis regis persarum. hic vigesimo anno eius iuxta dei voluntate missus e ab eo vt instauraret murum iherusalem. et edificauit eam in angustia tempore. **E**xpleto at ope miraculose ignem sanctum reperiuit. z murum

dedicauerunt. Deinde redijt ad regem. ⁊ iteqꝝ reuerſus eſt hieruſale ⁊ mortu⁹ eſt. ibiqꝝ ſepultuſ
ſupꝛa matꝛem quem edificauit. **U**ide in libro eius. **E**rbic finitur hiſtoria libꝛorum qꝫ ſũt de canone
⁊ de hiſtoriis. ⁊ de hiſtoriis edificatur a nemia ⁊ alijs filijs iſrael. ⁊ habet trea

Iherusalem reedificatur a neemia ⁊ alijs iudejs irabentibus. Babylonia
habitationes. **P**rima habitatio est communis populi. scilicet arti
ficum laborantium in mechanicis. **S**ecunda habitatio est nobi
lium ⁊ prophetarum. **T**ercia habitatio est regis ⁊ sacerdotum.

Archita tarētīn' m'gr' platōis
Alibiades foeraticus
Eudocus astrologus
Enicurus vorax

Dyogenes alexandro potentior:
Dicitur fuisse eo quod quicquid dare potuit contempsit. quicquid auferre vel inferre non expavit.

Torando e after
 tos si pat
 Veritas appri
 nifur

Darius
notus
.a. xix

¶ Mediolana ciuitas conditur. sic dicta. quia ibi tunc apparuit sus. que pro media parte por-
tabat lanam pro pilis. Hoc modo omnia glosa mundi a paruia & pene vilibus ortum habent. &
in idipsum tandem reuertuntur

III⁴ 2000IX

Diste heliasib vel eliazaphat successit ioachim in pontificatu. vt dicit eusebius. Et vt
 teri⁹ communiter doctores sequuntur iosephum vt magister dicit. quem seciam eusebius
 sequi testatur

fingit pizanozum Omne nunc de reg. Iap. hystoria

Dionisius siculus tyrannus pessimus de sicilia expellitur. Dicitur discipulus pla-
tonis: s; non imitator. Quodam tpe vidua quedam paupercula p ipso dñs imolabat: obsecras quate-
nus diutius viveret. ipso retro stante secretius et admirante. Completo atq; sacrificio accersito inter-
rogas ait. Cur sic p me oras. q; sp tibi molestus fui. Illa rñdit. Dñe au? vñ tyrā? fuit. et vaccā vnā
mibi abstulit. et nō retinui nisi tres. rogas q; deos vt morerē: si forte ipso defuncto filius ei? pater
vñ mibi eā restitueret: s; ille pater: nedū illam retinuit: immo vnā sñr abstulit. et remāserūt mibi ni-
si due. Itē impet? sū ē eū: vt morerē sperās a vobis mibi restitui vaccas meas. vos atq; pessim?
pōm nihil mibi redidistis. insup etiā afflictā afflicistis. vnā auferēdo. Quinui ergo nep? mortem
vñam adhuc crudelior veniret. q; hāc sñr auferat. et famem moriar. ideo deos exoravi p vita vestra
infelicitate experta q; pene continue res in deterius dilabatur. Hec sunt verba vetera et noua pñdic-
ta cuius experientiam nō oēs equalit adueriūt. Qui autē hec patiuntur a nū se continere nouerūt

Quinta etas Trasmigratio

Iste camillus furus dictus extitit qui afflicte rei publice magnifice subuenit. expugnando scz
reientes. qui per decem continuos annos valde romanos attriuerat. **P**ostea ingra
ta ciuitas damnauit. **D**rosius dicit hanc victoriam magis vtilem
q̃ nobilem fuisse. qz sine vilo digno rhomano virtutis testimonio
clamd estina obreptione sca fuit. **N**ec ob hac iniuriam destitit quin
rediret iterum de exilio. denuo patriam defendens. **E**t hoc magnum est exē/
plum patientie christianis fm augustinum

Reges persarum

Assuer⁹
vl artar
perles.

Iste assuerus agnominatus est mi renon. darij z perisatidis
a. xl. fili⁹ a. lxx. ab hebreis aut assuerus dictus. **E**t ha/
buit frēm noie cyz. quē p⁹ morie p⁹is i bel'o supatū occidit.
or nisi p letale be'lū libido dominandi nequibat mitigari. cū tñ tot terras possideret q merito plus
q̃. c. regibz suffecissent dñia eaz. **H**ic primo vasti reginā pulcherrimam duxit in vxorē. quā tamē
p⁹ abiecit. z hester virainē de stirpe beniamin loco vasti supsit. z mardocheū patrum eius subli
mauit. amon prius suspenso. **H**ic videt homo pacificus fuisse. sed nimis luxuriosus vt patet il/
bro hester. i. z. ij. **F**ert etiā filios habuisse. ccc. e quibus darius quem in regem sublimauit. z. xl. a/
lij nobiliores coniurauerunt vt eum interficerent iam senē. vt sic licentius regnarent. **Q**uo comp
to omnes fecit occidi. quā der que quis deccat. per hec z punitur.

Anno mundi.

Linea christi

Azor

Hester historia hīc teritur fm doctores latinos. **V**ide lyram hic. z etiam danielē. ca. ix.
Mardocheus iudeus vir sanctus datus habetur. **E**t primus post assuerum in toto regno p⁹az
sp tamen humilis z deuotus cultor dei z fratrum amator. **E**t fm hanc computationem latino/
rum tempore exaltationis sue fuit annorum. **L**ic. **V**ide lyram.
Samnites medū sunt inter picenum campaniam z apuliam

Pontifices

Aristotiles audiri platonem. cxiij. annū gerens
Hic post fuit magister alexandri.
Demostenes orator fuit
Speusippus post platonem achademicam tenuit
Senocrates successit moruo speusippo.
Dermes tresmegistus qui z mercurius dictus est
fuit circa hec tempora
Lacedemones ipsi sunt spartani expugnantur. z i
seruitutem rediguntur quorum improba domian/
di cupido infinita mala suscitauit.

Apuleius z hermes discipuli platonis
iū templorum locis z porticibus versan/
tes nihil aliud q̃ de virutibus cogitabāt
qui oculos effodisse leguntur. ne per eozū
vīsum a contemplatione sapientie auoca/
rentur

Lobares phīs qui ait. **I**n suo negocio
quisqz ebetior est q̃ in alieno
Senocrates grauissimus philosophorū
z castissimus fuit.

folium. XXVI

Panlius torquatus pugnam inchoauit atrocissimā cū gall. p̄cussq; gallo qui euz ad singulare certame puocauit. torquē aureā de collo eius tulit. ⁊ suo imposuit. **U**n

de ip̄e ⁊ posterī eius dicti sunt torquati

Iste quintius dictator cruentissima cōgressionē bellū a mallio

inchoatū perfecit. ⁊ victor fidelis factus in eadem paupertate permansit sic añ. iij. iugera suis manib; colens. **U**n in exemplū adducit aug⁹ de citate dei contra auaros. ⁊ sup

bos christianos quosdam.

Iste oebus qui artharxes egiptū renocauit ad imperiū persarū nectabano rege in ethiopia pulso. ⁊ plurimos indeorum in trans /

migrationem egit. ⁊ iuxta mare caspiū collocauit qui nimis creuerūt ibi. **P**ic etiā milit vagosum p̄ncipem trans flumen qui tributa per eldram dimissa repetit. l. sep timi anni. p̄pter sabara terre. **P**ic ē q̄nō h̄ vt putat filius hesterita fuit indeis infest⁹

Parco valerio teste; eutropio enenit victoria ⁊ gallum si ue gallos. p̄pter cornū qui insidens eis brachio eruit oculos galli cum rostro. ex q̄ postea cognomen sumpsit. **P**arcus valerius corninus

Aristoniles famosissimus ⁊ omnium p̄hor subtilissimus claret. secta q; peripoteticoz ⁊ stituē

III° TXXXIII

AXTXXX

uicem m̄u in p̄p̄u ouuz

Vagosus p̄fectus ochi templū supbe intrat ⁊ spoliat. ⁊ tributa m̄stris dei imposuit. p̄t̄ d̄llen sione p̄ntifis cū fr̄e suo iesu quē occidit. **P**hilippus rex macedonum pater alexandri putatiuus per. trv. annos tyrannidem exercet fractis sacrificijs ita elatus vt licere sibi omnia que cogitauisset putaret. tan dem dolose occiditur

Iste indas vel ioiade fili⁹ eli raphat fuit summ⁹ sacdos tpe mardochei. cui idē ep̄las m̄ sit de obseruatione dierum furum. v. ⁊ hester. it.

Iste iohannes filius inde habuit fr̄em q̄ dicebat iesus. ⁊ aspirabat ad pontificatum. quap̄t̄ sa/ miliaritatem vagosi p̄fecti trā flumen sibi compa raut. **C**onfusus aurem super hoc altricare euz io banne cepit in templo. ⁊ ideo incitauit fratrem vt eum occideret

Fabricius vir digne memorie nulla potuit industria pyri regis a romana ciuitate diuelli p̄mis/ sa etiam quarta parte regni. tandem purus ait. **P**ic ille fabricius q̄ difficilior a virtute q̄ sol a cur/ su suo auerti potest.

Quintus curcius philosophus. **P**ic contra alexandrum multis rationibus sciose differtit enim increpando. **S**i deus es inquit beneficia largire non auferas. **S**i homo semper id cogita alijs postpositis. **C**alixtenes philosophus. condiscipulus alexandri sub aristotile ab eo occi/ ditur quia enim p̄ deo non adorauit ⁊ multas tyrannides similes idem alexander p̄fecit magis ductu p̄p̄ie complacencie q̄ recte rationis. quod valde commune est apud potentes. **I**ndignan ter accipiunt si quis proferat vel faciat que eis non pla cent. quod periculosissimū est. ⁊ tibi ⁊ alijs

Et hoc Minutius inquit atque supplicio potestatem. Quod et quare et cum
 et cum 209 non est. Vnde et de statu virginum origines esse et per
 bnf. Minutius quibus verbis uti scribit et per se ipsos per se
 si et illud uti quod et illud atque et illud sunt

Quinta etas. Transmigratio

De genipilia Vestali virginis
 facta est per
 ante Augustum
 in t. p. 12

Minutia virgo vestal. p. incestu viua sepulta est. Nec et similia allegari solent in exemplis christianis: quod
 legaliter et districte vicia etiam apud gentes
 puniebantur. Isti duo consules et latios pugnantes decem

Romani

mar/
cus

Iste marcus cum
vi. romanis pu

mani
lius.

Isti duo consules et latios pugnantes decem

Ma/
len.

gnauit et gallos.
de in fuga fuit. et
grauiter trucidatus

Deci
us.

occisus fuit. et matrem triumphauit. Et quod pri
um filium occidit: solitas laudes non habuit. Ille
namque filius et ipse consulum pugnauit et hostes
et quis victor extitit. tunc propter inobiam virga

Darius
annis.
424.

Reges persarum

Iste datus potentissimus autem
est a grecis tributa expetere. quod fu
it occasio destructionis totius

monarchie persarum. quod huiusmodi fuit ad grecos
iuxta prophetiam dani. Fuit quod amiserit quod
es decies centena milia bellatorum. quod deus
alexander de persis occidit. Circa hec tempora
et orosius. quod non usque ad plurimam diem partes
redi vasa est. et laxa grado. i. veri lapides de nubibus descendentes terram ferunt

celus: et capite punitus fuit. Hoc in laudem patris
augustinus allegat

Dedicatio prima apud romanos. Nota quod ro/
mani usque ad ista tempora nunquam se capi permittebant vel in
seruitute redigi. sed aut vinciri aut occidi maluerunt. sed
circa hec tempora hec eorum aiositas sedata fuit a sanis. De
ru papiri. Huiusmodi amouit. quod post samnitas vi/
cirlicz manus dedecus scilicet perierunt tunc roma peraxit

Anno mundi

iii. 0000 LIX

Linea christi

TXDXX

Alexander nascitur ex olimpiade vxore philippi regis macedonum adultera per neptanabum ni/
gromanticum regem egypti. qui per incantationes illudebat ei quasi deus amicum cubuisset cum ea. Hoc col/
ludio potentem adulterium et stupra solebat excusari. aut etiam honorari: sed pauperum capitali pena seriebatur

Exercitus datus primus. deus

Pontifices Secundus. rex. peditum. et cetera

Iste iadus irato alexandro occurrit pontificali

bus indutus et placat subito rex de equo desce

tum milia equitum. Tercius

cccc. peditum. et centum milia equitum. Et in h

tercio congressu darius letaliter vulneratus cum

fugeret miserabilis solus in via derelictus obiit

alexandro presente. quem licet inani misericordia tamen

regali cum honore sepeliri iussit

Benander comicus
Scenippus philosophus

Antiochia

Edissa

Selenia

civitates conduntur

Philemon philosophus.

Benodemus philosophus

Solium XXVII

Iste papirius. cū adhuc puer esset prudentissimus fuit. et pulchre mendacium finxit. ut matri celaret secretum consulat. Cū autem vir factus esset: adeo bellicosus fuit. ut Alexandro cuius aduentum romani formidabant. merito obijceret. nec quicquid de dijs curabat. sed augures infausa predicere deridebat. et hoc i magnā eius laudem referunt doctores sancti. quod in hunc se virum prudentem et magnanimum ostendit.

Alexander.
magnus. mo/
narcha gre/
corum. annus. xij

Reges egyptiorum
Iste Alexander magnus deus propter mirabilem victoriam quam habuit de toto mundo quasi in brevi tempore. quod euidenter fuit iudicium ire dei contra peccatores illius temporis.

ptolomeus rex egypti.

Philippus.

Iste Philippus fuit rex macedonum. frater Alexandri comitis Jeronimus

annis. xl.

antigon.

Non fit persecutio de hoc in propheta dā. ergo nec sancti doctores introuertunt se de vltiori annotatione

manus eius. quod mare panphiliū sibi diuisū fuit: sic olim mare rubrum iudeis quā persecubatur dariū Et tū ordo fusa mores caspij clauis fuit. et iudei quidā pueri inclusi Tādē in babilōe hausto veneno mori anno etatis sue. xxx. anno monarchie. v. macedonū. xij. et hoc modo multe historie concordant

III^{us} DCCC LXXXIII

De hoc

De hoc nihil habetur nisi quod cum alijs nūmeratur. Dat. i.

ADDD^{us} uenerabiliū qñqz aut ouijz

Nota quod defuncto Alexandro cum xij. illi quibus regnum diuisit inter se non possent concordare. infinita bella surgunt. et multiplicata sunt mala super terram ultra modum. Tandem contritis alijs. isti. iij. scilicet antiochus rex assyriorum. Ptolomeus Lagi filius rex egypti. Philippus rex macedonum et Seleucus rex syrie obtinuerunt potestatem iuxta prophetiam danielis. Vide orosium. De regno vero egypti principaliter hic fit persecutio. quod iudeis quāqz infestis. quandoque fauorabiles fuerunt reges ipsius. quod ita euenit. quod reges syrie pene semper cum egyptijs pugnabant. israel autem in medio eorum ingiter affligebatur. quousque se reverteret. iam ab hoc iam ab illo. Et primo iste ptolomeus eos grauiter afflicxit eosque captiens dolose vendidit. Et hac occasione dispersi sunt in nationibus. ut patet actuum. ij. Ipse autem impunitus non euasit. Vide orosium

Reges syrie

Seleucus

Iste Seleucus vel Nicanor filius antiochi post multa bella cum babiloniam deuicisset. totius asie dydema sibi imposuit anno duodecimo post mortem alexandri. Et ab hac etate scriptura machabeorum regnum grecorum enumerat: ut dicit Eusebius

Exercitus alexandri: ut dicit orosius: fuit peditum. xxx. et equitum. iij. Hannes. clxxx. ac tam parua manu uniuersum terrarum orbem. utz admirabilius sit. quod vicit. an quod aggredi ausus fuerit incertum est. Summa occisorum de persis ab exercitu alexandri admodum parua. fuere quinquiesdecies centena milia. Dec idem Alexandrie. xij. ab alexandro perditae sunt. scilicet quolibet anno regni eius una

E

Quinta etas Transmigratio

Poz sulu tpe territi sut romai. qz. iij. ppli. ytalie eos i vnu sed coierunt. qd m subtili paula /
 cumqz vi / **Sa/** **P**oz tpe / **Iste cum ronis tarēinos** **Iste terci**
 erum. / **do/** **cvij. ro** / **ius bellū s**
 clide o/ **manoria** / **ferente tarentinis piro rege** **us.** **piratos**
 romani. **De/** **gall occi/** **grecoz. Bellatū ē vltra. iij.** **mar/** **gestit. 7 ce**
 cius / **sa sūt. nec** **a. tādē vicio piro. 7 i pīam** **cus.** **lis. xxiij.**
Do/ **apparz: qn** **redeute. miserabliqz** **pirz fuga**
mict **moriēte arētini cū cartaginē libo se** **nit**

romani iustū bellum habuerunt.

Reges egypt.

Iste philadelphus rex deuor **ā. xxvij** **Adus inierūt. ex b panica**
 7 vnus veridi cultor valde gratiofus erat **bella inchoata fuerūt.**
 iudeis. qz. clxx. soluit a captiuitate. 7 li/ **ducias ibi habere consuevit. Tēti bec nimis ma/**
 bertate pīta plures exaltauit **gna fuit: presertim in mulieribus 7 pecoribus. ita:**
 vt placaret sibi deū israel cui mirabilia au/ **vt in vfo coiter necaret aialūqz gen? defecit. pu/**
 diuit. 7 legē hē desiderauit. nec ponuit trās/ **taretur**
 ferri in aliā linguā nisi a deuotis 7 dignis cū debita reuerētia 7 solemnitate **7 taretur**
Quidā nāqz attentauerūt eā inferre in historias suas qd diuina plaga tetigit donec peniterent.
Dicv ero misit ad eleazarū vt doctos 7 ydoneos viros sibi destinaret quod libenter fecit

Anno mundi.

III^m DCCCCIX

Linea christi

Adim.

XOO

Poc tpe romani samnitas post multa dāna oppresserūt. **Propum enī eis fuit. nihil prospere se/**
 cum agi. nisi post diuturnos labores 7 picla. **Un dicit augustin? q? multo vixissent felici? roma**
 nisi deposito fastu dominādi morem simpliciū sectari essent

Iste Onias fuit filius iadi

Pontifices.

Oni
es

Sy
mon

Olimpias mater alexandri magni. mulier tyrannide plena occidit. 7 mortē imperterrita suscepit
 sine omni signo muliebris pauoris. sic

Reges syrie filius eius fortissimē mortuus fuit

anti/
och

Mira constantia in femineo sexu pp/
 ter humane laudis extollentiam.

Softratus. Pharum in alexandria construxit **Arifipp? phus hic dicit q? stultus nulla re**
 in mari. **Est autem pharus turris maxima pass. xx** **scit vti. vt ergo ei nulla re opus est**
 habens fundata in mari super septem cancos vitreos **Unum de septem mirabilibus mundi.**
Fulgor rationalis circa hec tempora cessauit fm iosephum. qz appinquantē sole defecit auroza
 id est christo qui ineffabilem veritatem docturus proxime venturo figurālis consultio termina/ **ta est. Vnde magistrum super eo.**

Quinta etas Transmigratio

Iste regulus primū totus victoriosus tres reges vicit. z. lxxiij. ciuitates subegit. serpentem max
Romani imū. cxy. pedū extinxit. Tandē cū nimis rigidus eēt cōtra ho
Res **ulus** **cmi/** **lius.** **I**sti duo do
gressi sūt cū eo. z. p̄rito exercitū ceperūt eū. z. adhuc libenter pa
lites de regli

atylus. **Fabi** **us.** **I**ste fuit filius euergetis. z.
atylus. **us.** **I**ste fuit filius euergetis. z.
atylus. **us.** **I**ste fuit filius euergetis. z.
atylus. **us.** **I**ste fuit filius euergetis. z.
atylus. **us.** **I**ste fuit filius euergetis. z.

Reges egypti **an. cxi.** **I**ste fuit filius euergetis. z.
Reges egypti **an. cxi.** **I**ste fuit filius euergetis. z.
Reges egypti **an. cxi.** **I**ste fuit filius euergetis. z.
Reges egypti **an. cxi.** **I**ste fuit filius euergetis. z.
Reges egypti **an. cxi.** **I**ste fuit filius euergetis. z.

Anno mndi

Linea christi

Elind

Iosephus legatus populi iudaici. etiā inuito omnia iram regis mitigauit. z. ab eo constitut⁹ ē dux
Iudee z. finitimarū nationum. **I**ste habuit filiū puulum hircanū nomie. cuius stupende ingeni
Iudee z. finitimarū nationum. **I**ste habuit filiū puulum hircanū nomie. cuius stupende ingeni
Iudee z. finitimarū nationum. **I**ste habuit filiū puulum hircanū nomie. cuius stupende ingeni

Pontifices

Nemo gloriatur etiam si a deo aperte ad officia promoueat^r
cum nesciat quid in occulto dei tremendo iudicio de se diffinitū
sit

Reges syrie

anti/
och⁹

Iste antiochus dictus gallericus erat fili
us antiochitheos de prima vxore lodice q
virum suum veneno extinxit. z. beronicem
cum filiis suis occidit. istumqz gallericū filium suum pro patre
regnare fecit. z. propter hoc euergetes horribiliter vastauit syria

Sy
mon

Iste symon onie filius
magnae laudis p̄ro/
gatus hz. ecclesiastici. l.
qui templū in melius
reformauit. z. ciuitatem
p̄nauit amplificare. z.
religiosus totaliter fuit

Porro iste galleric⁹ duos filios reliquit. scz seleucum z. antiochum magnum qui ambo regnare
runt. **P**tolomeus philopator iudeos vicit. occisis sexaginta milibus armatorum. Et nota
q in dei diuina permissione quasi continue affligebantur. ne in ydolatriam caderent sicut olim
solebant

Folium XXIX

Iste p multa bella &
crebras victorias a2

Lucas deo pruit
carbaginē

scs vt pacē
peterēt quā etiā mag

his pactis ꝓsecuti n̄
diu seruauerunt.

simp
nus

Ma-
len?

Annus pacis hoc tpe fuit post primū bellū punicū. ⁊ quasi p mira-
culo reputatū ē. qz i. ccccl. ānis numq̃ pacē habuere romani

Horu tpe ꝑ faliscos ⁊ gallos
varia sorte bellanū est. post q̄

p vñũ tñ annũ viscera rbo /
mana sanguinẽ nõ fuderũt.

Pub
lius

Iste fului⁹ iliricos vicit. cui⁹
ipe hamilcar dux carthagi/

nēlū pꝛ banibal' ab byspāis
occlus est.

Fortenta quedā romāos terruerūt q̄si p̄phetādo eis
mala progūme ventura ab hanibale

Epifa /
nc8.

Leopatra filia antiochi magni erat vxor eius quam accepit dum esset annorum. xij.

it. iiii. annoz. quare antiochus pugnavit contra duces eius. ⁊ tulit omnia de manu ei⁹ preter egiptū. Tū at eēt annoz. viij. despōdit ei filiā suā i dolo. p̄sentiēte epifane filio suo. i. antiocho nō / bili. Mortuo aut antiocho magno filius eius antiquū dolū p̄sequit. ⁊ istū ptolomeū epifane occidit dolose in puuio. s; nō obtinuit egiptū. q; egiptū fortiter resistētes turpiter fugarunt eū.

Plaga grandis et aqua rigne urbem consumpsit quasi

III⁹ 00000, LXXXIII

Λαϊκόν

ឈាមពេញប្រព័ន្ធជាមួយ

Ihesus sedrac librum ecclesiasticum edidit quem panarethon vocat pan. quod est totum. ⁊ arethon quod est virtus. quasi totus virtuosus.

Iste onias ppter tyrannidem antiochi i aufugit cū multis iudeis in egiptum simulans se velle i
plere prophetiam ysai. c. videlicet edificādo tem plum sed in hoc peccavit supsticiose agendo.

Dni Rex autem epiphaneas gratiose suscepit eum tradens ei terram beliopoleos. ⁊ templum
extruxit.

Дні
18 .

extruxit.

iclen
cus.

388
Iste Seleucus ceraneus dictus filius
gallerici occidit anno tercio.

ario/
chus

Nota q̄ isti.ij.

fratres sc3. scleu

cu s 2 antbio

abus volentes

Reges syrie.

vindicare sanguinem patris sui & auis quos interfecit euergetes rex egipti exercitum magni duxit contra philopatozem filium euergetis. sed ante congressum selucus moritur. & tunc antioch⁹ prosequit bellum. & totum exercitum perdidit. vir aufugiens ne caperetur. Rursumq; congregans populum venit contra epifanem filium philopatozis adhuc puerum quattuor annorum. & habuit secum philippum regem macedonum & multos alios. & obtinuit contra duces prho/loniei. i. pueri predicti. fugauitq; scopam ducem eius. & indeam cum multis alijs acquisiuit ciuitatibus. & oniam grauius adeo ut fugeret. Et quia armis egiptum capere non poterat. dolo se despondit epiphani filiam suam cleopatram cogitans. ut sic quasi amicus regnum in/

£ 5

Quinta etas Transmigratio

Pi consules robur toti⁹ italie con-
gregantes habuere in
exercitijs suis. dccc
milia arma totū ppter

Sci
pio.

pan/
lus.

Baius. tin. o. z. galloz quos
valde timebar. tande
galli comiti fun.

Aāini
us: exercit⁹. p^rsim
phroni⁹ silr sup
lvij a^r. deide
q^r exercit⁹ rry⁹

therē
tius.

tota spes romāoz perit occi
sis. cluig⁹ 7 p⁹ 2⁹ nne supant
vz ad dīpatōz

Philoz
mtoz a

Regesegip

Iste philometoz fr

linsepifanis. et deopatra fuit. **D**unc dū adhuc puer cēt valde opprellit antiochus
nobilis multis dolis ⁊ infidijs. sꝫ romanis miserit legatos qui inā dātes antiocho ne vltra in se
stus cēt amicis eoz. causam belli terminauerūt. **M**arcus namqꝫ publius circulum fecit in circu
itu antiochi dicens. **S**enatus populusqꝫ romanus precipiunt tibi ne egrediaris de hoc circu
lo donec respondeas. **V**idens ergo impius qꝫ tyrannidem continuare non posset. ait. **S**ic vi
sum est senatui ⁊ populo romano recedendum est. **P**rimissa ergo obsidione alexandrie furibund⁹
ad pauperculas iudeorum reliquias diuertit. vindicans in eos quod non potuit in potentiores
se. vt patet in libro machabeorum. i.

Anno mundi

v⁶⁷XXXIII

Linea christi

Eleazar

ΛΟΧΟ

Templū dñi in egipto extruitur ad instar iherosolimoꝝ. qđ pmanſit vsq; ad vespasianuꝝ. ⁊ tunc funditus dirutus fuit.

Plautus eloquens fuit

Titus lili⁹ tragediar⁹ scriptor floridissim⁹.

Ja/
son.

luene
laus

alch
mus

Isti.ij. quibus de genere
sacerdotali fuerit non sit po
nendi in linea pontifici pro
ydolatriaz opa pessima
nec debere intrare. vtz l

Pontifices

5y/
mon

forte plures fuerunt sic vocati

Dn
as.

Hste symon fili⁹ onie pontificatum
tenuit post fugam patris sui

iste onias dictus pius vir fuit
gratus deo et hominibus. neque enim bonis sed etiam discoloribus
tamen iniuste occidit ab andronico. ii. machabeorum. iiii.

Regeſ ſynie

Reges lyne
 Extraxit ad spoliandum. sed non preualuit. quia res innotuit eis. Tandem cum presidium ba-
 nibal i ferret contra romanos superatus est. z tributarius factus. romani nihil post fortunā vi-
 sus est habuisse. Nam cū superiores pzovincias peruagaret. z in peridem venisset. decept⁹ a sa-
 cerdotibus templum manee intrauit. cum paucis. z ibidem misera biliter occisus est. z mebratis
 diuisus vt paret secundo machabeorum. i. Et reliquit duos filios scz. seleucum. qui primo regna-
 uit. z epifanem. **A**mbos sic pessimi fuerunt q̄ in eorum comparatione aliquid honestatis. ipse
 putabatur habuisse.

Solium. XXX

Prouerbiū notabile scipionis affricani fuit. Romanos non extolli in p̄speris nec deici aduer/
sis. Item nōm̄ minus sum q̄cū solus sum nec min⁹ oī
osus sum q̄cū ociosus sum.

**Sci
pio**

Iste gloriosissim⁹ adolescēs ānos nactus. xxiij.

**quin
tus.**

Pic bellū macedonicū p̄fecit
supatoq; philippo rege pacē
dedit. Et cessat regnum ma

Quī secūd⁹ machabē mīfāte dō statī romāe reipu
blice iam plapsū p̄sp̄e in sp̄e erexit. hanibalē fugauit. supe
rauit hispaniam. affricam deuicit. antiochum magnum in
seruum redegit. asyā tributariā cōstituit. **P**ic tant⁹ ab inarata p̄ria exul moritur

**hāmi
nius**

**cedonū. vicit etiā lacedemo
nes et venditos romanos col
legit**

Therencius comicus clarus habetur

Hanibal atrocissimus penorum. i. affricanorum rex cum esset annorū. ix. iurauit p̄i suo aras. q̄
in odiū romanorū sibi succederet. qd̄ fidelissimē impleuit ipse in fidelissimus. Nam romanos pe
ne in exterminium delevit. urbem etiam vsq; ad solū deduxisset. si nō diuinit⁹ impeditus fuisset.
Nobilium romanorum torvna vice peremit. vt tres modios annulorum e digitis eorum extra
beret. Item in flumine quodam de corporib; romanorū quasi pontem fecit. vt exercitum suū trās
duceret. Tandem a scipione victus. sepeq; fugatus miserabiliter se veneno perimit.

Acies ignee videbantur in aere super iherusalem diebus quadraginta. et sequitur plaga
secunda. machabeorum quinto.

Peliodorus intravit templū ad spoliandum erariū
sed diuinitus percussus vir ad vitam rediit. orante p
eo ony. vt patet. ij. mach. iij.

uicijm̄vū h̄m̄p̄m̄vū ouij

Triumphī rhome tres celaberrimi circa hec tempora fuere simul. scz affricani ex affrica. **A**ldrua
balañcurum **D**etellier **D**acedonia. **A**ndariscus qui et pseudo philippus ante currum
Dunij ex corintho añ currū signa enea. et tabule picte. et alia vrbis in si g nia sunt preclara

Iste seleuc⁹ incers fili⁹ antiochi
magni. paup̄ hō gross⁹ et despe
ctus. indign⁹ hōere
gio. pessimus fuit sic

**seleu
cus.**

**mata
thai**

**antio
chus**

Iste vir sanctus et omni laude dignissimus percussus zelo
suo peccatores. p̄fusus in dñō deo israhel. et pater. i. ma
cha. ij. Et habuit filios quinq; eiusde; zeli. **V**erum ipse
non erat pontifex. s; tres filii eius

Iste antioch⁹ dñs epiphanes. i. nobilis filius antiochi

p̄i eius. et parū regna
uit. quia frater eius regnū frau
dulenter arripuit. **P**ic etiā he
liodorum misit ad solidandū
templū. quibene correptus.
vacuus rediit. vt patet. ij. ma
chab. iij. **N**ota q̄ occasione bu
ius scismatis multa mala oriū
tur. quousq; regnum grecorū
id est syrie per romanos in prouinciam redactum fuit

magni a capite vsq; ad pedes. intus. foris. tor⁹ neq; fuit
et ob hoc figura anticristi dicitur. **P**ic martyres plures fecit
crudelissime. **D**olose egiptum intrare disposuit sicut pater eius
sed non profecit. qz romani posuerunt frenum in naribus suis
Tandem sine manib; cum inutili penitētia contritus est. **E**i⁹
opera pessima. et quomodo obles fuerit rome. et qualiter p̄phetia
danielis p̄pleta sit in eo. vide in libris machab. et doctorib; sup
danielem

Quinta etas Transmigratio

Iherusalem destruitur et penitus desolatur ab antiocho epifane. templum incenditur. et paulatim per iudam et fratres eius reformatur

Romani mar/cus. tybe/rus. grac/cus. uerunt bellis horridis.
 Porro tunc lex illa que sub appio tribuno lata fuerat ne quae mulier aliam quam seminiat auri haberet. et ne diuersi coloris vestimento nec vehiculo per urbem vteretur abolita est.

Statius cecilius. comediae scriptor

Reges egypti

Aristobolus iudeus

peripateticus philosophus qui ad philometorem et frater cleopatre uxoris alexandri regis syrie. de quo habetur. i. mach. x. hic fuit filius philometoris et frater cleopatre uxoris alexandri regis syrie. de quo habetur. i. mach. x. **B**ella continua et plura fuerunt adeo ut teder doctores tam gentiliu quam christianorum ea ad memoriam reuocare. In quo miranda est constantia romae. vel duricia quod nulla tribulatio. nullus mercedem eos terrefactum. quod aliqui se subdidissent quilibet potestissimo regi. sed oibz se sine infirmitate opponentes varias fortune mutationes egerunt. Amor namque libtatis. et appetit laudis cum obseruatione nihilominus honestatis. secularis strictissima ita medullitus transfixit eos. ut pro his res et substantiam et tandem ipsam vitam dare paratissimi fuerunt. Et ob hoc machabei desiderabant eorum societatem.

Anno mundi

Linea christi

Templum purgatur a iuda et fratribus eius postquam tribus annis prophanatum erat. ut patet i. machabeorum. iij. Et ii. machab. x.

Septem machabei cum matre fidelissima martirizantur. ii. machab. vij.

Eleazarus cum multis aliis glorioso martyrio coronatur. ii. machab. vi.

Pontifices

Ju/das. annis. iij.

Hic est ille nominatissimus triumphator in israhel qui nec semetipsum nec post se. **S**uis opera gloriosa et magnifica vide in libris machabeorum

Reges syrie Ani/och. ionathas. an. xij.
 Postea in bello strenue stans. pro legibus sanctis martire se domino offerens. Et successorei frater suus ionathas qui creuit in gloria. et fideliter stetit in testamento

Tandem dolose occiditur a triphone cum duobus filiis suis

Iste antiochus cupator filius epifanis adhuc adolescens habuit tutorem lisiam et cum gloriosum exercitum contra eos duxisset. non longe post ambo a suis occisi sunt propter timorem demetrii filij seleuci. ut patet. i. machabeorum. vij.

Iste demetrius filius seleuci tamquam verus heres intrauit regnum syrie. et occiso cupatore semper iudeis infestus fuit. Tandem pugna inita contra alexandrum filium cupatoris occubuit

Solum. XXXI

Apeboz pfulu bellu macedonicu fuit. in q primo romani succubuerunt. deinde iteru conflictum est. z pariclade viriusqz pris i byberno id est hyeme discessum e. tercio li. lucius regē vicit. q postea apud alba in custodia defecit. z filius eius iunior didicit opus manuale rome ob tolerandam inopiam.

Pu/ bli.

licini.

luci/ emi.

Lon/ gin.

pau/ lus.

Reges egypti q p hac linea continuant sep ba/ buerit societate cu roma nis: z tadin regnabant q diu ipsis fidelitatem seruabant

nisi virtutes q exuberabat in eis micabat. z precipue iusticia qua summe colebat. Et q diu serua uerit modestia z dilexerit iusticia inuicti sp ubiqz manserit. Corrupti po. ubiqz facili deuicti lez guntur. In quadam etiam reuelatione diuinitus facta beate brigite habetur q dominus testio/ nium perhibet ipsis antiquioribus romais q nusqz hoies in mudo ex puris naturalibus iustius vixerunt. qualia autem luminaria ex eis tempore christi auitatis resplenduerit in sequenti pte patebit

Scipio nasica prudentissimus romanoz inter cetera duo valde nota bilia dedit consilia memorie digna. primo ne carthago deleteretur qus occasione extrinseci belli interna concordia z fortitudo perpetua. ppter ptiuu exercitu apd romaos pgenerarent. Secundo: ne in vbe aliquo

mo theatz pstitueret. qz inimicissimu s ee dicit bellatori poplo ad nutris endā desidia. lasciuieqz comēti. Dm sapiēter beccōsulerit sequētia tpa declarāt. Uide aug. de ci. d. z orosiu lib. ij. Mirabile remediū vicioz

Nota q nulla alia causa fuit q sic creuit potestas romanoz sup alios nisi virtutes q exuberabat in eis micabat. z precipue iusticia qua summe colebat. Et q diu serua uerit modestia z dilexerit iusticia inuicti sp ubiqz manserit. Corrupti po. ubiqz facili deuicti lez guntur. In quadam etiam reuelatione diuinitus facta beate brigite habetur q dominus testio/ nium perhibet ipsis antiquioribus romais q nusqz hoies in mudo ex puris naturalibus iustius vixerunt. qualia autem luminaria ex eis tempore christi auitatis resplenduerit in sequenti pte patebit

V^o LIX

matban

TXI

uarehnpemijncp dms ouu

Licero arpinis nascit. matre bele/ na patrequestri ordinis ex regio vultorum genere

Iste symo vir prudentissim^o ab adolescētia sua vsqz ia seni um optime conseruat. sp victoriosus. tandem nequiter occi/ ditur a genere suo vt patet. i. machabeoz vltimo. Fuit autē filius matbie. z rexit annis viij.

Sy/ mon

Iste alexander filius epifanes so/ gratiofus fuit iudeis. z apparetu meliores fuisse inter omnes reges syrie de q bus pauca virtuosa aut nulla refe runtur. Sic cleopatra filiam regis egypti accepit in vxorem. verum rex egypti i/ que egit contra eum. ppter qd rex arabum ti/ mens ipsum alexandrum decollauit. vt pa/ ter. i. machabeoz. c. z. xi.

Alex/ ander

Archi/ ocb.

Tri/ pho.

Iste antiochus fili^o alexandri adhuc puer sua/ dentetripbone aliquid molitus est pro recupe/ ratione regni. sed parum profecit iuxta illud. semen impiorum peribit. qz statim ab eo occiditur. Triphon autē cum pessime se in omnibus gereret. omnis exercitus eum dere/ liquit. factulqz profugus. nullibi tutum reppe/ rit locum.

Demetrius

Iste demetrius satis creuit in breni ppter regem egypti qui alienauit se ab alexandro. et retinebat sibi. Et quia ambo statim sunt mortui post dissensionem: ideo quicunqz terra paulisper in conspectu demetrii. tandē capitur a rege perside z incarceratur

Quinta etas Transmigratio

Anno ab rebe'dita. dñi. inchoatū est tertium bellū punicū tpe hoz cōsulū. 7 finitū anno. iiii.

luci?
luci?

luci?
cesor in?

Per
nius

fulvio Doz tpe puer ex acilla nasci/
tur qdrupes qdriman? octis. iiii.
Ethna mons igne? flamas euomit hoz

Romani

Au/
lus.

mar/
cus.

Flac
cus.

ribiliter. 7 loca vicina vastauit.
quinta Scipio numātia delectis

Ptholo
me? sof.
an. xvii.

Reges egypt

Doz tpe celcibri rromanos tri/
uerunt. 7 scipio publius i affrica
iuit. ibiqz mltas gerū strages
dedit. Sergius autem galba
a lusitanis victus. amillo exer
citu vix aufugit.

Larthago illa nobilissima metropolis affrice delect a scipione et
consulibus. Arsit per. xvii. dies cōtinuos. Miserū spectaculuz
Pulci venditi sunt. multi se flammis tradiderunt. Ehozint?
similiter vastatur eodem anno a romanis que opulentiissima fu
it toti orbi nota.

Huius tempore cicero varroqz nascunt.

Seruile bellum in Sicilia. vbi conspirarunt. lxx. seruorum. Huiusmodi bella periculosa
sunt ceteris. quia crudeliora. nec curant de patrie salute

Anno mundi.

V^o QIX

Linea christi

DX

Mora signum infallibile qñ videlicet militaris celsitudo bellū delectabl appetit. 7 occasiones q/
ritunc sequit finis coiter miserabilis. iuxta illud prophete. Dissipa gentes que bella volūt. Nā
dñ plerūqz fortes forititer 3 fortes agere voluerūt. pariter cū fortibz in qs impegerunt. ceciderunt.
Est siquidem miserabilis victoria. qñ victor paucos aut nullos milites retinet Unde audacia
plurimū nocet qñ puidētia nō gubernat

Pontifices

iohs
a. xx.

Hic p̄fuit annis. xxvi. vel. xxvii. p̄beta reli/
vi. osus. 7 strenuus dux promlomeum so/
cerem suum fugauit. samariam captam solo equa/
uit. Tandem rebus optime administratis mor
tem vicinam sentiens cū quinqz filios haberet
quorum nulus ad regimen populi valeret. vx/
orem suam disertissimam iudeis p̄fecit 7 filijs
verū nihil pietatis in filijs fuit

Iste antiochus amiscenus
cū exercitū. cc. haberet. 7 histriones cūz scortz
plures se immiscerent facile a rege spartanorū
oppressis interiit.

arbi/
och?

Reges syrie.

Ant
och?

Iste fuit fili? demetrii. q cōfortat? tri
phone p̄secut? est. 7 fugauit eum. 7 pri
mo iudeis benignus fuit. s3 postqz p/
ualuit fecit sic p̄zes sui s3 nō impune. i. machab

pestilentia maxima fuit in affrica. 7 perierūt vi
tra mille milia.

Solium. XXXII

Bella socialia oriuntur. qz hec pma cā siue origo fuit. **F**raccus noīat? a nobilibz cepit cāz q̄rere 5
 eos cōem populū nitebat ad se trahere
luc? **rell?** dicēs q̄agri deberēt diuidi cōst
met. z etiā pecunie zē. z ab hūmilitus fuscita
fabr? **q̄nti.** **I**ste fabius cū puo populo regem arme
 nie superauit. **Emersi sunt.** clxxx. ar/

celi? **q̄nti.** **tur in q̄ipe occis?** ē. z multa secuta sunt
ustitus **Uide orosium** **mar/** **cuis.** **Quintius deleuit gallos qui sub radi/**
matorem in rodano.
ce alpiū sū fuerūt q̄ nūc sabaudi dicunt

Pis presidentibz **ptolo/** **me? alex** **andri.** **I**ste regnauit annis. x.
iusa est carthago **Eius tpe lucretius poeta nascitur. qui postea sese amatorio su/**
restitu. z rhoma / **rore interfecit**
nozum famulis re/ **Bitridates reponthi z armenie p annos. xl. gessit atrocissima bella cō/**
pleta est. z i vrbē in **tra romanos nō modico sanguine fuso. Sepe victor sepe victus: tandem**
testinū bellū gnta **ppios filios perimit. Pausoqz veneno vroz pelices ac filias secum ex/**
trocissime **tinit. sicqz miserabiliter p̄it qui i infinitos peremit**
Pierozosino testatur mariniū nobis augmentum sue sentētie reliquit. Cum enī omnium sup/
sticiosissimus fuerit: in fine expertus est. q̄ falsos deos coluerit. Sic non agit nobiscum de? nū
cuisi fideliter seruimus nequaqz mala morte nos perire sinit. Uide pulchre libro sexto

*Nota si
Zannoz
finibz
fuerit
qz vict
dei regi
me et m
fui spm
i gentibz*

Anno ante christi natiuitatem

Regnū iudee restituitur. quod interruptum fuit annis. cccclxxv. a tpe ezechie vsqz ad aristobolū
Iste aristobolus primus rex z sacerdos vno m̄i āno presuit. z dyadema sibi imposuit. nec fū
 it contentus de testamento patris. ideo matrem cum filiis incarceration. propter quod miserabi
 liter perit cum fratre suo Antigono qui eum iuuat. zē. **Uide magistz in historijs.**

*Mala facta
multa
ben fine*

aristo **bol?** **Alex** **ader.** **I**ste Alexander vl' ianneus pfuit ānis. xxvij. vel
 xxxvij. z tot? tyrān? fuit. q̄uis primū modestus
 appareret. **O**fficiū enī fecit notū qualis intus fuerat. **F**ratrē occidit. z in. xij. ānis circiter qui/
 quaginta milia interfecit. qui facinora eius derestabant. **T**andē moriturus duos filios reliq̄t.
Iscz byrcanum z aristobolum. **E**terum vroz re

phili **pp?** **I**ste philippus vltimus rex syria rho / **gnare cōstituit. quia gratiaz populi habuit.**
manis superatus est. z cessauit regnum
greorum id est syrie. quod stetit annis.
clxxxij

Antigonus frater regis inuidia regie occiditur
vbi dicit iosephus q̄ certum documentum prebuit. Omnem beniuolentiam iusqz nature crimi
nationibus cedere. nullamqz optimarum rerum afflictionem tantum valere vt inuidie perpetuo
possit obistere

Quinta etas Trāsmigratio

Poz tperet numidiaz valde romanos attriuit

Scipio
nasica.

Du
bli

sz ipetade supar e Ita
microna igenuitas dfece
vt diceret. **D**ribē vcalē

Ba
ius.

Tempoz hoz teurbonica z germani z
cimbri adunati sunt. ptra quos roma/
ni preliant. sepeqz victi. tandem eos
supari subtili z delecti fuerunt. clx^o. z

Romani.
casurni

Lu
ci

z mafe pifaz siempore
inuenerit. q. d. fides i te
perijt

mau
lius.

innūerabiles seiplos occiderūt. z sta/
tum post uerum intestinum belū rbo
m e fuit. qd **P**aulius consul sedauit

Ptolo/
me^o de/
opre fi.

Reges egypti

Ptolo/
me^o dyo
nisius.

Isteregnauit an
nis viij. sub quo

Isteregnauit ānis. xxx. Eodem tempore **V**irg:
l^o z **P**racius poete nascuntur

Salustius historiographus nascitur

Bella intestina extremaqz circa hec tempora in tantū pualuerūt. vt pro magno miro habuit
est q status romane reipublice penitus nō perierit. **U**nde patet q nihil potuerit bellie labor ad
pacē pcreādā nisi a summo deo illud donū largiatur. nō a falsis dijs quibz tota roma vltra an
nis mille seruauit. **E**t de **P**rosium ad longum de his bellis.

Virgilius marro in **P**ago. qui **A**rides dicitur. hauri procul amantua nascitur
Debinc **T**remone studijs eruditur

Annomundi.

V^o QXXXIII^o

Linea christi

Jacob.

IA XT

Iste Jacob fuit
pater ioseph naturalis. sz belipater eius legalis fuit. **H**unc matheus: illum lucas commemorat.
Hoc tempore multa p
digia insolita terruerūt romanos. z statim post in diuersis prouincijs delet^{us} est romanoz exerci
tus.

Pontifices

Alex
adra.

Uarro marcus doctissimus claret. qui tam mul
ta legit. vt aliquid ecribe vacuisse miremur.
Tam multa scripsit quāta vix aliquis legere pos
sit: vt dicit **T**herencius

Dec alexandra fuit vxor alexandri pre
dicti. z p̄fuit annis. ix. z fecit tyrannidel
plures licet prius simulata sanctitate religi
osa famaret. z hircanū in sacerdotem promo
uit. z vt post se regnaret instituit. **D**ec in linea
pontificum ponitur ppter supputationem ā
norum. nō q officiū pōtificale exerceret quod

non licuit. **H**eresis phariseorum circa hec tempora oritur. **E**t nota q tres erant secte in iudea. s.
phariseoz. saduceoz. z esseoz. **H**i omnes a communi vira reliquozum iudeozum distincti
multis erroribz implicati ppter asperitatem vite sanctiores se alijs dixerunt. **U**ide m̄ḡm in hi
storia circa baptismum iohannis. **I**tem adhuc due secte a quibsdam asseruntur. scz arbonei.
z genuste

Cicero marcustulius maximus rethor claret **F**imbria illum vastat. i. troiam antiquam rbo
manozum. sed illa statim eam restaurauit

*Bella intestina
Ioseph singulari
z de ioseph*

*Tres secte iude
orum*

Solium XXXIII

Cesar post s^a /
cuis.

Sil /
la

Lu /
cuis

narcus

Da /
lus

Isti duo consules se inuicē bellan /
tes p^{ri}mū ciuile bellū inchoarūt /
cui⁹ occasione⁹ z pgressū misera /
bilem orosius psequit. tot q^u oc /
cisi sūt et sille diceret. **L**ū q^u b^o tā /
de victuri sum⁹. **I**n bello arma /
ros. in pace inermes occidim⁹ /
Et tūc p^{re}ceptio instituta est

Isti duo cōsentientes sūt restit⁹ est /
iulio. z ob h. q^u bellū ci /
uile orit⁹ ānis. 4. durās /
i q^u totū mūdū pcurtūle /
se b^uit dixeret. tādē pō /
per⁹ sup^{er} capiteq^{ue} plex⁹ /
paulatim /
miescit.

Cleopa /
tra. an. /
.xx.

Quic iulius

egipti regnū dedit: monē vt magis amicitia romanā q^u arma experiri studeret /
Tercio aut anno huius cleopatre iulius sumpsit imperium. **E**t sic finit hic calculus lannozū. /
p hanc lineā descendentiū ad christū. z sequitur supputatio annozū imperlineam romanorū /
Bella ciuilia incipiunt que continuata fuerūt p annos. xl. z adeo attrita fuit v^{er}bo vt necessario /
regimen ipsius mutaret: licet ad multos ānos op^{er}ime reuissent p^{re}sules **I**nfelix p^{ri}us p^{re}dictō m^u /
dani status q^u nūq^u in delicijs durare potuit z gl^{ori}a: q^uis hec summo studio querat **Q**uante demē /
tie est hoc ip^{so} sudore z sanguine querere. q^u cū adeptū fuerit nullo pacto reuineri potest. **P**ruden /
tissima ila rhoma hoc non notuit. z tu valebis. christū sequere ne pereat labor tuus

*Minutius
222 no fit pag
De p^{ro}p^{ri}o m^udi
De p^{ro}p^{ri}o m^udi
fortuna*

Pompeius sp^{irit}u victoriosus. xxij. reges subegit. tande⁹ postq^u templū pphanasset nūq^u postea d^{ix} /
pugnasse quin vinceret. **S**ilr non lōge post crassus p^{re}ses syrie templū etiā ausus est spoliare q^u /
pompeius nō fecit. z ob hoc auro in os eius fuso interiit. **S**ic pereat inimici tui domine. **Q**uia /
exempla de his inueniuntur q^u nō timēt diuina z clez debonestare. q^u iuxta vulgare dictū mala mor /
reperire solent. **H**oc aperte etiam p^{ro}p^{ri}et. aut moyses. /
dentro. xxxij. **P**ercute dorsa inimicorū eius. id est le /
ui. z qui oderunt eum non confurgant

Pir /
can⁹

Iste hircanus fuit fil^{ius} alexandri. /
q^u mox in a matre in regno successit. i /
q^u modicū p^{ro}p^{ri}etatis habuit p^{ro}p^{ri}et /
rialitates ppli. nā statim a m^ure sup^{er} /
tus est. z post itez restitutus auxilio /
arabū. tādē factus tributarius ro /
manis in pace aliquāto tpe regna /
uit. sed non nomine regis. **N**ouis /
sunt miserabiliter obiit decept⁹ frau /
de parthorum. quos antigonus z /
cū duxit. **V**ide plene m^ug^um de his

Catharina famosus tyrannus p^{ro}curat contra patriam i^{er} /
be in certu a vero extinguitur occiso ibi catharina. **R**ome /
conscij coniurationis occisi sunt

Virgilius excellentissimus poetarū clarus habetur. /
z mira fecit.

Rome numerati sunt. cccc. z. lxxij. hominum omnes incole ciuitatis /
Libraria. cccc. librorū comburiuntur in egiptio **U**nde patet quanta fuit antiquit⁹ diligentia in li /
bris colligendis. **A**rubescant qui nunc librorū copiam non comparant. cum quasi exigu⁹ p^{ro} /
cio colligi possit

*Quantus populi
romani
ccc + lxxij
De librorū p^{ro}p^{ri}et*

Quinta etas Transmigratio

Tres soles apparuerunt in celo versus orientē qui paulatim in vnum corpus solarē redacti sūt. Grande spectaculum grandia prefigurauit. quasi asya. apfrica. z europa sub vna monarchia statim coniungi deberent. Sic q̄ dominiū lucij. Antōnij. z marci antōnij in vnu redirent. S3 potius noticia vnius z trini dei toti orbi futura imminebat.

Plinius flaccus satiricus claret hoc tempore
Salustius crispus historicus
Dioscorides stoicus.

Scipio seipsum iugulauit.
Iuba rex iugulari se fecit.

Cesares

Julius
Caesar an. v
Gaius.

Ab hoc ceteri vocātur cesares.

Plinius primor homo latinaz re
thoricam docuit.

Decaton stoye q̄ dixit oē honestū in ar
tuo est. Sivis amarissima.

Quercus quid fecerim. amicus mibi esse
cepi

Titus lanius historicus.

Marcus callidus orator.

Anno mundi

Iste iulius tante fuit acuitatis vt mēs illius
z manus ad impossibilia ferme suffecerint. lxx. vi
cibus pugnit sol. marcū marcellū supgress. q̄ ter cēti
es nonies ferē pugnasse. Dic pōpeio ac ceteris nobis
lissimis romāis occisis ipiū ampuuit. Adē āno. v. i
pū sui aspiratōe bruti ac cassij dolo occidit ipe dñator
orb. Peret. gladio se pfodit z mlti alijs nobilissimis
romanoz. qz noluerūt iulio subdi. aut timuerunt
ab eo occidi. sicut plures iam occiderat

Linea christi

Iudea tributaria fit romanis ppter partialitatem duoz frat. scz aristoboli z bircani. Uterqz
enī inuidencie causa. subiecit se romanis vt regnare posset. zc.

Quarto nominatissimus videns cesarem triumphare cui ipse non fauebat. apud vicam seip
sum occidit. iuxta illud. Valuit carbo mori q̄ de ioger vrbis honori. Sed propter hoc fm au
gustinum non excusat a peccato

Pontifices.

Pyrodonus scriptor historie

Quidius naso grece.

Gaius falcidius.

Cornelius bystoricus

Marcus varius. bic ait. Mi

hil magnificum docebit. q̄
a senibz didicit

Cornelius gallus

Thallia poeta

Et multi alijs fuisse temporibus

Iste antigonus filius
aristoboli vbiqz infideliter egit. nec romanis obediuit. magnā pla
gam terris intulit. vt bircano expulso regnare posset. Regi enim
parthorum promisit talenta mille. z virgines quingentas vt seiu
uaret. lysania nepote suo id procurante. z sic bircanus eiecū est.
falsus occisus est. z berodes fugatus. Sed cū berodes romam
venisset. z senatui cuncta narrasset. augustus cum regē iudee cre
auit. mittens cū co exercitū. qui hierusalem cepit. z antigonica
ptem duxerunt ad antoniam. qui euz securi percussit. z berodes
confirmatus est in regno. cessauitqz sceptrum de iuda. sicut predi
xit iacob

Abi
gon

Solium XXXIII

Iste octavianus nepos Iulij cū esset adhuc adolescens impium sumpsit. iuuentutem suam viribus actibusq; decorauit. vñ. bella gessit. Et breuiter totū mūdū post multa bella in vnā tandē monarchiā redegit. **D**ic est ille vnicus qui secūdu nō habuit sub quo contigit orbis terrarum ac prompte obediuit. agente hoc diuina puidētia. vt christi natiuitatem temporalis pax illustraret. **D**ic gloriebat se vrbē marmoreā reliquisse quā lateritiā ipse inuenit. **F**uit pulcherrimus corpore ingenio subtilissimus. fortunatissimus in omnib; s; vicio carnis non caruit. **I**pse est qui fecit describi totū mūdū. vt dicit. **L**u. xx. **L**uius. li. āno natus est christus dñs saluator mūdi qui pacē eternā suis largitur

Octavianus
augustus mo
narcha rōa
noy. ān. lviij

m. pi. d. x.

Imperatores romani per hanc lineam continuantur. qui oēs augusti dicuntur ppter singulare huius augusti excellentiā. **I**ustum equidem est: vt ille omnib; nomen tribuat. q; cūctis viuēdi normā et regēdi modū cōstituit. **T**am siquidem in eo pbitas ac strenuitas emicuit. vt vix credibile sit q; vnq; destituta natura

humani discursus talem edere potuerit. **Q**uid vltra xp̄m cū bñdicta matre sua videre meruit. q; si ipse primicerius existeret vocationis gentiū. **N**ec vnq; post hec dñs vocari voluit. **A**ram ei p mus extruxit. **P**uilitas. clemētie. ciuilitas. pacie. discipline q; rarissime i tāta sblimitate pueniūt. exēplar ipse fuit. **B**ellū n̄ nisi coact⁹ accepit. **A**it ei magnū ē dispēdiū aureo banno pisces cape q; banno depditi dānū nulla p̄t captura pisciū pparari. **D**etrabētib; sibi ait. i liba citare libas decet. **E**li

vñ. Q. LIX

Ioseph

Circa becpa nascit. post sponsus Marie

TX

Sos loquitur aranti. In breui deficient homines q; iumenta. **E**l vt quidam libri habent. frumenta. **S**cep̄rū de iuda aufertur. et dux de femore eius. **Q**uia in proximo sanctus sanctorum venturus est. iuxta prophetiam **J**acob. **G**en. xliij.

Lugdunum in gallia conditura **D**inatio plauto oratore qui fuit discipulus **L**iceronis

hero
des.

annis. xxxvij

Reges iudee

Inualefcente flebili morte destituitur

Iste herodes dictus ascalonita idumeus primus rex. alienigena apud iudeos fuit. **E**ius hystoriā magister diligenter psequit. **E**t refert eū fuisse viz strenuū et fidedignum. et in omnibus notabiliter se habuit. **E**rat valde romanis et populis qui pacem amabant. **M**ulta etiam opera memorabilia fecit. **U**terq; in senectute sua cū nimis vellet placere romanis et audisset de ortu christi: timēs pelli eregnatā / q; alienigena miserabiliter defecit sēsu. **E**t antiq; probitate amissa innocētes occidit. et plures de filiis suis. **T**andem omnibus odiosus morbo

Fz

Quinta etas Transmigratio

Monarchia
Bonarchia ro
ali sci do croce

De sibilla indi
tante angusto
thristi - fuit
unig virginis

De edictis
libris
De institutionibus

Wozu die Nefen
und nicht das roth
ganz ganz an
fingst du ab die
nebst die Nefen

Donarchia romanoꝝ oim maxima circa hec tempora incepit. **L**ũ ei: vt testatur hieronimus 2
ali scĩ dō croces per totũ orbẽ in diuersis prouincijs bella pullularent. subito cunctis mirantib:
pacata sũt. 7 romano principi colla submiserũt. vt aperte dñs deus hominib: ostenderet qđ illam
vniuersalẽ pacẽ nõ bellicus labor: s; ipse donasset. **S**p vno finito bello aliđ scq̃bať. aut plura. pe
iꝝoꝝ scĩllura sequebat. sed xpĩ natiuitate p̃inquate. vrb̃s quieuit 7 orbis.

Sibilla tiburtina clara habet que de xpo pphetauit. ⁊ augusto respondit. ne se deuz iuxta stul
ticia paganor. putaret. ⁊ oñdit illi virginem pulcherrimā in celo tenentem puerum in brachijs.
⁊ ait. Dic puer maior te est: ipsum adora

Imperatores. Quas milites ocari nequaquam aut delictari permittebat. quorum professio instituta est ad laborem. Filias suas in tantificio fecit instituere propter mutabilitatem ipsarum. nendi tenendi que non solum artem sed usum habebant. nec ad senilem vultu maturo sine otio vestium curiositate accedere permittebat. Regna que iure belli conquesta preter pauca reddidit. aut alienis benigne tribuit. Testem se in iudicijs interrogari et repellere equanimissimo animo patiebatur. Plures habuit sibi maxime familiares. qui cum melius poterant eum extinguere etiam publicis bellis nitentur. Alii ter quaterque prius cum gratia poscerent. vias et bona ab ipso impetrarunt. Quos multi fuerunt qui se de nobili sanguine progenitos gloriabantur. sed mores non imitabantur.

Maria nascitur anno ante christi natiuitatem. lvi. vel circa

Anno mundi

V^o LXXIX

ν⁴αχαix

Linea christi

Joachim & anna clariſcunt ſcūtare vi-
te qui poſt ſingulari gratia meru-
erūt pcreare florem totius felicita-
tis mariam oīm creaturari et cel-
lenſiſſimā q̄ deū nobis genuit

Joseph

Daria

Anteq; ueniret in uera e ma
ria habens in uero de spiritu
sancto. ut dicit 2us Matheus

XX

Zaino pieno anecdotes e aneddoti in

Burgundionas orti sunt gens semp
valida sic dicti. quia super rhenum flumi
um burgos plures habent

Marcus agrippa gener octavian i. su p
ribenum ciuitatem agrippinam cōdidit
que post dicta est Colonia

2. Historia euangelica omnium scripturarum sanctissi
ma h ic teritur

Anno mundi. v^{to}. excix. ipse est prim^{us} ante chris^{ti} na
tuitatem cū iā eēt desponsata maria ioseph. missus ē
angel^{us} gabriel a patre luminum. deo totius conso/
lationis ad ipsam: vt annunciatet ei q^{uo}d venerit plen^{us}

mid o tpiis preconciatione buani generis. 7 q
 p ipa3 dei filii hunc mudu intrare vellet. Hoc i
 gitor oim secretozū secretissimum mirabilium
 mirabilissimū. salubriū saluberrimū. desidera/
 biliū desiderabilissimū. mysteriozū pfūdiū
 circa hec tpa diu expectata. adimpleū est vt de
 us hō fieret. Quis audiuit vmq3 sile. Si sapi
 at istud in palato mētis nre. Glid deuotissimā
 by. luce. 1. Zacharias 7 elizabth fūet ābo sū
 cre vite. 7 parentes sancti iohannis baptiste
 Iohānes baptista nascitur quo nemo maiori
 ter natos mulierum surrexit

Solium XXXV

Roma in flore. Et numerati sunt ciues eius et descripti. nonagesies tricenena milia et octuagin/
ta milia.

Valerius maximus fuit hoc tempore. vir maxime fame
Nonnulli reges in honorem huius cesaris augusti ciuitates condebant. quas cesareas
appellarunt. sicut in Mauritania et Palestina. et augusta in almania. Que vsqz nunc vr
bes clarissime sunt. Et multi reges ex regnis suis venerunt ut ei obsequerentur.

Era christianoꝝum principalissima omnium erarum notissima celeberrimaqz. ipse est annus
Octauiani. in olimpiadis centesimenonagesimetercie. Et fin bedam annus mundi. v^o. cccix.
completus versus. Unū tolle datū. ad milia quinqz ducentis. Nascenti domino beda data pro
thoplasto. Item ante christum duocentum minus vno milia quinqz. Et hic tamqz pro
babilior modus ab ecclesia seruat. et est magis vulgatus. Sunt et alii diuersi modi supputatio
num. quidam breuiores vt hebreoꝝum. quidam longiores vt methoꝝij. et alioꝝum. de quibz im/
mentus est labor et singulis tractare. utilitas po mo
dica. Vide singula in locis suis

do misit deus filium suum in mundum. **P**rob hoc incipit hic sexta etas mundi cuius finem solus
deus nouit. Et dicit augustinus qz hec etas dicitur senectus que sepe extenditur vltra omnes p
cedentes etates. quia pleriqz hominum viuunt vsqz ad centesimumuigesimum annum aut vltra
Et notum est qz sexagenarios senes vocamus. Unde fatuum est velle determinare quotidianitate
eius. Plures enim hoc attentarunt. qui omnes fuere decepti. Sicut probat doctor sanctus.

Procuratores iudee

an. ix.

Iste archelaus fuit filius berodis et
procurauit annis nouem. sub quo dñs
redijt ex egipto. Hic propter eius feroci/
tatem a iudeis accusatus. relegatus est i
Viennam gallie urbem.

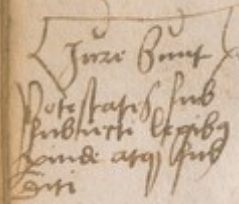

Hic loco archelai
substitutus est.

Sub isto moritur salo/
me loꝝ berodis

Sexta etas. Christus

De principatu romano sic dicit cicero in libro de officijs. **C**ertum est fuisse aliquod tempus q̄ si ne regibus vivebat. At postq̄ iure gentiū possessiones ceperūt dividi. nō alia de causa reges iurē instituti nisi iusticie fruendē. Nā cū in initio premere multitudine q̄ maiores opes habebāt: ad vnum aliquem viz cōfugiebant virtute prestantem. qui prohiberet iniuriari tenuiores. equitatez constituendo. summos cū infimis pari iure ptingeret. Cumq̄ adhuc regnātibz regibz oebilio res nonnūq̄ opprimerent. leges p̄stitui placuit. q̄ ad iudiciū nō odio aut grā ducerent. s; ius in op̄i q̄les potēti p̄staret aures. Quo fit vt leges nō solū pplm s; regē q̄ obligare sciamus. At si reges contemnere leges. cape bona subdito

Imperatores

rum violare virgines. stuprare matronas. ⁊ cetera illicita facere vi-
deamus. nonne illo submisso alius sublimatur. qui ⁊ bene guber-
nare obtemperare

tyberius
pugn'
a. viii.

De robore

nare. & legibus nouit obtemperare

2° Dic fuit octavianus adoptio/
ne filius vīr magnarū virtu/

tum et pius pater in subiectos sibi. Dicebat namque principibus qui cupiebant gravare plebem. Non in pastoris est condere pecus non decorare. Item cum suaderet sibi ut balios mutaret dicit. Uidi quendam muscas egri vulneribus insidentes fugare quem eger increpavit dicens. Quoniam verum sunt huiusmodi ut fugant. Item tantum quia plene sunt locum occupabant. Quasi dicit.

Virginia ad
pauca
Virginia ad p
178

Anno mundi

✓⁹ααλ.

Ihesus
xpi. ano
ru. xij m

temple doctores audit

Anno christi

XII.

Anni christi per hanc lineam continuantur

Flota q̄ nihil reperitur de infāria salua /
toris ⁊ operibz eius vsqz ad baptisum in
nansit in iherusalem audiens doctores. 2c.

iohannis apud euangelistas: nisi q̄ duodennis remansit in iherusalem audiens doctores. 2c. Hoc autem q̄ dicit. 7 erat subditus eis. tamq̄ granū salutare/multipliciter teritur a doctoribus 7 deuotis personis vsq; hodie conantibus persuadere que fuerit cōuersatio christi in illis. xviij annis. Ille autem liber qui de infantia saluatoris intulatur quia iam diu inter apocrypha de puratus est nil auctoritatis affert. nec verisimile est q̄ talia diuina opera 7 glorioſa miracula pueriliter inter pueros fecerit. qui vixtpe debito ad huiusmodi facienda potuerant a matre sua benedicta inclinari. 7 similiter apostolis 2c. Dixit enī. Nondum venit hora mea. 2c. Non sum missus nisi ad oues que perierant domus israel. 2c. Igitur omnibus credere. 7 nulli credere eq̄z vicioſum est.

Hunc Nam dum
 meo huius ab
 meo et per
 habundantia
 iustitia dicitur
 Quia dicitur
 fuit laboribus
 hoc sunt placent
 deo et per
 multum in
 dum admodum
 no scilicet in
 dicitur in vestris
 pro a multum
 et per placentia

Procuratores iudee

an. ruf. pratinus

Ula/
leri? gracius.
an:xi

Sub hoc moritur angustus

Iste palam vendidit sacerdotium. Qui plus dedit: ille obtinuit. Et sic plures in breui fuerunt.

De portato vnde duo notanda sub signo crucis +

Solinm XXXVI

*An amonendi
q. ex publicis
deficiant sint*

Ret. **Con**siliu est vt locupletes teneamus. q. illis amoris denuo tenueris dicere cogamur. **Q**uod magnum prudentissimi viri consiliu. **T**aliter ei qda fraudulenti solent insidiari principibus. vt scz coem pplm se eos puocent. **Q**uo facto: sciat qm necessarij sunt eis cogentes deinceps eos detin scz tam principes qz populu sicut volunt ac ius altucqz magi magi qz inuolucres. **D**aria prudentia principum est. vte taliter agant. ne plebibus exosi fiant: omnesqz contrarium luadentes abycere statim debent vt famam suam dilarent qz communicatem diligant. hoc tam paganorum qz sanctissimorum virozum consiliu semper fuit. **E**xempla sunt quotidiana. zc. **D**ic etiam tyberius bene de christo sentire cepit z eum pro deo coluit. zc. **P**icunt quidam qz tandem crudelit facis sit contra potentes. **S**i hoc verum est: quis scit quo iudicio actum fuerit. **M**agnu vtiqz pietatis argumentum fuit. qz subiectis z pauperibus semper graciosus erant. pacem etiam habuit cum eis diebus suis. **P**mines christi ac christianorum contradictores sine omni mileratione deleuit. z pilatum exilio damnavit. **D**oriur tandem cum ingenti gaudio multorum. sed peior eo successit. **C**lirannis. lxxvij. z imperauit annis. xxij. **J**ohannes baptista sanctissimus ab herode decollatur. qui arguit eum de adulterio. **I**lle fuit herodes antipa tetrarcha galilee. **Q**ui propter hoc crimen z temporaliter z eternaliter est punitus cum herodiade zc. **S**uper oia bone ihesu amabilem te mibi reddit calicem quem bibisti. ait **B**ernardus.

De p. p. p.

*De laudi
p. p. p. p. p.*

De p. p. p. p. p.

V^o QXXXIX

V^o QXXXII

dane baptizatus est

pro seruis moritur a noz rum. xxxij. z. iij. mensibz

XXX

XXXIII

Circa hec tempora grande spectaculum mundo innotuit a seculis non auditum: Reuelatio aperta beatissime trinitatis. **P**ater in voce. filius in carne. spiritus sanctus in specie columbe. **E**t hic vngitur nobis christus verus saluator in lege promissus. qui est via. veritas. z vita. z preter quem non est salus. **N**am hic teritur historia trium annorum doctrine ipsius fructifere. cuz miraculis plurimis z gloriois qualia numqz visa sunt

In anno. xxxij. christi multa mirabilia facta fuerunt. **I**n ipso die passionis eius terra tremuit petrescisse sunt. sol obscuratus est monumenta aperta sunt. zc. **D**ie pasche dominus resurrexit cuz multis. **D**einde post dies. xl gloriose in celum ascendit cum pceda magna. zc. **I**n die penthecostes venit spiritus sanctus sup apostolos. zc. **E**t hec omnia nostra salutis eterne sunt sacramenta in quibus deuote mentes quotidianam inueniunt refectiones **B**eatiss qui versatur in his qz nam fructum percipiet sempiternum

Sub hoc iohannes baptista cepit predicare z dominus passus est. quem ipse ob timorem cesaris iniuste damnavit ad mortem crucis. **E**t ideo post miserabiliter perijt seipsum occidendo. **D**e funere autem huius mirabilia narrantur

Quam diu perdurant dominus

Solium. XXXVII

Iohes scripsit in alia
greco sermone. In prin-
cipio erat verbum, et
verbum erat apud deum, et

Lucas scripsit in greco
a sermone greco. Fu-
it in diebus herodis re-
gis iudee, et.

Iohes.

Ego sum lux mundi. qui sequitur me: non ambulat in tenebris, et
Ego sum qui testimonium perhibeo de me ipso, et testimonium per-
hibet de me pater. **Ego** sum pastor bonus, et cognosco meas, et co-
gnoscunt me mee. **Ego** sum via, veritas, et vita. nemo ve-
nit ad patrem nisi per me. **Ego** sum vitis vera, et

Lucas

Amen amen dico vobis. **Celum** et terra transibunt, verba autem mea non tran-
sibunt. Qui crediderit, et baptizatus fuerit, saluus erit. Qui vero non crede-
rit, condemnabitur. Quod vobis dico: omnibus dico. **Vigilate.** Nescitis enim
quando dominus veniet, et. **Hol** contenebrabitur, et luna non dabit splendorem suum. **Et tunc** videbunt filium hominis venientem in nubibus celi, et.

Ego rogavi pro seipso: ut non deficiat fides tua, et tu aliquando conuersus
confirma fratres tuos. Qui maior est in vobis fiat maior minor. **Ego** autem in
medio vestrum sum sicut qui ministrat. Videte ne seducamini. Multi enim
veniunt in nomine meo dicentes, quia ego sum. Nolite ergo recipere illos. In
pater, et vestra possidebitis animas vestras, et.

Dare?

Eccce ego mitto vos sicut oves in medio luporum, estote
ergo prudentes sicut serpentes, et. **Nolite** timere eos qui
occidunt corpus: animam autem non possunt occidere. **Sed** potius cum
timere qui potest corpus et animam perdere in gehennam, omnes
qui confitentur me coram hominibus confite, et

**Dathe-
us.**

Darius scripsit
in valia, sermone
in greco. Inicius
euangelii iesu xpi

Datheus scripsit, in
iudea hebraice **Liber**
generationis iesu xpi
filij david

Sexta etas. Christus

Articuli duodecim fidei catholice.

- Pe-**
trus **C**redo in deū pa-
tre oīpotēte crea-
torem celi et terre
- And-**
reas. **E**t in ih̄m xpm fi-
lium eius vn̄cūq;
dominum nostrū
- Job-**
anes **Q**ui cōceptus est
de spū sc̄o. natus
ex maria virgine
- Iaco-**
būs. **P**assus sub p̄ocio
pilato crucifixus.
mortu⁹ et sepult⁹.
- Tho-**
mas. **D**escēdit ad infer-
na tertia die resur-
rexit a mortuis.
- Iaco-**
būs. **A**scēdit ad celos.
sederat dexteraz
dei p̄is oīpotētis
- Phi-**
lipp⁹. **I**nde venturus ē
iudicare viuos et
mortuos
- bart-**
olōes **C**redo in
spiritum
sanctum.
- Pa-**
tr̄s. **S**anctam
ecclesiam
catholicam
- Sy-**
mon. **S**anctorum cō-
munionē remissi-
onem peccatorū
- Iu-**
das. **C**arnis
resurre-
ctionem
- Pa-**
tr̄s. **E** vitam
eternam
Amen
- Jeremias. ij.** **P**rem vocab me. et p̄ me ingredi nō cessab. **Ero. xv.**
Nō habeb deos alienos corā me. Isaie. xlv. **Ego dñs et nō est alter**
creās tenebras et for. lucē. Psal. cxij. **Deus at n̄r in celo. oīa. zc**
- Abacuc. vi.** **Ego at in dño gaudebo. et exul. i deo iesu meo. Psal. ij.**
Dñs dicit ad me filius me⁹ es tu: ego bo. ge. re. Job. iij. **Ego et p̄**
vnū sum⁹. Qolo. i. **Qui est imago p̄is inuisti. dt. ps. jbo dñi celi fir**
- Isaias. vij.** **Ece jgo p̄cipiet et pa. si. et vo. nomē ei⁹ emanuel. Jere.**
xij. **Q̄stier circūdabit vir. Galath. iij.** **Q̄stier dñs filiū suū factū**
ex muliere. Ezech. xliij. **Porta hec clausa erit et n̄ aperiet. et vir. zc**
- Ezech. ij.** **Aspiciēt ad me quē crucifixerūt et plāgēt. zc. Isa. liij.** **Tam**
q̄ bonis ad occisionē ducit. Uere lāguores n̄ros ipe portauit. zc.
Et. i. petri. Abiit⁹ semel passus est p̄ nob iustus pro iniustis.
- Osce. xij.** **Ero mors tua o mors. zc. In die tertia susci. zc. ps. xv.**
Recdabis sc̄m tuū videre corrup. Ephe. iij. **Descēdit p̄mo i inferi**
ores p̄es terre. Ro. vi. **Christus resurgēs ex mortuis tā nō moriē.**
- Amos. xi.** **Edificat in celo ascensionē suā. dñs nom̄ illi. ps. lxxij.**
Iter facite ei qui ascendit sup occasū. Et ibidem. Ascēdit in altum
captiua duxit captiuitatē. Michae. ij. **Ascēdit iter p̄adēs an̄ eos.**
- Malach. ij.** **Ascēdā ad vos in iudicio. et ero testis velox. ps. xcvi.**
Iudicabit orbē terre in equitate. et popū in veritate. Job. xij.
Fugite a facite gladij qm̄ vltor iniquitat⁹ ē gladi⁹ et sc̄tote eē iudiciū
- Jobel. ij.** **Effūdā de spū meo sup oēm carnē. Job. xxvi.** **Spiri⁹**
eius or̄nauit celos. Sapientie. i. **Spūs domini repleuit orbem ter**
rari. zc. ps. ccl. **Spiritus tuus bonus deducet me in terrā rectam.**
- Dauid. ps. xxxv.** **Cōfitebor tibi i ecclesia magna Sophon. iij.** **In**
uocabūt nomē dñi. et seruīte ei b̄uero vno. Math. xviij. **Si pecca-**
cauerit in te frater tuus: dic ecclesie. Nō peccāmi nō audierit. zc
- Michae. vij.** **Deponet oēs iniquitates n̄ras: et p̄iciet in p̄fundā.**
maris oīa. ps. cxvij. **Particeps ego sum omnīū timētū te et custo.**
zc. Ezech. xviij. **Quo ego dicit dñs. nolo mortem peccatoris. zc**
- Ezechiel. xxxvij.** **Aperiā tumulos v̄ros et educam vos d̄ sepul. vel.**
Job. xij. **In nouissimo die de terra resurrecturus sum. et i carne me**
a videbo deū sal. Phil. iij. **Reformabit corp⁹ hūilitatis n̄re p̄si. zc**
- Daniel. xij.** **Multi de his qui dormiūt in pul. ter. cui. alij in vitam**
zc. ps. lxi. **Tu rddes vnicuiq; iux. zc. Math. vij.** **Abiit bi i sup̄placi**
um eternū. iusti at. zc. et. ij. Cor. v. **Domū habem⁹ n̄ manufactā. zc**

Sexta etas. Christus

Jacobus maior apostolus martyrio coronatur ab herode agrippa. Et petrus incarceratur ut pater actuum. xij. Corpus autem beati Jacobi miraculose transfertur in galitiam hispanie: et ibi est sedes patriarchalis post facta quasi a sinistris respectu rome. Helena regina abigenorum conversa ad fidem sustentavit pauperes christifideles in bierni salem tempore famis sub Claudio.

Petronella filia sancti petri virgo fuit.

Prudentiana virgo

et Praxedis virginis sorores Tyti et Nona

Imparatores

Claudi
us a. xii
ij. m. vij

Seneca stoicus clarus habetur magister Neronis a quo
post coactus est seipsum occidere.

*Claudius pater
impatoris
et dicitur opacit.*

Iste Claudius inconstans animo fuit: et totus obliuiofus et gulosus: bellandi occasio/
nem libenter habuisset. sed parum pugnavit et facile quosdam paucos hostes superavit. Tan
dem cum. xxxv. senatores occidisset cum. ccc. equitibus pro minimis causis. veneno mortuus

Assumptio marie virginis gloriose ma
tris dei facta est xij. annis post ascensio
nem dñi xpi fm Hieronymi doctorem.

Perlius satiricus.

Juvenalis satiricus.

Lucanus poeta patruus senecæ.

Quidius poeta.

Anno mundi

V^o LXXLIII

Pape.

Anno christi

XLIII

De persecutionibus ecclesie est diligenter aduertendum. qd sicut in antiquo testamēto inimi/
cus humani generis semper electos multiplicibus machinationibus persecutus est: ita immo
multo plus amplius in nouo: hoc est tempore gratie quando iam cognitio et cultus veri dei in
toto orbe radiare ceperat. Et primo per gladium: sicut pater in persecutione stephani et iacobi
et aliorum innumerabilium: in quo exercebatur ecclesie patientia. Secundo per falsam doctri
nam: et hoc multipliciter. Primo per falsos iudeos qui sunt synagoga sathane: ut pater in dis
putatione petri stephani et pauli: qui omnes clare informauerunt simplices qd iesus est chris
tus: in lege pmissus contra frivolas assertiones peruersorum iudeorum: et hec usq; in finem du
rabit et tempore christi gravissima erit. Tertio per magos et incantatores. Vides nāq; antiquo
hostis qd per christi nominis divulgationem cultus suus abolendus esset: implevit vasa ini
quitate sue: qui per magicam artem rudes deciperent ne in christum crederent cum et ipsi se p
aliquibus magis iactarent quasi filij dei essent in signis et prodigiis mendacibus: ut pater in sy
monem mago meandro: arces: et arphaxat. Quarto per falsos christianos superbie spiritu tumē
tes: qui instigante inimico plures hereses seminauerunt: ut pater in bebione cherintho. Et quid
plura: dicit beatus Bern. qd totus iste mundus confurauit contra christum. Et Augustinus
Qui non habet persecutionem non est christianus. Omnia ergo fidem impugnant. sed sunt in
fundamentum eius stabile perseverant: habens signaculum hoc. Nouit dominus qui sunt eius
Nec esset aliquo modo possibile qd fidei sacramentum inter tot insidiatores sic florisset nisi
cultores eius diuina maiestas precessit: diuina sapientia illuminasset: diuina bonitas fouisset
iuxta christi pmissionem sit manum: cum qui eisdem semper fuit: et in finem perseverat. Dicit
Milarius aut. Proprium esse solet ecclesie ut tunc vincat cum leditur tunc intelligat et in arcui
tur: tunc secuta sit cum deseritur: tunc obuiat cum superata videtur.

Solium XXXIX

Prima persecutio ecclesie fit rome iussu neronis in qua beatissimi principes christiani populi scilicet Petrus et Paulus martirio coronati sunt cum alijs plurimis.

Refert Seneca de Nerone quod erat naturaliter ab infamia spiritus clementissimus et ita graciosus quod nemo unquam populo romano gravior fuit. ita quod in oblivione venerunt ceteri principes propter favoris magnitudinem. Verum potestas multos probissimos fecit atrocissimos.

Prodigia plura terruerunt iudeos ante excidium iherusalem. Vide mirabilia in ecclesiastica historia.

Beatissimus christi euangelista Marcus in hoc corbat anno neronis. id est ut dicit Philo. contemporaneus eius apud alexandriam egipti. ubi episcopus erat constitutus a beato Petro. sepultus ibidem miraculis claruit. et successit ei amanu scripturarum sanctus.

Nero
an. m.
m. vii.

Iste Nero omnium hominum sceleratissimus fuit adeo ut nomen eius usque hodie per aliam pessimo ponitur soleat. et quod optima christi lege prima suscitavit persecutionem merito ante christi figuram tenuisse describitur. Tandem a senatu hostis pronuntiatus cum turpissime fugeret seipsum occidit. et letata est roma.

Simon magus multas supersticiones rome exercuit. et quod sile applaudit suo fili. ideo pessimo Nero spreto concilio senecae viri doctissimi hunc pestiferum sibi sociavit. Tandem uterque post infinita scelera in barathrum damnationis eterne turpissima morte descendit.

V. CCLIII

V. CCLXII.

Petrus superatos ymone mago et infelicitate mortuo iussu Neronis crucifixus est. et in vaticano sepultus ultimo neronis anno.

LIII

LIII

Par illa universalis totius orbis quam romani habuerunt per annos ferme lxx. paucis bellis exceptis ac paucis circa hec tempora propter seviciam neronis turbata est. et provincie quedam recesserunt ab obedientia romanorum quod fides christi persequi ceperat. **J**udea et hierusalem gravissimis persecutionibus et intestinis bellis attrita est propter peccatum illud maximum quod in filium dei commiserunt. et circa hec tempora etiam in foribus templi ipso festo paschali. xxx. necati sunt. et continue duravit dissensio. donec penitus deleti sunt. Barrabam enim petierunt. et non iesum misericordem et humilem. **M**ulti oes discipuli scilicet petri martirizati sunt sub nerone tyranno. et multi alij quorum nomina sunt in libro vite.

P arcialis episcopus lemoniacensis	S aminianus episcopus zenoensis	P otentianus	A ltinus.
F lavus consul qui et clemens	P eroninus	L odaldus	P em episcopus catalanensis.
E piscopus metensis patrius.	L uchari episcopus treuerensis.	S imili episcopus suessenensis.	T ur episcopus.
C lemens.	Z rophimus episcopus arelatensis.	O nesimus episcopus ephesensis cretenensis.	
D omicianus subdiaconus a beato mennio a morte suscitatus.	A releus episcopus galatensis.	V italis martir.	F elix martir.
E paphras episcopus coloseensis.	N azarius.	P rocellus	P robasius.
	A ellus	M artinianus	S ervatius.
	L orpes martir.	F elix martir.	C ostancia m.

Jacobus minor apostolus ac hierosolimitarum episcopus a iudeis occiditur. anno vi. neronis. **P**aulus gloriosus apostolus cum beato Petro eodem tempore. sed non eodem loco capite plebs est ad aquas salinas in via bostiensis.

Doria
Dionysius
Neronis p. na
mura

Impio qualis
in
divina opio
pione

In Hierusalem
deleto
Si vide quis
miserum
Hoc ipse p. m.
Domini
et
et ad m. m. m.
m. m. m.

Vespasianus

Sexta etas Christus

Iste vespasianus mediocris parentele ob scureq; natus. sp gloriose triumphauit. Nam sub claudio et Nerone quocumq; mitebatur laude digna patrabat. Tri cesies et bis cum hostibus conflixi. Periclitante autem republica propter discordiam precedentium. impator licet inuitus est creat. et redijt tranquillitas p'stina. Pax insup in toto orbe p'nuiciata iuxta ipa octavian: ppter qd in immensum respublica creuit. Morit tandem p fluuium ventris stando. Dicebat eni Seta tem decet imperatore a terris recedere. Eius virtutes multe sunt diligenter conscripte.

Imperatores

Selba.
Dche.
vitellius

Isti. iij. diuersi puincis impare cupientes

respasi/
an. a. ic
m. d. xij

in vno anno sese interfecerunt

Iherusalem destruit anno secundo vespasi

fiani a tito filio eius. interfectis. xi. centi milibus. v. d. iij. lxx. iudeoz. Et ex tunc deficit regnum iudeoz. nec p'surget an'tempus an'tpi. De hac horrenda strage mira leguntur. vide iosephus. Flora q' ppter hac vltionem legit tunc scam dicit doctores q' in toto m' do xps pace tribuit. sicut i nati. Iosephus historiographo' notissimus. clarus habet natione iudeus. Vex. i. iustate fecit libri eius i mltis locis vicio scriptoz ac longitudie tpm corrupti sunt. Appollinaris sanctus m' occisus est rauennerbie p'sa a beato petro missus fuit. Et nota q' nec vespasian' nec tunc de q' ecclesia fieri iusserunt s' aliq' iudices inferiores p'sequerentur fideles p'ter p'p'oz. m' adatorum.

Anno mudi

V. CC. LXXIII

Pape

Italicus.

m' f.
Lin. a.
E. m. iij.

Nota singularit' quare nullus papa fuit quid n' non quid p'p'us. Sed fuit q' q' itali magni d' fuit et non sibi fuit p'p'us non m' ideo nullus sed papa fuit q' non q' p'p'us.

Anno christi

LXXIII.

Sanctissimus papa linus tante perfectionis fuit: vt ecclesiasticu rex dispensatione ena adhuc b'ro petro viuente meruit dispensa tor ab eode con/stitui. Dic statuit: vt mulier velato capite ecclesia intraret. tandem martirio coronatus: sepultus est in vaticano iuxta magist' suum ac patrem beatum petrum.

Scotia gens oritur ex p'p'is et hyberis in albania que est pars anglie.

Lucas discipulus pauli. in b'bi/ mia migravit ad dominum

Thomas qui parthos in sortem accepit martirisatur in india omnium orientalium apostolus

Philippus per s'ciam. ex. ante p' dicans ierapoli quieuit in domino sed in passionali dicitur q' fuit crucifitus. Solus ipse et iohannes e/ uangelista non sunt martirizati. Ce teri vero omnes occisi fuerunt.

Andreas qui et s'ciam accepit in sortem in achaia mar/tyrizarur.

Mathews qui et hiopes sortitus fuerat in ethiopia. Symon et iudas martirizati sunt in regionib' p'sidis Bartholomeus qui indiam accepit in sortem postq' predi canit lycaonic antiquioribus in albano vrbe maioris ar/ menie martyrizatus est.

Mathias in iudea vel egypto co/ ronatur. De tempore et loco et mo/ do martirij eius diuerse sunt senti/ tie. Barnabas coapostolus pauli xpi occisus est

Titus dyaconus pauli discipulus apud paphum deuit. Eudius ep'us antiochie ibidem est martirizatus Sylas apud macedoniam martyrizatus est.

Lin. p'p'us i po
m' d' i. i. i. i.

Solium XL

Persecutio secunda ecclesie fit rome iussu domiciani. et per vniuersalis totius orbis iterum p
 iplius seuiam turbata est. et multe nationes se rthomanis opposuerunt. innumerabilesqz fideles
 martirio coronati sunt. *Vide historiam corneliu taciti*

*Secunda
sequens*

Iste domicianus filius vespasiani et frater tici. primo quidem clemens fuit. et multa rome co
 struxit. scz pantheon. sz mor defecit et factus est crudelissimus ac supbissim⁹. ita vt taqz de⁹ coli vel
 let senatores qsd⁹ interfecit. in xpianos secundam psecutionem suscitauit. *Ad e oibz odiosus i pa*
lano a suis occisus est. et cum

Im di pns

**Tic⁹ h
lius ve
spasiani**

**Domici
anus
a. c. iij**

**Flavia.
anno. i.
m. iij**

annis. iij.

Lijns

Isteticus fuit mire benignitatis et triumphator maxim⁹ sup modum larg⁹. toto corde suis se inimicis
 crebro reconciliauit. prem suu virtutibz suuans delicie humani generis dici meruit. *Pira dis*
 pefatio supni rectoris. nuc optim⁹. nuc pessim⁹. nuc pare⁹. nuc pdig⁹. nuc sic. nuc aliter institut⁹
 ad regni gubernacula pronebit. *Quis abyssu tatoz iudicioz scrutari pualet. Horit tie. a. iij. ad*
 et tat⁹ luc⁹ i vbe fuit. vt moztu ros eos pter putares. *Deader samarites supbissimus nigro*
 maticus symonis magi disciplo xpm negauit. et seipm saluatoze mudo destinatu asseruit. incredi
 bilita signera pposuit. et multos n pdestinatos decepit cu qbz i tpe perijt. vid bui. ecce. li. iij

*Lre vmdis
viri pmpas
magis vitan
ad gratias
Mousqz ad far
pa / r / d / m / p / talos*

V^o QOLXXXIII

Romanus. **m⁹. Cle
tus. a. ci
m. i. d. et** **et patre emiliano**

LXXXIII

Iste **Cletus** primus inuenitur scripsisse in suis litteris.
 Salute et aplica bndicōne. **Q**uia iussu ps bvteros. rti. in rhoma vbe
 mense decembri. peregrinationes ad sanctos appbauit. dicens qz va
 lidior est ad salutem sancti Petri visitatio. qz duorum annoru ieiu
 nium. **A**rcōicanit insuper qui huiusmodi visitationes impediunt
 aut dissuadent. **A**ndem martirio corōatur sub domiciano. vi. kl
 may. sepultus in vaticano.

Iulianus qui et simon lepo
 sus episcopus cenomani.
Iulianus alius qvtrumqz
 parentem nescius occidit
Aristarcus et priscus mar
 tires.
Paulus episcopus narbo
 nensis
Saturninus eps tholosan.
Marcialis eps zanchdon
Gregorius eps belliacen
Austregisius eps lururien
Catianus eps thironen.
Preencus eps lugdun.
Feruntius episcopus befu
 cionensis
Eutropius eps aurisitan
Fronto eps petragonice
Dionisius eps parisiens
Eutropius eps aquiranens.
 Hi venerandissimi patres

*Lre 2⁹ ut di
ritia pty fi
profor ezoz
fominat*

Heresis incolaytarum qui indifferenter vtroribus vtunt. dicentes
 omnia debere cōcommunia inter christianos.
Herentius heresiarcha surrexit. irpulosus ac libidinosus totus. a
 dicitur est heresio heretiana. hic dicit legalia cōseruanda.
Pebion heresiarcha a quo **P**ebiones heretici dicti sunt qui dicunt
 christum purum hominem fuisse. et paulum apostatam legis. rē.
Maria magdalen. et sorore eius **M**artha.
Marcella eius pedissequa

Zazarius eorum frater episcopus marsiliē
Saturninus eps aquen. hic vaticum dedit magdalene
Minigrav. rura domini in partibus marsilie

sortiti sunt regiones fracie a dño oēs scū

*De peregrinationibus iustis
et hominibus q in xadms diffuader*

*Chazintioz heresio Em Simis mnt. Mo pape argum rntis fms
Statutis et ordinibus*

Sexta eius. Christus

Marcus agrippa pfectus vbia
plas deuicit. z ob hoc p̄as eos ex/
tractum est. id est templum ois de
co in flu sibile. ip̄e enā agrippinā
sup̄ arbenū ppleuit. que antea fu
it ab agrippa condita. hec est colo
nia fm quosdam.

Imperato
Iste nerva senex ad
optavit traianū si
liū. pmoq3 edicto oī
a forefacta domicilia
ni retractavit.

Iste dicitur Traianus apud agrippinam gallicam insignia imperij inuissit. germaniam restituit. orietalem
 provincias. babyloniam seleuciam. et remanque in die scilicet alexandria perdomuit. etc. In omnibus his ad
 primas. ut omnibus gratia. nulli existeret grauis: quod de paucis legitur. etc. Per insignia sunt per se non sicut
 nobilitatis. Ita se videtur ut ipso dignissimum habere. ita principatum fugit quasi non ullus foret iepior.

Anno mundi

V⁴⁹Q⁹X⁹III

Pape Romanus.

mī. Ele
menəp
mus. ā.

De regione celio
monterpatre fa
stino..
ix. m. ij. d. c.

Anno christi

Xciii

Sanctus Clemens primus a beato petro: vt dicitur ordina-
tus fuit sibi successor. sed ppter periculum voluit antese beatus linus
et electum pontificari. ne videlicet hoc exemplo prelati substitue-
rent sibi quos vellent. Hic fecit gesta marty et per regiones con-
scribi. Similiter et ipse multos libros edidit. Statuit etiam: vt
cathedra episcopalis in eminentiori loco poneretur. et quia bapti-
zus prout citius poterit confirmetur. Tandem martirizatur sub
traiano submersus in mari. et de eius funere mira scripta sunt. Cor-
pus eius tempore Nicolai primi repertum fuit. et rome translatus

Tanrinus episcopus eboracensis. 7

Bangericus eius frater episcopus cameracensis discipulus beati dionisii

Johannes euangelista adductus iussu domiciani ab ephosoro nam cum sacrificare nolle et ydolis ponitur in dolcum feruentis olei. sed cum nil leſionis ſenſiſſet relegatus eſt in parthmos inſulam. ibiqꝫ apocalipſim ſcripſit: rediens autem ephesum tempoꝛe trahit in pace quirit.

Dyonisius annorum. xc. ariopagita venerabilis pater . lumen
orbis martirio coronatur in gallia cum cleutherio ⁊ rustico ⁊
bi missi fuerunt a beato demente.

Eutropius ep̃us zāctē. mar.
Sāc̃inus ep̃s mēdē. cū an
thonio a morte suscitato disc̃
pulus dyonisi.

Jonius atheniensis. p[re]sby-
ter & martir discipulus dyoni-
sij.

Larannus martyr carnoteſ.
predicator: diſcipulus petri

Simon. cleophe filius. frater
iude. episcopus hierosolimo-
rum. ccc. annorum crucifixus
est martir domini gloriosus.
Regulus episcopus arelate.

Eugenius tholotañ.
Euthices martyr.

Vi. rathgeda gæstgædlig þærnað
 i minnriðum lóðum

Folium XLI

Terza
Asequino

V⁹⁹ £ £ £ III

mr
nacle
is. an.

Дзесуэ

mf
Quari
stus a

·x. m̃. vñ. d. ð.

LIII

Apostolicus sanctus martyr: statuit. ut episcopus plebei non accusetur. et septem dyaconos ordinavit. ut assisterent episcopo: predicans pro honore verbi dei. ne ab eis nullus detraheretur episcopo. q. falsa predicaverit. Item q. coniuges publice sponsentur a parentibus et sacerdos solemniter benedicantur. Tandem martyrizatur anno. iij. adriani. sepultus apud corpus sancti Petri.

Domicilla martir.
Eufroonia marty?
Theodoza marty?
Sulpicius marty?
Scrullianus marty?

De honoratione sacerdotum
De iuribus nostris p[re]bendis
constitutio[n]ibus & feodis
p[re]bendis & decimis
De abbas & monachis barones
De constitutione cardinalis q[ue]da
De episcopis & p[re]sbyteris
De p[re]bendis & ordinatione

B³
 Riondum episcopi predicti ipsi.

Sexta etas Christus

Iste adrianus in multis comedat xpianis satis grōsus
exiit. quosdā tñ nolentes sacrificare puniri iussit. 7 oc/
cidi vniuersal qñ fuit in oī scia. pacē oī tpe habuit. p̄ pa/
trie dētes ēleges mltas cōdidit. phibuit etiā nē xpiani
sine p̄cessu iudiciali dā narent. bierl̄ fūdit? destruit 7 p?
restituauit oīno phibēs ne iudī intrōmiffent. s; xpiani
inuit? ad impiū vēit. s; optie recte. Aliq
senatus obsecraret vt filium cesarem apel

adrian?
Delius
an. cxi

Ierusalē restaurat p adrianū. 7 ho/
mice? helya vocata fuit. Et amplifi/
cata fuit. ita vt locus passiois eēt intra
muros qui prius extra fuit. Et hec est
tercia restauratio. quia ter destructa
fuit. sc; a caldeis tpe zedechie ab anti/
ochō. tempore machabeorum. 7 a ti/
to tempore vespasiani.

Imp. bellaret. sufficere inquit debet vt ego inui/
tus regnauerim cum non merear. p̄nci/
patus enim non debetur sanguini s; meritis: 7 inutiliter regnat qui rex nascitur 7 non meretur.
Et ceteri prius sūt virtutib; qui regnare debent. 7 cum in eis profecerint adeo vt probentur il/
los virtutibus antecedere quos debent honorius anteire inuitati ascendant. 7 se cuius suorum
votis nō subtrahant. **E**ustachius alio noīe placidus 7 thēospita eius vxor 7 duo filij eius a/
gapius 7 thesbytes. quoz mira actus legunt circa hec tpa fuerunt qui oēs iussu adriani glorio/
so martirio coronati sunt. **A**ristides philosophus apologeticum p xpianis fecit. quem videns
trayanus placatus est.

Anno mundi V^o LXXXII V^o LXXXIII.

Pape	ex patre Romanus	m ^r alex/ ander. i. an. viij	alexandro de regione capitauri Romanus m. v. d. ij.	m ^r Six/ tus. lan. f. men	de regione viola tate Pastore pape m. di. cxi
------	---------------------	---	--	--	--

Anno christi. QXXII QXXIII

Iste alexander maiorē partē senatorz vrbis puer
nit ad dominū. Dic statuit aquā bñdēam cū sale
aspergi in domib; fidelū. vt de cōse. di. iij. aquā
In canone addidit memoriā passionis. f. Qui
p̄die q̄pateret. zc. **H**ic vt vinū sit mīcū cū aq̄
calice p̄pter rep̄tādā vñionē xpī 7 ecclesie. d. cōse.
di. ij. ca. i. 7 vt oblatio fieret ex modica quātitate
Andē martirizāt ab adriano cū multis quos
ad fidem conuerterat. Sepultus in via numē/
tana. Postea translatus fuit ad ecclesiam sancte
Sabine
Quirinus martir tribunus **A**beodol? mar/
tir dyaconus **E**uentus martir 7 presbyter
Quadratus ep̄s arbeniē. discip̄s ap̄lorum.
Dermes prefectus vrbis martir.

Iste sextus statuit vt dicere
tur Sanctus. sanctus. sanctus. Et q̄ misteria
sacrata non tangerentur nisi a ministris. de cō
di. i. in sancta. Item vt corporale non fiat ex se
rico: sed ex purissimolino conterto 7 non tinc/
to. Et vt mulier sacra vasa altaris 7 pallas nō
tangeret. Item vt quicumq; ep̄scopus voca/
tus ad sedem apostolicam rediens ad ecclesiā
suam non susciperet nisi cum litteris apostoli
cis. Item vt missa non nisi super altare celebe
tur. Item etiam milit peregrinum ep̄scopum
genere rhomanum cum alijs fidelibus in gal
liam. Tandem martirio coronatur extrapoe/
tam dñe quo radis. sepultus in vaticano.

Aquila genere ponticus orator floret q̄ secūdus interpretes moysaice legis fuit. Primo enim fuerit
lx. de hebraico in grecū transliterēs. secūdo iste de greco in latinum primus int̄pres fuit

*De aqua salis benedicta
In tantum debet memoria
In vnum m̄ptū u. m. aqua*

*De Sanctis
De no tangeret altaris vbi
De no feriat corporali
Ne mulier vasa altaris tangeret
Ne p̄r lipas 7 m̄ptū vasa
Ne missa nisi d. altaris fiat*

Solium XLII

Galenus medicus perga
ne oriundus interpres ypo
cratis rome claret
vita marty
Alacerius marty
Maria marty: z virgo

Ptolomeus rex mirabilis in mathematicis oim astronomoru p
puns plus addidit q ante se inuentu reppit z plura scripsit
Aredo hereticus hic fuit magister mardonis.
Iste anthonius gener adrianus fuit. z filius adoptiuus vir ytiq pi
tissimus. z natura benignus. q no facile in vno hoie repit. Pruden
tia pcellentes coiter no sut excellenter benigni z tranquili ex natura
precipue. Eteotra excellenter benigni sunt coiter minus industrij

Ant
ho
ni
piul
an.

Uir aut iste in vrisq excellenter doctus fuit. **P** b hoc multe province q ab his i
peratoribus recesserunt sub isto voluntarie rediebant. q sepe pte fuit. **P**ibus carus
null acerbus. fidelibus clementissim^{us} erat. **A**li z pius deus est. z ab eo sequentes im
patores appellati sut pti. **A**it ei malo scipionis exepio vnu esse suare: q mille ho
steo occidere. q at aliq mres sub eo coram fuit ex suo. sz pox madato pcellit. **A**u
ta siq de crudelitate aeree ptates inuidia plebe mouet vt nec sumi impatores possent ea sedare ad
plenu. **I**ta crosu fuit christianu nome apd ydolatrias z marie apd pontifices z sacerdotes reploz. q
pncipes z poplu puocabat aduer^{us} xpi fideles. qz viderut q star^{et} z quet^{et} diuinebat qdide. z ad
pceptu cet^{er} vti ut^{et} sat^{et} fast^{et} eoz. qz xpi ai dicebat qz indrnter oes di demones eent. a qto tota simul
coitas spabat tpale fil^{et} z etna felicitate. io no miz. qz etia pacato pncipe adhuc inferiores pleq

V. XXXIII

V. XXXLIII.

mr
Thebe
phorus

Romanus ex anachorita.
an. ic. men. ij. diebus. rxi.

Precus.

mr
Ignis
a. u. m

de thebenis/ ex pre
philosopho.
an. di. vii. **E**rent
xpianos rags blasphemol

XXXIII

XLIII.

Iste thebesphorus statuit cantari hymnum
angelicu scz **B**la i excels. Et euageliu an la
criticu. z in natali dni cantari tres missas p
multas causas. zc. **I**te q clerici ieiunare debe
ant p. vij ebdomadas plenas. qz sicut debet
esse discreta vita clericoz sic z ieiuniu. **A**tiam
statuit. vt nullus missam an terciam psumat
canere. **T**andem martirio coronatur. sepult^{us}
apud semper in vaticano

Pec milia martyrum crucifigi sunt in arme
nia in monte marina arath. **D**uorum festuz
celebre colitur. r. kl. iulij cu magna deuotioe
quia multa obrinuerut cultozibus suis a do
mino. **P**eregrinu septis anis ffordens m
Serapia martir z nobilis vidua **F**ides
Spes z caritas cum **S**ophia nobili ma
trona matre earum martirizate **I**ustinus
philosophus discipulus pompeii liberos eius abbruenit. **H**ic etiam librum de christiana religi
one edidit. quem **A**nthonio tradidit. z benignum christianis fecit.

Iste ignis cleru coposuit. gradus distinguit
Et vtpatrinus z patrina infantem susceperet i ba
tismo. confirmatione. z cathecismo. **S**cripsit etia
vnam epistolam generalem omnibus fidelib^{us} de
vno z trino deo. **I**tem q nullus episcopus metro
polititanus exepio romano pontifice. audeat sus
fraganeum suum condemnare. nisi causa in conci
lio provinciali suozum episcopozum fuerit venti
lata. **T**andem martirio coronatur sepultus in ec
clesia sancti **P**etri
Parcion hereticus quem **P**olicarpus dixit esse
primogenitum diaboli **V**alentinianus heretic^{us}
dixit christum celeste corpus attulisse **P**ompe
ius trogus natione hispanus historias totius or
bis a **N**uno vsq ad octavianum deduxit.
Aur^{us} nobilissimus philoph^{us} arbenis clarnich
ait in publico mos populi i priuato nature. ius ge
tiumqz seruetur.

fit et modo de
lagit populi
z hystoriar
Dipr...
oz p...
v...
v...
v...

De gloria...
De...
De...
De missa...

De... gradus distinguit

Berta etas. Christus

*Quarta
sequitur*

Persecutio quarta fuit in **Antionu** veri in qua innumerabiles viri et sancti coronati sunt sed non impune. lues enim magna. i. pestilentia secuta est per totam italiam et reliquas provincias. bella. terre motus. inundationes fluminum. agmen locustarum. etc.

Item exercitus romanus ubique consumptus est. **Bellum marcomanicum** ut dicitur oris suis gravissimum fuit. quia barbarae nationes exercitum rudem romanorum in gyro circumdederunt. sed militibus quibusdam christianis clamantibus prope adiuvata nos. illico fulgura terruerunt barbaros ita ut fugerent. ob hoc christi nomen celebre factum fuit. et imperator non sibi sed ipso victoriam tribuit et sententiam

Antionius verus aurelius commodus.

Imperato.

mitigavit.

**Dare
Lucius
an. xij.**

**Ad duo imperium super
lucio mortuo antionio**

sentit post antonium pium. et cruci bini impare cepit. sed solus impius tenuit. **Antionius** et victoriosus fuisse describit nisi hoc quod christi contra persecutionem insit in ferri. Dicitur quod tunc severitatis et constantie fuit quod ad nullum eum vinctum vulum mutaverit. siue ex leticia siue ex merore etiam dum adhuc puer esset. Tante fuit humilitatis. ut quadam vice cum iam ex hausto erario nil haberet quod militibus dare. nulli volens esse molestus. magis elegit vasa aurea et ornamenta uxoris et aliam suppellectilem vendere quam senatum vel provincias pregrauare. **Sed victoria haec** Papias iohannis auditor ierapolitanus **bita** et illa recuperavit. et provinciis tributa relaxavit episcopus claruit. Fecit librum explanationum sermone domini

Anno mundi.

V^mccc LIII

Pape

**mf.
Pius
mus. a.**

**Italico de civitate aquileia ex parte suo Rufino
ix. men. iij. die. xxi.**

Anno christi.

L LIII

Hic statuit penam contra negligentias que acciderent circa sanguinem christi. ut pater de con. di. ij. si. p. neg. Item quod festum pasche semper in dominico die celebraretur. Item quod hereticus veniens de iudeorum heresi recipi debeat et baptizari. **Hic** fecit ordinationes quinq. et tantum martirio coronatur sepultus apud sanctum petrum in vaticano

Policarpus episcopus ephesinus iohannis apostoli discipulus romam venit. et plures ab heretica labe revocavit. **Magnus** labor sanctorum et ingens tristitia tunc erat quando foris materialis gladius. intus serpentinum virus erroris ecclesiam corripuit. Et hec duplex persecutio diuturnavit. Si quandoque cessavit gladius. hereticorum tamen perfidia magis ac magis inualecebat et multiplicabatur. Tandem idem vir sanctus martirio coronatus fuit sub antonio vero cum alijs. xij. ex philadelphia

Hermes doctor fidei plura scripsit. cui angelus domini apparuit dicens quod pascha dominica die celebraret. postea martirizatus

Justinus philosophus ad fidem conversus multa scripsit contra hereticos et martirio coronatur

Iustus episcopus viennensis martirizatus est

Fortunus episcopus lugdunensis cum multis alijs coronatur

Alexander medicus. Et ponticus puer martires

Felicitas cum septem filijs passa est mirabile spectaculum. sic olim

vij machabei cum matre

Pontianus gloriosus martir.

Florellus puer martir.

Simonicus puer martir.

Flonatus cum alijs. xxiij.

Draxedis oratione fusa quiescit in anno post longissimos labores.

*Quid festum pasche dominica die celebraret
Hic etiam de ordinibus novis placet
quod 5 off. debet christi ordinis fuisse*

Solium. XLIII

Victor miles et cerena vxor eius martir.
Loncordius subdiaconus martir.
Marcellus martir.
Valerianus martir.
Egesippus et libros fecit de historiis a/
 ploz et martir vsqz ad tempus suum
Aulus de pegamo fundamentum
 ecclesie martir. **S**ains martir

Arbastri heretici exorti sunt de frigia. qui dicunt se
 solummodo habere spiritum sanctum. nec aplos nec alios danti
Montan' prisca et marimilla auctores eorum fuerunt
Theophilus episcopus antiochie
Apollinaris ieropolitanus epus. **P**rothas et iacinct'
Marcus patriarcha ierosoloz de qbus mirabil' ha
 bet historia.
Dionisius eps corinthoz
Phillippus eps creten

Lomo/
dus au/
reti' cu'z

lucio arthoio

Blandina sanctissima mulier passa est
Terulianus africanus in ecclesia insignis habetur.

Iste Commodus filius anthonii veri totus infa
 mis et lubricus fuit. et adeo incommodus ut inimicus humani generis diceretur. Interfecit q
 plurimos senatores et maxime quos animaduertit nobilitate industriaqz excellere. Ante fuit su
 perbie atqz iactantie ut sepe leonis pellem induens ostenderet se esse regem hominum sicut leo
 bestiarum. Verum ubi splendet constantia martir: tedit amplius de carnalitate hominum mun/
 danorum sermonem terere.

Prima pars ecclesie data est: sed non diu stetit

V. 000LXIII

V. 000LXXIII.

mr **A**ni
cetus a.
 ix. m. iij.

Syrus. ex patre iohan
 ne de vico mireia
 die. iij.

mr **S**ot
ber i. a.
 ix. m. iij.

Lampanus. ex patre **L**oncor/
 dio. de ciuitate fundana
 die. xxi

OLXIII

OLXXIII.

Iste anicetus plures canones edidit qui
 in decretis in diuersis locis habentur. sicut
 et aliorum sanctorum primum sanguines su/
 um pro testamento dederunt. hoc ob hoc sa/
 cti canones dicti sunt. quia primum ab apo
 stolis. deinde a martiribus et doctoribus san
 ctis quales pene omnes plati in pmitina ec
 clesia fuerunt et a sacris conciliis constituti
 sunt. nec humana adinuentione: sed sancti spūs
 vncione ac iussu dictati sunt. Et qui temer
 rarie eos reprehendit in spiritum blasphemam
 reprobet. vii. c. violatores. xxi. q. i. **D**ul
 ra statuit iste iohannes de statu epoz ac co
 secratione. Tandem martirio coronatus sub anthonio sepultus in via appia in cimiterio sancti
 calisti.

Iste statuit ut monacha vel importaret. sed pal
 las sacras non tangeret. nec incensum poneret in
 ecclesia. Et qz multa pericula solebant circa matri
 monium contingere. ideo constituit qz legitima in
 habeatur vxor nisi p sacerdotem fuerit benedicta.
 et a parentibus solemniter tradita. et a paranymphis
 custodita. Tandem post sanctam vitam sanctiore
 morte migravit ad dominum coronatus martirio
 et sepelietur cum fideles in vaticano in ecclesia sa
 cti petri. et cessauit episcopatus diebus. xxi.

Theodocion tercius diuine legis interps

Flora hic diligenter qz fin doctores impium sepius contra ecclesiam fortiter egit: sed numqz pru
 denter. Unde cum simul tota cohors sapientu dicat. **N**obile vincendi genus esse patientia. Pa
 ter qz ecclesia p patientiam nobis sibi imperium subegit. Hoc siquidem tempore impatores dic
 unt. **N**olum' ut precipiat nob: cum nos vniuersi pcege beam'. doctores oibz hoibz soli romani pdi

*Vnde vnde ius pmonet fundamtu fud an cingit h
 No qz Christo vter apostolus aut vix scriptis sed qz patribus
 Quasi Iohanne Dorotheo christo scriptis apostoli
 Et qz aduocatus i. (63) pmonet vncioe ac dss. dntur fud
 falsu sit qd dicitur qz Christus dicit. Illi dntur vob oia qd dnt
 vobis in pntibz Si qd vobis aliud vndetur et*

Opusio Linne Lemari impetij dignitatis fa pum
et it omni zize zut daz he fut Ozugis fa Numpe
fozifirationem fribz ut impetatu Nig zinna
Solium XLIII ppozio fut / quando mixitatu
fribz autz idem fozifirationem

Ad hunc ubi mās it antiquorū romanorū tan
tis pbit. s. lītēritas legatitas ac incōgabi
lis pūctū et honestas Siqdem b tpe im
perii ai manu stultorū deuenit
Nora e stult' si se stultū putat adhuc aliqd d
tine na uralis intelligētie habet. s. si sapien
te estia: ut copleta est stulticia
eius. n. erudiri p̄r. s. sapiēs

Iste anthoni⁹ p^{re}as p^{ro}p^{ri}os vixit. libidinis impati-
entissimus fuit. in vi nouerit suā duceret i yxorē
pāpianū iuniorē suū r doctrine legal thesaurū
occidit. Et sic fecit. factus est ei. qz ab hostibus
circūuēu s occis⁹ est pelim⁹ ipe cū gaudio multo-
rū. **N**ota. qz bemos stultoz sp fuit. si potētes sūt
sapientes psequuntur. qb sublat⁹. necesse ē. vti p^{ro}p^{ri} qz
peant. **S**olus cū intelligēs gubernacula possit

persequit. filiosq; sibi sociat.

āthoni
caracal
la. ā. vñ

basilianus filius senere

debit: vt dicitur
puerbioz. i.

Arabes, adiebinos iudeos et samaritanos superavit, et multis totoque bellico imperio recuperavit. In studiis civilibus et philosophia clarus fuit. Quam persecutionem in christianos suscitavit multis infortuniis passus est. In britania prope granita prelia firmissima vallem munivit. c. xxxij. passum cum turribus crebris, et a mari usque ad mare perduxit. ibique apud eboracum oppidum morbo obiit.

Thyzenus in iudii. epus cum magna multitudie cleri et populi martirio coronatur.
Thudenus subdiaconus discipulus polycarpi martirizatur.

V⁴⁹. αααα III

V⁹.ααααXIII

Romanus.

m̄.
pheri
2. a. it

p pzebabũdo
m. vi. die. p. e

Remaining

mč.
Lalig
pm⁹.ā

εὐφροῦ διμετρίο
.γ.μ.η.δ.κ.

LLIII

CCXIII.

Iste zepherinus
statuit vt oēs xpiani in aſſenſu
die paſche ſacramētū eucharistię
accipe debeāt in publico ⁊ oīa va
ſa altaris vel viree vſtācia ef
ferantur lignea. ſicut antiquiſſe
bat ꝑſecratio ꝑꝑioſi ſangvinis i
ligneiſ vafiſ. **U**n cꝛeſcēte tēpo
re ſubſequenti ⁊ decus ecclie. qꝫ vi
trea ꝑꝑꝫ prohibita ſunt. vt patet
de conſe. diſ. i. c. **Clauſa.** Et mul
ta alia ſtatuit ſalubria. Tandem
martirio coronat ſepultuſ in pa
ce chꝛiſti

Iste calixtus inter cetera que fecit bo-
na cimiterio in via appia construxit. ubi martirum milia sepulta
sunt. Hoc igitur dicitur cimiterium beati calixti. Item statuit
iunia. iij. temporum observari. Ipse fecit ecclesiam beate ma-
rie trans tyberim. Ipse celibatum vniuersis sacerdotibus in-
dixit. Tandem martirio coronatur. sepultus in cimiterio suo
Ulpianus iurifragalis consultus maximus repart in cor-
pore iuris civilis per totum

Prigenes doctor egregius: ac sanctitate vite incomparabilis clarissimus habetur in ecclesia dei. De hoc tempore semper extrema reperimus scripta quidam dicunt cum optimum quidā pessimum fuisse. Supra modum mirum est quod vixit et tunc auctoritatis ac sanctissime vite in traditione dei ipso scripserunt. Vide in historia. eccl. li. vi. et alibi. Concedia super his reperire non potui. An autem sit saluus an non. dominus oculus noster relinquimus. et. Grandis labor in his a diuersis rectis de samone. salomone. traiano. et isto origine. an videlicet salua sit: an non que quia sine periculo nesciuntur. nec etiam ecclesia certificata est de his domus totaliter committenda sunt.

Aribemōis hereticus dicit chri-
stum esse purum hominem . et
absq3 deo plures habuit . zc. qui
hanc heresim tenuerunt.

Statim qd p anoz subbit sapientia entharistie sumit esse qd mag
mae illud diabolus ppter vices ppter
vires vasis lignis postea vasis d rem domini vsq fut
Nur vero q in ano argente ut stanne fit videt hmanu
m statim esse sp^u obligat respiciem

Sexta etas. Christus

Sexta
sequitur

Iste alexander habuit matrem xpianā noīe mameas cū q̄ originem
p̄bitez andire curauit. **D**ic fuit viriuosissimus rēpublicā salubri
ter gubernauit consilio vlpiani r̄sus qui fuit legal' scientie princeps
persen regē p̄saz mario bello opp̄sit. r̄ corp' sancti thome apli iussu
transferrī de india ad syriā. r̄ sic venit ad edissā ciuitatē abagari an q̄
p̄a sc̄pta habebat de manu saluatoris. tandē etiā iste alexander tu/
mmulu militari occidi
tur apud magūciaci

Sexta p̄secutio ecclesie
sc̄a ē iussu marianai: s̄ r̄
euasit ipunire. **S**tatim
infect' fuit. p̄ q̄ q̄ xp̄i
anos cepat hic ip̄ue s̄
p̄elatos r̄ cleru' fuit

Impatores

macrin' /
anthoni' /
aureli'.

anno. i.

alexand' /
mamee. /
an. xij.

Palmar' /
cūyr /
ore r̄ oi familia.

Iste macrin' cū si
lio suo diodumeno in
uasit iperū. r̄ in litari
tumulu occiditur

an. iij.

Dūta editio re
praest hoc tpe
tericho cuius au
tor ignorat. r̄ iō
d̄r coiter vulgata

Barbara
Lucia marit
Libra' mar.
Valerian' m̄r
Felix marit

Lucian' m̄r
Liric' m̄r
Liricus mar.
Dertina m̄r
Dinai' m̄r.

Iste macrinus.
nulla iussu r̄o /
luntate impator fa
ctus idem d̄m̄c /
disparibit **S**et /
mans ab exercitu
tercio āno occidit

Iste anthonius ob
sc̄m̄ssime vixit. r̄ iō
cū matre occisus fuit tumultu miliū sicut r̄ macrinus.

Anno mūdi. V^o QQQQXXIII.

V^o LXXXIII.

Pape

Romanus

mar.
Liba' /
p̄a. xij

Roman' /
m̄. xij. xij.

mar.
Doria /
n̄. ā. y.

Bicus
m̄. ā. d. i.

m̄.
Anb' /
r̄o. ā. ij

m̄. i. d. ij.

Anno xp̄i QQQXXIII

QXXXIII.

Iste vrbanius ge/
nere nobilis ab infātia xp̄ian' /
tos ad fidem conuertit. **Q**uinnas /
crata mystera fecit argentea vel au/
rea vel stannea. Tandem martino
coronatur. sepultus cum sancta Le
cilia r̄. **P**redia cepit ecclā possidere
pore huius. de quibus clericis
r̄ notariis sumptus deputabat q̄ ge
sta martyrum conscripserit. **A**ntea
vivebat more apostolico qui in aci
bus apostolorum scribitur.

Iste pontianus v̄rōz
sacri p̄p̄ali die noctuqz
per oēs ecclias cantarent. r̄ r̄
an celebrationem misse sacer
dos **C**onfiteor r̄. p̄mitteret
Dic in exilium missus in
insulam sardine ibidem mar
tiro coronat **S**ancius fabi
anus corpus eius reduxit ro/
mam. r̄ sepeliuit in cimiterio
sancti Calixti.
Amelinus mar. **D**axim' m̄r. **A**ston' m̄r. **L**alopedi' m̄r

Iste antheros cō/
stituit / q̄ ep̄scopi de sede
in sedem possent transscr
ri: r̄ v̄ gesta martyrum cō/
scriberentur. **T**andem
martino coronatur. r̄ sepe
litur in cimiterio sancti ca
lixti

Nota q̄ in quibusdam histozijs habetur q̄ cūiacus suc
cessit pontiano. immediate. r̄ papatum dimisit. v̄cū vir
ginibus martino coronaretur. sed ratio temporis hoc nō
permittit. v̄r pater in legenda v̄ndecim milium virginum

Longas horas quos infirmit
Consequor quos ante misse solentibus

Et in hunc
modum p̄p̄a
r̄ antip̄d̄m̄
p̄p̄a t̄m̄ia
uicp / v̄t bonū
v̄r v̄d̄a p̄p̄
z̄st

Ruo tempor
Gir v̄d̄a q̄
p̄p̄a p̄p̄a
p̄p̄a p̄p̄a
Dip̄oiz f̄uiz
Et nō tantū
p̄p̄a p̄p̄a
v̄m̄d̄ illis d̄
nō q̄ p̄ab illis v̄sū
p̄d̄ p̄p̄a r̄z̄ḡab̄
et p̄p̄a p̄p̄a

Nota q̄ ante v̄m̄d̄ant
p̄p̄a p̄p̄a

Solium XLV

Iste gordianus adhuc
puer de uictis p[ro]bis a su
is fraude occisus est

Stephillip[us]. xxiij.
ab augusto impator creat[us] est. et fili
um suu[m] philippu[m] p[ro]fitem regni fecit
ambo xpiani fueru[n]t. et p[ri]m[us] oim impa

Septima p[er]secutio eccl[esi]e fa
cta iussu decij acerba nimis. p[er]
n[on] diuina. q[uod] sicut contigit p[er]
orab[ile] sicu[n]t. q[uod] statim occis[us] fu

*Septima p[er]secutio
eccl[esi]e*

tor xpianor[um] hic caput e[st]. et post terc[iu]m annu[m] imperij sui ad gl[ori]am
xp[i] celebravit cu[m] ingentib[us] ludis millesimu[m] annu[m] vrbis condire. Tandem fraude decij occiditur

**Gordia
nus an.
vi**

**Philip
pus an.
m. vii.**

Cristianus

**Decius
an. s.
iii.**

Mix spectaculu[m] circa hec tempora fuit videre de duplici genere marty[rum]
sc[ilicet] xpi et demonu[m]. Martyres xpi fueru[n]t sancti pape et alij p[ro]lati cum fidei
bus suis subdictis. q[ui] p[er] christiana[m] republica[m] in fide sacra trucidabantur.
Martyres diaboli fueru[n]t impatores et ceteri principes cum milib[us] su
is qui p[ro] republica et demonu[m] cultura se et suos interficiebant ut regnare
possent. Par pena sed disparca. Non mirum esse debet q[uod] christus habet
martires sed valde miru[m] est q[uod] diabolus habet martires. Verum martires diaboli et mundi

Iste decius tor[us] tir[us]
n[on] inuasit impiu[m] i
terfectis duob[us] phi
lippis d[omi]nis suis. et sic
fecit factu[m] e[ss]e. q[uod] cum
filio suo occis[us] est

V[er]o XXXLIII

Romanus.

**mf fa/
bianus
an. xij.**

**et p[re] fabiano
m. xi. dieb[us]. xi.**

Scisma primum in ecclesia dei fuit circa
hec tempora. quia nouatus contra Torne
lium tenuit se pro papa licet non esset

XXXLIII

Dic sanctissimus fabianus cu[m] defunc
to papa cu[m] ceteris fidelibus expectat[us] futu
ri pape electione. subito colub[ina] ca[m]ida su
per caput eius descendit dicens. Rome ep[iscopu]s
ordinaberis. Ob hoc statim elect[us] fuit. Dic
statuit ut crisma singulis i[n]is in cena do
mini co[n]secr[et]. ut patet de co. di. iij. c. lris. Ip
se etiam diuisit regiones dyaconis q[ui] gesta
martiru[m] integre colligerent. Tandem post
multa que sanctissime gessit martirio coro
natur sub decio sepultus in cimiterio calieti. Cuius festu[m] agitur. xx.
februarij. **T**riphon puer q[ui] demones expellebat in Nicea passus est
porphirius philosophus qui scripsit predicabilia. maximus hostis fidei stolide p[ro]p[ri]etatem
carbolica latrauit. Cuius vesantiam sancti doctores p[er]secuerunt nec vltra profecit. nec intellex
it de quibus affirmavit. **C**yprianus gloriosus doctor et ep[iscopu]s carthagini. clarus habet.
et post martyrio coronatur

Agatha virgo et m[ar]t[ir]
Septem dormientes
Abdon et sennen m[ar]t[ir]es.
Angholia virgo et martir
Victoria virgo et martir
Dorles p[re]sbyter et m[ar]t[ir].
Martinus p[re]sbyter m[ar]t[ir].
Aicolstratus dyaco. m[ar]t[ir].
Serapion martir

Appollonia ego et m[ar]t[ir].
Alexader ep[iscopu]s ihe
rosolimo[rum] martir
African[us] iulij floruit
in scripturis ecclesiasti
cis nominatissimus
Dyonisius alexandrioz
ep[iscopu]s discip[ulus]. **P**
rigenis multa scripsit

Nouatus p[re]sbyter ecclesie romane. ambies ep[iscopatu]m factus est hereticus. laps[us] spem
venie[n]te[n]s negando. Conciliu[m] autem sexaginta ep[iscoporu]m contra eum tempore decij fuit co[n]
gregatu[m] in quo damnatus est.

*Ring singulis tunc christiani
qui sunt magis. qua[m] iudei in christum induit. hoc facto ho
ut appareret lincia[m] sapientie imperit[us] christi. Sed christiani vultu
et vngi p[er] vnguentu[m] christi sanguine p[er] p[er]it
Vlt[er]ior q[ui]ntus q[ui]ntus p[er]fita et p[er]fita christi vultu. Vultu p[er]fita
et q[ui]ntus vultu p[er]fita christi vultu. Vultu p[er]fita et q[ui]ntus*

Folium XLVI

Octava persecutio facta est iussu valeriani. ppter quam gravissime plagati sunt romani. **I**n eis b
decio cois pestilencia fuit in oibz mundi pibz qcuqz edicta nepharia dispersa fuerunt. **S**ed hec ultio
gravior totu romanu impiu corrupit. qusqz nedu scōres sz etiā pseritētes tāto facinorosi deleterē
Mā vndiqz bella surrexerūt. zc. **E**t dacia trans danubium in ppetuū auferret. **E**t videt eē pma di
miutio romāi impj. q n fuit recuperata. **N**ona psecutio ecclesie fuit iussu aureliāi i q mlti passi fuerūt
Fulmen qz de celo cadēs ire diuine signū. pncipē terruit. z ad reuocandam scelerā monuit. sz
qz noluit statim pte

claudē
gnallē
an.ij.8

Cvii

Aurelia
n^o. a. v.
m. v.

tacit⁹ m
vi. florid
n⁹. m. in

Ciste claudius gothis nobilissi-
me triumphauit: qui iam per. xv. a
nos illiricum macedoniamq; va-
stauit. 7 ideo statuam aureā meru-
it. 7 morbo interijt.

Sabellius hereticus negat
christum filium dei esse.

Iste aurelianus pmo xpianis be
nign⁹ fuit. qre ubiqz gl'ose trium
phauit p'cipue tra gothos. sed p
uoz p'cilio deceptus cu christia
nos ieiulissime p'leqret nūqz post
bonum diem habuit. z statim oc
c'us est

Histe tacitus bon^{us} fuit.
sed parū regnavit occi/
sus in pontio

Iste Florianus n̄ fuit
imperator. s̄ forte cesar e
tiam occisus in iharso

V⁴αααLXIII

V⁴⁹QQQLXXII

Greus m̄r Dio
niss^o. i.
a. q. m.

Romanus
kij.

m̄r ~~qu~~
 rhingar
 a. viij. m̄

Luscus
 p. dieb. iij.

ααLXIII

CCCLXXIII.

Iste dyonisijs distin-
xit proclias mada q
pastores pnti esse de-
bent terminis suis. **L**i
miseria costruxit in v
be ppter penitencias et
baptismata. v. xij. q.
i. **E**cclias. **T**adezmio
coronat sepultus i pa-
ce christi

Iste felix statuit
supra memoria
mram missas cele
brari. Item festu
dedicationis ec
clesie singulis a
nis statuit agi.
Eadē mrio coro
natur . sepultus
in ecclesia sua. 2c.

Iste eudicianus sanctissimus ac deuotissimus p
dieria loca. ecclesiarum. martires sepeliuit manu sua.
Dic statuit. ut fringes super altare et sube bñdicerent
Eandem martiro coronat sepultus in cimiterio ca
lici. Marcus pfeffor fin qñda historias ponitur
in linea paparum et q post felicem tenuit sedem an
nis. viii. Dic solus enasit martiriū inter tor conc
nuas psecutiones. sepultus in ecclā sua in mediā
roma. sed damasus et vincencius et martinus nō
faciūt mentionem eius

Manicheorum heresis impiissima.
et grossissima exoritur a quodam ma
nes parso. Barbaro moribus &c.

2. **P**roposuit duo principia
Microz **M**icrozinus

Baria egiptiaca que peccatrix fuit mirabile penitentiā egit in deserto p̄ annos. xlvij. h̄rpe fuit.
Uel fm̄ alios anno dñi. ccc. lxx. Uirā ei⁹ scripsit abbas zojimas. ⁊ hoc magis videtur

Polūba virgo z mī
Theodora
Leonilla
Cornelius
Ciprianus

Quirin⁹ m^r
Siphorian⁹
Agapitus
Niscus
Paul⁹ p^m b

Patroclus.
xliij. martires
ccclij. martires
Paurus
remita claz. iunio

Imperia qd. exierit | Dñs. Actus. missus |
 de patris. posse | plurim. |
 In. 2. Directionis. f. 14.

わ:

Sexta etas. Christus

Septima
sequuntur

Decima persecutio ecclesie fit iussu Dyocleciani et maximiani q̄ omnibus precedentibus grauior fuit et decē annis durauit. In tñ seruēbat: vt in .xxx. dieb. .xxv. coronarent. ecclesie et sacris libris obuiis.

Iste p̄bus victoriosus fuit. multa bella confecit. honosū et p̄cū apud agrippinam interfecit. Ipse a milibz apud firmum occisus est.

Iste Dyoclecianus obfcuratus sup̄bissimus fuit plurima bella confecit. maximianū p̄mo cesarem deū augustinū fecit. p̄ter necessitatem belloz. et galeriū et constantium cesares tādem p̄ mīrā sanguis effusione relictū regno iuxta finē

Imperatores

Probo.
an. v. m.
iij.

Car. cu
fi. car.
no. et nu

merlano. an. ij.

Diole/
cianus.
maximi

nos p̄ores abo purpura deposuerunt vt in/

niores sustinuerūt. et ipsi in p̄uato ocio p̄senerent. Tandē dyoclecianus veneno obijt.

Iste carus bellū cū p̄bis gessit. et post fulm̄e percussus interijt.

Concilium antiochenū contra paulū famosē hereticū in q̄ damnatus idem fuit. et ep̄sco parū p̄uatus

laudianus
papias
alexander
felicianus
iij. cordan

Dioscor.
Babilus
Longinus
Sepronian.
Barcellianus.

Serapion
Larposorus
Heron
Victor
Ursus.

Maurecius dux exercitus thebeie legionis cū eadem legione coronatus apud sedunum

Anno mundi

.v. cccclxxij.

Pape

mf. gai.
an. xi. m.
iij. d. ix.

mf. mar
cellin.
vii. m.

Romanus ex p̄p̄o iecto .ij. diebus. xxij.

Anno xpi

CCCLXXXIII.

Iste gais cōstituit: vt nemo ep̄s vel alios clericos ap̄s iudicem secularē atdebat accusare. et q̄ paganus vel hereticus christianū accusare non possit vel notam infamationis ei inferre. Itē q̄ gradatim qui dignus ē ad ordines ascendat. vt sc̄z p̄mo sit hostiarius. deinde lector. exorcista. acolitus. subdiacon. diacon. demū p̄byter. Sic fugiens p̄secutionem in cryptis habitando. Tandē maritimo coronat. Eius festum agitur .x. kalendas maij

Eustorius cum vxore
xxx. martirum
Basilus cum septē.

Gradus ordinum
q̄d fuit

Iste marcelli obsequiā p̄secutionis contra p̄bē tria grana tribuit in sacrificiū ydolū imposuit. s̄ postea publice p̄cūit. et caput lēserūt p̄fidei suscepit. Corp⁹ aut̄ eius i sepultū .xxx. dieb. iactū i p̄pter timorē anathematis. s̄ postea iussu sc̄i petri a marcello humatū ē iuxta pedes eius festū agit. xvi. ianuarij.

Petrus. Erasm.
Juliana. Cristina
Leon. Theophil.

Sebastianus
Liriacus
Eufemia
Crisantus.
Nicostratus
Claudius.
Baurus
Dionisius
Marcus
Trāquillin.
Tiburcius
Victorlanus.
Castulus
Pennas
Dorotheus.
Bonifacius.
Justina.
Dorothea

Erisogonus
Felic
Dilaria
Daria
zoe vxor nico/
Jason strati.
Dyodorus
Maritanus
Polycarpus
Cromatius
Vincencius
Simpforianus
Cecilius
Abilis
Borgonius
Pelagia meretrix
conuertitur p̄ abbatem veronem

Quid papa videri possit
quia h̄c Martellus fidelis fuit
ad tempus

Folium XLVII

Georgius.
Paneraci?
Blasius
Primus.
Felician?
Albanus.
Vitus
Modest?

Pax ecclesie reddita est p constantinū z intēctum firmata. vt quicumq; lederet
christianū puniret. **D**ecreuera est mirabilis mutatio dextre excelsi. iuxta illud ps.
Filia babilonis misera. beat us qui re. ti. retribuit. zc. **T**empla etiā ydolorum ip
so iubente clausa sunt. z prob ibia sacrificia. iuxta illud esai. ppe. **N**ū qui nō fece
rūt celum z terram: pereat de terra. **I**ncredible ei fuit hoc suspicari q vniū huma
nū gen^o ab h^o errore posset absolui. in quo a dieb^o mūni regis assyrioz vsq; ad hec tē
pora p annos. ij^o.ccc. erat miserabl^r implicatū. vtz dīgītus dei hoc. z magna mī
sericordia eius. nō hominis. meritum

Precentia
Anastasia.
Doatian?
Rogatian?
Colmas
Damian?
Quintin?
Thialis
Agricola

galcri?
cōstān?
ānis.ij.

estātin⁹
magn⁹.
an. rin.

Itē constantinus imperator glorioſiſſimus celebre
nōmē reliquit in bellis victorioſus. I. gubernada repu-
blica prudēs. ī negociis fidei inco-
pabilr deuor⁹. Et⁹ pietas ⁊ ſciat⁹
ex mltis ſcōz libis adeo emicat.
q^d indubie inter ſanctos annu-
rand⁹ eſt. Greci dicunt eū in ſi-
ne vite ſue monachū effectū ⁊ eu-
ſebius ⁊ oſoſius ⁊ alij diligēter
facta deſcripſerunt.

V¹⁰.ccccccin

v⁴²Om.

Romanus.

mr.
marcel.
luspm

Gregus.
a. v. d. r.
.ij.

mr.
usebi?
a. t. m.

Afer
vi. d. lxxv

mr.
melchia
des a. iij

Rõn?
m. vl.
đ. vũng

silvester
a. xxiij m.
x. d. xxi.

ΑΑΧΟIII

αααIII

Iste marcellus magna habuit cum
matreio altricatores dices Boni
principis ecclesias Christi suas repa-
re et dei sacerdotibus honorare. ut
patet. xvi. di. **I**te statuit quod nulli
um giale non possit celebrari sine
auctoritate pape ut patet. xiiij. di.
c. synodum. **I**te elegit. xv. cardina-
les in vberibus propter sepulturas et bap-
tismum etc. Tandem post longa custo-
dia inuentus in custodia publi-
ca reclusus moritur. et in anno ma-
rimiani sepultus in cimiterio pro
scille via salaria

ste enfebius
ex layco in pa
pā assumptus
est. fuit eni me
dicus. qđ sepe
factum constat
tpib; anteriori
bus. hic statu/
ir. vi. laycus su
uz epm accusa
re nō possit. ni/
si fide exorib;
ret. vi. t. q. vii. c.
Laycus. 2c. tā
dem martirio
coronatur sub
magencio 2c.

Iste melchisedech statuit
q̄ die dñico ⁊ feria q̄nta
nullo mō deberet ieiunij
um obseruari ppter reuer
tia dñi v̄l q̄ illos dies pa
gani quasi facz ieiunij
celebrabāt. de cō. di. iij. c.
ieiunij. **E**adē martyrio
coronaf sic oēs p̄cedet
fores sui
Et nora q̄ h̄ est vltimus
martyrum a sancto petro
xxij. in ordie p̄fificum
romanoz q̄ oēs sangui
nē fuderūt p̄ testam̄to scō
Et tūc laudabile fuit fm
gregorij episcopatum ap
petere

Iste ille uerbo glo
rioso p̄fessor xpi
multiplex ecclesiam
decorauit tā i sco
turis q̄ i mira
cul' admirabil'
fuit. decreta multa
statuit. b̄res dā
nauit p̄monitiū
bū petri. i regnū
yr̄alie cū toray
bea p̄latū suū
cepit. 7 ad cultū
eccle p̄uenit. bele
nā cū iudeis ba
ptizauit. 7 alia i
finira sco fine cō
umauit

In anglia pene tota fides extin-
cta est hoc tpe a maximiano
Similiter z treueris a rictionaro.

Quod testatur p[ro]p[ri]et[ar]iis firmitat
ab[se]nt[em] p[ro]p[ri]et[ar]iis no[n] p[ro]p[ri]et[ar]iis
Eligit p[ro]p[ri]et[ar]iis p[ro]p[ri]et[ar]iis

(Puz Dotta Du
 aty fizia qui
 fa unum d' b
 Dote e

Whitting
Martin & Papis

Vide quod ex layto
Ordinarij respo. exponit
q. nunt. Nemo potest habere
Nec aliquis d. loco fuit 33
Tunc fuit fuit nra indurant

*Vit Plinthe
est in par
mura detri
stanting ang
mutant*

*Rum mites
Xus fallas no
infirmitat
Darem Bie
minim' adq
nong est*

Sexta etas. Christus

Cometa
apparuit
ante mox/

tem constantini. **U**n de macro.
q mors constantini denotata e
p stellis crinitam in usitate mag
nitudinis quam greci cometa
vocat. Sequuntur mala in/

¶ finis que diu durabant.

22) Ecce prosa fuit: sicut pater eius, s3 meritis beate agnetis mūdata fuit.

Nicolans epus mirec civitatis sanctus per omnia ⁊ venerabilis habet

Thanasius epus alexandrinus doctor gloriatus et potestissimus professor edidit symbolū Quicūq; vult

¶ Patricius ep^{us} egyptior^{um} q^{ui} odin in p^{re}catore amisit ¶ Arius heretic^{us} pessimus totus xpo/ crita asserit trinitate p^{ro}ponari. s^{ed} unitate eccl^{ie} negat. supra modu^m ista heresis afflicxit ecclesiam

Siluefter papa anteq̃ alia concilia celebrarent conuocauit. cclxxij. ep̃os. ⁊ castim. ⁊ alios hereticos condemnauit. ⁊ plura constituit decreta

V^{ad} DXXIII

De possessionibus ecclesie quas prelati circa hec tempora hinc inceperunt gradibus aliter carere sepe inter doctores fuit. quibusdam dicentibus quod iustum et utile esset. quod ecclesia in talibus abundaret et haberet terrenum hinc. alii quod non nec esset. Quicquid ei ecclesia facit vel dicitur aut habet signum est cuius est. Elegit diu in paupertate et penuria vivere. signum est cuius est. Suscepit deum gratia oblata temporalia. signum est cuius est. Et si diligenter ad iustum: reapte inueniuntur quod dominus habet predictum et promissum electis suis. scilicet. quod essent recepturi agros cum prescentibus.

¶ 999xxiii

vt piz mar. x. dicēte b. petro ecce duo gladij b. dñs mñdit suffic. **U**bi. b. bern. scribēs ad eugenium papā dicit q̄ vtrūq; gladiū xpī ordinarōe papā suscepit. aliōqñ nō dixisset sufficit. s; nimis est **G**ladium spūalem p seipsum. sc̄lārē siue materialē p alios regit. sc; per psonas laycales **S**c̄ūs autē; thomas tēm format rationem ex dictā fine iuris naturalis z diuini. **E**x quo tota christiana vta ordinat p̄ncipaliter ad finem spiritūalem z non tpalem. idō summ⁹ pontifex qui est vicarius christi in terris cui commissā est huiusmōi ordinatio debet habere plenā potestatem precipiendi xpī fidelib; p psecutione hui⁹ finis tamq; architector. q; ei ad quem pertinet vltimi cura finis sub dī debēt illi ad q̄s p̄inet cura antecedēti finitū z ei⁹ impio dīngi. Qui debet enī vti armis imperat fabro. qualia debeat facere arma. **E**t q; finis iste est dignissimus. i. consecratio celestis glē. ideo sacerdotium ecclē est sublimius cuiusq; potestas terre. quare ecclā dicit sanctum regale sacerdotium. cui omnes reges christiāi ppli opz eē subiectos sicut ipsi dño ihsu christo a quo h regale sacerdotium deriuatur. **T**anto siquidem ē regimē sublimius q̄nto ad finem altiozem ordinatur. **U**nde patet q; in lege christi reges debent sacerdotib; esse subiecti. quare mirabl; diuina p̄uidentia factum est vt in romana vrbe quam deus prouiderat christiani sacerdotij p̄ncipales sedem futuram. hic mos paulatim inoleceret vt ciuitatis rectores sacerdotib; subderentur. **S**i christiana religio p̄ncipaliter esset instituta ppter tpalia pquirenda. tūc reges eēnt p̄ponendi sacerdotib; sicut olim fiebat in veteri lege. z in paganismo vbi totus cultus diuinorum tendebat ad illum finem vt temporalib; bonis abundarent. **D**ec thomas / Sancta Brigita. li. iij. ca. lxxvi. scribit q; beata virgo maria hec verba sibi dixerit in quadā reuelatione. **E**cclēsia dei primis tēporib; pauperat in tpalib; volūtariē. p̄cessu tēpōis vramici di serueriores z expeditiores eēnt ad p̄dicandū verbū dei. z vt sciret q; nō diuitiē male sūt s; abn⁹ eoz. ideo sub siuestro z alijs bo.

Erro primam rationem donationis dicitur
 quare spiritualibus sine utilitatis ratione
 tunc possessionis dicitur
 Quia totum minus in se parte paratur
 etiam si spiritualis predicator verbi et dicitur
 Quia modo ad finem finem non ordinatur
 taliter ut non possit doctrina verbi eligi
 Sed ut bonum sit angelus aut confiteri
 signum verbi dei ignari totum in finem

Folium. XLVIII

Persecutio. xi. ecclesie fit in illo constancio arriani. in qua gradi turbine fides subuersa fuit. multi martirio cordati. multi exilio dānati. et christiani sup altaria mactabant. sicut predicti. b. archon. **I**sti tres fuerūt filij cōstantini magni. s; nihil p̄ne p̄utis in eis fuit. quappter tam status rei publice q; eccie valde turbat⁹ fuit. regnū ei diuiserūt. et ciuilia bella gesserūt. in quibus constantinus et constans perierūt. et sic totū regnū cōstantio prouenit. qui arriana heresi deprauatus catholicos psequitur. et inulta bella surgūt. ita. vt nullam deinceps quietem haberet. Tandē inopinata morte preuentus infelicit̄ obijt.

Un Sermon
Esquissé

Offering
operator name
has

costăcin?
costăci?
costanb

annīs. xxiij. **S**ymeon archiepūs zelētiemīza
tur in pfide. xviij. mīm. zalq̄ infīniti passi sunt.

hor. vordioſte
 für bay² zung
 theiſſionand
 xoffied. d. d. d.
 d. d. d. v.
 d. d. d. in alyp
 d. d. d. d. d.
 d. d. d.

Notes

Sinod^o.i.
Hicena.v/
nueria.ccc.
cviij.epō:uz

Ita sacrosancta synodus p̄ma de q̄tuor: q̄z auctoritas ē s̄c̄. iij. euāḡloz
iussu siluestri cōstātinū: gregari fuit: Nicea ciuitate bithinie, in qua fue
rūt. cccxviii. ep̄i catholici: v̄ri sc̄ssimi. mirac̄ ḡlofi. q̄ oēs vnanimi cōse n̄su
arrianū etiā ibidē p̄ntē cōtumacē dānauerūt. symbolū ediderunt. c̄ fidē ex
p̄o nētes p̄lma statuerūt. v̄rptz. xvi. di. c. **S**exta synodus.

Dăruite beretici oriună în affrica sic dicti a quodā donato. Dicūteccle
fiā tūmō in affrica māsise apud se. e rebaptizabāt catholicos. diu duranē

Vⁱⁿ XXXII.

V^a 78LIII.

Romanus.

Darc^o
ā.ū.mē.
viū.ō.rr

Romanus.

Julius
a. d. m.
q. d. viij

αααxxxiii

αααXLIII

Iste marcus consti-
tuitur symbolum publice in
ecclesia catref. 2c. Item qe/
piscopus hostien. parum se
craret pallio orte. Alexan-
der epi scopus alexandrinus
nobilissimus in concilio nice-
no

Iste in lius multas persecutiones sustinuit a constantiano arriano. et per octiduum annos sustinuit exilium. tandem mortuo constantio ad sedem suam rediit. et duas basilicas extruxit. Tandem beatus mortuus potius sepelitur in cimiterio calopodii. **A**mos presbyter. iiii. monachorum. Item alius Amos. ceteri clerici cum alijs monachis et scratia virginibus ab arrianis interfecti sunt. **S**achonius vir clarissimus pater innumerabilium monachorum et monialium qui in differenter omnes recipit iuxta regulam ab angelo sibi datam in egiptu fuit. **S**acimus episcopus treuerensis. magnus confessor.

[illegible]

¶ In temporalia ecclesie data sunt que viri sancti longo tempore ad necessitatem suam solam et
amicorum dei et pauperum sustentationem dispensabant. Ergo tales scito amicos dei qui con
tentant de dispositione dei. et ipse videt eos. Nec illa. Dicunt qui dam. quoniam temporalis sus
tentationem necessarium fuit ecclesiasticos habere. sed etiam temporalem iurisdictionem ad compescen
dam iniquam audaciam volentium bona ecclesiastica suis appropriare vsibus. nec decuit. ut prelati po
testates spirituali predictis. potestatem cui imperet ab alio mendiceret: sed propriam eas possideat. Nec
omnia firmissime probantur ex legis et dictis sanctorum patrum. qui temporalia dominia et possessiones terrenas la
tissimas iuste habuerunt. Quis ei audeat dicere quod tot sancti pontifices viri utique summe perfectionis
et fidei. miraculorum gloriosi. qui omnia temporalia arbitrabantur ut stercorea. quoniam doctrina fulget ecclesia sicut sol et lu
na quorum scripta suos lectores sancti spiritus igne accendunt. quorum plures propria vita profecerunt.

Tezhiy
pansa,

King Symbolism
 purgatory mysticism

+ Iam bona sua no possz pauperes qd vt moxius am
mus e purgatorio sumitur / Coepit ihesu iteru suu
fieri / tollitqz sunt q possident vt illi
verbu dei distant et dorant dormisy finit / Vnde
ante verbu dei veru / dormisy / psequio habent
impediunt psequuntz cadit offitium

187 imp. d. p. r.
 Agunt. 2. d. l. l. l.
 Honoris. 1. p. m.
 illor. in. e. q. m.
 p. r. d. m. s. b. l. d.
 d. p. r. e. s. s. n. o. p. m.
 187 +

in vigilia ad martirem spontanea instituta fuit. Et martires mox pedumque fides
 fuit. In vigilia medio. Ergo vigilia ad et animabus opus ad salutem fuerunt.
 Sed et homo durat in persequendo sui. No potuit mori et gloria Christi. Sed
 Christus oportuit hoc tentum. Instituit ad martirem. Instituta fuit. Nam vigiliam
 in psalms. No vlti quide vestit de rebus. Mortuam vel oratio qd illis
 in persequendo martires facit. **Sexta etas. Christus** qd pcedit infirmit
 hominis. Insequenda et amplexu dei. Deo. Vnde dicitur. Vnde dicitur. Vnde dicitur. Vnde dicitur. Vnde dicitur.

Persecutio. vij. ecclesie fit in iuliani pessimi apostate. q sanguine xpianor ydolis vouit sz non
 impune. qz diuinit occis fuit p mercuriu sanctu martyrem iubente beata virgine
 Eunomi heretic corpe z aia lep. a q enomiana heresis dicit christu no natura sz gra siles pzi
 Dacedoni bnt negauit spm scm egle pzi z filio. heresis magna. Lana de celo pluit. Brando
 Flavianus z deodas. In choros psallentiu in duas ptes diuiserunt. z vi maria infecit boies
 galias ad sepulturam martyrum instituerunt z iumenta apud constantinopolim.

Julianus n. an. l. m. viij. **Ionini** an. mli. b. viij. **Valentinianus** anis. xi.
 Paulus simplex discipu-
 lus anthoni: qui merito
 obiecto ad pfectione vit
 p mo xpian. demu monach. tuc mag
 dein apostata. tade cesar z dolo august fuit
 totis fide nitentib ostruer
 maluit tribunatu amittere z exilium perper
 tribuente christo meruit ad imperium sublimari semper victoriosus
 fuit. Sexones z burgundiones vici
 Juliana martir. **Johannes z paulus** martires

Anno mundi V^m OLIII **Pape** **Libert** a. xvi. m. vij. d. iij. **Romanus**
Scisma. ij. eccleie inter liberium z felicez
 euenit ppter arrianos qd sauebat libert
 z ideo iamqz hereticus a catholicis delec
 tus fuit. z felix in papam assumptus

Anno christi CCCCLIII **Iste liberius** primo catholicus. fernide ptra arria
 nos pcessit. z ob hoc pstanti arrianu in exiliu misit. z cler de/
 consensu ein dem liberij felice presbyter in papam ordinauit. q
 ampli arrianos expugnauit in m. vt arriani ipsi constantiu ro/
 garet vt liberius restitueret tamqz eis magis fauorabilis. z sic li/
 berius renocatus fuit z felix delect. sz qz liberius arrianis faue/
 bat idem felix cum catholicis eu admonum z contumacem tam
 qz hereticum de ecclesia eiecerunt. Et tunc scisma factu fuit z psecu
 tio magna fidelum. Et nota q primu romana eccle circa hec res
 pora infamem papam habuit. quia omnes antecessores huius li/
 berij fuerunt sancti z exeples. vt supra patet per annos. ccc. z c.
Gregori nazanzenus doctor egregius in oppido nazanzeno
 episcopus vel constantinopolitanen.
Basilius magnus confessor z epus cesariu claruit

Fustina imperatrix arriana
 secrete tpe viri sui. sed impia
 vxor pussimi valentiniani im
 peratoris multum p perseq/
 tur catholicos. z precipue am
 brosium
Didimus cecus ab infan tia
 diuinitus fact. e. doctor ma
 gnus z episcopus alexandrin.
Sordian z epimachus z ali
 multi martires.
Rufinus presbyter m lre scd
 sit z bisroam ecclesiasticam
 transiit. Quiriac eps z m
 Ballicanus martir
essione libertatis ecclesiastice tradiderunt martirio coronati qd inqz audeat dicere tales ac tan
 tos tam multos sic delirasse vt huiusmodi temporalia contra iusticiaz ac dei voluntate derinuis
 sent. An non potius vsqz hodie pdciores eoz formidabili vidim morte consumptos. iuxta qd
 imprecatus fuit eis constantius qn paginam impialis testameti pp ijs manib sup venerandum
 corp bti petri posuit. di. cxi. pstant. Quis vmsqz temeratoz nisi penituissez banc maledcoz

*Epe impetrato
 z arrianu
 ezoriz fuit*
*Quinnus infir
 mus papa
 a fide i am
 noz pcesum
 pndit*
*Gregorius
 nazanzenus
 vniuersi
 eoz pcesum
 doctore*

Ambrosij psequitur

Solinum XLIX

De origi-
ne regni
romani
aut fca
pie

^{fully}
Iberonimus presbyter et cardinalis incepit clarescere in ecclesia dei de dalmacia oriundus sp scilicet
illius vite fuit. hereticorum mallens. ac totum christiane veritatis solidissimum fundamentum. doctor principa-
lis non solum latinis atque grecis veritatem hebraicis litteris eruditus fuit. Primum quidam nobilis de
semite trojanorum qui lotharicie pueri venerat: rebellavit impius sed mori interfecit ab exercitu romano
maiorum fuit. Sed tunc ei fugientes regnum fracie inchoarunt in uinis romani. et colonia extruxerunt. et i-
bidem ut colonia habitare ceperunt. Parcomit fuit predicti pami fuit dux eorum. et pharamundus filius
ei fuit primus rex fracie. Colonia autem
annu becrpa dicebatur agrippina

Hyeronimus
grande fuit
De fipiens potest
api / fimegahy / fi
vale primum
bellor moneris
radus

Burgundi sunt christiani

valēs cū
stianoz
valeri /

niano. annis. iij.

Iste valēs frater fuit valē
tiani. et cū eo diu regna

gratia
cū valen
tiano

am. v. v.

nit. sed timore eius conceptam irusam exerce-
re nequaquam fuit. sed eo mortuo cum solus re-
gnaret catholicos plequif. et monachos ad
militandum reuocauit. tandem post multa infor-
tunia ipsa morte perijt. tunc cum aliqui penitētia

Iste granianus vidēs
republica pene iam de-
solata theodosio cesa-
re fecit qui ubique victor
existens multa restituit.
tandem per marinum tyrannum dolo occidit. et ille non lon-
ge post iuste a theodosio morte punitus

Synod. ij
Constantino
litana vni /
sal. d. epoz.

praemacedonum
bereticum.

V. D. L. X. III

V. D. L. X. III

felix m.
a. l. m. l.

Romanus.
dieb. ij.

Dama-
sus. an.
xviij. m.

Dispanis
ij. dieb. x.

XXX. L. X. III

XXX. L. X. III.

Iste felix vir sanctus
pitarum augustus
hereticum declarans
de papatu euectus
tandem capitis absci-
ssioe martir epico
secratur

Iste damasus gloriosus
pessor multa laude digna patruit. adiutus
floridissimorum viro-
rum studio quod gradis nū-
rustpe suo claruit choros caritatum ordi-
nauit in ecclesia. gloria patri etc. post singulos
psalmos dicere iussit rogatu beati Hieroni-
mi. In versibus dictandis excellens in fuit
plurimaque scripta reliquit et precipue histo-

riam paparum et martyrum. Concilium etiam. ij. vniuersale id est con-
stantinopolitanum contra macedonium celebrare fecit. Et festum
agitur. xi. decembris

Concilium etiam. ij. vniuersale id est co-
stantinopolitanum celebrare fecit. Et festum
agitur. xi. decembris

Episcopus damasi pape vastas
illas egyptias solitudines hac-
tenusque diffusas: quod ipse firim
et sterilitate pictosissimamque ser-
pentium abundantiam puerfatio bona
na non nouerat hitato mōacho-
ppluit. f. arifus. perichus. peme-
nes. pastor. zozimas. marina.
eufrosina. ioseph. syrus. agathō
achilis. gelasius. arsenius. lunus
et alij innumerabiles quod ē dig-

Ambrosius romanus doctor principalis mittit a valentiniano ad medio-
lanum. et statim in episcopum diuinitus eligitur ut ipse testatur in libro de officiis: Rapimur de mi-
bunalibus ad insulas. cogimur sum ut discere et docere

Una memoria. Ambrosius quid
de fip

Martinus episcopus thuronensis. claruit in gallia vir admiranda sanctitatis de pannonia oriundus
ecclesie. Johannes heremita sanctissimus qui theodosio triumphum predixit.

Euasit. Reuera possumus adducere illud gamaliel. actuum. v. Si a deo est. non poteris dis-
soluere etc. Tanta siquidem per huius mundi potētes pariter et sapientes facti. Legimus con-

Sexta etas. Christus

Augustinus
conversio vbi
quod per ipsum

Augustinus carthaginiensis de affrica rethor maximus et in omni philosophia ac poetria incomparabilis insuper oescibile quod vniuersi perire poterunt in iuuentute sine magna difficultate adeptus. circa hec tempora ad mediolanum mittitur. vbi statim a beato ambrosio conuertitur. et in christi nomine posita manus eorum heresi baptizatur. hic creuit in doctore ecclesie precipuus. et hereticorum malleus valentissimus non longe post in episcopum yponensem sublimatus totam ecclesiam suam fonte doctrinae per annos. liij. abundantissime irrigauit.

Iste theodosius immense religiositatis exstitit episcopus et ecclesie fidelissimus deo in omnibus adiutus est a domino miraculis etiam apertis. hostes superans sibi et in omnibus principibus ostendit christum valet ad victoriam obtinendam ora

Impato

catboli
et theodo
si. a. ci.

tio deuota cum lachrymis ab innumeris barbaris circumdatus christus supplens inuocans gloriosus victor non suis manibus sed diuinis triumphauit auxilijs. Nam tela que hostes contra eum miserant retrosum acta in ipsos atrociter reuertebantur. Quod videntes barbari pauore nimio prostrati continuo sese christianissimi mox principi subdire. unde et poeta claudianus licet paganus hoc idem testatur dicens. O nimium dilecte deo tibi militat ether. Et coniuvari veniunt ad classica venti. Quam humiliter se habuit in correctione ambrosius pater in legenda eiusdem. Vide augustini. li. vlt. de ciuitate dei. Et quomodo ydola subuertere cum teplis iussit. et quomodo iohannes heremita consuluit regem. et quomodo flagrabat magis benefacere caritati quam diuam dicupiditati. Porro ita de bene disposita republica quam desolatam inuenit. prius stabulari fuit. et apostolus

Anno mundi

V^o LXXXIII

virtutes promouit est.

Pape

Siricius
a. xv. m.
ci. d. xv.

Romanus

Anno christi

CCCCXXXIII

Iste siricius statuit ut de ipsa secta manicheorum nullus reciperetur. nisi cum tali pacto quod in monasterium reuerteretur. ibi quod penitentiam ageret cunctis diebus et in fine vite tantummodo viaticum sumeret. Omnes etiam illius secte quos reperit exilio damnauit.

Priscillianus episcopus hispanie caecidit in heresim pessimam inde heresis priscilliana

Extra patrimonium ecclesie pene in omnibus finibus totius christianitatis. ut nequaquam credibile sit quod humano modo potuisset insultus huiusmodi tolerasse. siue aliquid recuperasse post tam crebras desperatasque spoliaciones. Sed quod de celo dimicatum est contra eos. ideo ut sumus perierunt vniuersi hostes ecclesie. usque in presens. Vbi constantie arrianus. inlianus apostata. valens. batanarius. basilarius. gansericus. honoricus. arila. seuo. torila. theodericus. constantius. quintus. leo tercius et quartus. henricus tercius et quartus. fredericus primus et secundus. otho. iij. Ludouicus. iij. et ceteri presumptores cum suis complicibus qui quasi bo-

batanarius rex gothorum persequitur christianos in terra sua vbi multi martirio coronati. Firminus episcopus ambianensis. Honoratus et Sabinus ibidem omnes sancti confessores. Placella vxor theodosii de pauperibus maximam curam habuit. quibus suis manibus officiosissime seruauit. Marcellus episcopus ap- panie martir

Paula vidua sanctissimarum filiarum eius eustochium ego claruerunt quartum beatus iberonimus sepius meminit. vti quod paulus dignis laudibus conscripsit.

Theophilus episcopus alexandrie. Seruacius regorum episcopus qui dicitur fuisse cognatus christi floret. Severinus episcopus colonien. magne auctoritatis et scitatus fuit.

*Vir zoroastrian. cap. q. aduocum superioz pzo latris margin
folij xliij De Orasione Zime zegnato dnu dñi expellit
indan ozard zid dñm dñm it sub yanda et aduizabili*

Solium. L

Roma capitur a gothis et inceditur. et fit illa famosa altricatio inter paganos et fideles. qz paga-
ni cū magna blasphemā nitebāt fidē extinguere. et culturā deoz reasumere s; n̄ pualuerunt. qz
balaricus rex gothoz met xpian² fuit et pepit oibz pfugientibz ad sacra. et sic pfusa fuit impietas
paganoz eo q nō potuerūt pbare disfortunū euenisse ex eo q roma abieciisset ydolatriā. et fidere
cepisset. De hoc augustinus in libris de ciuitate di. et ozosius habundanter tractant

Claudius poeta roma **P**atricius magnus pater bibernoz apostolus circa bectpa i hiber/
nia venerat cū suis sororibus angeli sepe colloquio fruiunt.

archadi.
cu bono
an. xii.

Iste archadius puer adhuc qñ p̄ eius delictis fuerat. et quidē satis bonus. s; ples

aduersitates cū s; suo honozio perpeffus est. qz mltia picla et tyranni de gentibus
barbaricis. scithis. gothis. wādalis. et hunis surrexerūt. q multas puincias depo-
pulari sunt. et nisi xpi grā singulariter xpifidelibz principibz succurrisset: totaliter perijissent.

Paelgelcomes archadij meritis sanctorz q̄s secū duxit. exemplo theodosij cum. v. p̄terruit ho-
stium. lxx. milia. scō etiā ambrosio sibi in visione apparente tē. s; p̄ elat² scōs viros cepit psequi et
ecclesiam temerare ausus est. et statim occidit pbauitqz in se vno. ad utrūqz sp̄ diuinū vigilare iudi-
cium. qñz cū supauit adiutus. et cū contempsit. occisus est. De hoc sunt infinita exempla. etiam
hodie **P**rudentius poeta christianus.

Sancius heracles qui scripsit vitasparum ad lausum episcopum

v. d. x. x. iii.

Romanus.

i. Ana/
stasi. a.
ii. diebo

ccvi.

ccccxiii

Iste anastasiū statuit q cū sanctum euangelium legeret omnes stare deberent. et q caret a
liquo membro non deberet fieri clericus. **P**ic fecit fieri vna basilicā p̄p̄scalam mamertini.

Pelagius hereticus et scelestinus et iulianus ep̄s a quibz pessima heresis pelagiana dicitur hoies
sine gratia posse mereri. et baptismum et orationes ecclesie irritas esse tē. **A**ugustinus multū con-
tra eam laborauit.

Era vna ecclesiam primare nitebantur aut suffocare. nūquid p̄ualuerunt. **E**cce hodie floret
cultus dei cum glā. et illi si penitentiā nō egerūt: apud inferos contremiscunt. **S**; nūqd huma-
na virtute id actum credim². **P**inime. **I**git si deus pro nobis q̄s p̄tra nos. **E**cce regnat fides
sancta videntibus et inuidentibus inimicis dentibus suis frementibus et tabescentibus. **N**il contra
manum omnipotentis valentibus iuxta p̄phetiā psalmiste dicentis. **D**ixit dñs dño meo sede a dex-
tris meis. **P**onec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. **E**t iterum. **S**epe expugna-
uerūt me a iuuentute mea. et enī. tē. **E**t qz grandia mala contigerunt aliquando propter huiusmo-
di disputationes. suggerentibus quibusdam impijs in aures principum. qz ecclesiastici terrena
dominia licite non possiderent. ideo apostolica sedes inhibuit ne ammodo fiant. neqz vlli liceat
deinceps indubium reuocare. quod tantis sanctissimorum virorum doctrinis et exemplis con-
stat roboratum. aduerant sensati principes q eis vtile sit et salubre. post tot annorum curricu-
la ac varios rerum euentus. vbi nullus vniū prosperatus est. **N**eqz sibi promittant inconsulte
posse immutare q̄ spiritu sancto durante statutum ē. actor pronos et celoz inspectores p̄sides
iam habet

Cronica sancti bieronimi finit hic circa annos domini. ccclxxx.

Quis stare sub euangelio statuit et qui in multis partibus non fuit christus

Sexta etas Christus

Constantinus comes honorij mirabili felicitate in breui multos tyrannos et barbaros prostravit
 ipi ad in torio suffultus. Et nota q sicut dicit beatus Hieronimus Romani in principio erant
 fortissimi sic in fine debilissimi. nam ad propulsandum hostes necesse est quotidie barbaros co
 uocare. **Iste** honorius clementissimus fuit. Quis diceret ei. cur rebelles non occideret. a it. Utinam
 tibi possibile ad vitam mortuos reuocare. Et ob piam fidem quam in christo habuit mul
 tos tyrannos obtinuit sine sanguinis effusione. et piculosa illa tpa paulatim sub eo quicuerunt. Et h
 finit historia pauli orosij presbyteri q b tpe claruit. Reliquie sci stephani pthomar. hoc tpe inueniuntur

*Orosij hyst
 ressum*

Impato.

honorij
 fili theod
 dosij. cu

theodosio minore. annis. xv.

In iherusalē

Darimus epus nolanius pphetic spū claruit

Donatus episcopus

Ebolomacius martir.

Epiphanius episcopus

Silvini

Dartirius

Alexander

Sulpicius seuer

Procles

Flathanael

Dorotheus

Ammon

Alexandria

Stulta.

Pachonius

Alexandria

Assa samuelis pphetē translata sunt

Constantinopolim ab archadio

Epiphanius episcopus

Silvini

Procles

Ammon

Pachonius

Licomius afer multa scripta reliquit.

Profins

Helania

Stulta.

Sulpicius seuer

Dorotheus

Stidorus primus

Johannes crisostomus exilio damnatus ab eudochia regina vxore archadij. ibiqz moritur ar
 dore solis. et archadius excommunicatur ab Innocentio eo q consensit

Anno mundi

V^o DCCIII

V^o DCCXIII

Pape

primus
 Inno /
 centius.

Alban. cu.
 an. xv. m. ij. d. xx.

303im.
 an. iij. m.
 vii. di.

Greus
 .ic.

Anno xpi

CCCCIII

CCCLXIII

Iste Innocentius statuit q non solum presbyteri s3 oēs christiani
 deberent ungi oleo infirmorum et sabatho ieiunij celebrari. et ad missa.
 osculum pacis dari. pluresqz regulas dei ecclesie et monasterijs et inde
 is et paganis tradidit. vt patet. xxv. q. i. Numquid rē. Dic damna
 uis ad instantiam concilij affricani heresim pelagianaz cum suis be
 refarchis. vide. xxv. q. i. de hac materia.
 In quanta reuerentia olim sci doctores. pces. et pncipes et cilia ha
 buerūt aplicā sedē vt nihil auderent sine consensu dñi pape diffinire
 De hac materia sunt plures epistole sancti augustini et aliorum scpte

Iste 303imms statuit ne
 elici tabnas teneat aut
 ne redāt vt cere? bñ/
 dicatur in sabatho scō.
 et q seruus non fiat de/
 ricus nisi prius sit libe/
 ratus a dño suo. Ipse
 misit legatos ad concilij
 lium carthaginiē. pro
 roboratione eiusdem

*Tab
 mnd. iudo
 zimin*

Talmud iudeoz quod sonat apud eos doctrina componitur circa:
 bec tpa anno mundi. cccc. a duobus summis rabi scz rabina et rabasse. liber vtiqz grandis et ma
 ior decem biblijs. in eo sunt inexcrcabilia mendacia. turpia. fatua. abominabilia. et ra legē dei
 legem nature. et legem scriptam. Videntes namqz iudei legem suam quotidie deficere. fidē xpia
 nam proficere in toto obiectam cum gloria temporalium. hos duos deceptores instigarunt. q
 tenus hunc librum componerent. et tamqz moysi scriptis firmam adhiberent fidem. prohiberent
 qz sub pena mortis ne quis aliquid negaret de his que in eo continentur. Fcū est ita ad suam
 infelicem execrationem et suorum perpetuam damnationem. Ne autem simplices haberent oc
 casionem recedēdi a tanta falsitate inuenerūt eis vt interrogati de difficultibz rīdeāt. Nos hec nō
 intelligim: s3 rabi nri poterūt respondere vobis. Sic traditi sunt in reposito bñm teni

*De primis subatgi
 De osculo pacis in missa*

*Ne rabi nri Whistman qd
 Vt primis in pape sabatho bñm*

Sanctus rex vandalorum infinita mala facit. per longū tēpus in diuersis mūdi partibz. ty-
nus pessimus et arrianus. precipue religioni christiane et nobilitati infestus fuit. Romam cepit. af-
ricam destruxit. sub quo angustinus moritur. anno dñi. cccc. **A**tila rex hunorū flagellū
dei. tyrannus atrocissimus. longo tpe psequitur humanū genus. tandem confusus moritur. pes-
sime moritur tyrannorum. **A**libi dicit. q. p. pio sanguine suffocatus fuit. **J**ohannes cassian⁹
heremita eiectus a crisostomo de constantino poli venit marsiliam. collationes patrum scripsit et
alia. **E**t fuerunt infiniti sancti heremite et monachi
Aman⁹ ep⁹ aureliaceñ. ciuitatē suā liberauit suis meritis ab hunis

theodo
si^o n. fil^o
albadū

an.kenū.

cívalentinião

Thimotheus hereticus dicit christū vix deū et hominem quidem esse. sed
addidit falsum. dicēdo diuinā naturā quersā esse in humanam

2 *Dictheodorus totus ca/*

Balladius epūs mittit ad scotos

tholicus fuit et deuotus princeps. ne tamen ualuit prohibere barbaros quin multas puincias
vastaret permittente deo. Bādis hāq; exercitus gothorū totū rōmanū imperium in partib⁹ oc-
cidentis vastauit s; in oriente tranquilla pax fuit et sanctitas

Concilium carthaginense. fuit. cccviij. patrum con
tra pelagium hereticum. in q̄sc̄is augustinus solēnis tri
umphator 5 hereticos apparuit. cunctos vincēdo

Faxones hoc tempore angliaz intrare ce-
perunt ⁊ paulatim crescētes . tandem totū
regnum ⁊ dyadema obrinuerunt.

V⁹⁹. 70[XXII]

Prim^o
Bonifa
cius. an

Romanus.
viii. cl. viii.

Roman?

p^o Tele
stin^o. an
viiij. d. ix

ααααττιιη

Astebonifacius

statuit ne mulier tangeret pallas altaris aut laueret
Ipse habuit et scisma cum eulalio presbytero q̄ secus
eleusis fuit et preualuit q̄ maior et sanior ps̄ secus
erat, et impator etiā cū vxore sua sibi magis fauebat

brata est sancta synodus ephesina contra heresim nestorij episcopi constantino
politani qui negabat beatam mariam veram esse matrem filij dei.

† 3te celestinus.

instituit dici psalmos ante missam
et hoc exordium sumpsit vsus quē
post et ecclesia seruauit de introitu
graduali et tractu. **T**ēpore eius cele

¶ Scilicet quartum quod fuit inter bonifacium et eulalium: causa fuit discordia eligentium. et obtinuit bonifacius: quia maior et sanior pars erat secum.

*Predestinatorum serpit heresis, que dicit nihil prodesse ad vitam & sancti virtuose agunt.

Theronimus obſt miraculis inauditis clarus.

post eum. Nestorius episcopus constantinopolitanus dicit christum primum hominem non deum. heres magna.

Lupus treccanus episcopus floruit. qui attilam mirabiliter a preda compescuit.

Cirillus alexandrinus episcopus fuit in concilio ephesino.

¶ Cum ut plus his nugis credant q̃ moysi aut christo. Verumtamen plures in diuersis mun-
di partibus conuersi crebro leguntur, aliqui pro fide magna fecerunt, & utilissima scripta relique-
runt. *¶ Vnde miris tangit aliorum pulum*

3

De mandatorum promissionum

Sexta etas. Christus

*Mozis augu
tini eustas
Hilarius
Gregorius
Hilarius
Hilarius
Hilarius*

Tota galia etiam affrica. hispania. et interijt pmissioe diuina ab incurfu barbarorum q̄ngētoꝝ mī
lium. et oēs pene ciuitates in terram pstrate fuerūt exceptis paucis q̄ scōs ep̄os habuerūt. ob quod
diuinitus protecte sūt. Et fuerūt t̄pa horrenda. **C**iuitas metensis muros habuit insupabiles.
q̄ corruerūt ppter pctā ciuiū et icepusta fuit. **E**cclēsia deristo t̄pe valde tribulat. et p̄cipue in affri
ca. **N**ā augustinus mortuo totus clerus aut maritizāt aut expellit a sedibz suis in exiliū. nec fuit si
milis persecutio ibi vsqz tunc. ppter ganfericiū regē vandaloꝝ et bonericiū filium eius qui fuerūt
arriani. et ecclēias clausērūt. Tandem etiam ipsi male perierunt more solito

Pilarius episcopus erelateñ. claret in gallia **B**erlinus de incubu genitus claret in brita/
Impatores

Nia spū p̄phēcie. cui⁹ instinctu vorrigonus rex britannoꝝ valde dilatauit fidē christi. Quic succē
sit viterpadoꝝ frater eius. q̄ fuit p̄ arcturi. de q̄ p̄phauit idē vter. i. caput draconis. quia per dra/
conem in stella p̄nunciatus est

Patricius filius sororis scī mar/
tini mittit in bibnā a celestio p̄p
vir mirabiliū opm vixit añs. cxx

Judei plures submerguntur i ma/
ri decepti per diabolum qui eis ap/
paruit in specie moysi quasi vellet e/
os introducere in terram promissi/
onis. Quidam verō euadentes: fi
dem christi receperunt.

nestozium hereticum

Paulinus ep̄s nolanus vir sanctus. de q̄ loq̄tur gregori⁹. i. dialogo suo

Sinod⁹. iij.
cuelina vni/
uersalis. cc.
parz. contra

Anno mūdi

V^o. DCCCXIII

Pape

iiij. Sic
tus. an.
viii. de

Romanus
.ic.

Anno christi.

CCCCXXXIII.

*De antiozi
vitaspatu*

Mesictus.
vir sanctus erat totus humilis et
misericors ecclē iam sancte **P**a/
rie maiorem edificauit. **H**abuit q̄n
dam emulum nomine bassum: qui
eum diffamauit. **D**e quo cum se cō
cilio purgasset: statim post bassus
moritur. quem tamen propriis ma
nibus sepeliuit

Germanus episcopus anthisio
dorensis tres mortuos suscitauit. et
etiam asinum suum defunctum

Omnium pedes lauit sine exceptione

Eucherius lugdun. ep̄s et doctor.

Severus treueren. ep̄s sanctus.

Amerinus abbas in monaste/
rio sancti germani. et aliodius fuit
ante eum

Septem dormientes euigilant: quos decius ante. cc. an/
nos in spelunca reclusit

Petronius episcopus bononiē. fecit vitaspatrum vir sani
cie vite ab infantia

Darianus monachus et plures alij sancti et docti viri flo/
ruerunt

Eutropius presbyter scripsit plura

Victorinus massilien.

Saruchas episcopus filium regis persarum a demone li
berauit. et multuz ibi fides creuit.

Terre motus maximus apud constantinopolim per quae
tor. menses et infans dixit: vt cantarent. **S**anctus deus
sanctus fortis sanctus et immortalis miserere nobis. et sic
cessauit. **P**oc postea in calcedonensi sinodo confirmatum
est

Festum sancti petri ad vincula instituitur et stupenda mira
cula per eius cardenam fiunt

Justus feli ad vinctula petri

*Adipio todijis pro doliham qd pntia na gregoriam et pzmoxianam
interfessent hanc doliham qd pntia na gregoriam et pzmoxianam
Solium LI*

Adū ab ahlōe efficit qsi igneū. z fulgurātes haste apparet.
Terremotus continui. z signa plura fuerunt.
Eoder edit qz libet theodosianus appellat. q omniuz
principum legitimorum habet fines.

Luna obsufcat
Cometa apparet
z p^a pauca apud

Brissim^o iohānes baptista caput suū renelat duobz mo/
nachis q hierusa lē venerāt. Torbiār qz eūdē prōnū sibi

tholosam gallierius sāguinis longis
gillissimus auxit tota die
elegerant inuicē pmanerunt.
Solonia z grippinā marty

marcia/
nus cuz
valerini

Undecim miliiū virginum cohors apd
rizatur ab hūis. z Solonia etiam statim destruitur
ano. annis. vij

Iste marianus catholicus fuit. z cū valēntiāo impauit. sz p^a apd cōstanti/
nopolim interceptus fuit zspiratōe suoz. Zic in somnis vidit arcum attile

*Apr human
pizante in
cim vizijs
Apr q fine
enpizhe pizā
midis*

psfractum ex hoc ipsum intelligens
mortuum. z sic factum est

Synodus.
iij. calcedon.
vniuersalis.
dccc. patriz.

Abius patricius contra attilam
pugnat. fugans eum. z cesa sunt
ibi. s. cilies. in territorio aurelianēsi.
clxxx. pugnatorum.

cōtra eutichen hereticū q fuit abbas cō
stātinopolitāus. Die dicit vna naturā
esse pbi detet carnis. Et dyoscor^o olim
epūs alexandrinus defensor illius fuit.

Nota

V^o DCCXLIII

V^o DCCXLIII

primus
Leo an
m. i.

Rufus
de. xxij.

CCCCXLIII

CCCCXLIII

Iste leo sanctissimus longo tpe cū multiplici fructu presuit ec
clesie tunc infinitis periculis laboranti propter tirannides principuz z
hereses varias falzorū doctorū. Ples finones z epistolas scripsit
ita egregie. vt inter omēs doctores florem dictamīs reportasse dicatur.
z quecumqz dixerit: sic sunt appbata. vt nulli fas sit in minimo ab illis
dissentire. Ipse suis meritis attilam a roma z italia auertit manum sibi
amputauit ppter quendam temptationem. sed beata virgo ipsam restitui
it. In canone addidit. sanctum sacrificium immaculatam hostiam.
Synodus calcedonensis iussit celebrari median te martiano impera/
tore Tandem plures agones beata morte potitur. sepultus apud sanc/
tum Petrum. Festum eius agitur in vigilia apostolorum petri z pauli.
quidam dicunt. xi. aprilis.

Benota virao claret pa/
rilius q fuit velata a sā
cto g. rmano
walleranus eps scūs.
Marinus eps ephesi/
orum episcopus
Iuuenalis hierosoli/
mitane
Anatholius constan/
tinopolitanus epūs.
Zi duo fuerūt in cōci/
lio calcedonēi princi/
pales.

Tempore huius pontificis misterium beatissime trinitatis euidenti miraculo i partibus gal/
lie declaratur. Zumeni quidam episcopus celebraret. vidit super altare tres guttas clarissimas e
qualis magnitudinis cadere. que simul defluentes. z in vnum coniuncte gemmam pulcherrimā
effecerunt. Quam cum epūs in medio crucis auree posuisset omnes alie ceciderunt.
Ricasius reimensis epūs martyrio coronatur cum eutropia sorore sua ab hūis truncatus ait.
Domine viuifica me fm verbum tuum.

*Apr ipzū hū
nozn pizā*

3 dnm

Sexta etas. Christus

Arcturus rex britanie nōtissim⁹ i victorijs. cccc. lx. viros gladio suo interfecit. Ecclesie dei sub
uenit: fidem valde ampuauit. oēs qz terras fracie. dacie. norwegie. zc. sibi seruire coegit. Perdit
tādē. nec vsqz hodie scit vbi manserit. **A**thicius senator in burgundia tpe famis. iij. pauper
rum sustentauit. z celestis pmissionis vocē audire promeruit. **A**nglia in flore tempore arctu
ri. cui terdena regna seruiunt. sz tpe puo. **P**eremre quedā peperit infantes. vii. vno pti z
in piscinā piccit. z vnus factus est rex longobardoz. **D**elizei ppete ossa transferuntur de sa
maria in alexan
driam.

Impatores

primus
leo an
nis. xvij

Iste leo fm qdaz fuit ver⁹ catholic⁹ fm alios at
d: q nimis imprudēter ymages scōz iussit com
buri. propter quod a papa excoīcat⁹
fuit. **A**idet in q hoc nō leo primus:
sz leo. iij. fecerit. tempore gregori. iij.
quia tunc fuerunt tempora turbulē
ta z inquieta.
az aduēis. illic p psecutōne attile p fugiētibz
tot nāqz diuersis vbiū z opidoz pplis p dītā ciuitatē per ānos mille cū tali incremēto ac gloriā

zeno
annis
xij.

Iste zeno fuit
arianus totali

Anno mundi

V. DCLXIII

Pape

b. hylari⁹ vi
m. iij. d.

Sardus
vi.

Sim
plicius.
a. xv. m.

Tiburtinus
ij. d. vij.

Anno christi

ELCLLXIII

Iste hilarius dedicauit ecclesiam beati stephani
iuxta basilicam sancti laurencii. Dic constituit: vt nullus pon
tifer sibi successorem constituat. vt habetur. viij. q. i. Pleriqz.
Sepelitur in monasterio san cti Laurencii quod ipse costru
xit Sub ipso Dionisius abbas romanus cydum paschales
perpetuum adinuenit. qui vocatur tabula dionisij continens
annos. dcccij.

Iste simplicius diuinit vrbem
in quinqz regiones. z ples ec
clesias dedicauit. Dic consti
tuit vt clericus inuestituram nō
recipiat a layco quod fuit post
per alios magis roborat⁹. vt
pater. xvi. q. vi. per totum. Se
pelitur in vaticano.

legimus in
v. d. hylario

Marci enangeliste corpus transfertur ad venetias de alexan
dria. **A**etanie maiores instituuntur a mamerto episcopo vi
enensi

Remigius remensis episcopus qui post clodoneum regē frā
cie conuertit.

Prosper episcopus vir clarus scientia z sanctitate vite de adqta
nie terra

Theodorus episcopus syrie scripsit cronicam z plura alia.

Liprianus amiliens epus. vt sup modū misericors. totum
quod habuit fratribus in necessitate dedit.

Dereis acephalozum fuit que impugnauit concilium. **A**lce/
donesi

Arie splendore vnanimiqz sagacitate pseruare

Fulgentius epus ruspensis
claret luculentissimus doctor sci
entia z fide plenus natione a/
fer

Achaci⁹ eps cōstātinopolita
nus in heresim cecidit: z dam/
nat⁹: famosus heretic⁹ fuit.

Bonifacius martir z aliq mul
ti martires

Liprianus
v. d. hylario
Hrologio

Solum LIII

Disputatio g. arrian

Disputatio illa famosa facta est apud cartaginē extra arrianos iussu honorici regis. cuius scripta habent. s. pualētibz catholicis rex impius arriana heresi plenus eos vsqzqz persequitur: s. non impugne. nam octauo anno regni sui percussus a dño scatenus vermibus miserabl' expirauit.

Eugenius epus carthagenens. z Felix epus abritanens. cum alijs epis z clericis. z ecclesie membris numero. iij. dcccclxxvi. miserabl' tractant z exiliū. Hilarianus rex wandalorū mittunt ab honorico rege wandalorū. Et totus cler' africanus nū qui post honoriciū regit eu fortiter p christo agonizat vsqz huc. loqbant genū ab exilio reuocauit. s. castrinud' q p'it. ānos ei successit. itez ecclesias claudie.

Ep' wandalorū in antiqua pop'iam

Dionisia cū filio suo maiorico z germana dauina leonia si/ lia sancti germani epi. Emilianus medicus James incredibilis facta est que totā affricā vastauit z alias r'giones. occasione cuius plures sancti z sanctefacti credunt propter elemosinas suas

symachus papa clementissim' fuit Theoderic' q arrian' fuit. rex gothorū totā ytalīā possedit longo tpe. z qsdā tirānides s. fi deles fecit. ob qd fuit pietus post mortē in os vulcani p iohāne papā z symachū patriciū qd iniuste necauit. fm gregoriū in dialogo suo

Ep' gothorū pop'iam

Victorinus p'f'ul martir mirabl' cruciatus est. Et Victoriana honorabilis matrona. z alijs plures. zc.

Inuentio sancti michaelis in monte gargano facta fuit h.

V^o DCLXXIII

V^o DCLXXXIII

Roman'

iiij. Felix. a. viij. m.

ex patre felice ex regio ne fasciole xi. diebus. xix

Belasi' an. viij. m. viij.

Aster dic. xvij.

ii. Ana stasi. a. iij. m. xi

dicto. triū. Romanus

ELCLXXIII

ELCLXXXIII

Iste felix sanctus est vt patet ex smone beati Grego. ubi narrat de tribz sororibz matris sue. Fuit ei attritus ei. Dic constituit eccle/ sias ab epis dedicati. Dic damna uit achacii eo qd cōmunionē recepat per alexandrinū epūm Dic statuit q accusato dāde sunt inducie: vt ad mīdendū se para/ repollit. z q accusatores z iudices tales esse debeant. q omni careant suspitione z macula. De ipo sit me tio. lvi. distinc. orosius.

Iste gelasius canonē misse or/ dianti p'fationēz. hymnos. tractus. oros. sic ambro. fecit. z inter libros auctēncos z apocrifos distinxit. xv. dis. Sacrosctā. Dic tpa ordinādiez examinandis p'sbiteros ordinauit Ip se etiā impatore excoicauit. z excom/ municari posse oñdit. xvi. dis. Du o. Sub eo de corp' barnabe z enā gelijū mathei reuelauit. dist. Anastasi. zc. Et h videt secūdus infamis pp. de toto cathalogo pontificū vsqz huc. q p'm. s. libe rius fauebat arrianis. iste nestorianis virobiz cō/ currente vesania imperatorum

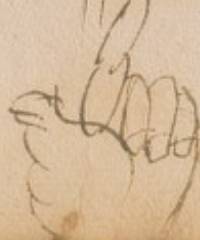
Iste anastasi' p'mo bon' fuit. s. postea se duct' ab achatio z cō muniuēti. z ob h clerus sepanit se ab eo. Et qz voluit resti tuere achacii ocul te licz nō potuit diui no iudicio pcussus ē in testina enā ciedo. xix

Johannes damascen' fm quosdā fertur bis t'pibz fuisse. Alij dicūt q post gregoriū Da/ num iniuste sibi amputatam beata virgo ei restituit. multa scripta subtilia reliquit Solemnis episcopus carnōtē. vir sanctus isignis habetur de quo facit mentionē gregori' in dialogo q graue sustinuit purgatorij. quia in scismate perina titer adbesit laurentio vsqz ad finē vite: sed an mortem penituit. Scā brigida in scōia claret s.

Damasceus de triplici Hecologus

Ring istius vltimus ab q' sup' d. d. d.

Ring Miss. Iano

Sexta etas Christus

*Habuit uxorem
quodam al
mari sine
exemplum
viri regis*

Clodoveus primus christianus rex francie circa hec tempora baptizatus est a scō remigio. Ha-
buit ei uxorem ppiāissimā noie clonildis. q̄ fuit filia regis burgūdie q̄ sepi⁹ monuit eū vt relicta ydo-
latra i vxorē dī filiū crederet. s̄ n̄ acquirit. Postea cū bellaret aduers⁹ regē almanie corrumpere cepit ex-
ercitus ei⁹. et in suis lachrymis ait. Jesu xpe quē regia mea p̄dicat eē filiū dei. q̄ sbuenis in tribula-
tione et das auxiliū in te sperantib⁹. nūc deuor⁹ postulo auxiliū. et sic habita victoria. vēit cū. iij⁹
ad baptisimū. Et colūba celitus āpullā cū crimine attulit. vñ reges frācie vsq3 hodie inungi solēt
exēploq3 eius totū regnū fidē susceperit. et deinceps sp̄ victorios⁹ fuit
et gothos superauit. et cepitq3 ex tūc deuor⁹ eē erga deū et scōs eius

Anasta-
si⁹. anis
xxvi.

Imperatores.

achacii cōstātinopolitanū ep̄s. et cū a papa mōneretur p̄ solennes
legatos vt ab arriana perfidia discederet. n̄ dicit. Nos cum simus
impator iubere volum⁹. nō aut nobis iuberi. Quod arrogantie ver-
bū eterne hūilitatōis. licet inutili subsecuta est vltio. q̄ parum post
iusto dei iudicio fulmine percussus interijt sensatis p̄cipibus sue
resanie horridum relinques exēplū. Iste etiam miserabilis fuit nec
unq̄ meruit victoriā. deo pariter odibilis et hominibus.

et p̄cipue erga sctū martinū
cui p̄ciosum equū cū alijs
mūerib⁹ obtulit. Cūq3 vel-
let eū redimere iussit dari. c.
solidos argēti. s̄ neq3 equ⁹
se monuit. At rex. Date inde
adhuc. c. et tūc equ⁹ solut⁹ ab-
ijt ad nutū regis. Tūc cū leti-
cia rex. dī. se. b. martin⁹ bō

Anno mundi

v. 8080 iii

Pape Sardus

Sima/
ch⁹. a. xv
m. vij.

dieb⁹. xxviii

nus est in auxilio s̄ carus in ne-
gocio. Et hic videt q̄ s̄. ij. p̄stan-
tinus. et ij. helena rememorari.

Anno christi

4440 cxiij

*Qui in seculo
sanctus est*

Iste symachus vir bonus cleri et pauperum amator fuit electus cum lau-
rentio: et bis habuit p̄tenciosus scisma cū eodē. sed p̄ualuit iudicio ecclesie et theoderici regis. xvij.
dis. Concilia. Pie cōpleuit hymnū angelicum. Glā in excelsis deo. et. Et cārtari instituit. et mul-
ta vñlia statuit. Verum cum laurencium ex mīsericordia fecisset ep̄iscopum micerinum. non red-
didit sibi vicem iuxta beneficia p̄stata: s̄ iterato erexit se p̄tra eū. nec sic p̄fecit. quia cum syma-
chus se plene purgasset coram iudicio de obiectis criminibus cū gloria restituitur. et laurencius cū
suis damnatus fuit.

Scisma quintum quod fuit inter symachum et laurencium. causa fuit discordia eligētium. sed
symachus obtinuit iudicio concilij. in quo theodericus rex p̄sonali fuit. quia maior pars erat se-
cum. sed post annos quattuor surgit iterū altricatio in clero propter crimina obiecta symacho. et
factum est scisma sextum ecclesie. sed cum symachus se purgasset coram p̄cilio et rege restituit cū
gloria. et laurencius damnatus fuit

Symachus patricius clarus habetur vir sanctus et strenuus. qui rege theoderico iniusto
sepe obstitit. ob quod tandem ab eo martyrizatus est cum iohanne papa

Boecius vir consularis incomparabilis scientie. et in omni virtute perspicuus. fuit gener p̄e-
dicti symachi. et post multa que gloriose gessit tandem exul iugulatur pro iusticia a theoderico. se-
pultus papie. Dicunt quidam eū canonizatum sub nomine seueri. Quanta autem scripsit co-
ra christianitatis testis est. Habuit uxorem prudētissimā nomine elpbe que fecit hymnum. Q-
lue bine. et. Felix p̄ omnes. et de petro et paulo

Solium LIII

Berhardus primus ep̄s laudunē. vir sanctus habuit primo uxorem. quam dimittens et iterato admittēs genuit ex ea viz sc̄m latronē. q̄ ei in ep̄scopatu successit. Mirabile egit penitentiā. **S**iberanus scotus cum suis fratribus et sororibus claret sanctitate. **A**rnulph⁹ ep̄s thuron. **L**eonhardus ludiocē. et liphardus discipuli remigij. **M**edastus attrebatens. **S**euertus abbas agaunē. q̄ clodoneum regem francie sanauit. **E**uodius nitubē ep̄s. **P**ignissimus et gordianus et alij multi martirizati sunt a laurenco scismatico. **A**ntianus rothomensis. **M**arcellus abbas pictauiē.

Lociliū aurelianense celebrat iussu clodonei quod factus melant⁹ congregasse dicitur. Et nota q̄ multa fuerit sc̄lia aurelian.

pm⁹ Ju
stinus.
an. ix.

licus fuit. et oīa q̄ anastasi⁹ et eccl̄az fecit retractauit. sūmū pontificē deuotereq̄ sinit sc̄z venerabilē papam hormisdam. et se libenter eidem obedire velle intimauit. quod factum est. quia cum sanct⁹ germanus ep̄scopus capuanus ad eum venisset ex parte pape vt ep̄scopos de exilio reuocaret: statim fecit. cum magna leticia eum suscipiendo. Ipse magis etiam fecisset pro fide nisi eum tyrānidis theoderici regis impediuisset.

v. dccij.

Lampadius

hormis/
da. a. ix.
di. cxiij.

Lampadius

pm⁹ Jo
hannes a
th. m. ix

die. xviij

DIII.

Iste hormisda vir misericordiarū fuit. eccl̄ijs multa ornamenta contulit pauperū elemosinis intentus. Ipse clerum composuit. et grecos reconciliauit qui fuerunt excommunicati propter heresim nestorianā. Sepultus est apud sanctum petrum. **A**bi dedit trabē argenteam pensantem libras mille. et. **H**ic constituit si q̄s missam se simulauerit celebrasse perpetuo sit irregularis. **I**ste iohannes sanctus est: et martirizatus a theoderico rege gothorum: qui tunc iussu imperatoris in ytaliam regnauit. Nam in custodia afflictus moriturus cum symacho et alijs eq̄ catholicis viris. cuius festū agitur. xxiij. mensis Maij. Hic cecū illuminauit constantinopolim.

Auitus abbas aurelian: qui orauit pro filiis clodonei. **E**lphes uxor boeci mulier deuota moritur. q̄ epitaphiū suū mer composuit dicens. **E**lphes dicta fuit sicilie regionis alumna. **Q**uam procul a patria iungis egit amor. **D**orticibus sacris iam nunc peregrina quiesco. **J**udicis eterni testificata thronum.

Theodericus rex gothorū subito defunctus a quodam sc̄o heremita vi⁹ a iohanne papa et symacho quos ipse occiderat. nudus et discalciatus in olam vulcani demersit. **V**ide in libro dyalogorum sancti gregoriij. **V**ideat igitur et intelligant hoc principes.

gothorū vidi
post ep̄m

Solinus sidonius doctor. **M**elantius consularis regis floret. **A**lbinus vir sanctus cum alijs. **V**ictor Marsus lantonus cum alijs pluribus illustribus viris qui tunc flourunt in gallia.

Germanus capuanus ep̄scopus clar⁹. **V**igor boiacē ep̄s q̄ mortuum su/ scrauit.

Cassiodorus glorios⁹ vir et doctor luculentus fuit. primo senator. cancellarius regis theoderici. dein monachus plura scripsit.

Sexta etas. Christus

Duo legistatores excellentissimi claruerunt. Bndictus videlicet pater maximus / iustinianus
imperator. Horum primus totius ecclesie fulcimentum et norma religionis inclitissimos habuit di-
scipulos. et ples numero. et obtinuit orbem terrarum. et ad cuius honorificentiam hoc etiam accrescit
quod non alii quibus ex multis ecclesie vicia illi digessit quod insignis ille disertissimus papa gregorius quod totum quod
fecit quasi aurum fulget. Diuinitus ei dispositum est. ut cum isdem legistator excellens in ceteris mo-
dis sit a deo decoratus. etiam hinc maiori auctoritate tam ipse quam legistator eius roboretur. quod eadem vi-
tam summus apostolice sedis pontifex ordinavit
Claudius eps viennensis. nobilissimus inter doctores claret

Imperator

Imperator
Justinianus
a.
527

Justinianus
Imperator
a.
527

Iste iustinianus excellens fuit per omnia. Nam in episcopo scuntur
tria quod principem gloriosi faciunt. sapientia. sapientia. et religiosa mens
ad diuinum cultum. per primum hostes superauit. per secundum iustis legibundum ordinavit. per tertium deum glo-
rificauit. eiusque ministris ecclesias edificando opes plures donauit. Hora quoque leges civiles quod roma-
ne dicunt ante istum insignem vix plures fuerunt. quas ipse admirabili breuitate correxit. et ad .xij. libros
coartauit. et omnibus vnum codicem ordinavit. quem codicem iustinianum appellari voluit. Fecit etiam lib-
institutionum. quem in .iij. distinctis libris. Flouas quoque leges quas ipse fecerat in vnum volumen re-
dactas. nouellas vocari statuit. quod ceteris auctoritate appellantur. et sunt collationes distincte. Omnia
etiam magistratum et iudicum seu iuriscosultorum leges. quod .iiij. librorum edicebat grati labore abbreviauit

Anno mundi

V^o 4222

Papa

Papa
Felix
a.
527
m.
527

Samius

Anno christi.

DXII

Iste felix iussit infirmos iungi ante obitum. Quia patet quod vnum sepe instituitur. quod non semper
fit executio. aut ergo necesse sepius replicari. Auc-
toris aboluit quod prius statutum fuit. Vnde principali-
ter christum institutum est. quod omnia sacra per christum

Sacer ordo benedicti. vititur amictu niri. pro suo velamine
Albo nigro. camelino. lana texta sine lino. put est religio
Dic monacha monachorum. patriarcha est pater ad se confugit
Enobitis prebet norma. et anachoritis forma vias rectas ingredi
Cuius regularis usus. nunc vbiqz est diffusus. inter orbis climata
Nam specus cultus diuini. locusque montis casini. redolent virtutibus
Dinc fuldenses cum feruore. claustra multa cum decore. regunt in almania
Assunt et cluniacenses. simulque camedulenses. cum cisterciensibus
Malumberti. siluestrii supsunt. et celestini. sub diuerso habitu
Pontisoli ueni patres. humiliatque fratres. sub eadem regula.
Vigent quoque iustinienses. cum candore burffeldenses. his diebus istis

Persecutio itez in affrica fit catholiciola wadalas arrianis. epis quibusdam lingue abscedebat
tur. et tamen recte loquebantur.
Anthonij abbatis corpus inuenitur. et in alexandrinam transferretur

Imperator
Justinianus
a.
527

Justinianus Imperator
a.
527
m.
527

Justinianus Imperator
a.
527
m.
527

Folium. LV

Totilarer gothorum multas tyrannides. z pene tota ytalía destruitur. **B**ellisarius patricius comes iustiniani. mirabiliter de persis triumphauit. **D**einde missus ad africa wandalorum gentem deleuit. dehinc romam liberauit a gothis que per totum annum fu it obseffa. **R**eges etiá gothoru cepit. z ad imperatorem duxit. **E**t Roma sepius capitur a gothis. z quasi in nihilum redigitur.

Aratore poeta floret.

Basilianus grammaticus

Hicecius Treueren. epus.

Cassius marniensis epus

Saurus discipulus scissum pñs bñdicti claret.

Romanus m dachus. q scñ bñdñ fouit in spelunca

Et ad numerum libroum. l. redigit. z ipum librum digestoz seu pãdectoꝝ appellari mādauit. z dꝛ scribi p dg. sꝛ hodie mirabili errore apd oēs p dup lꝛ ff. scribit. qñ p misteriu dicat. qz pñs error faciat legē. **E**ā ā ē. qz dg. ātiqꝛ qñdā silitudiez i scribēdo habebāt cū. ff. duplicato. **P**is legibus totus mūdus extitit z deinceps vsqz nunc ordinat z regit. paucis exceptis. q per sacros canones sunt prohibite tamqꝛ mortifere. qz cū lege diuina nō poterāt cōcordari. aut nō pueniūt xpianoz moribz. **E**t hoc idē imperator tāqꝛ verꝛ catholicꝛ desiderauit ab ecclia fieri dicēs. **N**ō dedignant leges humane facris canonibz obedire. **P**lurime etiā leges sunt canonizate. per qd ecclia summā ordit exemplaritatē. humiliter se submittens legibus bñ anis. inqꝛtum non impediunt conseruationem sui finis. qui est vita eterna. quam pmisit deus custodiētibz legē suē mādata sua

V. DE LXXXIII

V. DE LXXXIII.

Romanus

Romanus.

Romanus

DXIII

DXIII

Iste bonifacius stauit vt clerici sint diuini a laicis in celebratione missę. hunc quidam libri dicunt electum in discordia cum dioscoro. z fu it scisma. xxxviii diebus. **S**ed moꝛtuo tunc dioscoro. idē Bonifacius obtinuit. **A**lii dicunt q hoc fuit scñ tempore sē sinuū. vt infra patet.

Victor capuanus epus q ciclos paschales subtili modo descripsit **G**regorius epus lingonenf de senato ribus qui prius habuit vxorem.

Germanus parisiensis epus **T**heophilus qui homagiuꝛ diabo lo fecit. sed per beatam virginem mariam reconciliatus est.

Benedictus iunior qui a totilla multa passus est

Quo finis. lxxxiii. clxxxiii.

Iste iohānes cū iustiano imperatore magnaz habuit concertationes. an videlicz i christo vna vl due eēnt nature. **P**robate autē papa: q due. imperator ait. **A**ut consenti nobis aut in exiliū ib. **T**ūc papa gaudenter dicit. **E**go ad iustianuꝛ imperatorem christianissimū veni. re desiderauit. sed vꝛ video di o clecianum persecutoꝛē inueni. tñ minas tuas in nullo timeo **T**ūc imperator humilianit se prostratus ante pedes pape

Domicianus tungenf **M**edardus nouionē. epus.

Iste Agapitus plene reuocauit iustinianum ab erroꝛe eudicetis. **H**ic constituta it processiones fieri diebus dominicis **D**ie patriarcha constantinopolitanum de posuit. scilicet qui duas naturas in christo negauit.

Porē stātinopoli z relatus est romā. z scñ ē. **L**u ius festū agit. xxij. aprilis.

Gildardus epus rothomagenf frater sancti medardi.

Lodoaldus filius regis francie presbyter monasterium condidit

Eleutherius tornacenf epus scopus

Str. gothor. p. 10. p. 10.

panombr. et huiusmodi. q. 10. 20. 30. 40. 50. 60. 70. 80. 90. 100. 110. 120. 130. 140. 150. 160. 170. 180. 190. 200. 210. 220. 230. 240. 250. 260. 270. 280. 290. 300. 310. 320. 330. 340. 350. 360. 370. 380. 390. 400. 410. 420. 430. 440. 450. 460. 470. 480. 490. 500. 510. 520. 530. 540. 550. 560. 570. 580. 590. 600. 610. 620. 630. 640. 650. 660. 670. 680. 690. 700. 710. 720. 730. 740. 750. 760. 770. 780. 790. 800. 810. 820. 830. 840. 850. 860. 870. 880. 890. 900. 910. 920. 930. 940. 950. 960. 970. 980. 990. 1000.

Sexta etas Christus

Signa horribilia apparuerunt. quedam stella contra lunam veniens intravit
 Que de sambucco nascuntur. Hyems gravis fuit. ita vt aues frigore labefactæ manu caperent.
 Fames tam validissima tunc fuit vt in quibusdam locis ma tres prios pueros mād uarent.
 Etum etiam ardere visum est in gallijs. Et sanguis stillauit a nubibus.
Theodebertus rex francie fuit. qui beato Mauro tunc abbati andegauensi plurima bona d
 die pro sustentatione monachorum. sub regula sancti benedicti deo seruientium. Similiter et
 Clotarius eius filius. Pagnis enim miraculis idem beatus Maurus claruit. p omnia sicut
 benedictus magister eius venerabilis

Impatores

Radegundis francorum regina vxor **Lotharij** claret sanctitate que post monasterium intra
 uit.

Hista synodus damnauit heresim **Theodorici** q
 dicit aliu ee dei vxz z aliu xpm. Et q bta virgo non sit
 dei genitrix. s; hois tm. zc. satis cu nestorio concordabat
 Et nota q sepius hereses variat nomē intra heresiarch/
 as suos. qz hec dicta fuit in primicia ecclæ hebionitaruz
 Et sepi⁹ fuit destructa. z iterū machinatione diaboli re/
 suscitata. Et sic de alijs siml^r est intelligendū. Sepe m
 aliquid variant aut apponunt vt non sit omnino simile

Synodus
iij. constan
tinopolitana
contra theo

Hec synodus est
 similis auctorita/
 te. sicut quattuor
 euangelia
 doz. z omnes he/
 reticos alios.

De his vide. xliij. q. iij. c. **Quidam**

Anno mundi.

V^o Decliij

Pape

m^r.
Silue
rius. a.

Campanus
iij. m. v. d. xi

Vigili⁹
an. xviij.
m. vi. d.

Romanus
xvi

Anno xpi

DE liij.

Iste siluerius martyr est
 quia pro fide in exilio interfecit fu
 ille dicitur pro curatione theodore i
 peratricis. quia anthemium episco/
 pum destituit z condemnatum p
 ter heresim restituere noluerit. Dic
 factus est papa per vim. **Reveris** go
 phorum theodanis corruptus pecu
 nia minas clero a populo intulit. ni
 si in electionem conuenirent. Aius
 festum agitur. x. Junij.

Festum purificationis glorios evir
 ginis marie instituitur apud Lon/
 stantinopolim ad sedendam pestem
 grauem. Et nota q sepius leguntur
 eadē festa instituta a diuersis non si
 ne causa. qz aut non sunt recepta vl
 inoleuerūt aut aliqd sup addit. zc. Dicitur q etiā sergius p dictum festū m/
 stituit. vel forte sup addidit luminaria ferenda

Iste vigilius male intravit papatum. s; ra/
 men bene serexit. z persecutionem sustinuit sicut siluerius
 gothos supauit gloriose. tandem in exilio moritur p⁹ gra
 ues persecutiones in const. in nopolis perpessus a theodo
 ra. z martyr creditur. festum eius agitur. xvi. Junij. Ip
 se iussit concilium constantinopoli celebrari. Et fuit pri
 mo archidiaconus siluerij z cupidus ad papatum. Dedit
 modum imperatrici qualiter siluerium ammoueret qz
 postea peius tractauit. z fuit in collo eius missio. p totam
 ciuitatem trahitur a mane vsqz ad vesperam. zc. Hoc pre
 dixit bellisarius patricius romanus. qui siluerium inui
 etia inuicem inquit. Quius machinator sceleris nō ef
 fugiet iram iudicis cuncta cernentis. Sed de omnibus
 postea penitens z fortiter p fide agonizans feliciter vitas
 finit. Per culianus episcopus parisiensis a totilla secta
 capite martirizatus. Pastores verba canonis sup pane p
 ferentes interierunt. Ep⁹ constituit canones submissos
 ce. z non nisi sup sacrificia legi

+ Non erat pte pte
 quozda abusu
 theisti institutio mīstada
 No. q tanto paxistis
 fit theisti institutio q
 ea tanta vicia q theistis in pna dux

Ita statuit Canon
 misse submissa voce per
 e patre Legi q dng
 alta voce audirebus ois
 ptebis q ptebis +

Solium. LVI

Templum sancte sophie maximus in constantinopoli extruitur per iustinianum. Putatur qd a conditione mundi non sit tale opus ita complete factum. In quo idem iustinianus gloriosus imperator honorifice sepultus est in pace christi

Tempora satis turbulenta. et mortalitas magna in italia. qd diu fuit imperium bipertitum fuerit conturbaciones continue. Et beatus Gregorius sepius facit mentionem de his

Puer quidam iudeus circa hec tempora cum alijs pueris christianorum cōione accepit. quap̃ p̃ indignatus i ip̃s fornacē piccit. s; illesus exiit dicens. mulier illa que in ecclia ē de picta puerum in brachijs tenens pallio suo ignem excussit.

Iste iustinus bonus fuit in principio et bñ catholicus. s; suasu uxoris degenerauit in crudelitatem et auariciam. et factus oibus odiosus amens efficitur. Et narses cui

dam eunuchus vir strenuus et totus deuotus et misericors erat patricius eius qui merito sancte / citatis sue ubiq; triumphauit. totam interfecit. et omnes barbaros deuicit. totamq; italiam quie tam reddidit. Sed diabolus inuidens ei qd cuncta bene dispōeret suscitauit cor imperatricis so / phie contra eum. ita: ut etiam imperator inconsulte alienaret se ab eo. et ob illam ingratitudinem et iniuriam ultus se fuit. et introduxit longobardos: et auertit italiam ne esset sub imperio. vsq; ad tempora Karoli. Notabile exemplum est hoc. ne principes audiant inuidas mulieres. per quas diabolus sepe solet facere quod per se non potest.

V^o DCCC LIII.

Romanus
di. cxiij.

DLIII

Iste pelagius statuit qd heretici et scismatici debeant per secularem potestatem arceri. xxiij. q. v. Relegentes et plura alia. Dic diffamatus et culpatus fuit de morte vi gilij. sed coram omni populo tangendo crucem et euangelium sacramento se purgauit. Dic con / stituit nouem prefationes in missa decantari. quas gelasius compilauit.

Iudeus quidam isto tempore imaginem crucifixi. telo transfixit occulte. et sanguis exiit. in / deum extinguit. sed christiani hoc comperto ipsum lapidibus continuo obruerunt

Stephani sancti prothomartiris ossa: delata sunt romam. et in vna tumba cum sancto lau / rentio locata.

Mons magnus in gallijs mugitum dedit. dicisus ab alio monte. et cum hominibus rec / desis in rodanum precipitatur.

Basimunda regina francie vxor hilpici regis qui eam ingulauit nocte. sancta mulier miracu / lis claret

Nachutes discipulus sancti Brandani mirabilia fecit

Fortunatus poeta italicus et episcopus pictauiensis. multa scripsit

Columbanus pater venerabilis clarius in bibernia. et post venit in burgondiam. deinde i alma / riam constituens monasterium luxoniense. et factus est in gentem magnam.

Leonardus heremita sanctus ce nomanensis fuit.

Agericus yrdinensis episcopus hoc tempore clarus habetur

No gladio
maximali
Oz p̃p̃rijs
Ṽl̃p̃da
288 f̃p̃rijs
lig. 6. f̃p̃ri
p̃i dubolo
p̃f̃rta

Notor de
m̃p̃e m̃n
p̃k 7 p̃uēp̃i

Sexta etas Christus

Acies ignee vise sunt in celo. de quibz Greg⁹. i. omia. Et de vestibz quorundā vernis sāguis effluxit. Domus etiam cuiusdam aspersa sanguine apparuit. Et signa in vasis que non potuerunt abluī. **B**randanus in scoria claret vir sanctus. pater. iij. monachorum. de quo mirabilia leguntur. **B**ugna scā orit inter germanū ep̄m p̄ficiē. et childebertū regē frācie. quoz q̄libet certabat ad subueniendū debilibz et paupibz. Et quia vnus aliuz preuenit non modica concertatio erat inter eos. **O**rbimanserunt hec **J**ohannes elemosinarius ep̄s alexādrinus clar⁹ habet. sic dictus propter elemosinas quas faciebat. Quid vltra quod habuit doctoz dedit

Sancton ep̄s doleñ.
Erbinius britannicus
Imperatores.
Similianus abbas.
Sindulphus presbyter

ij. Libe
rius. an
nus. vij.

Iste **T**yberius vir sanctus fuit misericordissimus. multas ecclesias restaurauit. Et atqz tam profusus

In muneribus largiendis vt vxor eius sibi diceret: q̄ dilapidator esset bonoz impij. **T**ui ille. pfido in dño q̄ filio nro non deest pecunia. **S**i de his que dñs nobis contulerit: elemosinas faciendo thesauros conquiramus in celo. Et statim post cum vidisset crucem s. ulpram in pavimento: ait **L**euate tabulā: q̄ indignum est: vt crux pedibz conculcet q̄ debet cū reuerentia in pectoribz et frontibus fidelium poni. ibiqz maximum reperit thesaurum. **I**pse per fas vicit.

Dospicius et quidam winnatus brito clarent in gallia sanctitate. **L**eander gothos conuertit. nost ep̄s copus hispalen. **T**ui gregorius misit libros iob.

Anno mundi **V^m. DCCCLXIII**

V^m. DCCCLXXIII.

Pape

ij. Joā
nes. an.
m. cl.

Romanus.
di. cxxv.

i. Bene
dictus a
ij. m. l.

Romanus.
di. cxxij.

Anno christi **DLXIII**

DLXXIII

Iste iohannes restaurauit cimiteria m̄m. et e. eleiam brōz aplōm philippi et iacobi. in diebz suis multa signa et prodigia insolita: significātia claudē futuram qualis numq̄ fuisse putat. **T**āde post multa bona opera moritur. sepult⁹ apud sanctum petrum

Iste benedictus multas sustinuit psecutiones. et vidit mala gentis sue propter famem pestilentiam et hostes. **Q**uia longobardi totam italiam inuasērunt. **I**n quibus laboribus moritur sepultus apud sanctum petrum. **P**aulus leonensis ep̄s copus. **A**mandus vir sanctus. post ep̄s copus traiecentis **V**ungalotus presbyter. Et alij sancti floruerunt

Italiam tempore huius pontificis absoluitur a iugo constantinopolitano. et ceperūt romani dominari per patricios. **E**t fit regnum italie habitatio longobardorum

Retharedus rex gothorum. quem historie tradūt virū fuisse virtuosum. cum esset arrianus in cōcilio tholetano. anno dñi. dcccij. primū conuersus est ad verā fidem. et cum eo tota gens gothoz moniti et industria leandi ep̄i hispalensis. **M**agna gratia in populo barbaro. qui huc vsqz malam habuere famam: et nunc sanctos habere incipiunt.

Gregorius filius gordiani senatoris rome clarus habetur **Q**ui sex monasteria in **S**icilia fundauit. et vnum in vrbe in quo sit monachus et pretor. Et post diuinitus papa eligitur **G**regorius thuroñ. ep̄s expositiones sacre scripture fecit. **M**aglorius ep̄s doleñ. sancti **S**ancti **M**aurus discipulus sancti benedicti eo tempore obijt. sepultus parisijs. **I**onis successor.

*Vide huius
iam imp
zofore
Fosmikum mo
zibuz elyabie*

*gotharpo
uicfio*

Solium LVII

Iste Mauricius habuit filiam tiberij noie cōstantiā quā ei pater ei⁹ tradidit cum imperio dicens. Sic tibi imperium meū cū hac puella: vtere ea feliciter. ⁊ habe in mente equitatem ⁊ iusticiam precipua esse insignia optimi imperatoris. quib⁹ dictis piissimus tiberi⁹ expiravit. Mauricius autē sumptis imperio multū utilis fuit reipublice. Tandē cū beato gregorio nimis detraheret ⁊ mortē cōminaret: ira se diuinā prouocauit iram. Heritis cū beati pontificis hic punitus fuit eo q̄ pro se quotidie orasset. Fuit ei expulsus de regno. fugat⁹ ad insulā quādam. ⁊ ibi cū vxore ⁊ duobus filiis per focā interemptus est. Si bñ seruasset doctrinā soceri sui. illū ante pedes suos habuisset prostratum quem nūc super se sensit leuatum.

mauricius gre⁹
an. xxij.

Tandem de eius saluatione bona spes est propter causam predictā. Antiochia subvertitur per angelos dei qui in veste alba apparuit. ⁊ tantum vnus vir elemosinis vacans liberatus fuit. Quidam dicunt q̄ medietas ciuitatis subruta fuit. ⁊ aliā eius medietatem vir ille precibus suis saluauit.

Tunica domini in conspectu reperta est in saphat. ⁊ in iherusalem posita. Nundatio pluuiarū maxima fuit ita vt secundū diluuium crederet iter venturū. Et per tyberim multitudo iersē cū dracone magno in mare descendit. s; a fluctibus p̄focati ⁊ ad litus picci: totum aerem sua putredine corruerunt. Et secuta est mortalitas maxima in ytalīa que dicitur i guinaria. ita vt etiam corporali visu sagitte celitus venire ⁊ singulos quosq; pcutere viderentur.

V. DCCCLXXXIII

v. pelagius an
ru. m. i.

Hic instituit vt memoria defunctorum fiat in omni missa
Romanus post eleuationem hostie salutaris
diebus decem

DLXXXIII

Iste Pelagius ordinatus fuit ab i⁹ missione p̄ncipis. Et longobardi obsiderunt rhomam. Et vastatio magna fuit. ⁊ q̄ male inchoatum fuit sub eo in peius proficiebat ppter tyrannidem barbarorum ⁊ pestem. Ipse misit Gregorium sanctum virum ad diuersa loca in negociis ecclie experitissimum. Tandem in peste inguinaria moritur. Sepultus apud sanctum petrum.

Dirabilia quedam circa hec tempora contigisse narrantur. cometa apparuit. Puer quadrupes. alter duos vertices habens nati sunt. Sifanci. Sanguine batte: ⁊ lux clarissima per totam noctem videbantur. Puer sine oculis ⁊ manibus qui a lumbis infra erat sicut piscis. In nilo etiam apud egyptum duo animalia apparuerunt humane forme vir ⁊ mulier horribili aspectu. Quasi per vñ diem sola maneſq; ad meridiem minoratus est de tertia parte. Que omnia aliquid noui solent significare. Quidam putant q̄ p̄figurant bestiālem ⁊ monstruosā sectam saracenorum que quasi tertiā partem christianitatis in breui corrupit. Et non longe post hec tempora surrexit.

Thermigildis filius regis wisegorhorum ⁊ hispaniorum conuertitur de infidelitate arriana ad catholicā fidem. A patre suo martirizatus est.

76

Solum LVIII

Hidornus yspalen. eps inter doctores notabilissimus multa scripta reliquit. grandida sententia et auctoritate. Sic vir studiosissimus ultra. lxx. sectas hereticorum enumerat. q̄ contra eccle-
desiam dei successu t̄pis surrexerūt. et damnati sunt a sanctis patribus vicissim vsq; ad tempora hec
vide. xxiij. q. iij. c. Quidam. Ipse etiā machometum qui in byspaniam venit capi iussit. sed ad-
monitus a dyabolo fugit.

Adalaoth rex longobardorum baptizatus est. et fidem christi suscepit.
Theudelina longobardorum regina xp̄iāissima viz. suū noīe Agilulphū ad fides
peruenit. et cum romano impio pacē habere fecit ad quā greg⁹. li. dy alo. transmisit.

Arac-
lū
annis
xxi.

Iste Eradius ex parte bonā et ex pre malā famam habuit in cronicis. quia in
quibusdam valde sancte se habuit. vt patz i legēda scē crucis quō miraculose vici-
ptas. et cosdrā occidit. s; post victoriaz puerat. cū p̄iarcha iacobitaz cū ip̄o de fid e disceptauit
volēs eū ad rectā viā reuocare. s; prochdolor ab ip̄o deceptus incidit in heresim mōachelitarum
in qua morit. **U**n pater q̄stultū sit cuilibet christiano excedere stituta sibi a deo regulaz. **N**ū ei
layei introuitū se volūt de illis et similibus periculosis q̄stionib; fidei. **E**t q̄n clerici bellis se vi-
tro ingerūt. raro aut nūq; fortit bonū effectum. **P**aneat quilibet in vocatione sua et exerceat lei-
bis q̄ sūt sui officii. **E**tiā q̄n si inordinate pcedit spūssancus aufert se sine q̄ nemo de q̄ boni pōp
ficere. **S**iles oia rege iuda. vt. ij. palip. xvi. et fūterēpla plūma quotidie. **V**erum ista male

V. OOOO XIII

Tu. cus

savinia
nus. a. i
men. v.

Romanus

ij. bōi/
fact⁹. m
vi. di.

xxvij.

iij. bōi/
fact⁹. an.
vi. men.

Darius
vi. di. cu

OOO XIII

Iste sauinianus statuit pulsū cā
pataz ad horas diei. **E**t q̄ tenax fu-
it et scō gregorio detrabere n̄ timebat.
ab eo pcussus interiit. **E**t hic ēterci⁹
de toto cathalogo pōntificum qui for-
midabili morte. et culpabili viā no-
tatus est
sanctos. sic ars deluditur arte. **I**n hoc tēplo quidā scolaris cecus coram iudeis incepit responso-
rium **S**ande maria. et continuo lumen de ulozum recepit. **M**achometus deceptor orbis p̄phe-
ta falsus nunciū sathane. p̄cursor antichristi. cōplemētū heresis. ac totius falsitatis prodigiū
circa hec t̄p̄a vesantiam suam ostentare incepit. **F**uit ei magus et mercator vilissimus. et factus p̄n-
ceps latronū subtiliter arabes sibi attraxit. qui tunc ab eracilio granabantur. **P**ersas vici et gen-
tes alias multas. quibus dedit legem suam dicens se esse prop̄heram sanctorum et a deo missum.
Hoc eum docuit quidam sergius apostata. tam a fide q̄ a conuersatione monastica. q̄ ipsam le-
gem composuit. **H**ic velut alter **J**eroboam decem partes abstulit domui dauid. i. ecclesie chri-
sti. q̄ pene totum mundum decepit. **E**t nisi karolus et alij quidam principes iuuante deo cultu-
res eius coercuissent totalr fidem exterminasset. **S**epius creuit et decreuit vsq; hodie. finem no-
uit deus

Iste bonifacius statuit vt
nidus pannus super al-
tare poneretur.

Iste bonifacius cōsecrauit
p̄theco. i. tēplū oīm dōz. v/
bi xp̄iani piclitabāt a demōi-
bus. **E**t ē pulchra silūdo

quō spūssancus ex malis institutis paganorū scit eligere
sanctum exerciciū deuotionis quasi medicina figit ex ve-
neno. **U**bi ei impij colebāt demōes. ibi xp̄iani colunt oēs

sanctum exerciciū deuotionis quasi medicina figit ex ve-
neno. **U**bi ei impij colebāt demōes. ibi xp̄iani colunt oēs

Festum omnium sanctorum instituitur a bonifacio quarto

Kij

Handwritten notes in the right margin:
Hic notat
episcopi bellā
fidei p̄ gladio
Hic notat po-
tēstas vobis
si fuit mpe-
dite p̄p̄riū
magist̄ dēti
et h̄ic f̄s
S; scriptura
renouari p̄z
ab errorē p̄
fra m̄llū
corruptionē
vgisse

Mathiam
si vita f̄rtis

Sexta etas. Christus

Era machometi ipsa ē albigera q̄ vtunt̄ precipue arabes z alij saraceni. ē fuit cāpanū anno xpi. dccc. cū. xij. dieb; post cōceptiōem eiusdē xpi dñi n̄ri. ita q̄ inter xpi cōceptiōes z hāc erā cucurrent̄ dies. cccc. xvi. decccc. xij. incepit feria q̄nta. q̄ christi p̄ceptio erat feria. vi. Et nota q̄ saraceni vñtur ānis lunaribus. q̄z q̄lib; p̄tinet. xij. lunatōes eq̄les. h̄ ē. cccliij. dies saluo bisextili. Nā i. xxx. ānis habēt. xi. bisextiles. q̄rū q̄libet h̄z. ccdv. dies. z tūc recedit sic a p̄ncipio. Flora lunario p̄fata xxx. ānos habēs lunares. reducit medias lunationes ad consimile temporis incipium.

Lunibertus episcopus colonien̄.

Austregisilus biturien̄.

Johannes tongren̄.

Sulpicius biturien̄.

Falaberga mulier sancta

Magnobedus andegauen̄.

Impa.

Lupus eps senonen̄.

Braulio eps cesar augustan̄.

Rswaldus rex normannorū.

anglorū. scotorū. britonū. fuit vir valde sc̄us. z opib; misericordie deditus. z vñdiz triūphanit gloriose. ei; brachiū cū dextera manu q̄b; elemosinā fecit integrū p̄seuerat ap̄d vrbē bemāburch. fuit ei interfectus a p̄da merciorū rege. s; post modū ozomi fr̄ ofwaldi eandem p̄da in t̄erem̄

I z gēte merciorū ad fidē christi cōverti fecit. z pictos regno suo id ē anglie subdidit.

Dictio venit sup̄ eraoliū p̄t̄ superbiā suā. q̄z p̄ illā victoriā paupes sibi subiectos nimis inhumaniter oppressit. q̄d deo semper displicet. Et fuit etiā post hec nimis infelix z plura p̄didit.

Mort̄ tandē infelici iudropici z heresi maculose infectus. **D**agobertus vir omnib; bonis moribus compositus. rex francie fuit. cuius t̄pe ecclesia. sc; dyonisi; parisi; diuinitus dedicat̄

Anno mundi

Pape.

Romanus

Campanus

Anno christi

Iste dens dedit fuit vir sanctissimus. dñi quēdā leprosi oscularet statim mūdāt est. multa bona statuit. Item q̄ p̄tra sy monia cū testes esse possunt meretrices z criminosi.

Prius a scō amando traicteñ. ep̄o. rñdit amen clara voce infans adhuc. xl. dierum. **A**lcharanus liber componitur a machameto z tribus magistris suis quibus diabolus z anctoritatem z industriam ministrabat. **P**rimus magister erat quidam iudeus astronomus maximus. secundus iohannes de antiochia hereticus. tercius. sergius arrianus. **N**il legem abominabilem considerant. refecantes quicquid arduum erat in credendo z difficile in operando. concedentesq; omnia ad que mundani homines proni erant. sc; gulam. luxuriam. rapinam. zc. Unde factum est: vt per potentiam z dolum deciperent in breui maximam multitudinem hominum bestialium. Et quia lex ista nimis inhonesta z confusa erat quidam humana verecūdia per moti p̄la retractarunt. ac velut expositores rationabiliter interpretabant aliqua nimis mendosa. vñdē q̄dam christiani etiam literati hoc colludio decepti fuerunt. qui historias transmarinas nō videunt. Quare autem tam infamis homo legis factus sit. z talem tradiderit legem: duplex ratio reddit̄. **P**rima quia dens non permisit vt aliquis bone fame homo a diabolo assumcretur. z legem saltem humano modo rationabilem traderet. sicut nec olim nisi serpente permissus fuit qñ eum temptauit. **S**ecunda quia machometus summe arogans fuit. ideo quicquid desiderabat carnales concessit. iam sic. iam aliter dispensando. **E**t ex hac collisione doctrinarū variarū z

Iste Bonifacius constituit vt nullus de ecclesia extrahatur. z vt accollit nō audeat reliquas lenare. vñ patz q̄nta fuit olim deuotio in christianitate. hoc tūc clericis prohibebat q̄d tūc mulieres etiā indifferēter faciūt z ceteri quicūq; **S**igiberus filius regis dagoberti cū ba

p̄tizaret a scō amando traicteñ. ep̄o. rñdit amen clara voce infans adhuc. xl. dierum

*W. l. h. p. m.
in libris
Althazaranus
D. t. t. y.*

Epri Inyazio romano sit turbato questo afflu
quo ma patto tanti Romani potessero bona sua respiciendo

Folium LIX

Imperium rromanorum circa hec tempora ubiq; in orbem terrarum cepit deficere irreuerabiliter. nam oriente saraceni. et occidente gothi omnia alluſerunt. et deinceps tenuerunt. Iteſ de exercitu imperatoris infeceſerunt. et pugnarunt. Et h' itez maximu habem' exemplu q' nihil ſtabile e' ſub ſole quia etia' ſara defecit p'is et pudet a. Ca' h' diuerſimode aſſignatur. Quidam dicunt q' hoc fecit inſatiabilis romanorum auaricia. q' ſibi ſubditas nationes iugo ſeruitutis intolerabili opprimebant. quod omnibus principibus et plaris timendum eſt. q' q'diu romani odiebant auaricia. et dilexerunt equitates domini. orbis habuerunt. Alij dicunt q' heretiſis orientalium hoc fecit ubi coiter imperatores habitabant. et ſepe cum pueriſis peruerſi facti ſunt. Neceſſe eſt quicunq; q'd ita nequeant occaſu ſubiacere q' vera religio

Sed neq; in pncipe aliquid lucidius q̄ recta fides. Aliqui dicūt q̄ causa huius defectus fuit
supbia dñoz q̄ subiectos despiciēbāt. canes aut̄ asinos nūcupādo v̄l sūl̄. ppter qđ pudore ⁊ do-
lore incitati ererēt ūt se ⁊ fecerēt qđ cernimus. Forte oēs hec sūl̄ sūt vna causa. qz p qđ aliqd nascit̄
pei⁹ oppositū destruit̄. Et sic iā oēs q̄tuor monarchie defecerūt. ⁊ non restat alia nisi antechristi.
cuius aduentū de⁹ nouit. Interim dñia hinc inde diuersimode variant̄ in particulari

Dagobertus rex francie interfecit anglicos qui rufscaronea vocabantur oēs excedētes mensu-
ram gladii sui. Putat quidā per hec crudelitas frācorū fuisse causa eterne inuidie et dissensionis
anglorū & frācigenas nō sine dāno vtriusq; vsq; bodie. Putat pius dñs spūm pacis inter eos

Quidanus episcop⁹ claret i anglia scitare discipulis sci columbani

v^a 7000xxiii.

V^o 7000 XXXIII.

i. p^ono
rius an
xi. m. xi

Seuer
inns. a.
i. m. viij

iii. Vo
hândă
i. m. ir. Pedalmatia
d. xvii.

٧٩٢٣

70XXXIII.

Iste honor? fuit vir
largissim? pauperib?
quidamas elemosi-
nas dedit. multas ec-
clesias argēto ⁊ auro
dotauit. Statuita/
pud scā petrū fieri le-
tarias. ⁊ clez erudi-
uit. ⁊ honestissime or-
dinauit. Fecit ecciaz
sancti Adriani. in q̃
ri^a factorz quiescunt

Iste seuerinus fuit vir benignus et
 sanctus amator cleri, erga pauperes lar-
 gus, erga regem ecclesie diligens, quam
 in preditionis ornamentis mirabiliter apli-
 cauit. **Q**uo tempore quidam mauricius
 cum suis satellitibus ecclesie thesauros
 diripuit, infelix sacrilega non veritus?
 miraculum gratie. **N**am cum totam viden-
 tium ipsam non dico infringeres, nec ini-
 tandum perfecit quod intendebat, accipiendo
 ac viduatum et pauperum christianissimum
 infeliciter perierunt. **E**raclius fuit pa-
 sit partem de pecuniis clavis. **S**ed

Isse iohānes multa milia hoīm de
seruīute redemit eccl'ie thesaur' pia
mor' interoe p bysstriā ⁊ dalmaciā ⁊
⁊ sic fecit adduci reliq's scōz vin
cenci ⁊ anastasiū ⁊ alioz martyꝝ ⁊
⁊ rome reuerenter collocari.

nificati fuerunt.

Aligius artifex sanctus vir. p̄r fuit sp̄ialis istozū qui multa monasteria fundarūt in francia.
Lepuit fides in oriente. ⁊ fernet bicin occidente. **Aurea** sancta abbatissa parisijs claret. p̄fesy/
Erubert⁹ rex anglic p̄m⁹ ibi ydola destruxit. it. iij⁹. puellis iussu eligij viri sancti.

Contrariarū totus liber pfusus est. nec aliquo modo p̄cordabilis. Demon idem: quasi coac-
tus n̄dū. q. xiiij. verba eēnt in alchorano q̄ mendaciū p̄tinerēt. cetera in veritate peristerent

下

Sexta etas. Christus

Iste constantinus fuit filius constantini filij eradij, qui quarto mese imperij sui a nouerca sua veneno extinctus fuit, et ideo quod breue tempus rexit non fit mentio de ipso. Ipse autem constantinus successit ei, et nouerca illa cum suis est exiliata, et fuit pessimus tyrannus et hereticus, dolosus, totus inuidus, et catholicis infestus, nec martino pape pepercit. Pro longobardos exercitum duces super est, et romam veniens cum reuerenter esset a vitaliano et ciuibz susceptus, non retribuit iuxta beneficia si bi impensa debita vicissitudine sic deest principem, insuper et tyrannidem magnam et sacrilegia perpetravit oia pulchriora deprecando et transportando que tamen in balneo a suis militibus quicquid maliciam noluerunt diutius tolerare interfectus fuit

Impatores.

in. Lon
stati^o a
xxv.

et sic miserabiliter viuens infelicissime mortuus est solito more sacrilegorum et tyrannorum, deo iuste indicante suos.

Londualus eps treueren.

Iherusalem capta fuit a machometistis quibus humanus profuit, qui in loco antiqui templi nouum erexit superstitiosum et prophatum ablata prius cruce.

Nota diligenter quod multa mala sequuntur quando dominum perturbatur. Hoc superius de assyris et medis et perdis clare patuit et grecis et aliis sicut et crebro de romanis, sed hic precipue. Nam saraceni africa et sicilia inuadentes cum non esset quod tyrannidi eorum resisteret etiam hispania sibi subingarunt, undique christianum nomen delendo, in quo turbine multi milites effecti sunt et constantes permanserunt et fuit tri

Anno mundi

V^o DCCCXLIII

Pape.

p^o The
odor^o a
vi. m. v.

**Alecu^s
die. viii.**

i. Dar
tin^o a. vi
m. i. die.

**Tuscu^s
xxvi.**

i. Euge
ni^o a. ii.
m. viii.

**Romanus.
diebo. xxij.**

Anno christi

DCCXLIII.

Iste theodorus super omnes misericors fuit, et largiter benignus, pauperum amator. Iste statuit cereum benedicti in sabas, et paulum constantino politarum episcopum, qui aperte catholicos cruciauit anathe mathe pertulit.

Londualus vir sanctus claret qui beatum lambertum docuit.

Arnulphus beate vite pater pipini duxlothoringie demum heremita post episcopum metensem eius vxor sancta dodo treueris inclusa christo vacabat. Et sanctus clodulphus eius filius episcopum metensem.

Picunt quidam quod fuit auus karoli magni, sed hoc mens non admittit, nec romani personat, sed karolus marcellus fuit pater pipini illius qui erat karoli magni pater

Iste martinus sanctus est et fortiter pro fide agonizauit. Dum quidam cum extracto gladio interficere vellet adhuc ante altare constitutum statim cecus efficitur. Ipse conuocata synodo in urbe damnauit sicut alexandrum sergium puerum paulum hereticos que contra tinus cum in exilium misit. Eius festum agitur, x. nouembris

Iste eugenius sanctissime vite fuit, omnibus amabilis et benignus statuit, quod perpetua castitate omnes presbyteri dyaconi, et subdiaconi seruarent, sepulture apud sanctum petrum.

Hoc filius regis britannie heremita clarus sanctus Raginlpha ego sancta claruit in gallia. Seuera abbatissa ibidem soror eius Bertrudis cognata eorum. Forseus cum Foliano et vlcano fratribus suis omnes filij regis hibernie venerunt in gallias, et sunt omnes sancti.

Sigibertus rex francorum, cum monasteria fundauit. Et fuit magnus fructus in francia et anglia per viros sanctos

Multa quidam negando pauperi panem hac pena percutitur, ut omnes eius panes in lapides conuertantur, sicut idem pauper ei imprecabatur

in hunc papam de pascua pasche vigilia benedixit

Aling papa de reliquis christi pascione

Spukerz gr
nungst
koldt gr
inrich

Sexta etas. Christus

Und gewis so
vordorff zu
se sonder
Luzern und
oppendentalibz
no i pmissum
begriffen daz
wird
f. 170 v. 270
wird so
f. 170 v. 270
f. 170 v. 270
f. 170 v. 270

Iste constantinus fuit catholicus et bonus, zelosus per omnia contra hereticos. Ecclesias reparauit, et greciam romane ecclesie reconciliauit. Synodum sextam congregauit in qua primum est grece presbyteris vxo-
ribus legitimis vti ac ceteris orientalibus, scilicet occidentalibus nequaquam quod celibatus voluntarie tempore gre-
gorij et ante suscepit. Et hoc male aduertit contra bonitatem principis valeat ad bonum et quietem
ecclesie statum, fidei promotionem. Et res contra malitiam principis nocet. Hi isti duo constantini scilicet pater et filius
clarissime ostendunt. Alii permittente deo, saracenis et bulgaris resistere non valuit, sed eius
paci fecit annua tributa soluendo, ita inualuit illa maledicta secula. Tandem bo-
nus potius in corde transiit ad christum, sepultus in constantinopoli.

an. xvii.

eis pacē fecit annua tributa soluēdo. ita inualuit illa maledicta secula. Tandē bo
 na pōitū mōrie transiuit ad christum. sepultus in constantinopoli.
 filius constantini.

Synod⁹. vi
Constantinopoli
tana cclxxxix
patrum.

Nota q̄ sc̄ sunt synodi p̄ncipales q̄r̄ auctoritas est par euāgelij. q̄ euange
lica veritas per eas declarata est. 5 sc̄ p̄ncipales hereses que nimis inualuerūt
contra ecclesiam p̄pter hereticorū subtilitatē ad decipiēdū simplices. et ty
rannidem ad affligendū constantes. et terrendū pusillanimes. Ista ā
vi. damnauit heresim monachelitarū. q̄ vnam voluntatem et opationem in
christo dixerunt.

Ita synodus par in auctoritatibus quattuor principalibus phabitis condem-
nauit heresim monechelitarum.

v^o 7000 LXXIII Anno mundi

V⁴¹ 0000 LXXXIII

Da pe. agatho
an̄is. ii.
mēf. vi.

Sic's. .ij. **L**co
a m. m. x
die. xvij.

Siculus. .ij. Bā/
dic^o. n.
.ij. m. f.

Rōan? v. Jobā
nel. ā. vi
d. xvij. Evng.

DCCLXXIII. Anno christi

70 LXXXIII

Iste agatho vir sanctus
fuit. qui dñi leprosum quē/
daz oscularet. statim mū/
dar est. Ipe reconcilia/
uit ecciam reuennatam q̄
diu fuit rebellis. ⁊ nūc ad
obedientiam romanec/
clesie redijt. edocta q̄ nō
est bonu contra stimulu
calcitrare. Ipe enām de
consensu principis iussit
celebrari letam sē nodū. ⁊
quibz tale vnusquisqz repe/
⁊ prelati suis. ille similite
letu diuine iusticie

Iste leovir sc̃is fuit.
greca ⁊ latina lingua
sufficiēter eruditus.
Eloq̃nie q̃z singla/
ris erga pauperes n̄
solū mēi pietate. s̃
etiam studiū labore
sollīcitus. **H**ic con/
stituit pace dare post
agnus dei. ⁊ vt pro ṽsi
Eius festum agitur

Ascendens fuit per
omnia virtuosus. tria er
cordabat cum noie
A^o tpe fuit maxima
pestilencia. Ricab im
peratore pijsimo o fac
bonoz factus est im
ter causas varias p^o t^o

Iste iohannes fuit vir strenuus moderatissimus et scientia redemptus de antiochia.

pallij archiepiscopus nihil persolvereteneat
i. iulij sepultus in ecclesia sancti petri.

celebrari lectam in nodu. vbi greci redierit ad obedientiam apostoli ce sedis post plagas varias. quia tale vnusquisqz reperit suum inferius. qualem se suo exhibet superiori. Qui bene obediens o-
pzelatis suis. ille similiter bonam in subiectis suis inuenit obedientiam. z econuerso. Z peccat
lectu in iusticie

De Dominado
et obediendo

¶ **E**ſaria regina perſarū clam ad Conſtantinopolim venit. ⁊ ſe baptizari fecit. quod ret audi
no mandauit. vt rediret. ſed illa noluit. donec pacifice veniens cum. xl. milibus baptiſma ſuſci
peret. Flouit dominus qui ſunt eius. Valuit m'lier ſancta gloriā tantā abijcere. q̃ chriſti pau
petate non inſigniri. Quis eam hoc docuit in medio nationis.

Vle Arthropodopi pallid exstruit pape
Anus papa na de gfulo par d' inisso

Solinm LXXI

Hispani circa hec tempora magnifice sarracenos bellare incipiunt. diuinitus adiuti terras p-
uā respectiue s totā affricā defenlarūt. gloriofo aplo iacobo eos adiuuāte vsqz in pns. Vnde ge-
neralem historiam hispanie. z reperies tolemnem cathalogum militum cbristianorum
Stella magna apparuit in oriente. z magna pestilentia sequit. Ermons quidā in campania cru-
crauit ignem. callimicus maximū ignem inuenit. z romani sarracenoꝝ naves combusserunt
Bulgarozum regnuz oritur. quod valde attriuit impe rium. z a scythia egredientes traciā inuaserūt.
Iste iustinianus fuit filius constantini vir bon⁹. pudēs z larg⁹. z romanū impē-
um n̄ modice āpliauit. ecclāstica officia cōplimū dōrauit. multas leges pdidit. sed

Vifio stelli
p. 10. f. 10. v. 10.

ii. Iusti-
nianus
antis. c.

postea deprauatus eū sextā sinodum infirmare voluisset z ecclesiāz turbare. z. āno
sui impij a leone p̄icio z tyberio z gallinito p̄iarcha cap⁹ fuit. priuatusqz naso z
lingua regno expellit. z apud crisonā exilio religat. z fit magna turbatio in ecclā ppter scismaticos
z hereticos. Flora qz qm̄ in sūmis dominijis fuit violētie. tunc errores multiplicant. qz nō est qz corri-
gat errātes z a malo cohibeat. Hoc valde sepe experta est ecclā. vñ facta ē alitricatio inter leonē z i-
berium. z p̄ualuit tiberius. z leonem absco naso exiliauit āno tercio impij sui. z regnauit p eo.
Justinian⁹ fugiādis sarracenos z bulgaros qz eū restituerūt. occisis leone z tyberio qz hereticis fa-
uebāt. z tū cōcōciliauit se gremio scē m̄ris ecclie. z valde peniuit. Sed qz nimis crudeliter vin-
dicauit se. aduersarios ita vte cōnocētes pueros vellz occide. idō infect⁹ fuit cū filio a philippo

No manebunt
p. 10. f. 10. v. 10.
De nimium
tandem vnde
ita qz hostes
vntos

V. DXXXIII que exulauerat

Romanus.

Seno.
a. 9. m. 1.
d. 12.

Syrus.

i. Ser.
g. 1. a. 12.
m. 11.

d. 11.

DXXXIII

Kilianus vir sc̄s natus scotus.
in frāconia fide p̄i pdicauit. Bos-
bertū eiusdē regiōis durē p̄uētēf
ut scellā f̄is sui vxorē quā illicite
tenebat dimittere p̄sualit. q̄ p̄er
ipā iubēte secrete cū socijs suis oc-
cīsus fuit. zc.

Pipin⁹. i. dux frācorū multas vi-
ctorias habuit z fr̄iones supan-
do ad fidem perduxit. fuit enim
fide catholicus. z ecclē dei sp̄aēlis
defensor. verum in vno excessit qz
adulterium commisit ad tempus

Rex adulfrius fit monachus.
id est episcopus ludifriden.

Leodegarius augustuduñ. ep̄s
Edilfridis regina anglie tribu-
ris nupta virgo permansit. Era-
lū plures sancti. vide in speculo

Iste zeno
fuit vir valde sc̄s qui
nec vñqz se caus actibz
qz secularibus immis-
cuerat. erat ei aspectu ā-
glicus. canicie venerā-
dus. moribus quiet⁹.
religiose vite. sermone
veridic⁹ āio simplex. h
electus fuit concordit
etiam laicis cōsentien-
tibz. magna enim dis-
sensio erat. quia clerus
intendebat in petrum
archip̄es byterum z ex-
ercitus in theodoruz p̄-
sbyterum. sed sp̄s lan-
ctus omnia tandem ro-
ta concordauit in istuz
dignissimum

Iste sergi⁹ mag-
nes cūrat⁹ z p̄medabil vite fuit. z i
elect⁹ ei⁹ magna dissensio fuit. naz
vna pars cleri elegit theodor⁹ archi-
p̄sbyter⁹. altera pascālē. s. z volente
dño tādē in hūc venerablem virū
p̄uenerūt. Pic corpus sc̄leōis p̄mi
trāstulit wirzburg reuelāte sibi dō
Ipe cōinuenit magnā p̄tē scē crucē
in loco obscuro. regē anglie qz z sap-
onum baptizās statim ad celū trā-
misit. Agnus deiter cantarituffit
ad missam. Et idem reduxit ad vni-
tatem synodum aquilegiē. qui no-
luit recipere sextam synodum cōstā-
tinopolitanā. z fuit grandē scisma
in ecclēsia dei. qz duo vniuersalia cō-
cilia contra se dissentiebant. tādē
mortuus sepelitur apud sanctū pe-
trum

Agnes dei
p. 10. f. 10. v. 10.
Vide p̄uētēf
p̄fina

De San

Grise form
slo

Jte pñti/
 n' fuit rñ mi
 tñl'm'. z ira
 beign' q' ab
 oib' amaba
 tur Jpe iuit
 vltra mare
 confanctio
 polim ad in
 stantiam im
 peratozem .
 z cū magno
 honore rece
 ptus fuit . z
 philippum
 tamq' here
 ricū exco
 tit. qz ima
 z. deuenar. se
 dō (cū petri

cessores bri petri Et in tribulatio in eccia vnd iqz int^o pugna
2 contra, Et sic seprimum scisma continetur,

Solium LXII

karolus marcellus filius pipini immensas victorias habuit & infideles diuinitus adiutus fuit victor gloriosus per oia. sed qz bona ecclesiastica sibi vsurpauit ppter necessitatem bellozū ideo in penis infernalibz aia ei? visa est. ab eucherio viro scō cruciari. **¶** que pena erit illis que his nouissimis diebus tot auisari exēplis. pūaciāio. nō pro fidēi salte defēsiōe. imo pōpaz iactātia vana ecclesiis eiusqz ministris. & dñarū humanarūqz pminatōes legū. rapatōes exactionesqz g nūlūnas ipōere nō formidāt. **¶** Credāt hī a dō imutabēz sū iaz suā dco karolo oñsaz ipō sūtr expiēdas

Philip
pus an.
i. m. vi.

Anasta
sius. an.
m. i. q.

Iste anastasiū fuit vir bñ fidelis & catholicus. & quia philippum excecavit. ideo theodosius & cū pugnans

Theo
dosi. a.
no vno

deuicit. & ordinatus presbyter quiete viuendo

Iste philippus fuit hereticus & presuit modicis diebus. & qz interfecit dñs suū ipse etiā maleperijt. & sic fecit factū est ei.

Iste theodosius totus ca-
tholicus & humilis fuit. & pēse sicut fecit factū est ei. quia
leo eum deposuit. & in pbyterū est ordinatus

Hereticis imaginū ferpit que sic dicit. qz imagines scōz que sūt libri laicorū aulere voluerunt qñ
p doliārie cultū. videt qz moti fuerūt ex instinctu saracenoꝝ. & sic patet qñ ecclesia exerceat pūue
Dagnus archiepūs magūtie wolframū epūs zenonē. Agidius abbas sanctissim⁹ clarus
Eucherius epūs aurelianē. Agilopus epūs colonie habet qui ex gratia in galliam rēit

V^o DXXXIII

ij. Bre
gon. a.
xv. m.

Ex
v. d. ff.

¶ hic constituit feriam quintam p quadragēsimā
icunare quod Delchiades papa prohibuerat.
& quia non habebant propria officia

DXXXIII

Iste gregorius vir castus. diuinis scripturis eruditus. loquela facundus. pstantis animo. re/
rum ecclesiasticarum defensor sollicitus. & hostiū ecclesie impugnatō fortissimus. Et nota qz cir/
ca hec tempora inceperunt dñi pape plus solito etiam in spalibz ppter pfidiam eoz. & etiā trans/
ferre imperiū de gente in gentem. put tempus postulat. **¶** hic leonē anathematizauit eo qz imagi/
nes sanctorū exureret. Idē namqz leo iussit isti gregorio. vt etiā pbureret. s; non curauit. imo
p cū audacter iussit oppositi. Et sic patet qz destructionis imperij pncipalis cā fuit heresis. naz
ab hoc fideles populi vnanimiter cum prelatis suis adbeferunt dño pape. & coegerūt impatores
cessare a tyrannide heretica. **¶** In orientalibz regionibz circa hec tempa valde defecit vera fides
ppter impiam machometi legē. & p pñs ois pñtus. sapiētia. & honestas. De q lege execrabili tot tur/
pia & carnalia prodierunt ficticia. vt nulli vñ sapiētes in rebus diuinis & humanis exercitati a
pncipi o ei crediderūt. s; hoies bestiales in desertis morātes ois doctrine pñtus ignari. p quoz
multitudinem aliqz armorū violentia in suā legē pestifer ipse coegit. vt dicit doctor sanctus in
summa & gentiles. li. i. c. vi. Nulla etiā diuina oracula precedētium pphetaz ei testimoniū pbibēt
neqz documēta veritatis attulit. nisi que de facili naturali ingenio cognosci possunt. ne signa sup/
naturaliter facta adhibuit. qñ potius vera q docuit fabulis & falsissimis doctrinis immiscuit. car/
nales voluptates pmittere. & eis dē pformia pcepta tradēdo. **¶** Et qz voluptati carnali habens
relaxauit. ideo mobile iusticale vulgus facile post se traxit summo deo ipsis irato. qui ratē legi la/
tozem occulto suo. sed semp iusto iudicio super eos constituit. Verum verus ille pellimus a
suo consilio libros veteris & noui testamenti. suis sequacibus non reli.

*Quia ista vbi nostris pñtibz spiritibz lagios a legi
da biblia de pñtibz pñtibz pñtibz lagios a legi
ze ista supra pñtibz pñtibz pñtibz lagios a legi
spiritibz pñtibz pñtibz pñtibz lagios a legi
qz pñtibz pñtibz pñtibz pñtibz lagios a legi*

Solium LXIII

Pipinus filius karoli marcelli fit rex francie p papam zacharia. z fuit vir valde catholicus: z per omnia victoriosus. z ecclesie romane spualis defensor. z in nullo degener a paterna strenuitate.

Karolomannus frater dicti pipini. diuino tactus timore. dimisso regno fit monachus. **R**achis rex longobardorum per zacharia admonitus. vt a persecutione romanorum cessaret. acquieuit insuper z monachus efficitur.

Iste Constantinus totus peruersus z hereticus pessimus fuit. ita vt etiam demoniis immolaret. **E**ccliaz psequatur. z nihil dignum memorie egit. z sic pmittere deo ecclia logo tpe asficta est more solito. qz in hoc mudo psumā habebit. z agros cum psecutoribus

Costan-
nus. v. a
.ccc.

Mirabilia contigerunt circa hec tpa. nā terremotus mirabilis z ciuitates qdam montane diuisis montibus vna cum illis transmigrarunt ad loca campestria vltra fer miliaria. z non sunt fracte. **I**n mesopotamia terra dirupta est ad duo miliaria. Et aial mulinum loquitur humana voce. **L**inus de celo cecidi. **I**n mari pontico glacies fuit in spissitudine xxx cubitos habes p.c. miliaria. z nix. xx. cubitoz. sicut mons: ita grāde frigus erat. **S**ellececidierunt de celo. i. a sub. z territi sunt hoies putātes finem mundi adesse. **V**ide in speculo. Quam mirabilem immutationem hec signa preostentant: sequentia declarant.

Sanctus Scyrinus primus abbas suldeni. monasterij clarius habet in bochonia. **T**ranslatio marie **M**agdalene de ciuitate aquin. ad versiliacū scā a gerhardo duce burgundie

v^o DCCCXLIII

zachari-
as. an. r.
m. in die

Romanus
.xv.

ii. Ste-
phanus
.v. diebo

Romanus
.xxvii.

DCCCXLIII

Iste zacharias fuit benignus z omni virtute ornatus. omnibus amabilis propter mititatem suā. **I**pse regem francie scz **H**ildericum deposuit. et in locū eius. **P**ipinum instituit. quia vtilior fuit. **E**t hic p pias ecclie quāta fuerit h tempe. qui regni illud famosissimū transfudit de veris hereditibus ad genus pipini ppter legitimā causā. vt habetur. xv. q. v. **A**lius

Hildericus rex monachus efficitur. forte morus ppter illam horrendā damnationem karoli marcelli. quia periculosum est esse in potestate. z pauci enadunt securi. **Q**uanta fecit pro fide idem karolus. z tamen propter vanam illam causam dānatus est

Remigius rothomagen. archieps claret sanctitatis. **L**ullus vir sanctissimus. z successor sancti **B**onifacii in archiepiscopatu maguntin. miraculis claret

Corpus sancti **S**iluestri transferatur monachin. fundatum ab **A**ncelmo

Iste Stephanus per oia vtilis fuit ecclie dei tam in sbo qz in doctrina. spualia z tpalia strenue gubernando. pauperum amator z defensor. **P**ic pipinum vicit in regē francorum. z s longobardos misit vt eos cōpelleret ad restituendum ecclies. quod multo tempore minus iuste detinuerant. quod z factum est. **I**pse etiam transfudit imperiū de grecis ad francos. vt patet de elec. **V**enerabilem. quam **A**eo terci post executioni damnavit.

Tenobium in catircensi territorio dedicatur a domino pñte **S**tephano papa z **P**ipino rege

Caput sancti **J**ohannis baptiste in aquitaniam venit. **E**t plures amici **P**ipini interfecti in bello: rediuiui subito resederunt

Papa pape

*De horribili
destructione
de horribili
fugatione
de horribili
nunc*

*Vide quo
pape m
p bonu
equipar
z m*

*Vide pape potestate
Vide illius imperat
qui supra votatione fuit si dignus votari votatio
alio votatio si missus*

Solum LXIII

Sol obscuratus nō apparuit. xvij. diebus. **S**ignum crucis apparuit in vestibus boiꝝ. Et sanguis de celo in terrā profluxit. **L**amina aurea inuenta est in Constantinopoli super corpus cuiusdam defuncti in sepulchro. i. qua sicerat scriptum. **C**ristus nascetur de maria virgine. et ego credo in eum. **S**ol iterum videbis me sub Constantino et hyrena.

Iste Leo etiam peruersus fuit. minus tamen q̃ pater eius. **D**ic cupiditate victus coronam quandam cuiusdam ecclesie abstulit. et capitū suo imposuit. statimq; febre corripitur. et spiritum ex-

iii.
Leo an
nis. v.

vi. **Con**
stantin
an. c.

alanit. **H**abuit uxorem p̃ssimam nomine hyrenaz que regnauit statim post eum cum filio

cū hyrena

tinus bonus et pius fuit. et matrem suaz amouit a regno vt suis negocijs femineis intenderet. sed illa simulato rancore postea ipsum exoculauit. et etiam filios ipsius. et iterū regnauit tribus annis. **D**emū cū greci perciperēt q̃ karolo magno nube voluisset ipamiceperūt. et q̃d ā mōasterio recluserūt. **A**libeforo assumētes. **I**sta synod⁹. vij. celebrata fuit s̃ heresis imaginū. in q̃ iterū greci recōciliati sūt post plagas solitas cōfiteres sp̃m sc̃m ex-

Synodus
Constantinopoli
tana s̃ here.
imaginum.

v. **CCCC** **LXXXIII**

preprocedere

primus
adrian
annis.

Romanus
cuius. m. c. d. viij.

CCCC **LXXXIII**

Iste **Adrianus** fuit vir preclarissimus et nobilissimus genere et potentissimus. et multa magnifice patrauit. Et vt dicitur ante eum non fuit sim ilis sibi in gl̃a temporali et diuitijs. **D**iruta reedificauit. turres et muros extruxit. **R**egnū longobardorum cellare fecit p̃ karolū magnum. **S**ynodos duas solemniter celebrauit. **E**cclēas et monasteria multa instituit. et ius karolo sup̃ ordinatione sedis apostolice. et institutione episcoporum. abbatū et in generali concilio dedit p̃ violentias tyrannorum coercendas. vt patet. lxiij. di. p̃ totū. **E**t tandem hic beatus pontifex p̃ laudabilem vitam sepelitur apud sanctum petrum. **H**ic inhibuit officium ambrosianum. preterq; in ecclesia ambrosiana in mediolano. et officium gregorianum vbiq; obseruari instituit.

Sarones conuertuntur ad xpm. populus olim durissimus. et gallorum perpetuus inimicus. s̃ **karolo** superati colla submiserunt. **E**t est mirabilis dispositio iudiciorum dei. et inperscrutabilis quomodo pficit fides et deficit p̃ diuersitate locorum et temporum. **N**am egiptus et affrica a saracenis vastate fuerunt. **E**cce quasi fides volasset ad populū paganū peruenit. et huiusimile sepe reperitur.

Francia in flore. et tota gallia simul vbiq; triumphantē etiā vltra montes et mare sicut olim **Roma**.

Et Gothorum regnū et longobardorum cellare facit quod incepit anno dñi. ccl. vel circa

Studium vniuersale quod olim fuit translatum de **Athenis** ad **Romam** circa hec tpa per karolum transfertur parisijs.

Heresis felicianā a felice autore condemnat. **H**ec dicit christū eē filium dei ad optimum

San
forū
q̃tisq;
et v. p̃p̃t
q̃tisq;

Sancti regni gothorum

Sarones quando et quomodo ad fidem perueniunt

Parisijs quando et quomodo instituitur

Sexta etas. Christus

Pgerus dux de danamarchia princeps christianissimus floruit. Hic tpe karoli magni xpianica
 ti obtinuit fere oēs ptes trāsmarinas. a iherusalem vsqz ad arbores solis deo sibi ppicio. 7 apria
 rāmagis miraculis exercitiū pfortante. Et in superiori india ordinauit impium cui pfectiohem
 filium regis frisonū dicit pñster iohā. ppter deuotā 7 scām vīcā quā duxit. 7 subiecit ei. xiiij ba
 rones cognationis sue. qui alia dōminia circumquaqz tenebāt. vbi ibi christiana religio pñatēz
Iherusalem circa hec tempora recuperat p karolū cū tota terra sancta 7 saracenoꝝ secta vbiqz
 vastat atrociter. quia tempus miseratōnū vēit.

Imperatores

Niche/
for: an.
it.

micha/
clannis
.ii.

Iste nicheforus auarus fuit. plēs qz lesit. fuitqz
 ad imperiū p grecos sublimatus. s3 nō pfuit. qz

eius ipe imperiū orientale quasi ad nihilū redactū ē. 7 ro
 mani ad karolū magnū se vnanimiter contulerunt.

Aquisgrani instituitur pegrinatio septēnalis solēnis
 luna ppter reliqas pciōsas qd karolus ibi apportauit.

Spinea corona dñi floruit ī manu karoli: 7 trāstert
 de cōstātinopoli parisiū. Et in trāstertē reliqaz mortu
 us est resuscitatus aquisgrani

Iste michael vir
 catholic⁹ amabilis om/
 nibus. 7 vniuersos sanc
 doctrine aduersantes hi
 tebat extinguerē. ac oēs
 qd leserat auaricia nichē
 fori solat⁹ ē ipos dīrādo

Anno mundi

V^o DCCCCXXIII

VI° III

Pape

iiij. Leo
an. m. v
d. xvi.

Romanus.

Anno christi

DCCCCXXIII

DCCCCXXIII

Iste leo fuit vir valde sanctus totus mītis 7 scientiā
 plenus. Cuius sublimatōni inuidētes amici pñdicti adriani. cū in die sancti marci letanias cū
 clero pageret: a quibusdam pueris cap: it. lingua priuatus. 7 ocul: effossis in carcerē mittit. S3
 pius dñs seruū suū non dereliquit. quinimo eū per oīa sanauit. mēbra ipa restituendo. Deinde
 ad karolū perrexit in franciam: singula narrans que sibi illata essent. a qētiā honorifice suscep
 fuit. 7 statim rex cū eo romam reuertit. 7 vltionē de inimicis eius fecit. tamq̃ iustus iusticiarius
 tricētos viros in campo lateranensi decollari fecit. Et plēs alios qd papā nō defēderunt exilio
 ppetuo relegauit. dyademaqz imperij a leone suscepit. romanis acclamantibus karolo augusto
 a deo coronato vitā 7 victoriā a deo subministrē tr. Tandem post laudabilem vitā idē pñtifer
 sepelit apud sanctum petz. Hic fuit genere 7 nationē almanus frater comitis de Calwe

Auellinus rex vngarozū alias pñceps auerroz. se 7 pñam suam karolo dedit 7 baptisat⁹
 est. **A**aron rex persaz misit karolo corpus sancti **A**ipriani 7 sperati. 7 caput sancti pāthaleōis
Amelius comes aluernēi gener karoli martir

Corpus sancti Bartholomei transfertur beneuentum de lipertania

Amicus 7 bericanus martires occisi sunt in campania

Hisardus monachus iussu karoli collegit omnes legendas 7 actus sanctorū de toto orbe ī vnū
 volumen post iheronimum. bedam 7 floz. Et omni die concurrebant vltra. ccc. festa. Et ideo ī
 stitu: um est: vt dicatur in martilogio. 7 alioꝝ plurimozū martirum confessozum. zc.

Sanus dyaconus iussu karoli collegit lectiōes cuilibet festinirari pñtientes ex optis dñis scōꝝ
 patrum

*De pegrinatio
aquisgrani*

*Legendaz
transmissoz*

Roma fiam qd qm dicitur ut hoc ppe fuerit vide i xma fage
supradictis folijs i mag vbi iam de bapam fons ppe dicitur

Solium LXV

Translatio imperij facta est per leonem papam tercium de grecis ad francos cum unanimi consensu romanorum iustis et necessarijs causis post longam patientiam ecclesie et dei, que diu grecorum emendationem expectabat. Sed quia nimis defecerat a primorum pietate dimissi sunt.

Signum rubrum et multe haste apparuerunt. Et sequitur strages magna christianorum. In ronicuallo occisi sunt multi reges, duces et comites de exercitu christianorum ultra pugnatores deo permitte.

Pilo de anglie dux exercitus karoli, pater rolandi cum multis christianis occisus est in bello ab argolando.

i. karol⁹
magnus
an. xiiij.

Sol stetit spacio trium dierum ut karolus vinceret.

Herbardus durbaurie in panoniam congressus martirizatur.

Iste karolus datus magnus cum iam regnasset infra tria. xxxiij. annis assumptus est in impatore rthomanorum. et imperavit annis. xiiij. Quante progerie fuerit hic in oibz qd pncipelaudabile faciunt: qd digne laudare sufficeret. Hoc vnu p nunc sufficeret qd a pncipio vsq ad fine in tanta rez tempestate sic laudabit se habuit. ut non sit inuentus qui eum in aliquo reprehendere potuisset. Reuera qd possit fragilis homo in illo causari quem diuina virtus continet direxit et protegit. Sic ergo reate laudamus cum si in domino opera eius magnificemus. Tandem morte sancta positus: sepelitur aquisgranis. Anno vite sue. lxxij. Eius legendam scripsit Ewardus.

VI⁹ XIII

iii. ste/
phanus
an. xij. m.

Romanus
vii

DOCCXIII.

Refert Turpinus archieps qd karolus erat corpe decorus sed visu ferus. statura eius pedu octo. et facies eius palmum et dimidiu possidebat. barba vero eius palmu vnu. frons erat vni us pedis. Militem armatum sup equum sedentem a tergo simul cum equo icto cum spata scindebat. Quatuor ferraturas equorum sinu facile manibz extendebat. Militem armatu recte stantem: sup manu sua sola manu velociter eleuabat. Aporem integz aut duas gallinas vl anserem edebat. modicu vinu et limbatu bibeat. Tam parcus in bibendo erat qd sp in cena raro pl qster: **C**ompestelle ecclesie. et patriarchalis sedes ordinatur et extruitur in honore sancti iacobi. Et impletur petitio marie zebedei. quia iohannes a dextris apud ephesus et iacobus a sinistris Roma in medio. Flota misterium.

Iste stephanus multos capti uos redemit. Et Ludouic cum filiu karoli impatore coronauit. **H**ortus romae sepulch ecclesia sancti petri.

Carolus magnus
vixit annis lxx
m.

Episcopatus quinqz dotantur per karolu min almaniam magnifice. scilicet Baguntinen. Colonien. Treueren. Saltzburgen. et Sedunen.

Signa multa precesserunt morte glori et sci impatoris karoli. Nam eclipsis solis et lune ultra solitum fuit. Apparuit per septem dies macula nigri coloris in sole. Porticus preciosus aquisgranis cecidit funditus. Pons maximus magnis tribz horis combustus est. Aeternus autem pssimus imperator mortem sibi imminere omnes thesauros suos prelati commisit ecclesijs distribuendos. Et Ludouicum primogenitum constituit imperatorem. alium theutonicijs siue almanis: tercium vero bispanis prefecit.

Carolus mortuus
morte signa

Sexta etas. Christus

Nota quid
comete signat

Cometa apparuit valde singularis et terribilis. vii imperator atto h[ic] c[um] eg
mardo pho stultit dices q[ue] mutatione regni mor[is]q[ue] principis prece[de]ret
Ulex phus nolebat e[um] co[n]stare: s[ed] verbu[m] prophete allegas ait. A signis ce
li nolite timere. At imperator deuotus. no[n] aliud inquit: timere debem[us]: nisi i[st]u[m] q[ui] n[ost]r[us] e[st] h[ic] creator
est syderis: sed eius clem[en]tia laudare tenemur. q[ui] n[ost]ram inercia[m] cu[m] peccatores simus. tal[is] i[st]o admo
nere dignatur indicio. P[er]go talia portenta cu[m] appare[re] o[mn]es co[n]ter[re] r[ati]o[n]e. o[mn]es p[oss]e ad melio
ra festinare debem[us]. vt m[un]da in illo d[omi]nante p[er]se[que] valeam[us]. et pie credi[tu]m: q[uo]d hac h[um]ili
tate d[omi]ni placauit. q[uia] no[n] super e[um] plaga perue[n]it. s[ed] super italia[m] i[n] cursu saraceno[rum]

Signat hoc
ludouico filio
karoli magni
vini beatus
mag[ist]r[us] humb[er]t[us]
ga[ud]et comite
vixit vob[is] quo
h[ab]et o[mn]e gl[ori]a
h[ab]et p[er]f[ect]u[m] aliq[ui]d
habitu[m] i[n] f[aci]e
v[er]o d[icitu]r passionali

i. Ludouicus. a.
ccv.

Iste ludouicus fuit filius karoli. et magne clemencie. p[ro]pter q[uo]d dictus e[st] pius
habuit duos fr[atr]es q[ui]s superauit. et ambo malu[m] habuere finem. In aduersis patient[er]
erat. et in fine semper vincebat. q[uia] erga deu[m] et ecclesiam deuot[us] p[er]mansit. Etiam filij eius p[er]sequeban
tur ipsum. quos benigne ad penitentiam reduxit. Tandem bene singulis dispositis bona mor
te diem clausit extremu[m]. Et quia humana infirmitas delicias diu ferre no[n] potest. filij eius ad mi
seriam declinaru[n]t. Et est bene infelix p[ro]ditio qua[m] toties sine cessat[i]o[n]e experimur. et in his q[ui] a[n]t nos
fueru[n]t id torrens sc[ilicet] legim[us]. vt sc[ilicet] co[n]ter paucis exceptis. felicias g[ra]tias v[er]o raro pateat felici
tate subsequens. Idem magnu[m] pelu[m] aquis granis p[re]g[re]gauit. in quo regla et honestus mod[us] vi
uedi canonicor[um] et canonicar[um] op[er]at[ur] e[st]. Et hic balsamat[ur] et in co[n]sue[ti]o[n]e in ecclesia m[er]iti ostenditur.

Anno mundi

vi^o xxiii

vi^o xxxiii

Pape.

i. Pa
scal. an
vi. die.

Roman[us]
vii.

iii. Eu
geni. a
m. y.

Roman[us]

Valerius
n[ost]r[us] die
bus. xl.

Romanus

iii.
Grego
ri. a. xvi

+ P[er] hoc
de domo i[n]du
it monast[er]i
m[un]da

Anno christi

ccccxxiii

ccccxxiii

Iste pascalis magna[m] adhibuit diligen
tiam reliq[ui]s sc[ol]o[rum] et inuenera corpora sacra
leuauit. et honorifice recodidit. sic i[st]i v[er]is
one sancte cecilie ma[ri]a datu[m] sibi fuit

Iste eugenius vir p[er]clarus et magne
scitatis fuit. et simplicitatis. m[un]di
p[re]emptor. et sola q[ui] xpi s[un]t sapuit. h[ic]
martirio coronat[us] e[st] per laycos ro
manos sepultus ad sacru[m] petru[m]

Iste Gregorius
mortuo valenti
no. qui breuiter
post electionem e
medio sublat[us]

fuit elig[us]. et multa bona fecit. videt[ur]q[ue] tristia t[em]pora p[ro]pter varias plagas grassantes in populo. Dic
multo[rum] sc[ol]o[rum] corpora leu[er]a de terra honorifice reposuit in altaria. Eius peti[ti]o[n]e ludouicus et
guigo marchio libardie saracenos de italia fugarunt. Moritur tande[m] post innumerabilia bona
opera eodem tempore quo et imperator. sepultus apud sanctu[m] petru[m]

Rabanus poeta et monachus post abbas fulden[si]s. deinde archiep[iscopu]s mag[ist]r[us] doctor magn[us] claru
it. et pla scripsit. et strabus discipulus etia[m] notabilis in scientia et virtutib[us] eode[m] tempore fuit.

Donoldus rex danor[um] circa hec tempora baptizatur mag[ist]r[us] cu[m] vxore et filiis. cui imperator frisi
am dedit.

Translatio plurimor[um] facta est hoc tempore. Sebastianus et Gregorius papa suessionen[si].
Sc[ilicet] marcellinus et petrus de rhoma in galliam translati s[un]t. et sc[ilicet] vitus in saxoniam. et sanctus
genesius in angliam transfertur

karolus m[on]asteria solemn[ia] tot fundauit. q[ui]t in alphabeto l[et]te habentur. et cuilibet vna p[ro]p[ri]etate.
Sc[ilicet] octauum erat inter eugeniu[m] et zisinnitum p[ro]pter discordiam eligentium. sed eugenius
obtinuit. quia pars maior erat cum eo

Ep[iscopu]s n[ost]r[us]
papas

scandalosa v[er]o v[er]o offusio

scandalosa h[ic] p[er]p[et]ua

Solium LXVI

Tēpora cruenta itēz surgūt. causa ē debilitas imperij. qz mortuo ludonico filij ei⁹ mutuo se cōtriuerunt. **P**o audientes saraceni ⁊ saxonēs ⁊ alij occidentales erexerūt se⁹ eos. ⁊ fecā plaga gravis.

Annona de celo pluit in vasconia frumēto silis. habēs tñ grana breuioza

Pestilas marina oriūtur in gallia et terremor⁹. ⁊ mltē viles ⁊ dom⁹ celesti igne cremant hoīes. ⁊ iūmēta icu fulminū examīnātur. ⁊ cū grādine lapides immēsi pōderis cadūt. et fragmēta glaciei descēdit. cui⁹ latitudo. vi. pedū. lōgītudo. xvi. altitudo duoz fuit. et pestilētia magna seq̄bat.

Puella qdā. xii. ānōz post sacrā cōmūtiōē. vi. mēsi⁹ in pane ⁊ aqua ieiunauit. deinde p triennium omnino abstīnuit ab omni cibo ⁊ potu

Iste Lotharius mortuo p̄e imperij sup̄sit. habuitqz duos fratres. scz ludonic⁹ ⁊ karolū q̄s nitebat excludere ab hereditate paterna. sz illi p̄tra eū hoc bellū mōuerunt. in q̄ tot ab vtraqz parte ceciderūt q̄ sūt nō ē factū in gēe illa. ⁊ lothari⁹ fugit. **Q**uidā gñes magnates eos compoluerunt regna diuidendo. nec valuerūt resistere aduersarijs suis propter banc ruinam militum. ⁊ ideo vndiqz fines eoz inuasērūt hostes. **S**iclic quando vult nimum sic minimum. **Q**ui hucusqz alios defenderūt. iam seipos defendere nequeunt. **Q**uid faciet hū mltis herba deserti. si stare non valet alta cedrus libani. **O**mnia fac cum consilio. alioquin pe nitebis post. sed tarde. **N**ota exemplū. **T**ādē Lotharius renūciās seculo monachus effectus ē in cui⁹ obitu fuit magna p̄certatio inter āglos ⁊ demōes. sz orātibz mōachis demōes fugati sunt.

VI° XLIII

Romanus

XXXXXLIII

Iste sergius vocabatur antea os porci. ⁊ qz nomen erat inhonestum ⁊ tante dignitati inconueniens. ideo mūtato nomie sergius vocari elegit. ⁊ ab isto in antea omnes proprium nomen mutauerunt. **S**ed hoc quibusdam nō placet. sed dicunt q̄ hoc faciūt exēplo christi. q̄ apl's nomina imposuit. ⁊c. **S**imiliter ⁊ de patriarchis. **E**t hec videtur melior ratio huius variationis.

Pyonis q̄ sancti doctoris libri sunt translati de greco in latinum. quos michael imperator misit ludonico. ⁊. xix. egroti sanati sunt

Festiuitas omniū scōrū est translata ad kl. **N**ouembri⁹ p gregorij quartū. ⁊ galli ⁊ germani inceperūt ⁊ ipsū celebrare hoc tempore. ⁊ habetur sermo rabani de eodem satis pulcer

Plaga horribilis super romam ⁊ totam italiam facta est. **N**am quidā perfidi christiani miserunt clam ad soldanū sarracēnorum vt cito veniret. **E**t romā rapitur. ⁊ ecclesia apostolorū stabulum porcorū efficitur. sed ludonic⁹ cum gallis ⁊ lombardis totam illam infinitam multitudinem fugauit non sinemulta sanguinis effusione christianorum. **E**t siciliam et apuleam etias hoc tempore saraceni vastarunt. et tuscā in solitudinem redacta est

Gallia pene tota vastatur a normannis et frisonibus ⁊ alijs. circūquaqz concrematis ciuitatib⁹. ⁊c. **D**ic itēz nota mutabilitatem temporum. quia per longa tempora galli triumphatores i orbe fuerunt hic prosteruntur. nec vni⁹ postea ad pristinam redeunt potestatem ⁊ gloriam. **D**ominabantur cui⁹ quondam in italia. hispania. germania. in saxonā. imo vltima mare.

*Annona
Pestilas
Terra motus
Ieiunij
Pestilētia
Quando
Pestilētia*

Neq

*Vnde apud
Papam
christianis
miseratio*

*Asperum
solum
quod
impet*

Rome deservit

*Plague
passus*

*Q. Roma inasit farraginem. Lmispio r quo pami
modo papa papiuonim ut dicit pti ablatu r p pza*

Sextacias Christus

*Alia zane
descriptio*

fama

*Stama
ap p m p h o s*

*gloria luy
p m p p p p p
p m p p p p p
p m p p p p p
p m p p p p p*

Sarraceni de affrica venientes iterū romā inuadūt. z ecclesias aploz debonestant spoliant
res vndiqz zc. Redemptus autem cum spolijs submersi sunt in mari.
Quode. un duces bohemozum sunt baptizati. procuratore ludouici fratris Lothariū
fames magna in germania fuit. ita vt pater filium deuorare vellet.
Maguntia circa hec tempora i magna afflictione fuit p trienniu. Demō publice apparuit. z do
mos incendebat. z sacerdotes lapidauit q aquā bñdictā aspgebāt. z hoies fugiunt.

Praue assumptionis biē marie instituuntur a leone papa
Aymūdu rex anglie vir scūs martirizatus est. z anglia deuastauit.

Impatores

**.ij.
ludou/
a. xxi.**

Magniradus heremita martirizatur
Iste ludouicus filius Lothariū fuit a sergio papa in regem coronatus
z ad tempus cū patre regnavit. z p sol^o anis. xxi. Dic habuit filiū noie karolū quē diabol^o in ua
sit. z reuauit corā pze. qz p cū pspirationē traciauerat. eius tpe multa mirabilia contigerunt.
Sancta helena imperatrix transfertur a roma in franciam

Gloria laus z honor tibi sit rex zc. pponit a quodā epō captiuo in festo palmarū. propter quod
ab impatore dimissus fuit z restitutus
fulmē eccliam sci petri scidit. z iij. interfecit hoies. z sex semiuuos reliquit. habuit formā dracois.
Radulphus epūs bituriensis claret sanctitate

Anno mundi

VI° LIII

VI° LXIII

Pape.

**.iij. leo
a. viij. m
ij. d. vi.**

Romanus.

**.iij. Bñ/
dictus. a
ij. m. vi.**

Romanus.

**.i. Hico/
a. a. ix.
m. ij. d.**

.xx. Romanus

Anno christi

MDCCCLIII

MDCCCLXIII.

*Vide in rta
forinose d
p m p p p p p
p m p p p p p*

Iste Leo sanctus fuit in quo z ser
petina prudentia. z colūbina sim/
plicitas habitauerunt in monaste
rio educatus. pzo in scia z sancta
puerfatioe tāqz ver^o monach^o pfe
cit. Dic factus papa statiz repare
studuit ecclias. qz sarraceni paulo
aū destruxerāt. Collectam Deus
qui beatū petri. zc. z De cū^o dex/
tera bñi petri. am. zc. fecit s sarace/
nos. Fuit scripturarū feruentissi/
mus predicator z pferuator. oioi
bus z vigilijs iugiter intentus. se
pelitur tandem post sanctā mortē
in ecclesia sancti petri. cuius festuz
xviij. kl. augusti agit

Leonina ciuitas iussu leonis edi/
ficatur ad defensionē s. petri appe ro/
mam

Iste bñdictus no
mine z re ab oibz ē
beatissim^o dictus
Dic statuit vt de/
rici ordiate incede
rent z boneste

Germanus

Iste nicolaus tante sanctitatis exiit.
vt post magnū gregorū papā vir vltus
in seder romana apparuit illi cōpand^o.
In eius ordinatione Ludouicus p/
sens fuit. tādep^o mltia bona morte scil/
suma potius sepelitur in ecclesia sacri
petri apli.

Iohes

Iste iohānes āglicus
cognomie. s. z natiōe ma
gūm^o circa hec tpa di

citur fuisse. z erat scia habitu vestita virili sic in diuina scriptu/
ra pfeceat. vt par ei non inueniretur. z in papam eligitur
Sed p^o impregnata cū publice in pcessionē pgeret. pepit z
moriur. Et hic sextus videt fuisse papa. qui nomen scia/
tis sine re habuit. s. huc. z sū sicut aliā deo plagatus fu
it. nec ponitur in cathalogo pōtificum. Fugatur aliqui de
causa nullū almanū in papam eligi. quod falsuz ēē cōstat.

*Qui papa fuit mltis p
se i p p m p q nomen p m p
p m p p p p p p p p p*

Solium. LXVII

Sanguis pluit de celo in italia tribus diebus. Et locuste innumerabiles gallias deuastant. senas habentes alas. sex pedes. duos dentes lapidibus duriores. ut castrorum acies turmatim volantes spacium diurni itineris. quatuor aut quinque miliaribus extendentes. tandem usque ad mare britan nica puenientes. ventorum flatu submersae sunt. sed estu oceani ad litus reiecte. ex putredine sua aerem cor ruperunt. unde mortalitas magna et fames pualida subsequuta est ita ut pene tertia pars hominum ibi consumpta sit. Et sic additur dolor super dolorem gallicis. quod bellis laessiti. iam fame etiam pereunt.

In saxonis villa quedam cum omnibus penitus absorbitur in momento

karolus
n. anr.
iq. m. ix.

Caput sancti gregorii et brachium sancti leonis ad se nonen. ecclesiam sunt translata per iohannem papam

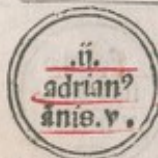
Bulgarorum rex cum gente sua ad christi fide peruenit. et quod etiam in tantum profecit ut dum illo regno monachus efficeretur. Filius autem eius apostatauit. quare resumpto regno ipsum cepit. et oculis effossis ipsum in carcerauit et alium substituit a sacrum habitum reassumpsit

Dimetus rex byzontinum a sancto Dauidone interficit dum fratriam vastaret

Iste karolus dictus est caluus. et habuit fratres quod dicebat ludouicus. et erat rex germanie qui bellum instituit contra ipsum. sed karolus in toricatus obiit ante congressum. Hic multa monasteria fundauit

Sinodus constantinopoli celebratur. que viii. est in ordine grecorum. et quinta constantinopolitana Ihesus dyaconus scripsit vitam beati gregorii in. iiii. libris et misit iohanni pape opus laudabile

VI° LXXiiij

Romanus

VIII° LXXiiij

Iste Adrianus excommunicauit iohannem fratrem imperatoris regemlotharingie propter adulterium. sed cum ille romam ueniens uerexcusaret se et communicasset indigne cum octo matibus suis omnes infra annum mortui sunt. et rex in via mortuus est cum uenisset placentiam

Iste iohannes uincit karolum imperatorem et iniuriam passus fuit a romanis. quia dicto imperatori non fauebat. et in custodia positus fuit. Ipe formosum portuensem episcopum eiecit et degradauit quod fuit occasio mali

Cirillus uir sanctus pene omnium sclanorum doctor et apostolus. corpus sancti Clementis papae repperit in crisona mari exiccato. et romam transtulit. et in sua ecclesia reconditur

Iohannes scorus doctissimus in scripturis in franciam venit et rogatu ludouici archiepiscopi dyonisi de greco transtulit in latinum. et post a discipulis confossis stilis moritur. Et nota quod sepius libri sancti dyonisi translati sunt. Ergo minor fuit illis et a scribendo

Abaritas valde refriguit circa hec tempora in omni statu. et iniquitas plus solito cepit abundare. Nam ei gladius et hereses ex magna parte cessarunt. sed ambitio et auaricie et cetera uicia frenalantes amplius quam ille heresum persecutiones christianam fidem persequabantur Normannia conuertitur tertia generatione. post hec robertus nascitur qui apuliam calabriam sicilia inacquirit. uenctosque alexium imperatorem grecorum superauit.

Aluicium Imperatorum

*Ex q. zoma possessorij. flosq. ang. mag. fuit
Lustro q. quo papa zoma bonag. interpretant*

Sexta etas Christus

*Ingard vel
Ingardor ai
go*

Ungari gens inuenta oritur. Arit a sicilia z apincernatis propulsa in panoniam venit. ibiq; ma-
nens expellit incolas. **L**ames crudas comederunt. z humanū sanguinē biberunt sicut phalan-
gi. **P**ostea romam et alia bona ecclesie p longū tempus inuaserunt sicut olim gothi. z sic cōi-
nuatur tribulatio. **F**landria efficitur comita tus z baldunus primus comes ibidem fuit.
Gallia autem fuit nimis vastata ante fedus rollonis. quia germani vid entes coloniam. treueris
crustas. z. inperit se francis. et sic rollo dux normannorum baptizat accipiens gillā filiā regis
in vxorem confirmata sibi regione normannie

Imperatores

iū.
Karolus
an. xij.

Gonderoldus eps magūne a normannis martirizatus est
Iste karo' us dictus est grossus siue iunior. qui galliā et germaniam pacifice possidens. a ioh an-
ne papa in imperatorem coronat. **T**andem post gloriosam victoriam normānos ad fidez pdu-
it. quia iam francis resistere ultra non valuerunt. **E**t iij. annis sup francos regnavit. z factus i-
utilis abigitur

Sanctus **M**artinus translatus fuit de thurone antisidorum et curauit leprosum. **D**einde re/
portans curauit paraliticum et cecum contra volūtatē eorum. z fructu regionis vestita sunt
folijs sup naturaliter. z. **V**ide pulcrā historiam in legenda ipsius

Anno mundi **VI° LXXXIII**

VI° XQij.

Pape.

Barri
nul. u. a
.i. m. v.

ii. Adri
anus. a.
.i. m. iij.

Steph
an. y. a
vi. di. ix

Romanus

Formo
sus. an.
v. m. vi.

Anno christi

DOOO LXXXIII

DOOOXCLIII

*Imperatores
Non debet
imperare ali
Huius pape*

Iste martinus parū presuit. si-
militer et adrian^o. **E**t iste adrian^o
statuit vt imperator nullo modo
se intromittat de summi pōnificis
electione. **S**z apparet qd hec con-
stitutio parū obtinuit. imo leo oc-
tavius directe p riu statuit postea.
et forte pro varietate temporū sic
oportuit statuta huiusmodi varia-
ri vt patet extra despon. **N**on d^z
Corpus sancti caligū transfert
in franciam

Corpus stphani tpe
corpus sc i martini translatus
fuit propter timorem norman-
norū. **E**t nota q libri satis dis-
cordat de tempore horum pon-
tificū cuz linea imperatorū. **E**t
forte hoc factū fuit ppter scan-
dalosas contentiones et intru-
siones: que in vtroqz statu fie-
bant. z. h^o nō est vis. **S**ufficit
enim nobis debita tempora di-
stingere. z eqz digna sunt me-
morie commendare

Iste formosus fuit
primo epūs portuensis. z a
iohanne ppter inobediētiā
priuat^o erat et degradatus
vsqz ad laycale statū. sed p
martinū restitutus est. z s
iuramentū non solum ro-
mā venit. sed etiā papatus
suscepit. ppter quod facta est
altriciatio magna. **S**cil-
ma. it. eccleie et scādalo-
simum fuit fm quosdam i-
ter formosum et fergium.

Nam fergius a formoso reprobatus: a papatu fugit in franciam. et tandem papa factus reuerit
rhomam secrete. et cristoferum cepit. et formosi corpus effossum debonestauit. **F**uit etiam i scil-
mate isto aliud minus et breuissimum inter leonem et cristoferum predictum. **N**am cristoferus
per vim rapuit papatum leone in carcere. sed statim etiam ipe per fergium captus ē tamē inua-
sor. **Q**uidam enī dicūt q monachus effect^o sit/ et multiplicata sūt mala sup clerum et totam eccle-
siam.

*De his duobus
folio p. 71*

Solium. LXVIII

Aluniacensium ordo patrum quasi stella matutina in medio nebulose tempestatis huius et scandalose in magna humilitate et feruore rutilare cepit atque proficere. per adonem monachum virum sanctum cum ac ceteros quos plures eque perfectos. **P**riimi ordinis sanctissimi patris benedicti. qui iam in plerisque locis cecidit reformatores existerunt. **E**t nota quod diuinitus fuerunt sepius causa casus huius ordinis sceleris et paupertas reformationis. **D**enotio namque peperit diuinitas: sed deu filia suffocauit matrem. **A**b illius imperurabilis iudicio dei. ecce tam in imperio quam in papatu altricatione scandalosa tenebrescente exortum est hic in tenebris lumen rectis corde

*Canat per diu
iure vobis dei*

**Arnul/
phus. a.
xij**

Iste arnulphus plene compescuit normannos. qui iam ultra. c. annos galliam vastauerunt. Tandem a medicis desperatus mirabili infirmitate. ita ut a pediculis consumaretur defecit et mortuus est.

Per benedictum deus quo obscuratus est aurum. mutatus est color optimus. qualia contigisse circa hec tempora etiam in sancta sede apostolica quam usque huc tanto zelo custodisti legimus scandala. Quales perditiones et emulationes. secte. inuidie. abiectiones intrusiones. persecutiones. **T**empus pessimum in quo defecit sanctus. et diminute sunt veritates a filiis hominum. Veritamen post hec tempora fuerunt multi sancti pape. sed non sic prius et in tanto numero sicut in precedentibus. **E**t quis conueniens. que congregatio. quis homo iam securus erit. si sic defecit sanctitas permutua

*Nota per
parum mali
iam in re
habili*

VIth QIII

**vi. Bo/
nifacius
die. xv.**

**Steph/
an. vi. a.
i. m. iij.**

**p. Ro/
man. m.
iij. di. xi.**

**Theo/
dorus.
ii. die. xx.**

**Johes.
ii. an. ij.
die. xv.**

**Bndic/
t. iij. a.
iij. m. ij.**

DECECEIII

Isti octo pontifices successiue sequentes breui tempore sederunt. Nescio aliquid notabile de ipsis dicere. quia non nisi scandalosa de his repperi propter inauditam in sancta sede apostolica contentionem. unus contra alium. et simul contra se mutuo. **N**am Stephanus confirmans facta iohannis octauum formosum damnauit. et eius facta in re deiecit. et corpus eius mortuum debonestauit. digitis duobus abscessis manum in reberimproci mandauit. omnino ingratus contumeliam pro gratia reddens. quia formosus ipsum antea episcopum anagninense fecit. Sed breue tempus finem imposuit negotio. Rursus post hec theodorus omnes actus stephani reprensans facta formosi approbauit. similiter et iohannes. ita sequens in concilio rauenne coram. lxxiij. episcopis damnauit facta stephani. et formosum confirmauit. **S**ergius autem directe contrarium sensit. et formosum in damnauit

*Ind. d.
Papir
Ne bnilom
bis pss.
m*

Aluniacum monasterium famosissimum ac sanctissimum constructum ab ernone duci aquitanie. dono etiam aue comitis. ac guilhelmo pio principe burgundie. quod postea beatus hugo abbas eiusdem cenobii mirabili amplauit opere. Vide circa annum Mccij.

Sexta etas Christus

*Sanctum vide
ma. franci &
romani & 20
muna fide &
romano imperio
deservit puer*

Imperium iterum transfert & dividitur. Nam franci non iuvabant ecclesias quas p̄res eorum
extruxerant. s; dissipabāt. nec romanis prebebāt auxilium. 3. longobardos qui in lū infestabant eos
ideo de cōsensus exclusi sūt ab imperio. & italici in ytaliam: & almani in almania ceperunt vsq; ad
orthonem qui vtrobiq; regnavit. Franci autem nunc coguntur manere in terminis suis: cepe-
rientes omnium rerum esse periodum. sicut alij rotam fortune ascenderunt & descenderunt

Comitatus blefensis oritur ex nobili stirpe normannorum. Belo primus

Imperatores

iii.
Ludo/
mic a vi

Iste Ludonius nō habuit papale bñdconē
pp̄er insolentias eoz q̄ in italia dñabantur. et

berengariū conabat expel-
lere. s; cum p̄ ip̄o regnare
cepisset verone capitur et
excecatur. & Berengari/
us restituitur. & hic vlti/
mus est de stirpe karoli/
na qui imperiū tenebant

Iste berē
garius prudens in armis fuit. & bellum
habuit cum romanis & etiā cū ludouico
predicto. nec fit aliqua mentio de isto. et
sequentibus vsq; ad orthonem ap̄d vñ/
centium in speculo historiali.

p̄. Be/
regari.
an. iij.

Corad⁹
rei. Du/
go. a. vij

Almanus

Iste coradus
fili⁹ Ludouici inter impa-
tores non computatur.
quia nō regnavit i ytaliam.
sed in almania tantum.
Et Dugo quia in ytaliam
tantum

Anno mundi.

VI° CXIII

*Inter Baby
S. h. h. b. d. b. b.*

Leo. v.
diebus
cl.

p̄. Cris/
toser.
m. vij.

Roma.

ij. Ser/
gi. a. vij
m. i. q. d.

Roma.

ij. Ana/
stasi. a.
ij. m. ij.

Lando
m. v. die
bus. xxi

Romanus

Anno christi

cccccxiii

Monstrum habens caput caninum & cete-
ra membra sicut homo. p̄ntat ludouico. & be-
nepotuit monstruosum statum significare
huius temporis. vbi homines sine capite q̄/
sicanes latrando hinc inde vacillabant.

sacris imaginibus se inclinantibus & salutantibus eū venerabiliter: cunctis
videntibus q̄ aderāt. Dia in sup̄ que ip̄e formos⁹ fecerat in ira decrevit.

Do vir sanctus primus abbas cluniacē. seruoꝛē mōasticum in mo/
nasterijs resuscitavit: & plā scripsit. dyalogum beati gregori⁹ ip̄o annu-
ente coartavit sub vno volumine. Dic pater multoz monachoz su-
it. Alphredus rex anglie vir totus virtuosus. vij. horis in orādo: le-
gendo. & scribendo expēdit. vij. in negocijs regni. vij. in cura corporis
redditus etiā optime dispensavit.

Stephanus episcopus leodiensis claret sanctitate & scientia. Fe-
cit historiam sancti lamberti cum notis & alias plures. s; de Triv-
nitate & Inventionē sancti Stephani

*Et hoc dicitur anglico vide
quoniam ip̄m p̄dij
horis dicitur*

*Nota Digni factum in papa
formosum nominis*

*Ap. 142. Si roma christi fona vastata
fuerit. q. rando. 2. rando. 2. rando. 2. rando.*

Solium LXIX

*Ensi de
p. 142*

*Vingay
gho qu
Dana*
Angari incipiunt romā et cetera bona ecclesie vastare. Et totā rursū destruit interfectio maribz
et scis: oīa spolia secū portātes. Laris eoz rex fuit. q. r. modios nūmoz recepit a berégario. et p
singulis annis redeūtes fines romanorū inuadere solebāt p mltā tpa. causa huius mali fuit ut
gratitudo r romanorū. q. p dicitū marchionē expulerūt. et ideo vltus se fuit hoc mō vocando bar
baros. sicut Harles olim fecit tempore Iustini secūdi. postea interfectus est
Saraceni qui dñabantur circa hec tpa in italia deuicti sunt a iohāne pa
pa et marchione alberico

Sanctus wibertus q. cenobius
genelaren. fundauit. claret in lotbrin /

De isto berégario nō ē conso
naria in libz qñ regnauerit.

Quidam dicūt post berengarium primū. Alii post
bugonem. sed non est cyrandum. tempora ista satis confusa fue
rūt. quia qui plus potuit plus fecit.
in almania regnauit. Ipse habuit vtroz sanctissimā noīe mathildā. Et qua genuit duos fili
os otthone et henricū. et otto successit ei in impio. et henricus in almania habuit ples terras et
cūm filiū brunonem. q. etiam sanctus fuit. et xii. annis archieps colonien. vir magne pfectōis
Qui etiam monasteriū sancti Pantaleonis fundauit.

VI. Q. XXIII.

VI. Q. XXXIII.

Romanus

DOOOOXXIII

DOOOOXXXIII

Argua
Iste iohānes fuit filius sergii
pape tam carne q. moribz. Et
am rapuit presulatum. et tan
dem miserabiliter occiditur a
milibz. Guidonis: posito
pu. uinari super os eius dū in
carcere teneretur. Post eum q.
dam alius iohannes intru
sus fuit: sed statim eiectus est.
Et ideo nō ponitur in catha
logo summorum pontificum.

Adamarus vir sanctus successor sancti odonis abbatis cluni
acensis.
Theodardus abbas sancti helye claret sanctitate
Hunstanus episcopus cantuarien. sanctus pla monasteria fun
dauit. et didicit in die mortis ab angelo. O rer gentium domina
tor omnium. et vidit beatam virginem mariam
Bohemia conuertitur ad fidem christi. et i praga ecclesia cathe
dralis erigitur.

Regino abbas pruniē. cronicam scripsit eleganter

Siprincen adur bohemic ad fidem conuersus est. vir utiqz fidelissimus.
Boleslaus filius eius. sed peruersus. qui postea fratrem eius sanctum wenselaum occidit. f.
anno primo ottonis. i. et ob hoc ab otthone cum tota bohemia superatus fuit. et vastatus per an
nos. xiiij

Almania circa hec tempora plus solito cepit insignes habere psonas in viroqz statu et sexu. do
mosqz eius pncipales. scz saxonie. bauarie. austrie. bassie. ac ceteras fidei lumē valde illustrauit.
sz in sapia et pbitate ples claruerūt glōse et nominati sunt in orbe Sic sic dum vna gens cecidit al
tera succreuit. vt non gloriatur omnis caro nisi in patre luminum. a quo est omne bonū et optimū
et omne donum perfectum. ipse est qui olim ad samuelem loquebatur. Ego glorifico glorifican
tes me. et qui me contemnunt et nuntiant ignobiles

25

Sexta etas Christus

*Sancti quando
ad fidem conuer-
si sunt post
papam*

Dani ydolatriā postponūt. Usq; ad bec enī tpa xpm colēdo etiā ydolis sacrificabāt dicentes qd
dñi eēt antiqiores z potētiōres eo. Sed cleric⁹ qdam scz ansgarius contradicens: ignitum ferrū
portauit illesus. z sic fuerūt pleni informati.

Althescanus rex anglie vir mire deuotionis floruit ex matre humilis nationis. i. filia pastoris q
vidit ex se pdire lunā q totā angliā illustrabat. qd factū ē. qz iste rex tantā habuit deuotionē ad di-
uinū cultum vt nullum monasteriū dimitteret indotatū. Peresit antropomorfizaz in italia re-
pullulat. sed ra berius episcopus
z ceteri extirpant eam

Imperatores

Karolus rex franco-
ruz a comite hyberto ex-
ulatur z martirizatur paronā.

ii. Be-
regari⁹
an. vii.

Iste **berengar⁹** impauit in italia. cui⁹ tpe fu-
it magnū scisma z hēric⁹ morit⁹ z otto i alma-
nia cepit regnare.

iii. Lo-
tharius
an. ij.

Sancta Bathildis regina vxor henrici claret sanctitate. z sup modū
hūilis z misericors q totā stirpē saxonū sua nobilitauit virtute. bec post o-
bitū viri diu in viduitate pmāsit. z mōasteriaz bos p italia plura fundauit i
aduersis patientissima. in orationibus ita peruigil vt totū psalterium ante
matutinas exoluere solita fuerit tandem spū pphēcie mortē predicēs: migra-
uit ad christum sanctam sobolem relinquens in consolationem totius ecclesie

Iste **Lotharius**
morit⁹ qn otto reg-
nauit almaniam re-
liquit vxorē nomie
daluidaz q postea e-
idesz ottoni nupsit.

VI° CXLIII Anno mundi.

VI° CXLIII

Pape.

Stephā⁹
vij. a. ij.
m. liij. d.

German⁹

Martin⁹
ij. an. ij.
m. vi. d.

Roman⁹

Agapit⁹
ij. a. vij.
m. vi. d. c.

Johes
ij. a. vij.
dieb. x.

Romanus

Būdic
ij. v. m.
ij. die. v.

Lucas

*Vult ipse de
papis aliquā
nam vbi si
mūlt plures
ita statim
aliqui post ali-
um post ip-
si p signum
no. Bonifa-
tus illorum*

CCCCCXLIII

Anno christi

CCCCCXLIII

Iste **Stephan⁹** a quibusdā romāis mutilat⁹ fuit.

Istius aga-
pin tempore

Iste **iobānes**
renator fuit. z
tot⁹ lubric⁹ se
minas publi-

Iste **būdic⁹**
a romāis eli-
git⁹ Leonē p

sanctus odo prim⁹ abbas cluniacē in dño obdormiuit

ce tenebat. quā ppter deposit⁹ fuit pottonēsz nō curauit. Tādē cū vxore cuiusdā
se oblectās a diabolo in tpe pcurit. z sine penitētia subito morit⁹. Eya deus eterne
qz dispares sūt illi poribz. Dabyllus indicioz dī. qd inuestigabit ea Nec fuit iste
digne electus. sz per patrē suū intrus⁹ qm potēs erat.

ab ottōe dpo-
nit. z in exil-
um apd saxo-
nes missus ē
malum p-
cipu raro bz
bonū finem
Time erudit
i⁹ pido alte-
ri⁹. Scitias
papas dmi

Scisma. x. ecclesie fuit inter iobānē. xij. z leonē octauū. qz iobannes cū male
intraisset. z pei⁹ viciis depositus fuit. z leo subrogat⁹. sed tamē leo obtinuit auxilio
imperatoris licet bis fugatus fuisset

Malolus vir scūs q fuit terc⁹ abbas cluniacē. eximij feruoris z abstinentie. z re-
parator monastice discipline claret

Wenzelays pnceps bohēmie de bono patre melior filius mar-
tirizat ab iniq⁹ fre suo Iste vir scūs fuit hūilim⁹ z misericordissim⁹

sit. z ad impatores accessit
tempore sicut clare apparet

Bruno archieps colonie vir sanctus frater ottonis. i. claret in almania: vtrūq; gladiū strenue
gubernando. z sancti **Pantaleonis** monasterium fundauit in Colonia z episcopo ducatu z cō-
tulit. reliquiq; pluribus ornavit

per translatio imperij a sanctis ad germanos ~~fatta~~ m^o
per m^o Ottone primum Imperatorem Romanum & per
fatta & ut videtur ut et prior translatio sua p^{er} p^{er}fecta fuit
Solum LXX

Solium LXX

Imperium transfertur ad almanos. **S**i enī fin nominis ipsorum interpretationem dicunt
quī oēs viri in armis viq; strenuissimi. catholicī fidei terribilissimi defensores. **A**lii lingua eo/
rum oēs. et man vir sonat. inde almani. homines viri. **N**ec potest infelix homo informari. ut illū
scopulū declinet. in quo totam vidit etiam potentes periclitatos
Construm in italia mulier habens duo capita. et cetera membra vsq; ad umbelicum. vna pme
dente vel dormiente. alia quāq; netur faciebat. diu vixerūt et pariter tandem obierunt.

iii. **A**duinus rex anglie qui oēs mona-
chos expulit a regno ⁊ scām dūstanū

berēga/
n^o.ā.vi.

primus
Dno a/
nis. III.

Argarus rex anglie pene om
ni anno monasterium fundauit

in flandriā trahit. tñ eiusdē scī me/
ritis ab inferis liberatur

Iste otto primus erat imperator almanus totus victoriosus

187
Iste berengarius magna tyranni
deprensus erat: quare dñs pa
pa et alij romani vocaverunt eum
ut liberaret eos. qđ et factum est. Et
capto p. vi. berengario. bis extulit
eum. et relicta Lotbarij sibi vxore ac
cepit. quam tyrannus incarceravit

velut alter karolus ecclesie dei defensor solitius et promo-
tor singularis. ob quod meruit dignitatem imperialem
¶ Multos infideles conuertit. Benedictum papam inua-
sorem ecclesie ducit secum ad sacram. ibique moritur in ex-
ilio. ¶ Omnibus tandem pacatis obijt plenus bonis operi-
bus diuitijs et gl'a diuisus. et ple digna: sepultus mag-
deburg in ecclesia sancti matthei. qua p'ciose fundauit

VI^{to} Q LXIII

VI^{to} Q^{to} LXXIII.

viij.
Leo an
i. m. iii

ioh̄es. xi
ij. a. vij
m. xi. di.

bñdict⁹
vi. anno
.l. m. vi.

bon^o r^e
don^o .ā.
i. mē. vi.

bōifaci?
vñ m. vi
dieb, r.

700000LXIII

70000LXXIII

Iste leo p^{ri}muni roto religit
deposito ioh^{an}ne. **D**icitur
v^{er} null^{us} papa fieri sine cōsen
su impatoris p^{ro}pter maliciam
romanoz qui suos intru
debāt. **P**ic oēs donatores
sacras ecclesie a iustiniāno
z karoloz alijs. ottoni cōces
sit z suis successorib^{us}. v^{er}o /
talia ab inuasorib^{us} cōfederet

Iste iohānes
granē iniuriā
passus fuit. a
roānis captus
et uel facinus.
Sed otto duri
bus occisus. et
flora q̄ hic oc
na ecclesia. sed
par pena sed

Iste bñdicit cap? fuit. z
 i castrosi angli stragla
 tus. Et iste bon? q̄ alio no
 mine don? parū sedit
 ime hāc ptulimobil
 ubusdā in exiliū missis
 iditur sicut in primis
 ō sunt martyres vt isti
 par causa

Sanctus Odo ep̄s cāturien̄ ⁊ factus bruno
Coloniē. transferunt corpora sanctorum. Ali
th. Patroci. Gualteri. Gregorij cū baculo sancti
Petri de Roma ad Coloniā
Gualdus reuerendus vngornie ep̄cop⁹ post
eboraci archiep̄s Ramasie monasterium fun
dauit.

Ecclesia magdeburgenſis glorioſe extruitur ⁊ do-
tatur per oſthonem primum. Et archiepiſ
eius ſit: Primas almanic. Ernota qꝛ tēpore
ottonis tercij fuit in ea quidā archiepiſcopꝛ
noie **Udo**. qꝛ per beatam virginem promor-
fuit. ſed pꝛpter malam vitam horribiliter dā-
tus ē. **Uñ** **Reſſa** deludo. qꝛ luſtifiſatis vdo.

V. 10

Leo 8 vt apparuit christianis

Solium LXXI

Electores imperii post ottonem tercium instituti fuerunt. non propter aliquam culpam saxonum. sed ad peccatum uendendum pericula futura. **D**isunt septem principes in almania potentissimi. Primi tres spirituales. scilicet archiepiscopi **M**aguntin. **T**reueren. **C**olonien. **E**t tres seculares. scilicet palatinus qui est comes thei. **M**archio bradeburgen. **D**ux saxonum. **R**ex bohemoz est mediator. **E**t. **N**on habent usus in speculo vincencij. **M**aguntinensis. treueris coloniensis. **U**terum quidam dicunt hac occasione ad laqueos penas amittit. et in fine totaliter nudabitur.

Et palatinus dapifer. dux portator ensis.

Marchio prepositus camere. pincerna bohemo. **H**ic statuit dominus cunctis per secula sumum.

primus
henricus
annis. xx.

Silla virgo prudentissima soror henrici imperatoris. post nupsit sancto stephano regi vngarie. et multum iuuit ad plenam conuersionem vngarie.

Deribertus archiepiscopus colonien vir sanctus clarus habet. **I**ste henricus vir sanctus fuit. dux bauarie et concorditer electus propter legalem et sanctam famam quam habuit. **P**robuit sororem eorum tuosam quam sancto stephano regi vngarorum dedit. et totam vngariam ad plenam fidem produxit. **U**xor eius fuit sancta kunegundis. cum qua in pietate permansit et eadem vitam duxit. **P**la bella tam in almania quam in italia pro bellis iuste et prope profecit. ecclesias et monasteria fundauit. et magnifice dotauit. **T**andem beatus ruscanus. **I**n vitas sancti laurencij exemplum ponitur de ipso et uxore.

VI. LOQUI

ii.
Silue
ster. an.

Gallicus
iij. m. i. d. viij.

xvij.
Iohes.
m. v. di.

xxvi

xix.
Iohes.
annis. v.

Romanus

DM

Iste siluester factus est papa auxilio diaboli cui omnia gium fecit. ut cuncta ei ad votum succederent. dicitur fuisse gibus. et gratiam regis francie inimicus sibi procurauit. unde factus est archiepiscopus remensis: tamen electus statim fuit per concilium iubente benedicto septimo. **D**ein de gratiam imperatoris acquisiuit. et fuit episcopus rauenne post papam. sed finem solitum cito habuit. ut puta qui spem suam fallacibus demonibus commisit. **S**peratur tamen de eius saluatione propter certa iudicia sepulchri ipsius et penitentiam quam in fine fecit grauissimam. membris abscessis et quibus datus.

Adelboldus episcopus traiectensis hoc tempore clarus habetur.

Fulbertus episcopus carnontensis similiter.

Elphegus episcopus cantuariensis qui post martirizatur a danis.

Odilo vir sanctus cluniacen. successor sancti **M**aioli. **D**ic diem animarum instituit post festum omnium sanctorum tpe **J**ohannis. xvij. quod postea per totam ecclesiam approbatum est.

Dedericus abbas edunensis vir clarus habetur.

Berhardus episcopus cameracen martirizatur ab vngaris ligatus super bigam de morte currit.

Herigerus abbas lobienensis et albo abbas floriacen et plures alij.

Translatio gloriosa sanctorum martirum **A**ndonaldi. **A**driani.

Amanch facta fuit gandavi hoc tempore.

D 3

*Nota Siluestri pape quatuordecim quam
Iohes hominum pape fuerit quia pater statuta
propter tubum dicit fieri possent
Christianus lego
Iung pape vnde quis per uisitationem*

us abbas gemelatenensis.

Solium LXXII

Tempus effemiatū incepit circa annos dñi. **Q**uoniam in q̄ fides xp̄iana valde cepit deficere et declinare a p̄stina viri litate. vt patet in p̄p̄cia sc̄e bildegardie. **E**t in multis regionibz xp̄ianitatis nec sacra nececclesiastici ritus seruabant. augurijs et maleficijs intēdētes. et erat sacerdos sicut popul⁹. **S**ed misericors dñs p̄ bec mala itēz p̄les aplicos viros suscitauit. q̄ bāc ariditate bonis exēplis et p̄dicationibz irrigaret dñō coopante et f̄mone confirmate sequētibz signis. **E**t multi ordies magis seruoze succreuerūt. vt piculosū tēpus illustrarent de q̄b⁹ p̄sequeūter f̄mētio. **E**t q̄ iā sepe binōte formatōes facie fuerūt p̄ter sp̄s sequētibz f̄mētibz fatūz ē dēterminare q̄ an t̄ps t̄nc vlt̄t veniet p̄pter maliciā t̄pis q̄d pleriqz autēauerunt q̄s oēs sefelicitua

Malus p̄p̄

*quā p̄m̄z et
formatiōibz
bonos sequit
Alij tamē ab
n̄f̄s*

Conradus
an. r.

opinio euangelica derisū sancio. et ip̄a t̄pis rep̄bauit ex̄periētia. **P**orum errorū im-
mensus numerus

Iste Conradus fuit dux de fraconia q̄ ēps almanie. **D**ic m̄ltas leges edidit. et pacē oīstricissime fuare sub pena capitis iussit. sed comes lupoldus accusatus de terra sua fugit. cupiens magis rusticane viuere q̄solemniter mori. cuius t̄n fili⁹ mirabilis ad imperiū peruenit nutu diuio p̄tra volūtatem conradi. accepta filia eius in vxorem. **E**gelmonus archiepiscopus cantuariensis misit brachiiū sac̄ti augustini in angliam. **E**i⁹ epistolare habetur

Buillhelmus dimonen⁹
Ricardus viridunē⁹
Popo stabulensis.
Pelyas colonien⁹
Psterus leodice⁹
Stephanus leodunē⁹.
Pri oēs abbates vene-
rabilis bec t̄pa floruerūt

VI° 00XXXIII

**it Bene-
dictus**
an. r.

Tusculanus

**il. Sil-
vester**
d. rvi.

**vi. Gre-
gorio**
q. m. vi.

Almanus

**q. Cle-
mens**
m. m.
r. d. vi

0XXXIII.

Iste B̄ndictus fuit nepos bene-
dicti octauī torlubricus. et ideo
damnatus apparuit cuidā i spe-
ciemēstruosa et horribili. **C**aput
et cauda erāt asinina. reliquū cor-
pus sicut v̄sus. et ait. **N**oli expa-
uescere. sc̄ito me hominem fuisse
sicut tu es. sed sic me rep̄sentio si-
cut olim ex̄stēns infelix papa be-
stia ter v̄sa. **E**t p̄et⁹ sc̄isma sc̄a/
dalosum nimis fuit. q̄ ip̄e elect⁹
erat. et itēz restituit⁹ et iterū ciecus

Iste silvester electus fuit expulso
b̄ndicto. **E**t ēz ei⁹ et benedictus
restituit. quo iterū electo grego-
rius substituitur. **Q**ui cū esset in
dis̄fraz. alter⁹ papa ad eccl̄astica
officia exequēda secū p̄secrari fecit. **Q**uod cum multis n̄ pla-
ceret tercius superinducitur. qui solus vices duorum adim-
pleret dimicanibz inter se. benrius sup̄ueniens omnes de-
posuit. et elementem. q̄ substituit. aq̄ statim se coronari fecit. p̄-
mittentibz romanis sine ip̄s⁹ p̄sensu se nūqz papā electuros. et
sic q̄ nqz cedētibz sextus instituit. **C**lerū de isto **G**regorio gull-
bertus d̄t q̄ fuit vir sanctus. et b̄enricū bellū habuit et rapio-
res sc̄i petri ex̄traxit. et cū magno miraculo sit sepultus. et

Iste clemens dicit⁹ fuit an-
sindeger⁹ bābergen⁹ eps q̄
factus fuit papa p̄ impato-
re p̄pter v̄nionē recuperandā
v̄tiam dictū ē s̄ et

*Leo p̄p̄
fuit v̄bi
q̄no m̄p̄p̄a
v̄t p̄p̄a
v̄t p̄p̄a
v̄t p̄p̄a
v̄t p̄p̄a*

Sc̄isma. r̄icq̄. eccl̄e scandalosum et confusione plenum fuit inter benedictum. ix. et alios. vt patet
infra. **E**t fuit mala vita b̄ndicti aut iniquus introitus. **D**ic notat p̄tolomeus q̄ fast⁹ summō
pontifici habuit semper malū exitum. et fuit occasio. et est causa m̄ltorū sc̄ismati. notabile est.
Fulbertus carnoten⁹ eps in infirmitate visitat⁹ a br̄a virgīe. et de ei⁹ lactes c̄ssimo recreatus est.
Deila auguriatrix in angliā fuit. quā amē demon de eccl̄esia extraxit horribiliter

Alia

Septaetas. Christus

doxina gigantis

*De Monstra
buzpuz. Hanc
ad puerum
vultu. Hanc
vultu. Hanc
vultu.*

Corpus Gigantis ihome inuenitur immense magnitudinis incorruptū cū lucerna q̄ non poterat flammā exingui. **S**tatuā marmorea erat in apulia. cuius capiti ostendit thesaurū subtiliter perabatur. vna morus. alia supuicit. triennio moruam potans. **P**alumbus presbyter rome fuit nigromanticus. pro quem diabolus orauit et obiit. **S**ancus Theobaldus vir notabilis de francia reclusus heremita hoc tempore claruit. karolus meritorū regis fili⁹ martirisat⁹ fuit a matre. **E**dmodus rex vir scus a danis martirisatus est.

Imperatores

**Henri
2. a. xvij**

Iste henricus fuit gener cōradi. in silua natus. et bis ad occidendū traditus. s. in deo ptegente illesus cūa sit adhuc puer. **A**ū at impator ēet effect⁹ in loco natiuitatis sue nobilem mōasteriū edificauit. quod vsqz hodie visantia noiaū est. **V**ide pulchrā hī. in cro. martini et vincentij. **P**ic oēs ioculariores a curia sua remouit. et q̄ his dari p̄suerat: paupib⁹ erogauit. **D**ie victoriosus fuit. et italīā intrās. **P**andulphum cāpanie principem cepit. **A**bbatē fuldē. sedauit. q̄ tunc potentissimus fuit: bochoniensib⁹ atqz exercitū eiusdem impatoris se mutuo interficientib⁹ in ecclā maguntī. in die sctō penithecōstes. diabolo in aere vociferatē et cantante. **H**ūc diē bellicosū fecisti quē etiā increpauit. **B**ardo vir sanctus archiep⁹ Maguntinē claret.

VI° CXXLIII Anno mundi

VI° CXXLIII.

Pape.

**ij. Dam
asus die
bo. xxxij**

**ir. Leo
a. v. m. ij
die v.**

Almanus.

**ij. Uic/
102. a. ij
m. ij**

Almanus.

CXXLIII Anno christi

CXXIII

Iste damasus fuit inuasor ecclesie et subito defunctus est et statim romani petierunt sibi dari pontificē s. nō i beutoni cū siue almanū. ad hoc enī non poterant inclinari ex ma/la cōsuetudine indurari. **T**unc istū leonē virum sanctum ad hoc inclinauit vt papam acciperet. s. postea de hoc fecit consciām et resignauit. et denuo est electus. **D**ic xpm ī spē le proxi nocte in lecto suo collocās: mane ipsum non inuenit. **T**andem post laudabilem vitam scā morte potē mi raculis claret. **I**pse multa scripsit et fecit. **F**rat antea ep⁹ tūlen. et audiuit angelos dicētes. **E**go cogito cogitationes pacis et non afflictionis dicidōs.

Iste Victor vir bonus et venerabilis timore impiali factus est papa. sic ei disposita fuit apostolica sedes. **H** tpe q̄ sancti viri duplici timore se subtraherūt. s. diuino et hūano. qz tāto officio se indignos arbitrabant. et tyrānidē romanoz quoridie sustine re ieduit. **S**z cōpellē impatore q̄ dam nibilominus acceperant sumit duplici timore. timebat em̄ deum of fendere sic vocari. etiam offensa p̄ncipis. **I**ste idem victor. multos sy/

moniacos deposuit in concilio florentino et etiam fornicarios. **D**e pluralitate beneficiorū q̄ circa bec tpa nimis inualuisse vidēt. et deinceps p̄tinuata. multū qz dolenda ambitione prelatoz et symoniaca labe. q̄ plurima scripta sanctorū patrum habentur de estantia abusiones istas. **E**t nota q̄ facile inuenti sunt pauperes clerici et doctores qui pluralitatem bñficiorū. et pompas ecclesiasticorū reprehēderūt. donec offerret se occasio participandi. qua excepta cōter auaricia excecavit eos. **F**ertur de quodam ingfo magne litterature q̄ valde solēnter disputauit p̄ diuī

*De p̄phali
fati. Principio
zinn*

Solinm LXXIII

Ciclus magn⁹ ānoꝝ finit hoc tpe. s. āno dñi. **D. lxxij.** omnes annos dxxxij. qui ad rationē omni nem paschalis compoti vtilis est. et ab euo in eum in semetipsum sincerore reuoluitur. et sequen ti anno ciclus magnus ānoꝝ. dxxxij. a natiuitate domini et actus incepit. in cui⁹ sine erit labor et dolor. vt quidam dicūt terminabitur anno domini **D. dccc.**

Eduardus vir sanctus rex anglie claret spū prophetie. nec repperi ples aliquos reges in aliq regno ita iustos et sanctos qm in anglia

Matildis comitissa triumphatrix inclita normannos expugnat. et ipatore debellauit pro ecclia gloriolaborauit. et tandem totū suū patrimoniu sup altare sci petri obtulit.

Berégarius episcopus tironensis erronee docmatizauit de sacramento altaris. et p⁹ infortnat⁹ retractauit. et sancie vite fuit. sed discipulos puertere nequiuir. Et sequit beresis magna que fa tis afflicti ecclesiam longo tempore. Ipse negat vñ corpus et sanguine chisti esse in facio. s. si gura tñ. **Uide de con. di. ij. Ego Berégari⁹. zc.**

Alburga virgo sancta filia **Eduardi** regis **Petrus** damianus doctor grauissime aucto ritatis et religiosus valde claret

Edgtha edgari regis filia virgo sancta claret **Alcimus** vir sanctus ep⁹ cantuariensis doctor excellens et beate virgini deuotus

Walburga virgo sancta et abbatisa fuit **Adrianus** cronographus et monachus ful densis vir clarissimus habetur

Sanfrācus episcopus cantuarien. magister an celmi scpsit libz p modū dyalogi de sacro. et alia

VI° ECLXXij.

te. Sic pban⁹. m. ix. d.	Amanus ex lothoringia xxviii.	.e. Endie p. m. ix.	.ij. nicola⁹ .a. ij. m.	Burgundus vi. d. xxvi.
---	--	--	--	---

DLXXij.

Iste stephanus paz superuixit. et sequens bndict⁹ cu p vim papū rapinaret. et. m. c. sedisset cessit

Iste nicholaus conciliū celebrauit s berégariū. q errore decept⁹ s fidem dogmatizauit. s. plene correptus reno canit vt patet de con. di. ij. **Ego berengarius.** In eodem con cilio factum est decretum de electione pape. In nomie domi m. dii. xxij

Scias prelatorz et festū eoz quasi omnino sic viuere non liceret. zc. **Decum** nunciata domio pape fuissent plausiblr respondit. **Demus** ei bonam preposituram. et hec illa beneficia. et bñ pa / catus erit. **Factum** est ita. Et ecce proinus sententiam mutauit dicens. **Numq** intellexi materi am hanc preter modo. **Quippe** qui de inope diues. de contemptibili repente glōius. apparuerat. **Pos** beat⁹ hieronimus velut pestes quasdam contagiosas vitas os pronunciat. **Dixi** quidem notabile verbum. **Qui** habet vnum beneficium cōpetens. et eo legitime vitur. recto calle ad pa triam tendit qui vnum superaddit. vno oculo conscientie priuatur. **Qui** aliquid adhuc p⁹ ac ceptat. etiam altero lumine priuatus totaliter excecatur. et deinceps que poterit coacernat. **Hanc** maledictionem insatiabilis auaricie olim presignabat iheroboā rex israel. qui licet diuinir⁹ ad regnū puenerat statim in a cultu dei recessit. **Fecitq** duos vitulos aureos ne populus israel ad tēplū dñi ascēderet. **Factū** āt est hoc verbū in peccatū. ita vt oēs seqntes reges hūc cultū sacrilegū obseruarent. in destructione regni. **Ita** de ecclesiastico statu timendū esse sancti viri coiter assue rant. et tam in pñbo mūdi partibz plenū certum⁹. **Uerici** qui nihil possidere deberent preter ratio nabilem cōpetentiā. neqz se de temporalibus intromittere. omnia possidere. oia volūt guber

*De fine rithi
Examinis
Pithi*

*De domo
Mun. l. d.*

*Rua In
Iupit*

*Vnde suprad
de pndpate
ad m. p. p. h
z. h. p. p. h
m. p. p. h*

Nota

Sexta etas Christus

Hortfridus de bulion duc lothoringie victor gl'osus pro ecclesia velut alter karolus vñ diq; di-
micat. qui tandem hierusalem cepit factus ibi rex. Dabuit fratre eoz victoriosum balduinum no-
mine qui ei in regno successit. z erat totus inclitus. miraculosa bella gessit

¶ Finitur successio regum anglie. Et wilhelmus dux normannorum in terfecto araldo regnat
pro eo. de quo fit mentio in historia concepti onis beate marie.

Parisiis horribile factum contigit de quodam magistro magni nominis. qui ter exdamado di-
tise damnatū. q̄ propter multa solennes viri seculo abrenūciauerunt. z diuersas religiones insti-
tuentes celebre nomen posteris reliquerunt z exemplum

¶ Inpa.

Mures infinite conueniunt quedam potenter circumuallentes quodam conuiuio z nō pote-
rant ab. z donec deuorassent eum Idem cuidam principi polonie contigit Diz valde

¶ Syracusanacitas magnum terremotum sustinuit. z maior ecclesia cecidit dominica die
omnibus oppressis quatuor exceptis miraculose.

Ursinarius presul sanctus ecclesiam sancti Petri fundauit. ipso sibi reuelante in flandria
Daurillius episcopus rothomagen.

¶ Scisma. xv. ecclesie fuit inter alexandrum et
codulum episcopum parmensem. sed alexander obtinuit licet imperator contradiceret iudicio co-
eli. z maior pars fuit secum. **¶** Diu sterit.

Anno mundi

VI^{ta} LXXIII

¶ Pape.

¶ Mediolanen.

q̄. a. lexā
der. a. xi
m. vi. d.

.xxv.

Anno christi

M LXXIII

¶ Iste alexander fuit vir sanctus. z statuit. vt
nullus missam audiat p̄s byteri quē scit habere cōcubinam sub pena excoicationis. vt patet. xxxij
di. Preter hoc. Et habuit scisma cum quodam codulo. sed postea purgauit se in mantua coras
cōcilio de symonia. z codulus tamq; symoniacus z inuasor repudiatur.

¶ Idcirco. vt beat bernard² dicit. qz or-
dinem nullum seruat. illuc properant. xbi semp
terius horroz inhabitat. Olim pharisei z avari-
ciam disputant em dñm deridebant: z insanū iu-
dicabant. sed nunc dominus subsannat eos. La-
neas lector qui multa occupas beneficia ne ides
facias. neq; eadem pariaris Deus non irridetur
sed que seminauerit homo: hec z metet. Noli sequi consuetudinem periculosa. noli te per pa-
pe dispensationem excusare. Ad oculum vides q; vituli aurei adorantur. sed ceteri mactantur.

¶ Sed que necessitas que reuerentia est in hoc deo exhibita. q; de numero ministroz eius ppe
modū medicata s̄e rescata. Si eni cuiuslibet beneficio p̄mittitur dari suus possessor. numerus p̄
uozum dei esset duplex. que modo ē simplex. Scēre cōsiliū eoz q; deo iam in celestibus comun/
iuncti sunt. ne cū vitulis aureis eterno igni cōferis. Quid prodest vltra prohibitos bñficioz si-
mlos coadunare. qñ etiā simplices cōter videmus in frugali bonestate amplius abundare

*De horribili
facto p̄mptu
Dammari*

*De oporss
sub p̄e de l'p
ep̄s p̄a fca
p̄mptu*

*Contra p̄li
zabip̄t p̄m
p̄mptu*

Solium. LXIII

Solita pericula contigerunt circa hec tpa. scz inundatio aquarum nimia cum damno immenso. Tunc domestice siluarice fiunt. pestilentie maxime. Et plures sacro igni sumpti sunt ex eis carnibus. et membris instar carbonum. Tremoribus in anglia. ut edificia eminus resisterent. et furor ventorum. q. dc. domos laudonie perfregit. Fames et ictus fulgur ultra modum. Et fons sanguinis. xv. diebus emanavit. et diabolus palam locutus est hominibus in pago quodam visibili apparendo.

*multis
peribant
et quibus
peribant
et quibus
peribant*

Translatio sancti Nicolai de mirra ad barreses. et corpus sancti Clementis primi episcopi metensis inuentum est metis. quem episcopi ibi ordinaverunt. et. peregrini occisi sunt hierusalem per arabes

Arnulphus abbas sanctus. post archiepiscopus lugdunum ordinem regularis vite instituit. Lono eps Treuerorum cuius tpe multa corpora martirum inveniuntur. q. olim rictionarius occidit. Hugo vir sanctissime et castissime vite claruit. eps gratiopolitanus. q. in. liij. annis nullius semine faciem vidit. vna paupercula excepta. q. suis quondam pluribus oculis et auxilium dederit. p. fessiones etiam recipiendo. Sic sancti cartusiani positi precipuus cooperatores fuit. et postea etiam habitum a sancto Brunone sumpsit. insignem exemplum prebuit. Scisma. xvi. ecclesie fuit inter gregorium septimum et archiepiscopum ranennensem. Causa fuit tyrannidis imperatoris. et dissensio quorundam episcoporum. Maius fuit omnibus ante habitis. et duravit usq. ad urbanum secundum

vi. c. c. lxxxij.

vij.
Grego/
rius a. xij
Cluniacensis.
m. i. d. iij.

l. c. lxxxij

Iste Gregorius fuit vir sanctus et multas persecutiones pro iusticia perpassus est. Sic antea dicebatur Hildebrandus prior cluniacensis. et fuit legatus in gallia et dure processit contra symoniacos. Quendam etiam episcopum miraculose vicit de simonia. quia non potuit dicere spiritui sancto. Factus autem papa sinodum celebravit. in qua contra eos simili zelo processit. et contra presbyteros reprobatos amovendo eos a divino officio. Fuerunt enim tempora satis arida. Et quia iusticie rigorem nullus est tenere solito modo contra eum multi insurrexerunt. et primo cinthius prefecti filius eum cepit cum primaz missam in nocte natiuitatis celebraret. et in turri sua ponit. sed romani turrem destruunt. et papam liberant. et cinthium extra urbem eiciunt. Deinde imperatorem excommunicavit propter discidium. qui post veniens ad ipsum. et plurius diebus nudis pedibus super glaciem stans. viri absolutionem impetravit. Sed imperator non perseveravit in benevolencia quam cepit. quando in wormacia pro eum presbiteri concilio celebrando alio loco

*Vide vich
quod pax in
206 g. d. h. m. j.*

*Vide vich
quod pax in
206 g. d. h. m. j.*

Ordo carusiensium sanctissimus incepit hoc tempore per Brunonem virum sanctum. natione almanum de Colonia. Agrippina magistrum in theologia. cum sex aliis venerabilibus viris in diocesi gratiano politanen. Picordo teste beato bernardo inter omnes ecclesiasticos ordines primatum tenet. non ratione temporis. sed rigorositatis. Unde ipse vocat eum speciosissimam columenam ecclesie. Verum quia propter nimiam abstinenciam paucis portabilis erat. et ne diu pueris maneret postea ab ecclesia moderatus fuit. nec unquam a sancto proposito cecidit. singulariter a spiritu sancto preservatus usq. hodie.

*Carusianus
ordinis episcopio*

Sexta etas Christus

Terra sancta hoc tpe ex magna pte recuperata est. et hierusalem et sepulchz dñi gloriu cū antiochia et alijs ciuitatibz multis de manibz saracenoz. **C**redūtur transiretasse vltra. cc. xpianoz. Quā tus at zelus fuerit in oī pplo ad hoc op^o pficiēdū. et quō ex oī statu senes et iuuenes. diuites. et pau peres confluerent nemie pellēte. vir aliq^s sine lachrymis aut dicere vel audire posset. Passagium istud fuit beate virginis marie que mirabiliter duxit et protexit pugnatores suos sicut ostensum fuit in visione. Principes fuerunt plures. scz godesfredus de bulion. qui etiam leonem interfecit. et fratres eius eustachius et balduinus. boemundus dux apulie. Hugo frater regis francie. et plures alij. qui pro fide se discr. mini dantes et gloriose vicerunt.

Impatores
iii. Henricus. an. xliij.

et nomen eternum sibi acquisierunt. in omnibus magnifice a dño delectati. **U**i de historiam in speculo Vincencij.

Iste henricus videtur fuisse homo multum inquietus et satis afflictus virū sanctū gregoriū. viij. papā. et pmo qdē venia peccā: absolutionē meruit. s; nō pseuerauit. quinimo de nouo quendā an tipapam et cū tāq^s idolu erexit. et iter gregoriū eū exēdicauit. et electores imperij dūcē saronie pro ipso elegerunt. quem henricus cruento bello superauit. et tūc romā veniens cum antipapa suo gre goriū et cardinales psequitur. s; statim robertus rex apulie eū fugauit. et papam cum cardinalibz be rauerit. Fuit nihilominus vir elemosynis deditus et seragies et bis acie collata dimicauit. tan dem miserabili morte vitam finiuit in carcere a proprio filio detentus. Sicut fecit factum est ei

Anno mundi

vi. m. ccc. xliij

Pape
iii. Vic tor. an. i. m. liij. d.

Abbas cassi.
liij.

ij. Urb anus a.
xliij. m.

Aluniacen.
liij.

Anno christi

mxclij

Iste victor per somnū vidit dei sue dignatōi in so liditū cartusie ha bitaculū construē tem. et dicitur q^d spi ritu pphetie polle bat fuit extinc^o p venenum in calice missum

Iste urbanus antea dictus est odo. et fuit mona nachus cluniacen. multū laborauit in ecclesia dei. regem francie exēdicauit ppter adulterium. Concilium primo celebrauit apud clarum montem. in q^o sta uit horas beate marie diei quotidie. et in sabbato solemniter officium fie ri. Dicit q^d hoc beata virgo fratribz in cartusia reuelauit. Aliud concilium turonis celebrauit pro recuperanda terra sancta. et prouocauit populū occi dentalem ad transfretandum qui tunc in lancea dñi triumphauerunt. Dic ha buit magistrum brunonem pedagogum qⁱ fuit prior cartusie quem etiā late ri suo sociauit i papatū. et multū profectum in ecclesia fecerunt

Odo cisterciē. incepit per robertum abbatem et albericum successorem eius. et videntur q^u secundarij reformatores ordinis sancti benedicti cuius regulam habent. et multas curiositates et abusiones abdicarunt. et simpliciter fm sanctam simplicem regulam viuere ceperunt. et mirabi liter in breui tempore creuerunt in omnibus. habuit viros sanctissimos et plures numero

Fini legi fecit ab episcopis. et sit scilicet longo tempore. Insuper adhuc in castro sancti angeli ab imperatore videlicet henrico tercio cum cardinalibus incarceration. sed per regentem apulie li beratur. Tandem in apulia moritur miraculis choruscans

*Horas de dñi vrgunt Et missa q^u instituit
 posse s; vrbis scriptura Et istij institutio vrbis quo habet*

*In hac alpe
 in cartione
 gregorius xpo
 fuit uoluit
 ergo p^o p^o
 ibi ante
 fuit*

Solium. LXXV

Soles duo apparuerunt. terremotus magnus fuit. stella per diem fulgurauit. In italia pluit sanguis. In antiochia terra absorbitur plura edificia. et porcellus nascitur cum capite humano. Nullus nascitur quadrupes. Et mulier quedam enixa fuit monstrum. ante sicut homo: retro facies canis. et cetera membra. Lancea domini reperta est in antiochia a quodam rustico: cui beatus andreas apparuit: et locum ostendit: et quidam percurrēdo ignem. cum ea totum exercitum letificauit et certificauit: eo quod minime lederet. sicut dominus sibi apparens mandauerat.

Heilmandus laudunensis episcopus clarus habetur

Toletus ciuitas hispanie nobilissima tollit hoc tpe de manibus sarracenorum per adelsonum regem. octauo anno obsessionis.

Iste henricus satis excessiuus fuit in quibusdam. et primo erga patrem suum quem cepit et in carcere cum mori fecit. Etiam contra pontifices romanos: eo quod deberet resignare inuestituram episcoporum et abbatum: et noller sicut nec pater eius. Tandem ad cor rediens obediuit: et multa damna ecclesiarum illata fideliter restituit. Poritur tandem sine prole iusto dei iudicio: quod patre suum debonestauit. Quod valde sepe contigit alijs similibus. Sepultus est in ecclesia spirensi per rhenum cum alijs regibus. in cuius epitaphio versus iste fuit inscriptus. Filius hic. pater hic. euus hic. proanus iacer istic.

V^o XXXIII.

Tuscius

iii. v. die .vij.

XXXIII

Iste pascalis diligenter laborauit per ecclesiam et imperatores et reges. super resignatione inuestiture episcoporum et abbatum. et satis profecit. Multa etiam persequens. a falsis fratribus. etiam imperator cum cepit cum cardinalibus. et per duos menses in vinculis tenuit scisma habuit. In omnibus tamen triumphauit. et gloriosum et pacificum finem habuit. Sepultus rome in ecclesia sancti saluatoris. et ecclesia rectissime operatur lune que crescit et decrescit. et quasi deficere videtur. sed tamen ad plenum reuertitur propter illuminationem solis eterni qui est christus dominus sponsus eius.

Scisma. xvij. ecclesie fuit inter paschalem sanctum et tres platos. scilicet albertum. arnolphum. et theodericum: qui fauore imperatoris exercitum seculi mala morte perierunt. et paschalis obtinuit. quia iuste electus fuit: et deus fuit pro eo. **H**ugo carnotensis episcopus abbreviando compilauit decretum apostolicum post ysidorum. et post eum hugo catalaunensis. post quem gratianus.

Ordo cistellensis incepit sub herdingo abbate. Et nota quod non eorum ordines inceperunt. Hugo cluniacensis abbas vir sanctus et pietatis visceribus totus affluens. reuelatione diuina repleum monasterium cluniacensem. virtute dei: non arte virili venustissime amplauit: sicut hactenus creditur. Hic multorum monasteriorum pater extitit: qui tunc in diuersis mundi partibus constructebantur. et ecclesie cluniacensem subiciebantur propter famam sanctitatis sanctorum monachorum: qui tunc ibidem conseruabantur. Hic etiam inclitissimos habuit discipulos inter quos ydalricus monachus ad almaniam pro reformatione regularis vite directus miraculis claruit.

Monasterium Rubeimontis fundat ab incolis loci illius. et per wilerium comitem gracie donatur

Folium LXXVI

Tartari pmissione diuina circa hec tempora mōte exisse putatur. in q̄ clausi sue sūt i magna miseria & fame. q̄ nimia multiplicati erāt. Dēs vlt̄ & sterit̄ & plagas p̄ mūdū oīa subijciētes iuxta illud moysi. In gente stulta iritabo illos. Dix̄ valde. quō illi qui maria fuerunt fuerūt iā n̄ armis s̄ pellicis & baculis oīa p̄sternūt. & dñant̄ vniuers̄. Dec iudicia tua dñe. Sic olim assirij. medij & p̄si. greci. romani. gothi. hūni. & wādali. sarraceni. & arabes. bulgari. affricani. frāci. almani. turci. hispani. &c. flagella iracūdie mēfuerūt. q̄libet i tpe suo: eo q̄ hō noluerit obedire tibi

Siccitas magna fuit vt flumina lac⁹ foras. putei. siccarent̄. ignis in terra subit̄as bienni o nō potuit exstingui aqua. & fuit plaga horribilis. & quedā mulier. iij. mascu

ii. 40/
tharus
an. m.

Iste lothari⁹ fuit dux saxonie. & erat vir bon⁹ & fidelis ecclesie. & coronatus ab Innocentio. ij. quem etiam fideliter iunxit p̄tra petrum leonis. Dic

beatū bernhardū in maria reuerētia habuit & alios viros religiosos. quoz etiā meritis magnas victorias se gloriabatur obtinuisse. & precipue p̄tra rogerium inuasore regni cīlie quem fugauit. & alium substituit de commissione domini pape.

Abelardus insignis fuit doctor. s̄ in beresim cadens: ab innocentio condemnatur. Dic precium redemptionis euacuauit

Sethzelo vir sanctus in diocesi treueren. fuit. qui etiam brumali tempore in medijs nimbibus totaliter nudus incessit.

Richardus de sancto Victore. pie & te plenus & doctor floridissimus claret

MCCCXXXIII

honorio
q. a. v. m.
q. d. viij

Bononiens.

Innocē
cius. ij.
an. xij.

Romanus
m. vij. d. viij

MCCCXXXIII

Iste honorius in grām recepit rogerium & inuestiuit eum i ducatu apulie facto homagio q̄ fuit rex sicilie: & magna p̄p̄ fide fecit. Pic duos patriarchas de posuit. aquilegen. & venerus. q̄ repperit eos fauisse scismaticis. Poritur tandem rome. sepultus in ecclesia lateranen. & idem Rogerius post ab Innocentio remouetur. quia sibi contrari⁹ fuit

Ordo sancti Johannis baptiste hierosolimitani inchoatur hoc tempore a venerabili raymūdo viro opibus misericordie de dīto. & valde creuit. Hi veniunt se pauperibus seruītuos

Iste innocentius fuit vir valde deuotus: & tales suo lateri sociauit. Pic habuit scisma per septem annos contra petrum leonis qui se anacletum nominauit. & per vim papatum rapuit adiutus a suis amicis. quod videns innocentius cum duabus galleis fugit in gallias. vbi fuit gloriā se suscepit a beato bernhardo. q̄ tunc omnes reges & principes in manib⁹ suis habuit. & prouocauit eos. vt reduceret donum papam ad sedem suam. & plura de eo narrantur in vita sancti bernhardi. Tandem pacatis omnibus. & horribiliter diuino iudicio aduersarijs consumptis. pacifice & vult ecclesie p̄cedit. Sepelitur in laterano glioseplenus opib⁹ sanctitatis &c

Udalricus pater sanctus natione almanus de ratispana uileras in domo domini positus consummateq; religionis monachus cluniacen. multis claris miraculis a sancto hugone ad schuicenorū fines directus. primo monasterium montis rogerij quod a bernē. opido quasi duobus miliaribus distat. dono luitoldi de rilingen nobilis viri fundauit. & secundū in nigra silua. vbi nunc quiescit. Pic primū almanie monasterijs consuetudines cluniacen. ecclesie inuexit.

R:

Sexta etas Christus

Johannes de tpiho moritur. q̄ vixerat. cccxi. ānis. Fuit ei armiger karoli. et vsq̄ ad hec tpad u-
rauit. Passagiu magnū sarracenos sem̄ est. Lotharius et Ludouicus crucem susceperunt. et
beatus bernhardus diuino doctus spū crucē pdicando plures puocauit. sed non contigit sic spe-
ra bant. quia greci dolum magnū fecerunt cū calcefarine mixta intoxicantes exercitum.

Visiones rondali facte sūt in hibernia horribiles zc. Rogerus rex sicilie grecos vastauit
visioes sancte Elizabeth boespe fuerunt vsq̄ Constantinopolim. et ludouicum reges
francia vinculis liberauit.

Imperatores.

ij. Lon/
radus.
ānis. xv

Visiones scē hildegardis virgis et p̄p̄etie p̄tine apō treueri fuerit

Johannes de pinio scripsit libz lingua gallicana p
modum visionis. mandante dictum

Iste Conradus fidelis et inclitus princeps fuit. et q̄ hoc tpe bonū regimen fuit in ecclesia
itico statu. ideo principes p̄mptē obediebāt p̄pter exemplaritatē prelatorum. Unde iste rex cru-
ce signatus erat a beato bernhardo et transierat cū multis. et miraculosa bella gessit p̄ dilatione
domini xpiani in terra scā. passus est etiā magna dispendia p̄pter doli grecorū. Ludouicus p̄
rex francie claruit q̄ magna p̄ fide fecit. et a b̄o bernhardo cruce signatur. et vltra mare transiens
captus fuit. et multa mala passus. multaq̄ prelia gloriose gessit. Et henricus frater eius monach⁹
efficitur. post ep̄s. Et dissū q̄ olim dicebat rages medoz sp̄ inuicta et scā hoc tpe destruitur.

Anno mundi

vi. cccxliiii

Pape

ij. Cele/
stin⁹. m.
v. die. r.

ij. Aua/
m. ii. die
b. iiij.

ij. Eug/
eni⁹. a. v
m. iiij

dic. xx.

Anno christi

mcxliiii.

Scisma. xix. ecclie fuit inter innocētium. ij. et petru
leonis. p̄pter discordiā eligētiū. Et Innocētius obri-
nuit. q̄ maior p̄s erat secū. et beat⁹ bernhardus per
septem annos laborauit pro vnione forniciter.

Isti duo parū presuerūt
q̄ambo in pestiferā ob-
uerunt. Et sunt sepulci i
ecclesia lateranē

Iste Eugenius
ante fuit mona/
ch⁹. b. bernbar/
dū claraualle
et missus ab eo

thomam cum alijs pro instauracione monasterij sancti anastasi. et ibi abbas efficitur. et non lō-
ge post ex insperato in papā electus est. Dic cum esset implex. deus cū mirabili gratia et eloquen-
tia persuadit beatus etiam bernhardus illum. solemnem librum de consideratione ad eum scrip-
sit. Romani autem solito more feruēcentes seditionem faciunt. quz p̄pter vir sanctus dedit locuz
ire. et in gallijs veniens pristinum locum dilectē clareuallis humiliter. benigneq̄ visitauit. Allo-
quitur fratres non sine lacrymis memor pristine et tam pulchre quietis iam perditę. miscens f/
monibus auulsa a corde suspiria hortatur. et consolatur se inter eos fratrem et socium. non domi-
num vel magistrū. zc. Rem difficilem agens diuersarum in vno homine p̄prietatem exhibens p/
sonari. sagmēta ei circumferebātur et puluinaria. lectus eius pallis optimis cortina ambiebat pur-
purea. sed si reuolueres opimenta iuuenīres laneis oplosa stramīa et paleas cōglobatas. Homo
in facie deus videt in corde. Ipse vero bona coram deo et hominibus prouidebat. eternuz omib⁹
monachis et pontificib⁹ exemplum relinquēs. Demū valedicens fratribus cum multis lacryis
solitis inq̄tudinib⁹ reddīt. romāq̄ reuert⁹ glorie suscipit clamātib⁹ vniuers⁹. Benedictus qui venit
nomine domini. D hū tandem in magna sanctitate suis meritis illustrando romam miraculis
pluribus. sepultus in basilica sancti petri. Ponitur statim etiam beatus bernhardus eodē anno

*Quintus supra p[er]m[iss]o p[er]f[ect]o scriptur[um] & n[on] s[er]u[er]e
post h[oc] h[oc] de n[on]is q[ui] famofus st p[er] alio
180ms/100 h[oc] **Solium LXXVII***

Resilientia sacri ignis. Et puer quidam liberatus ab igne. omnem historiam mundi. tertium eu-
angelij. actus apostolorum. &c. tamq[ua]m in libro legeret alijs pronuntiavit. **Hugo de sancto vi-**
ctore doctor insignis hoc tpe moritur. Cui cum iā in extremis laborāti frater hostia simplicem
p[er] corpe dominico darent. eo q[uod] cibū retinere nō posset. Ille p[er] spūm cognoscēs dixit. **Miseretur**
v[est]r[um] d[omi]n[us] fr[atr]es q[ui] me deludere voluistis. Quib[us] stupentib[us] & rez corpus xpi afferentib[us]. ille vidēs
q[uod] recipe nō valeret. eleuatis in celū manib[us]. sic orauit. **Ascēdat filius ad patrem.** & spiritus ad do-
minum q[ui] fecit illum. Et inter hec verba spiritū
exaltauit. & corpus dominicum ibidē disparuit.

**p[er] Fri-
dericus
a. r. r. r.**

Guilhelmus puer in anglia crucifigura in-
deus in die scō pasceus. **Et erat tunc puer ibi**
dem qui vidit infernum
similem nō habuit. Et nota q[uod] huiusmodi cōparatōes sūt cū moderamie accipiēde nō simplr. sicut
solet dici de salomone. **Potest enī cē q[uod] aliq[ui]s simplex miles in aliquo negotio ita magnifice se ba-**
beat q[uod] vere dici potest de eo q[uod] numq[ua]m similem habuerit in illo. sed non in omnib[us]. **Utrum iste**
idē Fridericus in vno crimen gl[ori]e sue intulit q[uod] cū alexandro papa alitricauit. & p[er]tra fas scismati-
cos fouebat longo tempore. **U[bi] t[ame]n post penituit.** & veniā petēs: crucem p[er] satisfactione suscipiens
ultra mare iuit. & post magnos triumphos in quodam fluuio submersus fuit improuise.

Iste Fridericus fuit vir magnorū
opm[um]: ita vt q[uod]dam dicūt q[uod] post ka-
rolum magnū in gestorū magnificētia orb[em]
rolum magnū in gestorū magnificētia orb[em]
beat q[uod] vere dici potest de eo q[uod] numq[ua]m similem habuerit in illo. sed non in omnib[us]. **Utrum iste**
idē Fridericus in vno crimen gl[ori]e sue intulit q[uod] cū alexandro papa alitricauit. & p[er]tra fas scismati-
cos fouebat longo tempore. **U[bi] t[ame]n post penituit.** & veniā petēs: crucem p[er] satisfactione suscipiens
ultra mare iuit. & post magnos triumphos in quodam fluuio submersus fuit improuise.

VI° CCC LIII.

Romanus

**iiij Ana-
stasius
a. q. m.**

.iiij. d. r. r. r.

CCCLIII

Iste anastasius fuit abbas
sancti rufi valentinien[sis] diocesis. primo quidem in cardinalem. & post in papam assumit. **Dic**
construxit palacium nouū apud sanctam mariā rotundam. **Deicitur.** sepeliturq[ue] in laterano

Gracianus monachus hoc tpe decre-
tum compilauit. & ab eugenio pp. iij. app-
batur vt ipse fiteris in iuscia inclisua.
vnde oriundus fuit.
Petrus libardus eps parisiē. frater gra-
tiani lib[er] sententiā edidit. & glosas psalte-
rii. & ep[istola]z pauli. & plura alia
Petrus comestor frater gratiani & petri
libardi historiā scolasticā composuit &
alia
Comes muriensis factus est humili-
mus conuersus in cartusia
Theobaldus comes campanie vir to-
tus misericors.
Hugo folien scripsit librum de castro ani-

Item wilhelmus heremita sanctissimus cir-
ca b[e]t[er] tempora claruit. qui olim dur aquitanie fuit.
& comes pictaniensis. **Dic** primum totus discolor
fuit. **Ad** quem cum beatus **Bernhardus** vt cum re
conciliaret directus fuisset. & ille modis omnib[us] re-
conciliari rennueret: vir dei ad altare celebraturus
accessit ipso duce tamq[ua]m excommunicato p[re] foribus
expectante. **Qu**m autem p[er] domini. &c. dixit. cor-
pus dominicum super patenam ponit: et secum tol-
lit. at q[uod] ignea facie & flammis oculis foris egredi-
tur dicens ad duce[m]. **Rogauimus** te inquit. & sp[iritu]e
uisti nos. **Ecc**e ad te processit virginis filius: qui est
dominus ecclesie quem tu persequeris. &c. **Sc**iam
q[uod] velut alter paulus tremens cecidit. &c. qui post lo-
nea super nudo vestitur

*Quando p[er]m[iss]o p[er]f[ect]o scriptur[um] & n[on] s[er]u[er]e
Atq[ue] h[oc] p[er]f[ect]o in vniuersis p[er]f[ect]o it ita d[icitur] germania vni
Auctor scriptur[um] q[ui]s
Auctor Historie p[er]folastre*

Sexta etas. Christus

Sol abstinere
fame
Hicmetis
Submersio
per hunc

Sol obscuratus fuit hoc tempore fames magna facta est. **T**erremotus in supermarinis fit. Antiochia cum tripoli & damasco ceciderunt. ¹² hoim submergunt. & mare retrogradum ver sum est. **T**res lue appaerunt in celoz in medio signum sancte crucis. **E**t tres soles visi sunt. **E**t statim post sol iterum obscuratus fuit ab hora sexta vsq; ad horam nonam.

Eludio horrenda facta est episcopo lingonei. a quodam heremita iam defuncto. dicens q. xxxij
hominum decesserant secum: inter quos beatus **B**ernhardus statim euolasset. tres in purgato
rium descenderant. omnes alij in inferno perpetuo cruciandi submersi fuerunt.

Boemia fit regnum, antea ducatus fuit

Alzavoglie
pomiccio

Impatores

Norwegia que est in scior regio almanie conuertitur ad fidem. vbi primum predicantur
drianus legatus et cardinalis albanensis. et postea papa

Sanctus thomas cantuariensis archiepiscopus martyrizatur hoc tempore in Anglia pro ecclesia. in ecclesia in loco sancto: et in tempore sacro. inter manus sacerdotum et religiosorum. x.

Ad cuius requias dum clerus p[ro] introitu misse Requiem. zc. inciperet. statim angelor[um] cho[ri]ri
stantes voces cantantium. interruptunt. martyres missam intonant. **A**etabit iustus. zc.

Dic multis claret miraculis. **E**t **E**idennicus repangile missi solemnes ambafiaro:es: z excusafio
se de nece eius. z crucem suscepi post triennium. **S**ancus vero thomas non longe post cano

nizat ab alexandro 22go monathis xi ozdie predictatoru huius scripti
 Anno mundi

• 3 арс

iii.
Adrian
us an. v

Anglicus

Anno christi

Iste Adrianus natione angli-
cus fuit episcopus albaneſi. vir magnanimus ⁊ verbi dei cum zelo p̄dicator egregius. Regem ſi-
cilie ⁊ r̄omanos compescuit. cum cenſuris. ipe ante legatus fuit in norwegia. ⁊ gentem illam
barbaricam conuertit ⁊ inſtituit. Poſt electus in papam officium ſuum honorificauit. Et dicit
q̄ primus papa fuit qui cum curia in vrbe veteri moram contraxit. Pic fecit gyronem in radica-
ſano. ⁊ turribus munivit. ⁊ multa comparauit a comitibus circa locum ſancte chriſtine. Sepul-
tus eſt in vaticano.

Heresis waldensium seu pauperum de lugduno incepit cuius inuentor fuit waldensis ciuis lugdunens. Qui cum diues esset reliquit omnibus paupertatem euangelicam seruare uoluit. et scribi fecit aliquos libros biblie in vulgari cum nonnullis sanctorum auctoritatibus. que minus sane intelligens suo inflatus sensu apostolorum officium usurpauit predicando ubique / et suos ad predicandum mittendo errores plures seminauit. **P**onitici autem responderunt deo magis obedendum quam hominibus. prelatos et clericos aspernando. Tandem contumaces excommunicati sunt. et expulsi a patria. et post in concilio heretici denunciati sunt. Et factum est in grande malum et laqueum magnum simplicibus et deuotis personis scandalum immensum. et uiam hodie ceteris finis.

Sanctus in
 sancto in
 sancto in
 sancto in

Quoniam sancta fides catholica per potentes principes. per argutos philosophos. per subri-
les hereticos. ac ceteros viros spectabiles impugnata fuerat. diebus autem istis per vilissimos
viduas ac laycos pauperimos extitit non modice tribulata. Quasi dicat ecclesia. Jam vixit.

et dicit illi
sine zaphi

Solium. LXXVIII

Inno omni bellor
maximi fopa z panos dno potens est

Almanorum
victoria in
romanos
Hannibalis
vide in vita
Hannibalis

Almani qui apud Tusculanum pro imperatore moriebantur. romanos apud montem portum inuadunt. z tot a nona vsq; ad vespas occiderunt vt numq; et romanos tot milia occidite gantur. licet tempore Hannibalis tot occisi sint. vt tres cophinos annulorum quos de digitis p/ cerorum occisorum idem Hannibal extrahi fecit cartaginem destinauerit. zc. Porum multa / pud sanctum stephanum z sanctum laurentium sepulti sunt. z habent hoc epitaphium. Dille decem decies sex decies quoq; seni

Sanctus Richardus fuit hoc tempore qui a iudeis mar/ trizatus fuit parisijs. z inde expelluntur a regno.

Corpora sanctorum trium regum hoc tempore transferuntur de mediolano ad Coloniaz agrip/ pinam per venerabilem Raynoldum archiepiscopum Colonien. Fuerunt namq; hec corpora sacratissima primo per belenam constantini matrem rapta. z de India ad constantinopolim p/ ducta. que postea eustorgius episcopus mediolanum transtulit. vbi vsq; ad hec tempora pman/ serunt. Sed cum Fredericus imperator quasi cum innumerabili almanorum exercitu mediola num obsedisset tandem cepisset predictus archiepiscopus qui tunc in comitatu imperatoris er/ rat eadem corpora vix magnis precibus impetravit. z ad coloniam secum perduxit. zc. z ex tunc co/ lonia floruit

Sanctus Bernhardus canonizatur per alexandrum z ppter concursum populi pbiuit ei abbas ne plura miracula faceret. z obedivit mortuus:

VI° ECLLXIII

VI° ECLLXIII.

MDLXIII

MDLXIII.

Iste alexander vir strennus fuit. z habuit longum scisma. xvii. anno/ aruz. z quatuor scismaticos vicit successiue et excommunicauit eos. qui omnes mala morte peri/ erunt. Preualuit etiam contra imperatorem. z ad vniorem reuocauit. Duo concilia celebrauit. vnum turonis. aliud in vrb. Tandem omnibus non sine grauilabore compositis. puta qui ad uersus talem regem dimicauit gloriose romam reuertitur. z eos qui propter persenerantiam ele/ ci fuerunt restituit. Moritur post sepultus cum patribus suis in pace christi. Item idem pa/ pa ordinem cartusienium confirmavit cum subscriptione omnium cardinalium. suscipies ei sub protectione sancti petri z sua dando priuilegia aliqua quibus Lucius z alij numero. xi. plu/ rima superaddiderunt z monasteria exiuerunt.

Scisma. xx. ecclesie grande fuit inter alexandrum. z quatuor scismaticos. sed alexander obti/ nuit. Durauit annis. xvii.

Pido wilhelmitarum a sancto wilhelmo heremita olim duce aquilegensis: nomen et originem traxit. Sius discipulus fuit sanctus albertus heremita qui ordinem istum educavit

Debeo affligi. si nec ista tribulatione cessant. qui vita ipsa videbantur indigni. quorum con/ uersatio deo hominibus odibilis est qui ad nibi. quod est valent. nisi quod mentium me ce/ lare vsic efficacius nocent. Fuerunt nihilominus postea quidam sub ilissimi berenici. q istaz beresum waldensium defendere conabantur. z plura regna et populos deciperunt cum quibus tandem miserabili exterminati perierunt.

¶ Sexta etas Christus

Bertholdus dux de zeringen. filius conradi imperatoris olim secundi. qui dominabatur ab algentinen. ciuitate vsqz vallesien. multas munitiones et opida fundauit. contra insolentias tyrannorum qui hoc tempore vulgum opprimebant. Edificatoqz friburgo in bursgandia. fm friburg in nochlandia contra sabaudos opidum inexpugnabile extruxit. anno domini **MLXXIX.** et post duodecim annos.

¶ Leodium capitur. depredatur. vastatur. et mulieres ac virgines opprimuntur. Religio etiam tunc ac timore mirabiliter liberata fuerunt. nec alicuius pollutionis contagium passe sunt. si cur dominus ostendit. sancte marie de ognies. vide in vita ipsius

Impa- Iherusalem iterum promittente deo capitur a sarracenis. et gloriosum sepulchrum cum sancta cruce per pecata christianorum. et precipue luxurie et crapule. Nam rarus erat in monasteriis: rariorqz in seculo quies non morbus luxurie infecisset. Et quia tota terra sordescere facinoribus. ideo piecit dominus populum suum. inducens multas tribulationes super ipsum. ut vel sic ad eum spiritus rediret. Passagium grande ordinatur hoc tempore. quod factum fuit tempore clementis. iiii. et friderici imperatoris crucem accepit. et multi principes cum eo. et factus est concursus maximus. sed parum profecerunt. nec aliquid recuperauerunt preter solem achos

¶ Sancta alpiadis virgo sanctissima claret: que humiliter nata subulca erat: in terra senonens. abo spirituali utebatur: sed nullo corporaliter tamen venusta facie. Multas habuit reuelationes

Anno mundi

VI° CCC LXXXIII

Pape

iii. **Ani**
us. a. iiii
m. q. d. r
Inus
viii.

iii. **Ur**
ban^o. a. i
m. r. die
Lumbarus.
ccvi

viii.
Gregor
i^o m. ii.

Anno christi

MCLXXXIII.

¶ Iste lucius fuit episcopus ostien. qui post verone moris habens tale epitaphium. **L**uca dicit lucenbi luci pontificatum. **O**stia papatus: roma. veronamori. Immo verona dedit verum tibi vinere roma. **E**tilium. curas ostia luca mori. **P**ulcri versus qui quoddam apologenicum. etc

¶ Iste urbanus fuit oriundus de citate mediolanensi ad eum venit iohannem de calabria hic cum audisset captam hierolimam a sarracenis. nimio dolore tactus o

¶ Iste gregorius natione bunnetanus magnum se unum habuit pro terra sancta et cepit predicare de more recuperandi eam. scilicet stauit obijt prius.

¶ Sanctus Bertoldus carmelici montis hermicolis hinc sepultus iherusalem. ab a ymerico antiocheno patriarcha in horum assignatus fama celebriori multis innotescit. **P**ic inter cetera preclare sue sanctitatis inditia. animas christi um fratrum quas sarracenorum absumpsit gladius cum corona martyris ab angelis in celum deferri vidit. ¶ Abbas iohannem fuit. qui plurima predicat et scripsit: in quibusdam errauit. ut patet in principio decretalium. Sciscitantibus etiam principibus an ire deberent ad terram sanctam. respondit non. quia tempus nondum aduenisset

¶ Sanctus Hugo episcopus linconiensis. ordinis carthusien. in anglia innumeris claret miraculis hoc tempore

¶ Sanctus anselmus episcopus blesinensis
ordinis carthusien. claret bonavita

Solum LXXIX

Prodigia magna apparuerunt inter clarum mortem et spem. quod lapides quadrangulares ad quantitate onorum cadebant. et fulgura crementia villas. et corui in rostris carbonem ignitos portantes incendentes domos ac villas. et multi ictibus fulminis perierunt. Unde speculo vincencij

Regnum tartarorum incepit et creuit valde. et usque hodie est maius in urbe. et fecerunt plagam in mundo maximam

Liunia regio septentrionalis magna conuertitur ad christum pro parte.

Iste heinricus fuit filius friderici. et accepit constantiam filiam regis sicilie in uxorem. occasione cuius subiugauit sibi totum regnum

v. Heinricus. an. nis. viij.

apulie fugatis illis qui illud tenebant

Philippus. an. nis. xij.

Scisma oritur post mortem heinrici. Nam quidam elegerunt philippum ducem saxonie. alii orthone filium ducis saxonie. Et facta est altercatio magna. et bella in almania. Tandem ortho preualuit. quod papa Innocentius tenuit cum eo. Philippus enim statim post pacem quam cum orthone fecit interfectus est dolose a langranio. et sic ortho obtinuit. et romam veniens ab innocentio coronatur contra consilium multorum et voluntatem. Et versa est benedictio in maledictionem. quod eodem die fracto iuramento. et ecciam cepit tyrannizare stolidissime. que statim excommunicatur. et deponitur. et tandem in contumacia moritur

VILEXXIII.

ij. Aleme. a. liij. d. xvi.

Romanus

ij. Celestinus. an. vi. me.

Romanus. vij. die. xi.

MXXIII.

Iste clemens ordinavit monasterium extra murum quod dicitur sancti laurencij. et quedam alia edificia. In istis factum est passagium magnum. Conradicus abbas iohannem. quia nondum venisset tempus.

Iste celestinus in die sancto pasche coronatur. et die sequenti coronauit benedictum imperatorem. Ipse etiam fecit fieri palacium apud sanctum Petrum.

Ordo theutonicoz dominorum incepit circa hec tempora in prussia. sub celestino papa tercio. Ordo habuit ex ordine sancti iohannis iherosolimitani.

Ordo sancte Trinitatis circa idem tempus incepit.

Berna ciuitas imperialis edificata anno domini. Mccc. Berchtoldus namque dux de czeringe inclitissimus iam pluribus monasterijs ac munitionibus edificatis. denovo hunc locum nemorum vastitate condensum. humanis habitationibus ac tum plustrans. vsu quendam venustissimam arte venatoria ibidem cepit. a quo predicto loco nomen imposuit. Nam vsus lingua theutonice. ber. sonat. zc. Unde hec ciuitas robustissimos viros tamque vsos enutrire consuevit. que pre ceteris confederatis iusticie zelatores multorum tyrannorum colla dei virtute calcant

Qz de thevto mox in prussia quidam imperator

1171 Otto 4 & Innocentius 3

Sexta etas. Christus

Constantinopolis recuperat a christianis. Et Baldunus comes flandrie imperator ibi efficit. Et crucis p'dicat quinqz vicibz. et hoc in aere ostensu fuit. quia cruce diuersoz colorum qnqz numero in aere patenter resplenduerunt. Crucesignati plures gloriosissime euolarunt. Et quidam diuinitus punitus fuit. eo qd crucem p'dicare noluit. Rex apbrice cristianis bellum intulit. et fugatus est. Perieruntqz ampliusqz. c. sarracenorum.

Imperatores

iii.
Quibz.
an. ij

Nota qd circa hec tpa leguntur miracula gl'osa et plime reuelat'oes facte sunt de iniquis mercantijs et vsuris. Et in vita sancte marie

Vide l'up' d'ia
Vol.

abegerut. Et tandem dñs met aduenit. et funeris officiu adimpleuit. Nec in p'p'ter hec penas purgatorij euasit. Parius enim eius mercator fuit. et quedā p fraudem acq'sierat. Quosdam etiaz de familia ducis louanie hospicio receperat. qui de iniuste acquisitis in eius domo mltā expēdebat. de q'bo nōdū pfecte restitutiōe fecerat. Ideo aia h' rā scē vidue purgatorij ignibz eturebat. Nota lector grōsam p uidēā dei. Dñi hec mlier erat in statu mutabilitatis. ne ex vehemētia doloris vel timoris in peccatum decideret. solata est a biā virgine a scō petro. qñ aut p moriē eua/ sit piculum amplius peccādi. iusticie rigorem expta est. Pena enim eius fuit dilata: nō soluta.

Anno mundi

VI^m CCCCLIII.

Pape

iii. In
nocenti
us. an.

Campanus
xviij. m. iij. d. xxiij.

Anno christi

MCCCLIII.

Notissim
pape
Ognit p'p
sub nōm
h'ic s'it mlt
p'p'riū
Ordin' p'p'riū
autoz

Ite innocentius magnis laudibus extollitur. qd vtilis valde fuit ecclesie dei. qd opa ei' restant. Nam fecit fieri hospitale sancti spūs. Et renouauit ecclesiam sancti Sixti. Composuit decreta les. sermones ac libz de miseria humane conditionis. et multa gl'iosa alia. Ipse coronauit ortho/ nem. et etiam deposuit. quia non seruauit fidelitatem. hereses plures damnauit scz albiensium. co/ tra quos crucem p'dicari fecit. Item almerici. et librum abbat'is ioachūm contra petrum lum/ bardū. Confirmauit sanctum Dugonem lincomensem carthusien. ordinis. Tandem p' plu/ ra bona pacem faciendo inter p'sanos et ianuēn. moritur apud parisiū. et ibidem sepelitur. Dic constituit qd vltra quartū gradum p'sanguinitatis licite matrimonium contrabatur. Item qd christiani non seruiant iudeis in domibus vel in agris. Item qd iudei portent vestes quibz om/ ni tempe cognoscantur. Et non p'mittant in diebus lamentationum p'dire in publicum: immo fenestras et ianuas claudere compellantur. Nec novas synagogas erigant. sed antiquas refice/ cere possunt et non ampliare. wilhelmus pariensis incepit ordinem augustinen: qui dicuntur mendicantes. Albertus pa/ triarcha hierosolimitanus ordinem carmelitarum instituit in monte carmeli. Dominicus hispanus vir sanctus. apostolice p'fectionis emulatoz. Mirabili zelo p'sequit hereticos. miraculis claret. Et ordinem iacobitarum seu p'dicatorum instituit. Franciscus ytalicus vir incompatibilis seruioris ac summe p'fectionis. paup'tatis euangelice exemplar plucidum: multis claret miraculis. Et ordinem minorum instituit. Maria de oegnes claret miraculis in diocesi codiensi. Et multe alie virgines. vidue et sacre ma/ ritate fuerunt ibidem.

Sancta Clara fulget virtutibus.

Quid imp'p'ent off 7 f'ij h' 4 ordinis m'dratu

Ordin' p'p'riū
autoz

Folium LXXX

Pueri de almania. xx. et amplius diabolica machinatione decepti cruce signantur quasi deus eos velit recuperari terra sanctam secundum illud. **E**x ore infantium etc. Sed cum ad mare venissent a piratis doctores in navibus rapiuntur quasi eos ad hierusalem ducere promittentibus. **C**eteros milites submergunt: et alios vendiderunt saracenis. **E**t sic patet quod de filiis in futurum faciendum sit. si filius castus occurrerit pastores pecorum similiter de hispania convenientes cum turba gravi pariter venerunt. et omnia bona cleri vastarunt invidis plebibus gratulantibus. sed cum etiam laicorum bona cepissent devorare statim expugnati fuerunt pempti. et sic patet quod diabolus etiam suas cruces predicavit.

.ij. Fri/
dericus
a. rrr.

Simo comes mortis foris velut alii karolus mirabiliter triumphavit super hereticos huiusmodi secus episcopos et abbates sanctos. precepit puerum sanctum dimittere. Fuga viri aliqui. hereticorum cum paucis. puta. viri milibus catholicis.

concilium late/
rancem. in vi/
be. m. ccc. xv.
prelatorum.

electus fuit ortho non vteu expugnaret. quod et fecit. **E**t tunc incepit ecclesiam laniare. quare excoicavit et deponit per honorem. qui eum coronavit et multa mala fecit. et tunc diu permansit. et morte pueri sine sacramentis a proprio filio suffocavit. **S**ic ite multa exempla sunt de persecutoribus ecclesie miserabiliter perierunt. Ipse etiam filius suus henricus suffocavit. quapropter ab alio filio suo cum egrotaret suffocatus fuit tempore Innocentii pape quarti

Nota mirabile
R. factum

Vide quo am
dixi se depositum

Simulacrum
hij huiusmodi
Videtur autem
se de dictis qua
simulacris
pro pape
pater factum

VI. 0000 XIII

.iij. Ro
manus
c. m. viij

Romanus
die. xxvij

0000 XIII

Iste honor multos honoravit. et canonizavit plures sanctos. **F**ederici coronavit. et etiam deposuit pro rebellione. **E**ccliam sancti laurencii extra muros. et basilicam que de sanctis sanctorum renouavit. **D**ecretales composuit. ordinem predicatorum et minorum confirmavit. **E**t ad eum moritur et sepelitur rome in ecclesia beate marie maioris

Dies quatuor medicorum. vix predicatorum. minorum. augustinorum. et carmelitarum. confirmantur ab honorio. etc. **P**reponunt tunc predicatorum minoribus in litteris papalibus. quia sex mensibus ante ipsos confirmati fuerunt. **L**udowicus filius regis cecilie. frater minorum vir sanctus hoc tempore clarus habetur

Similia huiusmodi
ordinis etc. in
minimo vij
et plures minores

Ordo cruciferorum circa hec tempora renouatus est per innocentium tercium anno pontificatus sui. xvij. iam defuncta heresia biensis per crucesignatos. **F**ratres beati quiriaci iherosolimitani episcopi olim huius ordinis primum exiisse. statim postea quod sancta belena crucem invenit. sed iulianus apostata eundem quiriacum cum fratribus occidit. et sic longo tempore idem ordo abolitus fuit. **T**empore autem Innocentii. iij. apud lugdunum crevit. et privilegium donatus est ab eodem

Ordo cruciferorum
renouatus

Quilibet episcopus niuernensis. vir sanctus et doctissimus claret. qui duo milia pauperum tempore famis quotidie pascebat

Pierusalem destruit usque ad solus excepto templo et civitate david. a corradino filio staphadin. **S**tephanus scilicet prior domus portarum ordinis carthusiensis. et post episcopus digentis.

Ordo ordinis predicatorum et minorum confirmantur et in iij. et viij. etc.
Sic patet quo imperatori fuit obediens
Rex reformavit per hoc ordinem

Berta etas christus.

frisa danda
pro lustrimof

Lapis grandis cecidit in monasterio sancti gabrielis habens signum sancte crucis: et imagi-
ne christi expressa. et desuper aureis litteris scriptum. Ihesus nazarenus rex iudeorum. Et cecum illuminavit
frisia pene tota submergitur fluctibus marinis: in qua perierunt plus quam octo homines propter irre-
uerentiam factam sacramento a quodam pugile: sicut postea revelavit beata virgo maria. Et con-
structa est ecclesia in eodem loco ubi hostie ceciderunt. et cessavit quassatio
Tartari devastat horribiliter ungariam et poloniam. Et fit ingens terror in christianitate. Sed per
abusum sanctorum impediti sunt ne procederent
Vacat imperium multo tempore post depositionem friderici. et etiam post eius mortem. Et ideo plures
imperi

De mlonie puz
Zenge

Quomodo puz
Pontifici in m
Sunt venient

anni scribuntur friderico. licet paucis iuste in ecclesia obedientia regnauerit. quia non sta-
tim alius in locum eius electus fuit.

Dons quidam maximus in burgundia inferiori dividitur. et currit per multa miliaria. et quoniam
multa hominum suffocavit: et tandem ad alios montes accessit mirabiliter

Decretales compilantur per raymundum ordinis predicatorum mandato grego-
rii. et ad studia mittuntur.

Sacta Elizabeth filia regis ungarie. vidua omni virtute et sancta vita plenissima

Thomas de aquino doctor sanctus claret.

Albertus magnus episcopus ratipani. de quo mira dicuntur.

Eustachius qui et Bonaventura doctor devotus.

Alexander de haly doctor irrefragabilis

Cincernus speculator omnium materiam scribitur collegit.

Anno mundi VI° 0000XXIII

VI° 0000XXXIII

Pape

Campanus

Gregorius
an. 1111

Vediolanus

Lectionis
die. xvi

Anno christi 0000XXXIII

0000XXXIII

Ex quo puz
dit 00. dit

Quomodo puz
mundo puz
deporabz

Lizillus

Iste gregorius plures canonisavit: et contra fridericum constanter
ecclesiam defendit. et romanos corruptos pecunia facta processione
solemni a laterano usque ad sanctum petrum cum capitibus aposto-
lorum mirabiliter reuocavit. ita: ut contra fridericum pene omnes cru-
celignarentur. Quia propter idem fridericus ab urbe recessit longius.
Ipse librum decretalium per raymundum compilari fecit. Tandem plenius tribulationibus
propter tyrannidem friderici et aliorum moriens migravit ad christum

Iste clemens vita et scia lan-
dabilis senex et debilis moris
Sepultus in ecclesia sancti
petri fuit episcopus sabiniensis.

Sanctus angelus iherosolimitanus carmelita. vir sanctoribus adnumerandus. nominis
sui vere speculum. velut nubes imbrifera predicando circumquaque discurrens. innumeras chri-
sti lucificavit animas: cui etiam tandem post plura miracula effusione proprii sanguinis mortis vi-
cem reddidit

Sanctus Cirillus grecus mellisui carmeli prior doctorque. tum vite sanctitate. tum prophetie spi-
ritu conspicuus. multa prescribit posteris profutura seculi. et copiosis miraculis deo procurat glori-
am. mundoque stuporem

Petrus de tharibasia postea papa. et plures a-
lii sancti et litterati floruerunt in diversis mundi partibus
quos divina bonitas misit pro fidei defensione. alioquin
tota pene fides perisset propter hereticorum multipliciter et subtiliter simul et potentiam

Hugo cardinalis qui totam biblicam postillavit

Magister iordanus sanctus doctor mirabilis

Magister Adalricus discipulus alberti.

Solium LXXI

Iudeus quidam in hispania apud tholetum fodiendo inuenit lapidem in quo erat liber vetustissimus in quo scriptum erat. In tercio mundo filius dei nascetur de virgine maria. et pro salute hominum parietur. Et quod liber deberet inueniri isto tempore scilicet ferendi virginis castelle. Et statim iudeus baptizatus cum omni familia sua. Ludouicus rex francie vir sanctus. crucem accepit. et transfretauit mare. et capitur. et morte de ipso laude digna scripta inuenies. ¶ Quatinus quoddam sacrilegium de cessatione euangelii christi et euacuatione sacrorum ecclesiarum annos domini. M. cc. lx. quod experientia temporis eruditissimam. plura talia talis medosa reperies facta et dicta

vi Rein
ricus.ā.
.iiij.

Wilhelm
mus. a.
.it. cōg

Zantgravius.

Lburingie

Polandie

Don^o p^{ri}an^o morit^u i turcia miraci^o
 Peregrinus quidam beate marie occidit clam
 in dyocesi andegauensi. Et statim cultellus bo/
 micide non cessant stillare sanguinem donec su/
 spenderetur intersector iste.

Isti duo fuerunt electi et man-
dato dñi pape 2 frederici successiue. sed non p-
ualuerunt tyrannidem eius supare qz potes ni-
mis erat. nec fuerit coronati morte pueniente.
Tuncqz hoz interfectus fuit a frisonibus qui

Edmundus archieps cantuarien. canonizab Inno. fuisse comes Polandie
Petrus novus martyr ab hereticis occiditur multis claris miraculis.
Stanislaus episcopus cracoviensis ab iniquo principe interfectus est

VIth 0000XLIIIVI⁹σσσσLIII

Januensis

iii. In
nocet?
a. l. n.

vi

Alexā
ij ā. vū
m. jō d

Сатрапце

119

ΦΑΡΜΑΚΗ

ΦΙΛΙΠΠΟΝ

Iste Innocentius plures canonizauit. Fridericum per sententiam diffinitiuam deposuit et anathematizauit tamē hostem ecclie. anno sui pontificatus adiutus a ianuesibz. Tandē mortuo frederico idem papa cum magno exercitu apud ingredietur. Et post paululum neapoli moriē.

Fedes cardinalium diu vacuere restaurant
de plonis ex diuersi mundi pibis electis p. Inno.
A frequēs saracenoz insultus frēs ordīs dīcre
marie de carmelo a trāsmarinis pibis vbi īplī/
bus locis multiplicati fuerāt. in cīsmarinis vene
runt paulatīne. diuersas regiones orbis incolu
runt teste Clincen. in spe. hy.

Iste alexander quendā manfredū pseudo re-
gem cecilię excommunicauit. Duos falsos li-
bros comēdauit. loqntes 5 mendaciatem 2
euangelium christi. Moritur tandem. Uter
bñ. 2 ibidem sepelitur.

Partinus qui cronicam abbenianit.
Alexander de villa dei ordinis minoru q do-
ctrinale compilauit vir sanctus . actheologie
sacre professor claret

Sancta clara canonizatur ab Alexandro q̄
so circa annum domini. 2. Decliij.

Contra pluralitatem beneficiorum facta est illa sollemnis disputatio Parisius anno domini
M.cccc. lxxviii. In qua determinatum est per sanctos doctores q. nemo sine periculo peccati mor-
talis tenere potest duo beneficia quorum alterum sufficeret ad sustentationem suam. &c.
Et quidam quos auaricia excecavit aliter opinati fecerunt contrarium. Quos flagellum diuine
iusticie horribiliter dampnavit & puniuit. De hoc sunt plura scripta & exempla in di.

Ge. Des. raznabih varue poridnabih. 3 imp. 24 napr. 18

hic immotus bella exsit et videtur
desertum imperator. Zachary

Post varas impetras
et ostendit impetras de impetras
nono impetras de impetras

Sexta etas. Christus

Superiores almani q̄ schwiceri vocāt pauci q̄dē nūero. p̄les nobiliū tyrannos qui eos iniustis
exactionibz opprimebāt diuino suffulti suffragio de finibz eorum potenter expugnant. 7 se dein/
ceps fraterno federe p̄globantes. multa bella admiratione digna ecclesias orphanos ac vidu/
as defendendo gesserunt. 7 nominati sunt in orbe

alphon
sus

Era alphonſi famosiſſima apud aſtronomos. Et eſt anno c̄hr̄ſti. Decli. Dō
nora diligenter. q̄ ad multum deſeruit in aſtronomia

Paſſagium grande factum eſt in q̄ ſc̄iſ ludouic⁹ rex fr̄cie fuit paz. p̄fecit

Post longam imperij vacationem electores in duo se diuiden/

Impatores. ānis. xv. ſiſſiſſima

Richar
dus

res. hos duos. videlicet Alphonſum regem caſtelle 7 legionis
7 Richardū comitē comubie fr̄em regis anglie elegerit. Et ſiſſiſſima ānis multis

randē mortuo richardo: alphonſus co
ram gregorio. x. intuitu paſſis volūta
rie ceſſit omni iuri ſi q̄d haberet. Erat

ei vir prudēs 7 maxim⁹ aſtronomus. eius tabule ſa
moſe ſunt quas fecit. quia compendioſe

Festum venerabilis sacramenti inſtituitur
per verbanum quartum cum indulgentijs

Lōciliū lug/
dunenſe. d.
epoz. 7. r.
abbatū 7

alioz platorum circa
D. celebrat per gre/
goriū. x. vbi greci 7 q̄
dam tartari ſolēneſ
baptizati fuerunt.

Anno mundi

VI. CCCC. LXIII

Pape.

.iij. Ur
ban⁹. ā.
.iij. m. i.

Gallicus
diebus. iij.

.iij. Ale
mes. an
.iij. m. ic

Provincialis
diebus. xvj.

.x. Bre/
gori⁹. ā.
iij. d. r.

Lumbardus.

Anno c̄hr̄ſti.

CCCC. LXIII

Iste Urbanus ſu gauit exercitiū ſara/
cenoz p̄ cruce ſignatos. quem manfre
dus Decciam miſerat. 7 cōtulit regnū
ſicilie comiti proencie qui fuit frater re
gis francie. vi fugaret manfredum. tā/
dem moritur paruiſij. 7 ibidez ſepelitur
7 māfredus poſtea vita 7 regno priuat
per karolum.

Benedictum ſit dulce nomen domini n̄r̄i iheſu c̄hr̄ſti: 7 glorioſiſſi
me virginis marie matris eius. in eternum 7 vltra Amen. Nos cū
plepia h̄ndicat p̄go maria Amen. Quicumbz hec legerit totiens
quotiens: habet tres annos indulgentiarum. quos clemens cōceſ/
ſit ob rogatum Audouic⁹ ſancti regis francie ſolemniter

Speculum hiſtorie Aincenti hic ſinitur

Quercis locis rē. Dicit quidam ſanctus doctor: q̄ medietas mini
ſtrorum dei eſt quaſi reſecata per hoc genus auaricie. q̄ vnus plura
b̄nficia p̄mittit b̄ie. S; q̄ vñ p̄t digne adminiſtrare. aut p̄p̄iſ
p̄petis ſanſ facere

Iste clemens ſanctus fuit
7 p̄pheticō ſp̄i p̄dixit hoſtes
eccie tāq̄ ſumus perituroſ
vnde creditur q̄ deus eius
mentis tribulationes plu
rimas exiit. Hic habuit
antea vxores 7 liberos

Iste gregorius ſatis acci/
dentaliter venit ad papatū
q̄ cū cētarchidyacon⁹ leo
dienſ. 7 iuiſſet vltra mare
cauſa deuotionis. ibidem
exiſtens in papaz eligi
ſſus p̄p̄at⁹ munus tu
lit archidiaconus vnus
Hunc p̄cem p̄m fecit cō/
cordia fratū. Verū hoca
ſp̄i ſancto factum nō du
bium eſt. quia valde b̄n ſe
habuit: non intendens pe
cuniarū lucris: ſed elemo
ſynis pauperum. Fecit cō
ordiatōez vñ q̄nq; epoz
cardialiū q̄p̄līmū lauda
bilē. q̄ honeſtas 7 valētas

ſonas aſſūpſit. Ad orit tādem arcij. ſepultus ibidem honorifice

Solium. LXXXII

Piscis marinus in similitudine leonis captus fuit anno primo martini pape. et dabat planctus horribiles. et adductus in urbem veterem cunctis ostensus est. Quoniam monstrum hoc vulgo interpretante esset signum futuri discidium. Quod et factum est. quia statim post siciliam interfectis alienigenis. et feribus in materno utero occisis. crudeliter ab obedientia karoli sui regis. et persequens ecclesiam cessit. et petrus arroganti regem assumpsit. et multa mala secuta sunt. Et in urbe parialitas surrexit. quod vrsini contra banibaldos cum multa sanguinis effusione pugnauerunt. Item et inter saracenos multa milia occisa fuerunt. Et ideo non mirum quod patri monium ecclesie pariter solio more. quod tempus est vti.

Redolphus. a. viii.

Iste rudolphus fuit comes de ha-

dicium incipiat ab ecclesia dei. Verum karolus non longe a martino obiit bene dispositis singulis. et deuote sacramentis. Petrus vero in obitu filii infelicitate mortuus est ex vulnere quod in bello suscepit. sicut sol est mori persecutores ecclesie. quod dux est fragili homini contra stimulum calcitrare.

bisburg. prebuit. et in armis strenuus et prudens electus apud basileam. Sic opidum piniacense. obsides aut filio bernensium cepit.

Post aliquos annos per certos nobiles inimicos pacis bernenses provocatus bernam diu inaniter obsedit. Namque ante quam quod secum ducebatur cum iam ab obsidione recederet bernam inspicies. ipsam diuindam toti patrie spiritu prophetico predixit. Tandem idem imperator crucem suscepit pro terra sancta.

VI° XXXXVIII

VI° XXXXVIII

.v. In nocentius. m. v. d. ii.

v. Adriani. m. i. die. ix.

.xvi. Hobes. m. viii.

.ii. Pico. la. an. i. m. ix.

.iiii. Papien. a. m. i.

Gallicus

XXXVIII

XXXVIII

Isti innocens fuit de ordine predicatorum famosus doctor et reus vocatus peritus de iherosolymis statim romae. et sepultus est in laetranorum

Iste adrianus fuit nepos innocentij quartus et etiam statim mortuus est. viterbi

Iste hanc fuit scilicet etiam diuersis et bene rexit urbem diebus suis et ordinatione cardinalium fecit. anno primo pontificatus sui et secundo moritur. unde sequitur turbatio romanorum propter patriam vrsinorum et banibaldensem. et homicidia

Iste nicolaus magnificus fuit in edificiis extruendis et bene rexit urbem diebus suis et ordinatione cardinalium fecit. anno primo pontificatus sui et secundo moritur. unde sequitur turbatio romanorum propter patriam vrsinorum et banibaldensem. et homicidia

Iste martinus fuit religiosorum amator. et pijs operibus valde intentus. Sic excommunicauit imperatorem constantinopolitanum eo quod non redierat ad fidem sicut promissum in concilio lugdunensi. propter quod multa passus fuit et tota ecclesia simul. similiter et petrus regem aragonie inuasorem regni sicilie excommunicauit. Tandem post multa bella

laqueum instruit contra perfidos iudeos et tribulationes moritur parisijs. miraculis clarens

q. Iste nicolaus fuit comes fuit. inspirator. hoc est. illi. Iste iordanus teuthonicus doctor solensis et magister secundus in ordine predicatorum clarus habetur et sanctus.

Berta etas Christus

Aometa visa est signū mali. quia plura secuta sunt afflictiona christiana
tis. Tartari inuadunt regnū constantinopolitanū. multasq; terras impe
rij occupant stragem indicibilem de hominibus facientes

Tripolis capitur a saracenis. et christianitaris nomen ibidem deletur. **A**chon illa fortis
suma et inexpugnabilis ciuitas capta a soldano et saracenis ppter discordia viciaq; nationū in ea cō
morantiū. et deleta fuit. et psequenter tota simul terra scā occupata a saracenis ppter nimia peccata xpi
anorū q; ibidem morabant. **P**oc etiā tpe christiani perdiderūt cum achone. xv. ciuitates nobiles
et duodecim castra occisis. ccc. xpianorū. qd maxime euenit ppter diuersum domi

Impa.

niū. et regentes ciuitatē non concordabant. et etiā ppter stulticiā crucesignatorum.

Bellum maximum et graue inter ianuenſes et pisanos. occasione insule corſice. Tandem in
maripisani victi sunt. et capti. plus q. xij. hominum. qui interfecti sunt. et perdidit. et viij.
galeas exceptis alijs nauigijs. et preter illas que submerſe sunt in mari. **T**erremotus etiā ma
gni fuerunt in tuscia. signantes mala. que secuta sunt ibidem.

Franciſcus petrarcha poeta et heremita hoc tempore claret qui scripsit plura eleganti stilo.

Anno mundi

VI° MCCC LXXXIII

Pape.

Romanus

Lombardus

Anno christi

MCCC LXXXIII.

Iste honorius fuit
homo tempatus: et magne
discretōis libenter habēs
pacē. nulli letinus. hic pre
dicari fecit cruce contra pe
trum inuasorem regni ſici
lie

Armate huius tem
pore dimiſſis mantellis va
rijs cappas albas ſumpe
runt.

Ordo celeſtinorum inchoatur per virum ſanctum celeſtinum. qui in papam electus eſt. Nec
vniq; a proposito ſancto cecidit. vſq; hodie

Iste nicolaus fuit
dictus frater hyeronimus mini
ſter generalis in ordine minorum
qui licet bonus homo in ſe fuerit
tū multa infelicia eccleſie ſuo tpe ac
ciderūt. Nam multa bella orta fu
erūt in vrbe ipſius. occasione quia
nimis ad beſit vni parti. Poſt hūc
vacauit ſedes annis. ij. meſib. vi.

Iste celeſtinus totus ſanctus
fuit. et ob hoc cū per annos. ij.
cū medio cardinales cōcorda
ri n̄ poſſent. ipſū tandem de be
remo vocātes eligerūt. Et ſta
tim propter onus papatu reſi
gnauit. et ab eo dicitur eſt ordo ce
leſtinorum. Canonizatus eſt
per primū clementem ſub no
mine ſancti petri confellois.
cuius feſtū ē. xij. kalend. Junij

Nicolaus de lyra doctor theologie clarius habetur parifius. **H**ic fuit in deus natione. **C**onuert
ſus autem valde profecit in ordine minorum. et ſcripſit ſuper totam bibliam et alia. Et fuit anno
nomini. MCCC. **V**ide in libris ſuis. Alij dicunt q; fuit de brabantia de pparentibus xpianis.
ſed ob paupertatem viſitauit ſcolas iudeorum. et ſic didicit linguam illam. **U**el iſte nicolaus a iu
deis informatus eſt in puericia

Proph. doctor subtilis post Bonifacium
et alios philosophos
Solium LXXXIII

Cometa apparuit. et sequitur statim bellum flandrie. ubi cecidit flos mili-
tie gallicane anno domini. **D. cccij.** Terrenus etiam magni fuerunt.
nec alii fuerunt boies in mare in cianibz. et papa Bonifacius desebat in prato

Iwernherus puer sanctus rusticanus martyrizatur a iudeis requiescit in heraco.

Eodem tempore scz anno domini. **D. cclxxvij** quidam alius puer nomine Rudolphus filius a p-
fidis iudeis martyrizatus est in erna. qui multis miraculis clauit. Iudei vero sceleris huius
ppetatores a bernensibus mortis sententia plectunt. Hac occasione Rudolphus
imperator bernam cum xxx ipignatorz obsedit. sed tamen parum profecit

**Adul-
phus.
an. vi.**

Iste adulphus fuit comes de anaxone. et non fuit coronatus per papam quia ob-
it in bello quod cum alio duce baustrie habuit

Mobilissima aconen. ciuitate a saracenis destructa. demum deiseremarie in carmelo monasterium
ad. iij. miliaria ciuitati vicinum ab eisdem igne cremat. fratribus inuentis in eo pfidorum gladi-
is trucidatis. et tunc pro chdolor ordo carmelicus mellissimum locum ex toto perdidit in quo a te-
pore helye et helisel pphetarum. ij. cxxi. annis perstitit.

Sanctus Ludouicus olim rex francie canonizatur hoc tempore per Bonifacium papam octa-
uum. Alanus doctor vniuersal. claret in Burgondia. hic ad tepus pena taciturnitatis incurrit
coram pluribus eo quod in principio sermonis diuinum auxilium more solito non inuocasset

VI. CCCCXIII.

**vij. Bo-
nifacius.
an. vii.**

Lampanus.

**vi. Bndi-
ctus. m.
vij. die**

xxij

CCCCXIII

Iste bonifacius fuit vir in his que ad curiam pertinent experi-
entissimus. Et quia pares non habuit prudentie sue vltra modum
in tanta arrogancia crevit seipsum. ut dominum totius mun-
dis diceret tam in temporalibus quam spiritualibus. Et multa ma-
gnificavit que in finem miserabiliter defecerunt. Deditque rem-
plum cunctis prelatis ne alta saperent sed forma facti gregis. ma-
gis studerent amaria subditis quam timere. Sic est de quo dicitur.
quod intravit ut vulpes. vixit ut velleo. et moritur ut canis. et sepultus
est in thome

Jubileus instituitur a bonifacio de centesimo in centesimum se-
perduraturus. Et fuit primus iubilus anno. **D. ccc.**

Liber scriptus decretalium publicatus fuit missus ad studia v-
niuersalia per Bonifacium octauum

Festus. iij. euangelistarum. et iij. doctorum instituitur. scz.
Iheronimi. Augustini. Ambrosii. Gregorii

Sanctus Albertus de tarpano carmelita siculus. vir me-
ritis. signis. doctrinaque clarus. ac totius perfectionis exemplar
vij. Idus augusti migravit ad dominum

Iste Benedictus vir sa-
ctus fuit de ordine predicatorum
et parum superuixit et obiit paru-
m ibidem sepultus in ecclesia p-
dicatorum miraculis choruscans
Ipsius subortum discidium inter
regem francorum. et bonifacium
sedauit. et priuilegia restituit li-
bertates quibus rex priuatus erat
et vacauit sedes per annum sequen-
tem. et plus propter discordiam
cardinalium qui tunc fuerunt.

Johannes scotus doctor
subtilis claret

Johannes andree iurista maxi-
mus claret bononie. qui plura
scripsit solemniter

D. 3

*De re in illo bonifacio completa e pauli epistola 1 ad thymotheum 2
De medium quod statuta papa iohannis et summa supra etiam et de
scripta. Et ita videtur etiam etiam in facto ipso epistolam istam
completa esse unquam*

De Institutione anni iubilij

Sexta etas. Christus

*De temp
Luzozym
mptu*

Modus insula capis de manibz thurcoz p dños ordinis sancti iohannis hierosolimitani. cū qñ
q ad iacentibz. Et fuit bellatū annis. iij. z finalr christiani obtinuerunt.

Teplarij destruitur i bito miratibz vniuersi quō tāti dñis sic insperare pīmūt. mgr ordis p bu
nt pīf. Eā āt publicata fuit postea q fuit vana p fessio cū abnegatione xpī z expuisione sup cru
ce in obpbrium crucifixi purples eoz confessi fuerūt. Et stetit ordo iste annis. **Lxxiiij.**

Iste albertus fuit dux baustrie fili rudolphi predicti
hic primū a Bonifatio reprobatus. deinde ab eodez

Imperatores

**.i. Alb /
tus. an /
nis. f.**

confirmat p pē regē frācie tūc inimicū ecclē. cui etiam
alberto idem papa regnū francie subiecit. sicut z alia
regna. sed nihil p fuit. tandem occiditur a nepote suo

**.vij.
Henri /
tus. a. v**

**Locilium vi
ennense in q
pcedit
Clemens**

In isto concilio multa statuta fuerūt. p sa
lubri regimie ecclē. z heresum extirpatōe.
Et minores intra se tumultuātes concor
dati fuerūt. ps vna dicta fuit spiritualiuz
alia vtiqz non habuit. vocabu /
lum hoc.

Iste beinri
cus fuit comes lūzēburgē
in militaribz actū strenuissimū
pacē p terrā z aquā tenere cu /
pīuit victor glōf z bellator i /
nicit extitit. z fuit coronatus a
clemēte. v. Tandem intor

*Intepozcha
mimozm
Sup ept hū
fio vlt
pū sanctior*

Anno mundi

VI° DMI

Pape

**.v. Cle /
mēs. an /
vij. mē**

**xxij. Jo
hānes a
vrij**

Anno christi

MCCCIII

Iste clemēs fuit tante
perogative in expedie
dis negocijs ecclē. q
tūc plura fuerunt. vte /
riā absēs eligeret. p cili
uz celebravit vienēse. z
libz. vij. decretaliuz. q
vulgariter clemētinaz
dr. p pilari fecit. Indū
tores tēplarios mīit
venetos superavit. re /
gulā mīoz declaravit
Tēplarios p dēnavit.
z ordiem sci iohannis
hierosolimitani exal /
tauit. Tandem post
multa que laudabili /
ter egit moritur. sedes
vacat annis. v. m. iij

Iste Johannes totus glorio /
sus fuit quo ad ea que in actiua vita exercēda sunt. constitutiones clemē
tinas publicavit. z ad vniuersalia studia mīit. multos scōs canonizavit
Episcopatus pingues diuīsit. contra pluralitatem bñficiorū multa bo
na instituit. z hereticos plures precipuo zelo damnauit. zē. An autem
saluatus sit. an non. dominus etiam suis deuotissimis revelare noluit.
Ipse etiam fundauit domum boni passus ordis carthusiensis. sup di
rentiam ppe auinionem

*Compa xphahyan &
vifphozm p p m m m n o s p o r e*

Scilicet. xxi. inter iohānem. xxi. z quendam petrum de carbario de
ordine minoz. Causa fuit tyrannidis Ludouici. qui scindere nitebat
vniōē ecclē. eo q iohannes papa eum excommunicauit. z ideo istū petru
in ydolum erexit. z veneratus est eū. s; nihil profecit. quia statim succi /
sum est. z petrus venit ad pedes iohannis: veniam petens: z obtinuit.
tamen fuit conseruatus vt hostis omnibus diebus.

Dulcius heresiarcha non ariensis cum margareta vxore sua heretica
z complacibus suis combusti fuerunt: sed prius membratim concisi fue
runt. Rux etiam tunc predicata fuit.

*Gaud Dubie pto
Omnes hroz m fuer 3 q p p p d p p p*

Barbardus de Bononia ordinis magne marie de carmelo doctor parisijs sapiētie z doctrine
pinione celebris post plurium librorum editionem. in auinione vitam exiuit

Thomas de Aquino Confessor illi. Biblii
et doctoris sancti
Solium. LXXXIII

Pauperes delugduno qui se dixerunt de tercia regula francisci etiam heretici dñati sunt et combusti in pluribus locis et vicibus cum suis articulis erroneis. Unus articulus fuit quod christus et apostoli nihil habuerunt in proprio vel communi et quod nullum ius habuerunt in his que scriptura dicit eos habuisse. etc.

Guardi multi combusti sunt parisiis propter heresim pauperum delugduno. quod sub specie boni mala suscitare conabatur. Et michael generalis minorum fuit cum sibi adherentibus probatus hereticus. Numerus combustorum tam de ordine eodem quam aliorum. c. xliij.

Thomas de aquino doctor sanctus canonizatur. Anno post obitum suum. Ludovicus ibi solus nos episcopus filius regis Sicilie ordinis minorum canonizatur.

Ludovicus
a. xliij.

Iste Ludovicus fuit dux bavarie et contempsit coronationem. quapropter ab eo depositus est. et multus sibi labor et pericula successerunt. Pius est etiam scindere unitatem ecclesie. et fredericum ducem austrie de felectu vicit. In tribulatione et contumacia usque ad finem durus permansit. grāde periculi a se sue reportando. tandem karolus de eis egit quod prevaleuit. et Ludovicus de equo cadens subito moritur.

Executus fuit sumendo eucharistiam. Nec legunt in libris et fama feruntur per quandam de ordine predicatorum facta. scilicet bernhardum de monte politiano. etc. Sed tamen ordo excusatur de his per quasdam litteras testimoniales quas apud se habet. Cui placet requirat huiusmodi apud professores eiusdem ordinis. et plene informabitur de his ad omnem copiam.

VI^{to}. DXXIII

VI^{to}. DXXIII.

Elementarum liber publicatur. et ad studia universalia dirigitur per iohannem papam. etc.

Benedictus
dictus. a
vii. m. iii

dic. xliij

MDCCXXIII

MDCCXXIII

Declaratum est per iohannem. etc. edicto perpetuo hereticis excommunicationis declarare christum et apostolos nihil habuisse in proprio. nec in communi. etc. affirmare quod christus et apostoli in his que habuisse sacramenta testatur nequeque ipse videtur operari nec illa donandi. aut ex ipso alia acquirere erroneum et hereticum idem papa iohannes declaravit.

Idem papa iohannes collegit de libris predecessorum suorum. ex ordine beati simplicis beati dicti sanctos canonizatos et platos plures numero prebenduntur in sequentibus.

Petrus et inuicem christi verna benedictus. In celo sisti tot fratres permixti. Quingentos quingentos quingenta milia quingentos. Ad te translatos per omnes sanctos. Pape sunt bis duodecim cardiales bis millem in mundi hierarchia. Archiepiscopi dati septem milia creati in fide catholica. Quindecim milia digni pietateque benigni. scribuntur episcopi. De milleni quingentos denarii abbates septuageni. cum quaterno numero. Quod plures sine mitra. resulcere inde citra. prelati ecclesie. Quorquot scimoniales. prosores. et sodales. degunt socialiter. Non est nostre facultatis. compensare dicta factis. ac stilodislerere. Sed quis aliter confessorum secum ducit talem chorum. per celi palacia.

Iste benedictus fuit monachus monasterii bolle. ordinis cisterciensis. et vocatus iacobus de furno ab infamia bone vite et magister in theologia. factus autem papa reformavit ordinem sancti benedicti et cisterciensis. quod necesse fuit. In largiendis beneficiis durus fuit et ne indignis preberet decretales edidit. que sic incipit. Benedictus deus in donis. etc. et multos privavit erat servus

deus fidei cum severitate seclator. et ob hoc multis minus carus tamen rigoris raris fuit. quod vix cognoscere voluit consanguineos suos. dicens papam consanguineos non habere.

Sexta etas Christus

Johannes Wandenil doctor in medicinis et miles in armis: natione anglicus fuit circa bectpa. Et mirabilem peregrinationem quasi totius mundi perfecit. et scripsit ea tribus linguis. Astronomi maximi fuerunt parisijs hoc tempore. **Johannes de Lignerijs**. **Johannes de Saxonia**. **Johannes de muris**. Et buridanus maximus philosophus qui inuenit viam modernorum Imperatores.

Clementus magnus fuit. qui terras mouit et vndas. et edificia plurima subripuit. **Spiritus Davidonis** multa reuelauit in ciuitate alexij circa romam. de hoc pulcher liber est scriptus. **Aquarum inundatio** fuit maxima: non ex pluuijs sed scaturientium terre venenarum. **Damna** fecit infinita in toto orbe.

Vir prudens et astutus. **Dic** iussu clementis fuit electus. adhuc vivente **Ludouico** contumace. Et quia humiliter benedictionem sancti **Petri** ac **pape** coronationem expetiit: more aliorum honorum. idem in omnibus bene directus fuit et prouidit. **Ipse** multa statuit et precipue legem fauorabilem personis et rebus spiritualibus quam adhuc **karolina** dicitur. Tandem obiit diuinijs plenius et gloria. Sepultus **prage**. **Bellum** maximum inter **philippum** regem francie et **Edwardum** regem anglie fuit. Et tanta strages ut mare flandrie aliquot diebus tinctum sanguine videretur. **Pestilentia** grauissima fuit. ita quod viri viri sufficiebant ad sepeliendum mortuos. Item multe ville deserte diu manserunt.

Anno mundi

VI° DCCCXIII

VI° DCLIII

Pape

vi. Cle
mens. a
m. vi.

Lemonie.
dieb. lvi

Anno christi. MCCCXXXIII

MCCCLXIII

Iste clemens fuit nomine et re totus virtuosus. multaque per benedictum rigore facta mitigauit. et quosdam priuatos restituit. **Laudabilis** fuit rigor seueritatis benedicti. sed multo amabilior fuit benignitas **Clementis**. **Dic** erat sermocinator egregius: et sermones multos collegit. **Nullum** inconsultum se abire permisit. **Electus** fuit anno christi. M. ccc. lxiij. ut in bulla quadam repperi.

Declaratum est per benedictum quod anime sancte que nihil habet purgabile primo statim ut decedunt. facies dei videtur aliter sentire aut dogmatizare est hereticum. **Ordo** novorum militum iesu christi instituit in portigalia. per **Joannem xxij** contra sarracenos. **Judei** per totam almaniam fuerunt confusi. quod fontes et puteos intorcarunt. sicut plures eorum pressi fuerunt id esse verum.

Anno. M. ccc. lxxv. fundata est domus sancte barbare ordinis carthusien in colonia agrippina. illo in loco ubi pie creditur. ubi olim beatus **seuerinus** sancti martini animam in celum deferri conspexit: angelico cum consensu.

Quidam vir sanctus de ordinem minorum in asia et in india euangelizando discurrit. miraculis clarus. **Et** quattuor sanctorum martirum corpora sui ordinis de ciuitate **hormas** transtulit per mare ad superiorem indiam in ciuitatem **carra** non sine miraculis. **Et** descripsit peregrinationem suam. **Andolfus** carthusien. per argentum qui vitam christi compilauit egregie et alte. **Multitudo** procerum **quelloupen** castrum ceterum **pedium**. et. M. cc. equum obsederunt per. iiij. milia. **suiceros** fugantur. interfectis. iij. milia. pugnatorum. et tribus comitibus. Anno christi. M. ccc. lxxv.

Solium. LXXXV

Portentum ignis in celo visum est. qđ a philosophis vocat candelam rotundam. **A**t eodē anno sur-
rexit. **P**ecceci. cruci flagellatores. **P**ecsecta pestifera surrexit in superiori almahia et ad inferio-
rem descendit. demū ad partes gallicanas. **D**isruebāt huiusmodi ex diversis doctis et indoctis. no-
bilibus et ignobilibus. **F**lagellabant autē se cū flagellis nodosis et acubus insultis et. et nisi pp. phibuisset
Scius quobrito doctor iuris canonizaret. qđ fuit aduocat⁹ pauper. **M**ulta mala attētaisset.
et sancte vite. **H**ic solus inter oēs iuristas modernos sanctus computatur.
Filiarius cardinalis scī petri ad vincula prelat⁹ deuotus et amic⁹ religiosor⁹ et p̄motor bo-
nor⁹ fuit. **V**isio flebilis cū dā heremite in p̄ntia dñi **I**nnocēti⁹ pape. vi. dñi adhuc cardinalis

esset. unde aiebat. **V**idi aīas in infernū descendere sicut nives densissimas in purgatorij sicut ni-
uem rarissimam: sed ad paradysum tñ tres vidi introire. scz illius epī. ac illius vidue romane. et il-
lius p̄ioris carthusien. q̄ omnia sic post repperit vera. et extunc maximā deuotionem erga viros
religiosos habuit. et precipue cluniacē. et carthusien. **D**os enim duos ordines specialr p̄ cete-
ris priuilegiavit. et ab omni patriarcharum archiepiscoporum ep̄or⁹ et quorūcūq; p̄ncipum. et
iurisdictione. visitatione. taxatione et qualicūq; vexatione. exceptos esse decreuit sub anathema/
tis vinculo. eosq; sub scī petri ac romāe ecclie p̄tectione suscepit.
Sibertus de belre almanus. et **J**ohannes wolfram anglicus carmelici ordinis illustribus cō-
numerandi ad salutis sciam verbis scriptisq; q̄sp̄lures erudiunt

VI^{to} OLIII

Leomoniceſi.

MDCCCLIII

Jubileus mutat per clemētem de quinq; gesi-
mo i quinq; geliniū. p̄pter breuitatē humāe vite
Idem etiā clemēs mōasteriū et ordinē clu-
niacē. multis et maximis priuilegijs dotauit
et ab omnibus inquietudinibus exemplū sub
beator⁹ petri et pauli apostolor⁹ tuitōne imper-
petuum suscepit.

Robes de bachone carmelico theologicē sapi-
entie canoniceq; scientie princeps parisi⁹. et
demum per angliam clarus cognoscitur

Guido de p̄rpinariō ex p̄iori generali carme-
lice religiōis primū maioriceſi. ac demū cluni-
acē. pontifex doctor inter precipuos commē-
dat⁹. et vt alter belias p̄ domo dñi serios⁹ post
correctoriū iur. et alia q̄plima volumina percō-
mēdata libris oēs hereses scripsit. quem dño
gancellino cardina li albenensi p̄tutulauit

Iste **I**nnocentius fuit amator religiosor⁹
et fecit fabricari in regno francie propter sanctus
andream ex opposito auinionis monasteriū or-
dinis carthusien. et multa priuilegia eidem san-
cto ordini concessit. ibidemq; sepelitur. **F**uit eti-
am canonista maximus.

Johāna regina francie virtuosa et humilima. et
v̄pie credisctā. obiit anno dñi. **P**ecceclix
Studiū brage instituitur et priuilegijs dotatur
ab **I**nnocentio. vi. intuitu karoli imperatoris
Lector quidam paulus nomine negando be-
atā v̄giem p̄ceptā fuisse sine peccato originali. co-
rā toto clero et pplo in cracouia cecidit et expira-
uit sermōe nondum finito. vt testat magister ben-
ricus de bassia. **Q**uod factū p̄les tenuit i hac ma-
teria scribentes. **F**actum est enim de secretis dei
nimis curiosius inuestigare

De Jubili Diminutione p̄pter p̄p̄mā

Sexta etas. Christus

*Terremotus
Bella p. p. p.
fames
fides aquarum
fides huius*

Terremotus marimi fuisse p. diuersa loca. Et basilea tota cecidit. **Decclvi.** **Adipis sol fuit** i principio marci **et durauit quasi** duabus horis. **Terra** in multis locis aquam albam et ferentem euomit. que castra et loca for-
na casui dedit. **Tempora** insuper periculosa propter hereses et sectas ples. et su-
perbia et iniquitas nunis inualuit. et populus curiosus et leuis nimis. **Unde** in libro beate brigi-
te. l. ca. clv. dicitur q. fm rigorem iusticie mundus merito deberet perire. q. peior est q. tpe diluuij. sed
precibus sanctorum misericordia parcit ei

Imperatores

Circa hec tpa pmissit karolus. iij. electoribz thelonia et vectigalia imperialia que sita fuerunt i ter-
ris ipsorum. **Et surgit** grandis disputatio p. et s. na vna positio pbare pcedit q. hoc non liceat nec ex
pediat sic erossare imperium. vt nullas vires ptra aduersantes retineat. **Alia** econtra putat ratio
biliter hoc factum. ne ipsorum electorum regiones grauentur. stante pro nunc tot principibz vi-
olenta in cursione. nihilq. curantium de imperialium fulminatione pcepto. **Quare** ergo ipse
lectores p ceteris eractionari deberent cu n. eet q. defederet. aut manu adiutrice afflicto porrigere
Que ar istaz firmior sit. videat quoz infest. **Quid** po de his enneas poeta lauscat? senferit i hy.
bohemoz pleni? p. tnef. **Hoc** p certo scim? q. siue sic sine alr. disputatio pcludat. mundus iste cur
su suu solia vanitate et instabilitate n. retrahet. **Nil** stable s. sole. s. cuncta s. biaceritanti vt sapiens ait.

Annomudi

VI° DLXIII.

Pape

Anno christi

MCCCLXIII.

Iste vrbano fuit abbas massiliens. or-
dinis sancti benedicti. decretor. doctor
et scis reputat. **Fecit** crucem predicari
et hucos. et passagium ordinauit. **Ad** ipm
beata brigitta fuit missa a christo. p con-
firmatione regule. tandem intoxicatus
obijt

Constitutione in vinea publica cōtra symonicam pra-
uitatem primo anno vrbani pape. quinti. in vrbe apud s. a-
crum petrum

Johannes de rupescissa de ordine minorum multa p. dixit
mor futura de duobus an. christis. et desolatōe terraz et ge-
nerali p. culatione clerici et reductione totius orbis ad fidem
xpi. pluraq. alia an. annu dñi. **Decclxx.** que dixit sibi re-
uelata a dño ihesu. s. no euenerunt. **Et** diu in vinculis ten-
tus grandia scripsit de futuris. **Et** nota q. pene ab inico
fidei huiusmodi p. nosticatores fuerunt. et quorū temp.
determinati p. dixerūt de huiusmodi archanis que pater
posuit in sua potestate decepti sunt. **Ideo** non est huius-
modi reuelationibus amplius fidendum

Brigitta vidua sanctissima de regno sweecie clara ha-
bit. multas reuelatōes habuit informariuas ad omnes
stati eccie. et ordine instituit. cui ipa p. rona est. **Et** p. se-
stum agitur. xxiij. kl. Junij.

Ordo saluatoris q. vulgariter ordo sancte brigitte circa
hectempora inchoat. cui reglam ipe saluator met. dicit
tauit.

Katherina de senis virgo incompara-
bilis sanctitatis fuit. **Cuius** vita sc. p
sit m. g. Jordanus ordinis predicator
ri p. fessor eius. **Obijt** ar anno. **Decclxxx.** multi iustificauit partem vr-
bani. vi. dicendo ipm ee v. papam. **Et** desciscimate p. phizauit. **Habuit** et
am virginem secum sanctam katheri-
nam filiam beate brigitte. et alias plu-
res vniūsq. sexus personas venerabi-
les

*Propheta
p. p. p.
v. v. v.
v. v. v.*

Solinum LXXXVI

Anglici cum britonibus et multis alijs populis barbaris plusq[ue] xl^o. alfacie. fungauicq[ue] fines i-
uadunt. castra q[ui] plurima cum urbib[us] vsq[ue] ad solium euertunt. uirgines et mulieres uolenter op-
primunt. ecclesias cum monasterijs igni succendunt. Tandem p[ro]p[ter] multas tyrannides cu[m] berneli-
um terminos sibi depredare attētaissent. maxima multitudo cum duce eorum a bern[ard]o. interfecti sūt.
in frouwenbrun. reliqui uero per schuiceros aggressi mirabiliter ceciderūt. a[n]no christi. Mccc.
lxxv. in die sancti stephani protomartyris

Secta chorizantium transiuit anno domini. Mccc. lxxij.
Et fuit rhenus magnus incomparabiliter.

wenze-
laus. a.
xxiiij.

Bartholdus et baldus fuerunt hoc tempore maximi legiste
Iste wenzelaus filius predicti karoli regis bohemie. et adhuc parte uiuente elect[us]
est in regem cum adhuc puer esset. sed non curauit de imperio. et ideo post multas ammonitōes
depositus fuit. Mobilem eius indolem libidinosa uita polluit. et fuit finis eius sineb[us] onore. Mi-
nis enim degenerat a moribus et uirtutibus sui genitoris. nec umq[ue] imperiali dyademate co-
ronatus est. Paterna autem probitas in sigismundum fratrem eius transiisse fertur. ut infra pat[et]
Petrus de casa ex p[ro]p[ter] generali carmelitarum ep[iscop]us uasione[n]s. ac hierosolimitanus patriar-
cha uirtutis forma doctrineq[ue] speculum clarus habetur. quem q[ui] plura miracula deo conregna-
re predicant

VI° LXXXIII

Urban^o. sextus. annis undecim.

xi. Gre-
gorius.
an. viij.

Scisma pessimum oritur
quod durauit annis. xl.

Clemēs. septimus. annis. xv.

MCCC. LXXXIII

Iste gregorius fuit dictus petrus de bellafor-
te lenoniens. diocef. dyacon[us] cardinalis obiit ro-
me in pace christi. Post eū sequit[ur] tribulatio quā
dñs beate brigitte preo[est]dit p[ro]pter peccata cleri.

Stigma christi mulier quedam i manib[us] pedi-
bus habuit. et morabat i oppido delst. in holādia

Scisma. xxij. omnium scismatum que ante fuerunt pessimum et subtilissimum. Adeo enim
perplexum fuit. ut etiam doctissimi et consentiosi uiri non valerent discutere cui esset magis adhe-
rendum. Et fuit continuatum per annos. xl. cum grandi scandalo totius cleri. et grandi iactura
animarum p[ro]pter hereses et alia deuia que tunc pullularunt. eo q[uod] nō esset disciplina in ecclesia
contra huiusmodi. Et ideo ab isto urbano. vi. vsq[ue] ad martinum quintum. nescio q[ui]s fuit papa.

Alexandria egipti ciuitas opulentissima a christianis capitur

Causa humane malicie a doctis uiris multiplex assignatur. inter que non minima est q[uod] pa-
rentes filios non educant disciplinate. sed permittunt eos ad placium delictis affluere. Petu-
lantia igitur cum ex consuetudine in naturam transierit. nec erubescere nec timere potest. Fitq[ue]
ceruix dura donec paupertate. bellis. laboribus. et alijs tribulationibus mollescat attrita
Flagellum ergo sibi preparat qui filios non castigat.

Iste urbanus electus fuit in urbe p[ro]pter
vim romanor[um]. s[ed] cardinales hoc metu fecerūt.
et nō ex a[n]i[m]o. Quia p[ro]pter fugientes ad ciuitatem
fundorum dixerūt eū nō e[ss]e papā. et elegerūt lo-
co eius dñm robertum de gebennis eodē a[n]no
q[uod] dicit[ur] clemēs. vij. et h[oc] orit[ur] scisma pessimum

Vide q[uod] gl[os]sa
hic dicit
de doct[ri]na
iohannis
bapt[iste] et ioh[ann]is
20° m[en]s de pe-
aga ut in
fca ubi de
p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o de
p[ro]p[ri]o de
p[ro]p[ri]o de
p[ro]p[ri]o de

Sexta etas. Christus

Lupoldus dux austrie cum maximo comitatu militaris exercitus nobilium delusus consilio pederatos qui schuiceri vocant apud sempachum potestipho inuasit. Verum illi licet pauci. i. d. de. deum qui pector eorum est innocentes. marinam hanc multitudinem effugerunt ipso duce interfecto. cui. vii. comitibus. cxx. milibus. iiii. pugnatore. et pluribus nobilibus qui de austria. alsacia. hungaria. et burisgandia. etc. illuc ad pugnam conuocati erant. De schuiceri po tantum. cxxij. interfecti sunt. anno dñi. **MCCCLXXXVI.** die. ix. mensis iunii. Et post duos annos nobiles qui remanserunt iterum cum. vi. pugnatore reuerentes p. cc. viros de glarona in fugam versi sunt. occisi. ij. cccc.

Henricus optima sacre theologie professor famosus.

Robertus.
an.
us. ix.

Impatores

Henricus de assia etiam doctor theologie fuerunt in vienna duo
Berhardus groet claret scitate vite et scia. et incepit congrega

luminaria eccie.

nionem fratrum in dauenoria. et plura scripsit
Johannes rusburch clarus habetur. vir
admodum deuotus et illuinar. et multa scripta in
teuthonico reliquit. **V**incens de valentia a/
lias de ferra vir sanctus claret miracula multis.
Canonizatus est post a calixto. iij. quod et sibi p
dixit spiritu prophetico bernardus discipulus eius.

Iste rupertus: alias
robertus dictus fuit dux bavarie. et comes palatinus
rheni vir iustus et catholicus coronatus a bonifacio
ix. Hic cum grandi exercitu almanorum intrauit
italiam contra iohannem ducem galie. sed cum ig
ctura graui rediit. dignus habitus ut pro iusticia pa
teretur.

Anno mundi

VI. DLXXXIII

VI. DXIII

Bonifacius nonus annis. xv.

Pape.

Benedictus xiiij. annis. xxi

Anno christi

MCCCLXXXIII

MCCCLXXXIII

Iste bonifacius
us eligitur romae loco vrbani di
ctus fuit petrus de thomacellis.
et continuatur scisma.

Festum visitationis beate marie
instituitur ab vrbano. vi. fin for/
mam sacramenti eucharistie pro
impetrandam unionem meritis
beate marie perpetue virginis

Hereticis peruersa iohannis videlicet in anglia et iohannis bus in bohemia. iheronimus de bra
ga pullulauit. et multos infecit. et sub habitu ouino lupinam feritatem abscondentes. totum eccle
siasticum statum subuertere nitentur. Adiuuunt eos tempus pessimum propter scandalosum scisma
Heresis ad amitarum pullulare cepit in boemia. sed statim extincta ab hereticis fuit sed bullis
etaten in nimis grossa et inuerecunda. Nam nudi incedebant. et indifferenter cum feminis lup
trabatur. **S**cius petrus iheronimus carmelita pacet. eps et patriarcha constantinopolitanus doctor
que precebris. summusque regis signifer bellicosus post innumeras quas habuit nedum cum spiritu
libus: sed et corporalibus crucis inimicus victorias. postquam plures conscriptos libros ac patratam
racula in famagusta regni cipri ciuitate corpus eginit in festo epiphanie

Solium LXXXVII

Cometa apparuit qui veru appellat satis singularis cum coma et radijs suis erectis. ca-
pitate deorsu pedere. in occidente iras versus septentrione. **R**acinter ceteras cometas: q
apparere solent astronomi pessima edixerunt. **S**z qz nō mane sz tpe vesprino apparuit.
ideo significabat iras de euenire illa q cōterminat. **R**aro vidi pnosticationes de in-
fluencijs celi factas veritate fulciri. Nam de futuris contingentibz non est deici mina-
ta veritas. ac sapientia huius mundi stulticia est apd deū. vi sale mon et apls testant.
Insup qui ex nihilo omnia creauit. ille p electos suos amicos potest ea facilius immu-
tare dicere ppheta. ps. c. i. **D**pa manu tuaz sunt celi. et sicut optozū mutabis eos. et mu-

tabūtur. **E**t licet stelle et planete causent generationes et corruptiones in istis inferioribz. viz. q. pbi-
sicoz. nā hoc senō extēdit ad actus et opa hoīm sicut sūt prelia. dissensiones. pressura gennū et
Ad talia etem licet p influentias celi hoies aliqū inclinent. nō in incessuiter. als arbitriū hoīs
nō ēēt libez. **I**deo prolomēus dicit. Vir sapiēs dñabit astris. scz resistendo influētie celesti.
Francia an hec tpa diu in flore. hic in merore et cūleatione fuit iuxta motū variabilitatis tpa-
liū. **E**t nota q frācie etiā extra pām suā scz i thurcia hētemisabilissime ceciderūt in bello. qz nol-
luerūt audire conciliū sigismūdi regis denotissimū p arrogantiā ipoz. et captus fuit dux burgun-
die. interfectiqz plus q. c. xpianoz. āno dñi. **D**.ccc.xvi. **L**udouicus dux aurelianē. f-
regis frācie occisus est parisiis insidiose. āno xpi. **D**.cccc.vij. **E**t fuit occasio infinitoz maloz

VI° D^o III

Gregori / us. xij. an. xij.
Innocē / tius. vij. an. ij.

Johes / xxiij. an. iij.
alexāder / .v. an. i.

CCCCXIII

Iste Innocētius fuit electus
rome i locū bonifacii. et dicebat ārea
colmarus de parusio
Johes balestariū carnem lita et doctore
gregi multa scripsit. **P**etr^o de clia-
co theologus **J**ohes gerson discipula
et etiā doctoz theologie claret parisi

Iste gregori^o
fuit electus ro-
meloco in ocy-
cij. et vocabat
antea angelus
coran^o cessit cō-
stantie.

Iste alexāder
fuit elect^o i p-
pilio
pisāo. dicebat pe-
tr^o de cadia. et sic
additū est scisma
scismati. qz tres ge-
rebāt sep lūmis
pontificibus

Iste iohannes suc-
cessit alexandro. et
primū qdem bene-
inchoauit p vnio-
ne. et fuit in cōcilio
constantiens. et ob-
tulit cessionem pa-
patus. sed post dep-
uatus: latenter fu-
git: et tamen nil p-
fecit ei. capitur tan-
des. et sic cessauit co-
actus. factus iterū
cardinalis. sepul-
florence

Trisarius cursus temporum repit q se miro ordine alternat. et fm hūc ois
status. omnis condicio se gubernat. **P**rimus est abundantie. secundus i-
digenie. tercius temperancie. **C**um enim temporalium abundantia atti-
det homines sic sunt animosi. et grandia attentant. prolesqz velut futuri
sublines delicate et pompose educunt. **S**equitur ex his facilius discordia
quando nullus alteri cedere didicit. donec apre bella cuncta ad paupertatē
deducant. **I**ndigentes igitur effeēt prudentiam addiscim^o moleste ex p-
q nō vt volumus: sz vt pmittimur operamur. tpe deinceps viuere ac me-
ticolose solemus. **B**enerat deniqz temperancie diuitias. que iterum vt prius animum tumidum
reddūt. et eum in circuitu sempiternie instabilitatis ambulare cogunt. **I**uxta cōe igitur prouerbū
diuitie pariūt aiositates. aiositates bella. bella paupertatē. paupertas mediocritatē. mediocritas
diuitias. diuitie iterū aiositates et c. **D**ocē qd ps notat dices **I**n circuitu impij ambulabam.

qnd maluit mot / Mot maluit hamot / hamot maluit /
pziij / pziij maluit aemot / aemot maluit /

Sexta etas Christus

Cometa apparuit anno. **D. cccc. viij.** et statim post leodium cecidit. et interfecit. **D. n. prutheni** et regem polonie bellantes superati sunt occisus. et

Concilium pisanum in quo inchoata fuit materia de modo faciende unionis duos enim deposuit. et tertiū substituit. et sic peius scisma factū est. qz nō preualuit exequi bonū quod creuit

Iste sigismundus rex vngarie et filius karoli vir christianissimus et humilissimus. adeo deuotus: ut merito canonizari debuisset iuxta quidā pioz vota. **Hic** afflicte ecclesie et pene desolate sua mirabili sapia et industria succurrit. nec in aliquo sibi acuis pepercit donec plena unio fieret. **Contra** turchos. ix. bella ba

Sigismundus rex pape

Imperatores

rabili sapia et industria succurrit. nec in aliquo sibi acuis pepercit donec plena unio fieret. **Contra** turchos. ix. bella ba

Concilium pisanum

Iste sigismundus rex vngarie et filius karoli vir christianissimus et humilissimus. adeo deuotus: ut merito canonizari debuisset iuxta quidā pioz vota. **Hic** afflicte ecclesie et pene desolate sua mirabili sapia et industria succurrit. nec in aliquo sibi acuis pepercit donec plena unio fieret. **Contra** turchos. ix. bella ba

In hoc sacrosancto concilio fides christiana quā iam multis annis quasi turbata erat. debet fortiter surrexit ibi scisma pefsum. et lanoz terminati ē. ibi hereses danatez. q. heresiarche. s. iohs huf et hieroni pusti fuer. et pla bo

Anno mundi

VI. DCCXIII

Pape

Romanus

Anno christi.

MCCCXIII

Item martinus electus fuit per concilium constantie. depositis alijs contendentijs q. diu scisma habuerat. et sic rediit unio diu desiderata et necessaria p fidei defensione. **Hic** fuit papa potentissimus. sup oēs dices et iusticiarius magnus. **Plures** et **fratres** publicas securas reddidit. **Periticos** delent. multa bona patrauit adiuvante sibi incito principi sigismundo. pro terra sancta recuperanda multos thesauros congregavit.

Sigismundus rex pape

Dari ma multitudo avitū satis ignota in magnitudine quas passeret de gallia venientes prope bernam. spacium itineris ferme unius miliare theutonicum in longum. et quartam partē unius miliare in latum volando occupant. **E**t statim post sigismundus cum glorioso comitatu illic advenit. **M**ichael de auguavis carmelita christianitatis luminare. post editionem multorum voluminū tetras liquit.

Conscientia puta fm timorem dei olim in prelatis vicens ecclesiam christi laudabiliter vira et templo erectit et prouexit. Debinde successu temporis cum tam ecclesia in temporalibus abundare cepisset oblita quodammodo de conscientia: scientia que insare solet multos in ecclesia presidere fecit. qui sacram scripturam diuersis versucijs palliantes. iusticias domini rectas que cor lenifcare pfluenerit propter delicias carnis falsificare nō timebant. mltas hereses seminabant. et pl

Conscientia puta fm timorem dei olim in prelatis vicens ecclesiam christi laudabiliter vira et templo erectit et prouexit. **D**ebinde successu temporis cum tam ecclesia in temporalibus abundare cepisset oblita quodammodo de conscientia: scientia que insare solet multos in ecclesia presidere fecit. qui sacram scripturam diuersis versucijs palliantes. iusticias domini rectas que cor lenifcare pfluenerit propter delicias carnis falsificare nō timebant. mltas hereses seminabant. et pl

Conscientia puta fm timorem dei olim in prelatis vicens ecclesiam christi laudabiliter vira et templo erectit et prouexit. Debinde successu temporis cum tam ecclesia in temporalibus abundare cepisset oblita quodammodo de conscientia: scientia que insare solet multos in ecclesia presidere fecit. qui sacram scripturam diuersis versucijs palliantes. iusticias domini rectas que cor lenifcare pfluenerit propter delicias carnis falsificare nō timebant. mltas hereses seminabant. et pl

Conscientia puta fm timorem dei olim in prelatis vicens ecclesiam christi laudabiliter vira et templo erectit et prouexit. Debinde successu temporis cum tam ecclesia in temporalibus abundare cepisset oblita quodammodo de conscientia: scientia que insare solet multos in ecclesia presidere fecit. qui sacram scripturam diuersis versucijs palliantes. iusticias domini rectas que cor lenifcare pfluenerit propter delicias carnis falsificare nō timebant. mltas hereses seminabant. et pl

Conscientia puta fm timorem dei olim in prelatis vicens ecclesiam christi laudabiliter vira et templo erectit et prouexit. Debinde successu temporis cum tam ecclesia in temporalibus abundare cepisset oblita quodammodo de conscientia: scientia que insare solet multos in ecclesia presidere fecit. qui sacram scripturam diuersis versucijs palliantes. iusticias domini rectas que cor lenifcare pfluenerit propter delicias carnis falsificare nō timebant. mltas hereses seminabant. et pl

Et statim post sigismundus cum glorioso comitatu illic advenit. **M**ichael de auguavis carmelita christianitatis luminare. post editionem multorum voluminū tetras liquit.

Et statim post sigismundus cum glorioso comitatu illic advenit. **M**ichael de auguavis carmelita christianitatis luminare. post editionem multorum voluminū tetras liquit.

Folium LXXXVIII

Iterabiliter supra modum vastatur per henricum regem anglie qui etiam
nō valēs quieros dies in delicijs sufferre postq̃ alios afflicto nō sine grā
di iactura suoz in felicissimum morbo pessimo vitā finivit. **I**tes iohes dux
burgūdie idē regnū eq̃s laceravit. ⁊ ipse etiā p̃ occidit. qđ fuit in finitōz
maloz occasio. **A**dē dñs cardinal scē crucis ordis carthusien. pacis mo
dum inter eos repperit. s̃ anglici noluerūt recipere. sed burgūdi tantum
Iohes dux burgūdie
atrocit occidit i. sp̃ci
regis fracie: itam p̃
treugas iniras. cū fa/

Conciliū legitime congregatū repñtat eccliam vniuersalem. potestatem
habet a ppo immediate. cui omnis stat^{us} etiā papalis obedire tenet in his.
q̄ sūt ad generalem reformatōnem ecclie. scz in fide ⁊ moribz: tā in capite q̄ in
mēbris. Itē q̄ deinceps concilium de decennio debet celebrari ⁊ plura alia bona

fatuo amore conglobaticum sead libitum frui non possent horribili infirmitate percussi sunt ita
vt mulier exspiraret. vir etiam vix curari poterat. vñ apparet quārum sit hoc malum vitandum. q̃
nullo consilio acquiescere potest

VI^{ty} 200XXIII

Venetus

ΦΟΦΟΦΟXXIII

Iste Eugenius fuit electus pacifice in urbe mortuo martino. et indubitanter papa habitus. sed postea breuiter expulsus de roma fuit et nudus fugeret. Tunc a concilio basilensi citatus et tunc depositus. sed non curauit et ob hoc iterum scisma oritur. quod stetit usque ad mortem eius. Qui fauebant sibi multa laudedigna de eo dixerunt. **E** contra qui ei aduersabantur: plura enormia sibi imposuerunt et verum moris est. Tamen quicquid est ante susceptam dignitatem fuit vir abstracte vite. puta fraticella et bone fame. Quod postea fertur fecisse diuino iudicio relinquo. Ipse etiam romam recuperauit adiutus a venetis. et maiorem obedientiam habuit.

Et beneficia pinguiora per papam dispensando cumulabant. Verum tamen aliqui licet pauciores
cum scientia reuerentes. scientia pura et scientia sancta illuminati multos ad iusticiam erudierunt.
Et iam quasi splendor firmamenti in eterna felicitate rutilare credunt. Sed heu ne phandis his
scriptibus iam cō cū de conscientia abrasis solum entia sponsam xpi gubernare videmus. personas
videlicet scientia scientiaque carentes. et velut entia insensibilia dei necesse est verentes. beneficia
super beneficia sibi usurpare. Et q̄ plus est videmus vilissimos quosque laycos parrochias et mona
steria. et q̄ ne phas est dicere oblationes altarium amodiare. Principatū christi solis mi
nistris eius deputatum et pauperibus distribuendum. in usus deuenit tyrannorum et meretricū
ecclesie et monasteria sacra in loca deserta rediguntur. Principatū mortuorum destructiones civi
tatum et regnorum. mortes innocentium lamentabiles. et mala infinita nunc facta cernimus. Que
pia ex pompa episcoporum et insatiabili avaricia prelatorum detestanda processisse videmus. et.

Sp. 2200
muloz de
Triptidong

na/ De quibus
 me/ p. 11. d. 11.
 ricu/ Nota S. S.
 iu/ Nota S. S.
 ue/ Nota S. S.
 ze/ Nota S. S.
 prouincia

Sexta etas. Christus

Tres soles visi sunt in celo. et sequit statim triplex regim: en in ecclia. s. Eugenij. concilij. et neutra-
litaris. Multa dicuntur. Jic venus maximus fuit anno christi ccccxxij.

Adulter virgo sancta in hollandia fuit et ibidem sepulta opido. schydam. dicto. que mirabili
infirmirate diu retenta ubiqz parit. id est in toto corpore intra nomen suum.

Bernardinus frater minor qui nouam reformationem inchoauit. et multa bona in ecclia
fecit: moritur miraculis fulgens innumeris

Johannes de Capestrano frater minor discipulus
bernardini statim post obitum eius psumit refo-

Impatores
matoni noue: claret miraculis. Porit anno

ccccvi. habita victoria contra turchos.

Albertus
anno. i.

Iste albertus fuit dux austrie et ge-
ner sigismundi. ideo assumptus fuit

in regē bohemie et yngarie p filium
ez eius. qd alij bereaē nō reli-

Concilium ba-
siliense. in spi-
ritu scō legit
tie pgregati.

In hoc concilio multa bona instituta su-
erūt p reformatione ecclie i capite et i mēbris. Habuit pncipiū glōsūz finem
humile ac tribulatioē plenū ppter scisma. Mirabilis rex euētus pualuit cōci-
liū constantiū. Tres papas eos deiciēdo et qdū instituendo cū tot haberet
aduersitates. et nullo confirmatū fuisset. illō ātātā auctoritate collectū et firma-
tū nec vnū potuit vlt in modico reducere ad normā sui ppositi. imo es pcel-
sus et impedire fuit ab āno Jbi debile pncipiū et finis glōs. h ecōtra pte

Anno mundi

VIth DCCCXIII

Eugenius depositus fuit anno xpi. cccccxxix. die
.x. mensis iulij. et felix eode anno. xvii. Nouembriis. et
pape oritur scisma usqz ad annum cccccxviij

v.
Felix. a
ic

de sabaudia

Anno christi.

MCCCXXXIII

Iste felix fuit dux sabaudie princeps deuotus et senex. vidit fili-
os filioz suoz. Dic cū iam celibe vitā duceret: electus est i papā a cōcilio basilien. deposito euge-
nio. et fuit scisma lōgo tpe. nō habuit magnā obediētiā. qz neutralitas subintrauit. Tandē des-
functio eugenio cessit nicolao ppter fauorē vnionis. factus legat^{us} fracie. et cardinalis sabiniensis.
Dic monasteriū ripaleū ppe lacū lausannē. magnifice instaurauit. ibiqz sepulcus est in pace xpi.

Scisma. xxij. inter eugenij et felice et durauit ānis. xvi. Causa fuit satis nona. nec aū bec tē-
pota visa. qz cōciliū basilien. deposuit eugenij vnicū et indubitātū papam. ideo qd nō seruaret de-
creta concilij constantiē. vti dicebat nec obedire curauit concilio basilien. asserens magis es de-
bere fieri. Qū ouit grandis alitricatio scribētū de hac materia p et cōtra. nec poterāt cōcordare vs
qz hodie. Flā vna ps dicit cōciliū est supā papam. Alia pars ecōtra dicit nō. sed papa est sup con-
ciliū. Deus sup omnia benedictus de pacem suam in ecclia sancta sponsa christi semper.

Ludouicus alamandieps arelaten. cardinalis vir sancte vite ac mite patientie singularisqz
columna concilij basilien. cui diu precedit multis choruscant miraculis

Prohibitū fuit in sacrosancto concilio basilien. ne pncipes seculares pfulcs siue comitatus
et ecclias et viros ecclesiasticos nullis siue collectis. et. aggravare psumerēt sub anathematis vin-
culo

Anno dñi. cccccliij. xxi. mēsis augusti. Ludouic^{us} pmo genit^{us} regis fracie et dalphin^{us}
viennē intrauit piaz Allacie cū multitudie copiosa armatoz. et eadē piaz a basilea vsqz argentiū
inestimabilē denastauit. Et hac die. scz. xxv. augusti. añ basilea idē dalphin^{us} pualuit aduers^{us} switē
et occiderūt mozem de ipis duo milia vel circa in domo lepsoz apd scā iacobū. ipsamqz d. c.

Nota pēna impoſitam Si laicalis potestas etiam assensu habet

in ecclia

in ecclia

in ecclia

in ecclia

in ecclia

in ecclia

in ecclia

in ecclia

in ecclia

Solium. LXXXIX

Constantinopolis ciuitas impialis caput ab infidelibus turcis tradita per quendam iannescum. qui per triduum constituitur a turco rex iuxta promissum. et die quarto decollatus. Et sic plancius in tota christianitate et timor gradis. Multi christiani trucidati sunt. et innumerabiles venditi. Imperatoris corpus iam mortuum decapitatum fuit ex amore thurci. et perijt pene tota fides in greca.

Bella plurima in diuersis locis diu continuata. precipue in saxoniam. westphalia. fladria. prussia. suavia. bochonia. et specialiter in anglia strages grandis.

Iste Fredericus dux austrie electus fuit in regem almanie. et diu distulit coronari a papa propter scisma. tandem facta viatione a nicolao cum magna gloria imperiali de-

li.
Fredericus.
an.

ademate extitit in vrbe coronatus. Vir utique pacificus et quiens. et patientes singulis. nec odiosus clerum. Filiam quoque regis portugalie sumpsit in vxorem. Anno autem. Decccclxi. magna fecit conuocationem principum in ratispana propter incursionem thurcorum. proponens eis quod iam infra. xx. annos christianitas diminuta esset ad centum leucas. vel quasi. et monuit. ut ad resistendum se pararent.

Qui. Dic electus fuit franksfordie in regem almanie. anno domini. Decccclxviii. die. xvij. marcij. sed statim infortunatus obiit. Alij dicunt quod pro fluuiio ventris. Vir utique totaliter stuosus et adeo pius ut tota plebs diceret quod mundus eius presidentia non esset dignus. Reliquit unum filium parvulum. cui simile contigit. et duas filias.

VI° DCCCLIII

VI° DCCCLIII.

vi.
Nicolaus.
an. viij

Iannensis

li.
Calixtus.
an. m.

Abatulus

v.

MDCCCLXIII

MDCCCLXIII.

Iste nicolaus de opido sara sana inter ianuam et lucana ciuitatem electus in vrbe anno. Decccclvij. loco engenij adhuc pendere scismate paulatim ubique obtinuit obedientiam mirantibus omnibus quod vir humilime nationis sic pualeret. Duce fabaudie. qui fuit quasi finis cunctis principibus christianitatis. et tunc dimissus ab omnibus. Et statim sequenti anno vnio redijt cedere felice. quod placuit domino per abiectionem mundi glorificare nomen suum. Dic fuit magister in theologia totus actiuus. et in conceptibus locuplet. multa diruta reedificauit. et gradem murum rome in circuitu palacij struxit. et totum murum rebo manum reintegrauit propter timorem thurcorum. Et ipse in vrbe publicatus. Lux fulsit mundo. cessit felix nicolaus. Videlicet anno Decccclix.

Johannes de capestrano frater minor discipulus bernardini. statim post obitum eius presuit reformationi nonne. claret miraculis. Moritur anno. Decccclvi. habita victoria contra thurcos.

Jubileus cum magna deuotione per totam christianitatem celebratur. et ingens multitudo ad limina sanctorum confluit. Dominus etiam papa rosam in dominica letare consecrato. inclito principi lanfrancho bassie transmissit. multis virtutibus redimito. qui ab elizabeth sancta matre sua fuit proles sexta.

festum transfigurationis domini instituitur a calixto pro gratia actione illius victoriae miraculose factae contra thurcum in vngaria.

Et multique leproforum combusserunt et destruxerunt Anno quo supra.

Sexta etas Christus

Victoria miraculosa celitus datur christianis in vngaria trans danubium ꝑ thurcū magnum. ⁊
pēdidit mltos. ⁊ fugit timore hostiū pcellus cū nemo eū psequēf. Sola manus dei terruit eū. i. die
sancti sigr. āno. **Dcccclvi.** Scis iohānes de capistrano pñs fuit ibi. ⁊ puocauit pplm trepidā
rē ad psequēdū infideles fugiētes. ⁊ scā est vltio magna. Dixerūt ei thurci q̄ tā immēsus numerus
armigerorū insequēbat eos: q̄ vir ausi fuerūt respicere. ⁊ idō fugissent relictis oīb. ꝑisuerūt cū
āgeli. **P**ueri scī michael pegrināf cū magno seruoze ꝑ turmas viā lōgā ad mare. ⁊ fit timor cū/
ctis: nē pñs neq̄ agitaref eos. sꝫ statim cessauit ꝑpter tediū itineris. ⁊ famē quē patiebantur. anno
Dcccclvij. Et anno pcedēti fuit maximus terremotus in neapoli. ⁊ perierūt. xl⁹. hominum

Impatores.

Libroz impſſiōis ſcia ſubtiliſſima oibz ſeculū inaudita circa hec tpa repit in maguntina. Dec
etars artiū ſcia ſciaruz. p cui⁹ celeritatis exercitacionē theſaurus deſiderabilis ſapie ⁊ ſcie quem
oēs hoies p inſtinctū nature deſiderāt. oſi de profundis latibularū tenebris pſiliēs. munduz hūc
in maligno poſitū dicit pariter ⁊ illuſiat. **U**lt⁹ eteniz infinita libroz q̄ q̄ndā arbenſis vel pariſius
ceteriſq̄ ſtudioſe ſive bibliothecis ſacris pauciffimis quibzda; ſtudioſe manifeſta fuit per hāc
in omni tribu. pplo. natio. ⁊ lingua rbiq; diuulgata. ita vt veriffime impletum cernimus illud qd
dicit puer b. i. Sapia foris pdicatur. in plateis dat vocē ſuam. **I**n capite turbaz clauſitat. in foribz
portaz vibis. pfert verba ſua dicens. **U**ſq; quo puuli diligitis infātiā ⁊c. Quamuis vero porcos
ſpnere margaritas ſciam⁹. nihil in h̄ prudētis ledit opinio. q̄ minus oblatas pparat margaritas

VI⁹ DO L XIII

Luscus de senis

Cunctus

CCCCXLIIII

Iste pius electus est anno dñi. Mcccclviij. et voca-
batur enneas viro loquens et orator magnus. poetaq;
laureatus. impatoris abassiator añ filii. et in filio ha-
siliën. notabilem tractatū sc̄psit. pro auctoritate eiusdē
ipse etiam canonizauit sacram katherinā desenis.
Mcccclxi. die passagium ordinare cupiens cū plēs
et alimania venissent romā: ipos cū bñdcoe remisit ad
propria eo q nō sufficissent. et statim ipse post moritur
anno dñi. Mcccclviij. die. viij. augusti.
Turci dolo qdē fraude obtinuerūt bossenoz reg/
nū et ducati de spotis fuit et plā loca et regna in parti/
bus orientis. achaiā prouinciam. et insulam nuchile/
ne. anno. Mcccclviij

Iste paulus electus ē āno domini
Dcccclij. ⁊ statim approbavit celebra-
tione festi pñtarōis brē vīrgis gloriose
curpius. Dic in signandis penitentiis
maturus fuit. ⁊ iusticie tenax. q̄si melius
foret pauca p̄donare ⁊ ea sumit̄ seruare.
q̄ plā signaret statim reuocare. Grande
palaciū cōstruxit apud sanctū marcū. añ
p̄pletionē moriē āno. **Dcccclvi. die. xx.**
Julij
Iubileus mutat in fauorē animarū per
paulū de. xxv. in. xxv. añ. vt q̄ abundat
iquitas: superabundet ⁊ gratia

Reformatio magna plurimoz monasterioz in diuersis mūdi partibus fit. Et nota q̄ huiusmo
di reformationes crebro legunt̄ fac̄e. s̄z p̄nc̄ nulla remāsc̄e n̄ solito more p̄ succellum t̄pis ad p̄
f̄ nū relaberef languorem post venerabiliū p̄m̄ moriem. ¶ Sagūna capit̄ anno. Dcccclxi.
Johannes foreth prior generalis ac reformatoz carmelici ord̄is vir sancte vite. z singulariter xp̄o
fructificus. postea q̄ carmelū totū. p̄. repperat ānis ā degauis obiit. vbi q̄pl̄mis nūc c̄ozusat̄ m̄
fructulis

Solium Xa

Verum sic si
 malitiam non
 proferamus
 a liberis
 et sapienter
 bellum volumus
 et propter nos
 restitutum esse
 putamus
 per nos
 pacem quam
 quiesce totum

iii.
Sicc.
an. fiv.

Januensis

250000 LXXIII

Histe tunc ante cardinalatum fuit generat' in ordine mi-
nor elect' a^{no} dñi. Dececi. vocabat' antea frācisc' de saona ppe ianuā. bonifame et moruz.
Fuit etiā vocat' ad cardinalatū absq; scitu suo. Eodē a^{no} orator bernard' iustinian' venetoz re-
citauit corā eo. q' thure abstulit; xpīātariduo impia. qtuor regna. rr. puicias. .z. cc. vires. popu-
lumq; absq; numero variūq; secus. horrabatur q; vrad resistēdum se disponderet.

Deap^o simon martinizat^o in ciuitate tridētina āno. **D**cccclxxv. die tertia aⁿi festu pascbe vt fer-
tur. Iudei azimū eoz cū sanguie xp̄iano faciūt. tūc indei aⁿi domū pareū suoz infāre simonē im
mese sue etas. xij. ceperūt. ei qz crucifigalr tenebāt vt sāguinē vndiqz ex coipe suo traberent

¶ In illa q̄dā noīe fctū in p̄tō westphalie in oppido q̄d hāmo d̄r. ap̄t ac verissimē stigmata
dñice passionis habuit in manibz et pedibz ac latere. p̄go nouiter quēsa āno. **MCCCCLIII.** Post
spaciū āt. xv. ebdomadz circa festū venerabilis sac̄i. corā. cū. testibz ostēdit ea. et p̄dixit q̄ post
duas horas redirēt. q̄ tūc nō inuenirēt ea. et sic factū fuit. q̄ loca illa sanata erant

¶ Puella moſtz tēpore iſtaci in veronēſi ſupra natiuitū h3. ſ3 duos pedes. duasq3
vulnas habēs ex iſtis ambabo vuluis ſuſcipuitas emittebat. inſup q̄tuor brachia. ſ3 duo groſſi
ora q̄p volūtate mouebat alia tenuiora 7 immobilia erāt. vētres etiā duos circa ſtomachū piūc/
tos habebat. hāc pntes p ytalīā circūferētes p̄cia ab inſpiciētib3 medicabant

fuerit aqz inundatos marie. vetulqz horribles mta edificia sberiete. anos. **A**ccedenti
 2 burci enā terra mariqz cū potē i suo exercitu rhodi citatē obsidētes aggrediuntur. offendentel
 ipsā plagis innūeris bōbardoz. muros destruētēs. z vndiqz alias muri partes scēdētes. z mul
 tos varijs mōis accēdētes. tñ ex vraqz pte multi mortui sūt. **P**enū ab obsidiōe destituti. illatis
 vtriqz pti dānis innūerabilib. Deniqz ptes regis sicilie inuadētes. mta loca deuastāt. boies ra
 piūt. truci dātqz. accoz bona depdātur z innumāssime clades fiūt. **A**dē accepērūt otrātū q/

Inclinat
ours it may
in Venus

De Burcienſi terra marique cuſ poteſt illo exercitu rhodii citate obſidentes aggrediuntur. offendentes
ipſa plagis innueris bobardoz. muros deſtruentes. z vndiqz alias muri partes pſcedentes. z mul
tos varijs moris accedentes. tñ ex vraqz pte multi mortui ſunt. Deniqz ab obſidiōe deſtiterunt. illatis
vtriqz pñdānis innuerabiliſ. Deniqz ptes regis ſicilie innuadentes. multa loca deuasta. hoies ra
piunt. trucidantqz. accoz bona depdantur z innumaſſime clades ſunt. Tandē acceperunt oratrati c/

Sexta etas. Christus

Iste maximilianus archidux austrie. et dux burgundie. filius frederici imperatoris tercij. predicti. vir vtiq; magne virtutis et prudencie insignitus. ac rei militaris scientia. non sine bel-
 losis laboribus a iuuentute peritus. fortunatus ac victoriosus. Quez ob virtutum suarum laudem.
 archiprincipes sacri imperij electores in regem romanum vnanimi corde. pñti pñe suo in frank-
 fordiam. Anno dñi **MCCCXXXVI.** elegerunt. Et paulo post in aquisgrana imperiali ciuitate coro-
 nauerunt. et mox sancto veru regem futurum imperatorem vixerunt. Duritq; in vxorem **Mariam**
 filiã karoli ducis burgundie. ex q̄ producte philippum burgun-
 die ducem. habuit quidem bella plurima. memorie digna.

Imperatores

primus
Mari-
milianus

Secundo enim anno ducatus sui burgundie. ppe flandriam cum
 gallicis maximu habuit bellum. q̄ magna cum victoria francorum po-
 tentia superauit. In bac laudabili electione obiit in francfordia
 illustris princeps elector albertus marchio brandeburgensis. tenebat ipse electionem. et sceptri imperi-
 alis administratione deuote exegit. Obijt etia ibide venerabilis ac deuotus princeps comes ihes d̄ wer-
 denberg ep̄s angustensis. q̄ ppter electione ad francfordiam venit. **I**ste maximilianus romanorum rex
 deficientibus a se neq̄ter gadibus a brugibus tñ etia maiestati sue iuramento deuictus in vincula pieci-
 est capis filiac pñm trucidat. oibz q̄bz apud maiestatem suam poscete illoz fide aliqd. gfe aut nois fuit
Et sic iaces karole. itaq; quiesce tibi. Reliqui filia herede unica. maximiliani vxorem. Que cum
 duos genuisset filios paulo post de eano elapsa. fractis ceruicibus expirauit

Anno mundi

VI^{ta} M^{di} LXXXIII

Pape

viii.
Innocē-
tius. an

Sennensis

Anno christi

MCCCXXXIII

Innocentius papa eius nominis octauus. patria Sennensis. pñe Aron ci-
 boz familia mediocri sed honorata natus. Johannes baptista antea vocatus post Sixtum po-
 tificem. ex cardinali presbytero sancte Ecclesie. hoc anno idibus Augusti pontifex creatus sedit an-
 nis. Piccu inter ceteros patres pauperior humaniorq; habere ppter ipsi humilitate humani-
 tatemq; ac comitate pñficatu munus obire pmeruit. secebat etiam in rebus gerendis pruden-
 tissimu atq; magnanime eo q̄ Senis et in vbe legationis officiu cum optime functus fuisset mag-
 nam sui regiminis et prudentie spem patribz dedit. Et apertu ecclesie thesauru vniuersis xp̄i fide-
 bus in peccatorum suorum remissionem dispensauit liberalissime

*Not e miltis
indulgentias
papias*

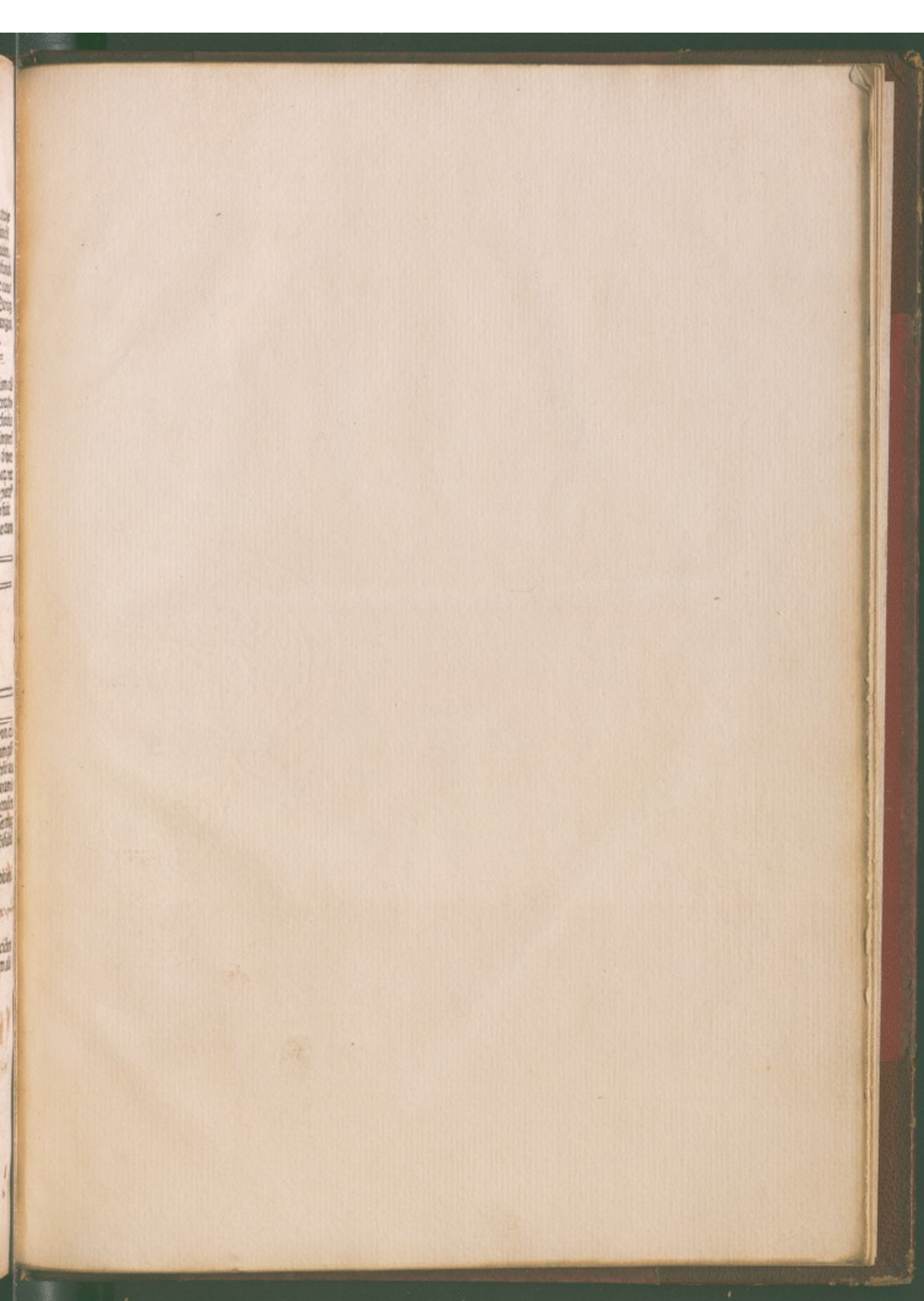
Marias hungarorum rex e manibus diui Frederici romanorum cesaris subacta ditioni
 sue austria apud enwinam rebus humanis feliciter exemptus est. anno. **MCCCXXX.**

Cuitatem archiepiscopum ipsius ciuitatis per medium secant. et quasi omnes in vbe occidun-
 tur pro fide. tamen constanter donec potuerunt agentes viriliter. et nosinetur eorum etiam ali-
 quali stragemulorum

... ..

... ..

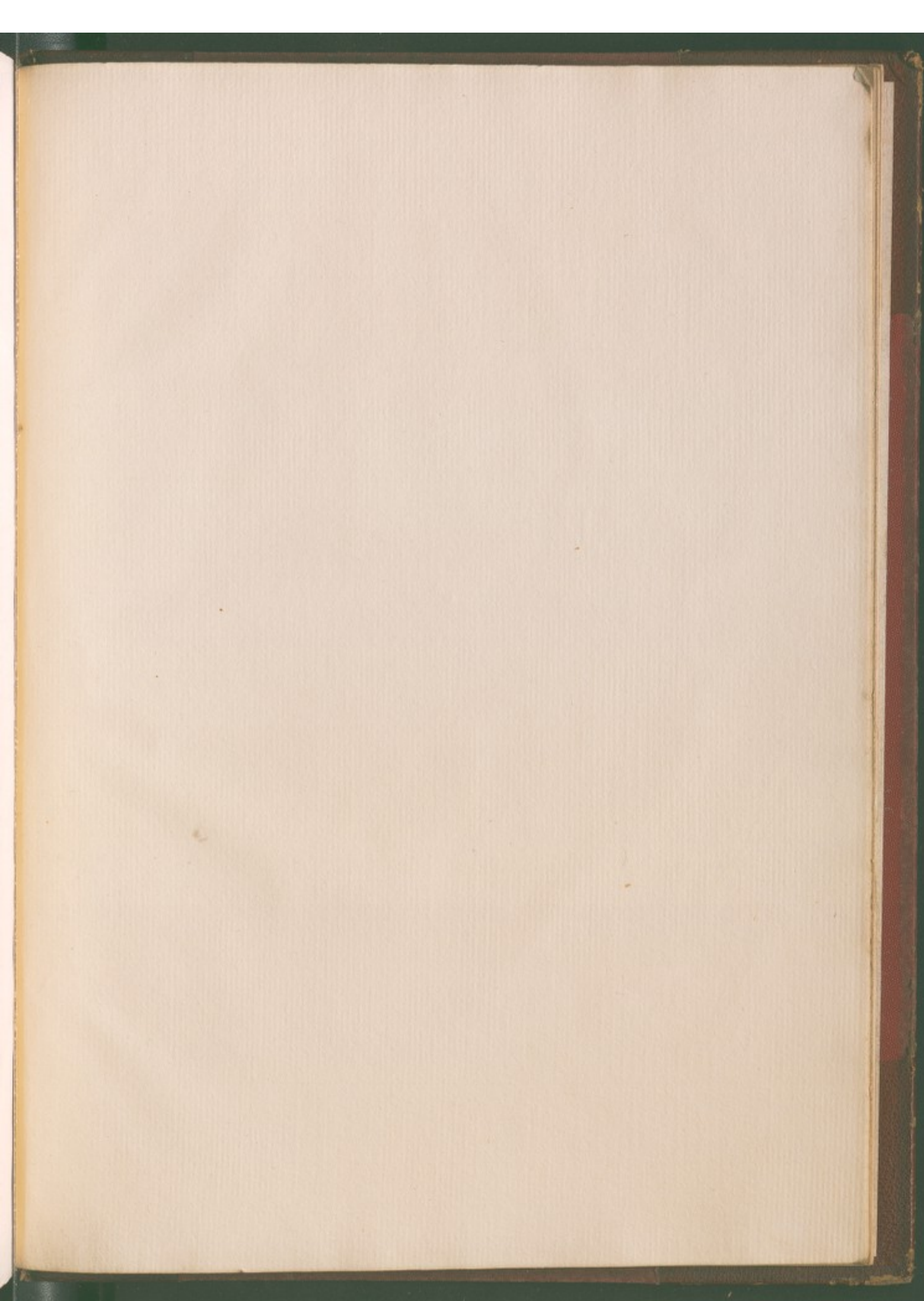

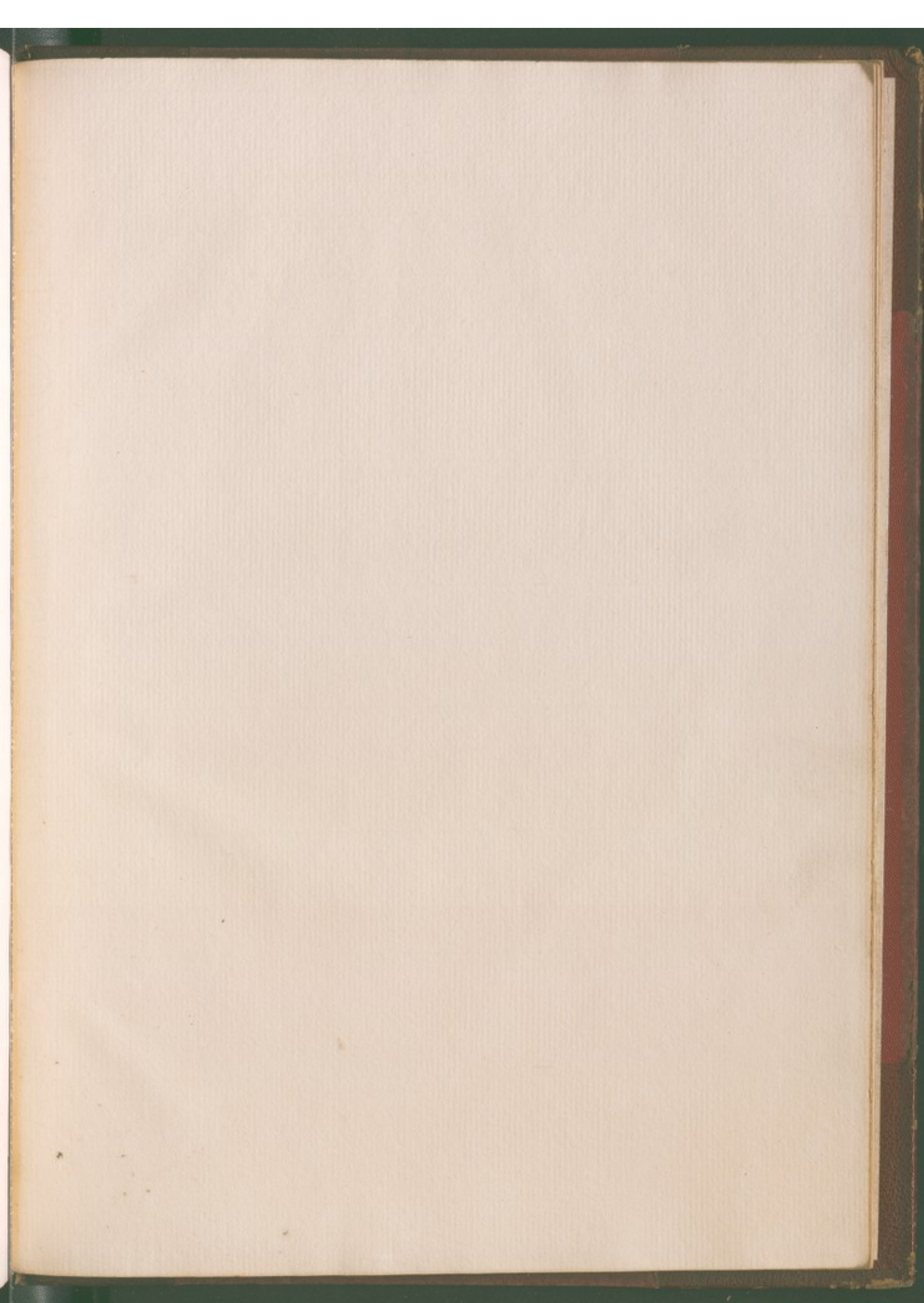

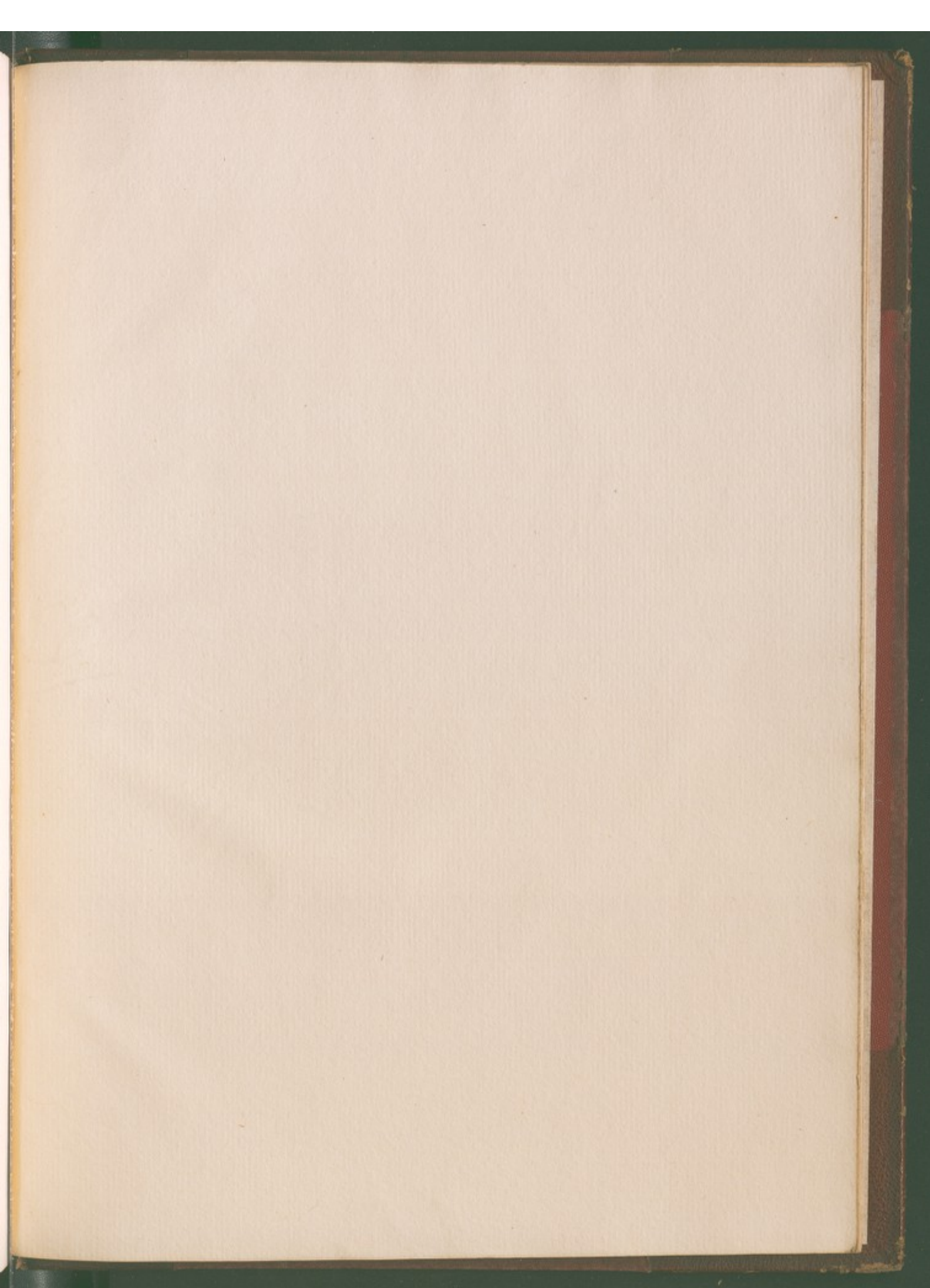

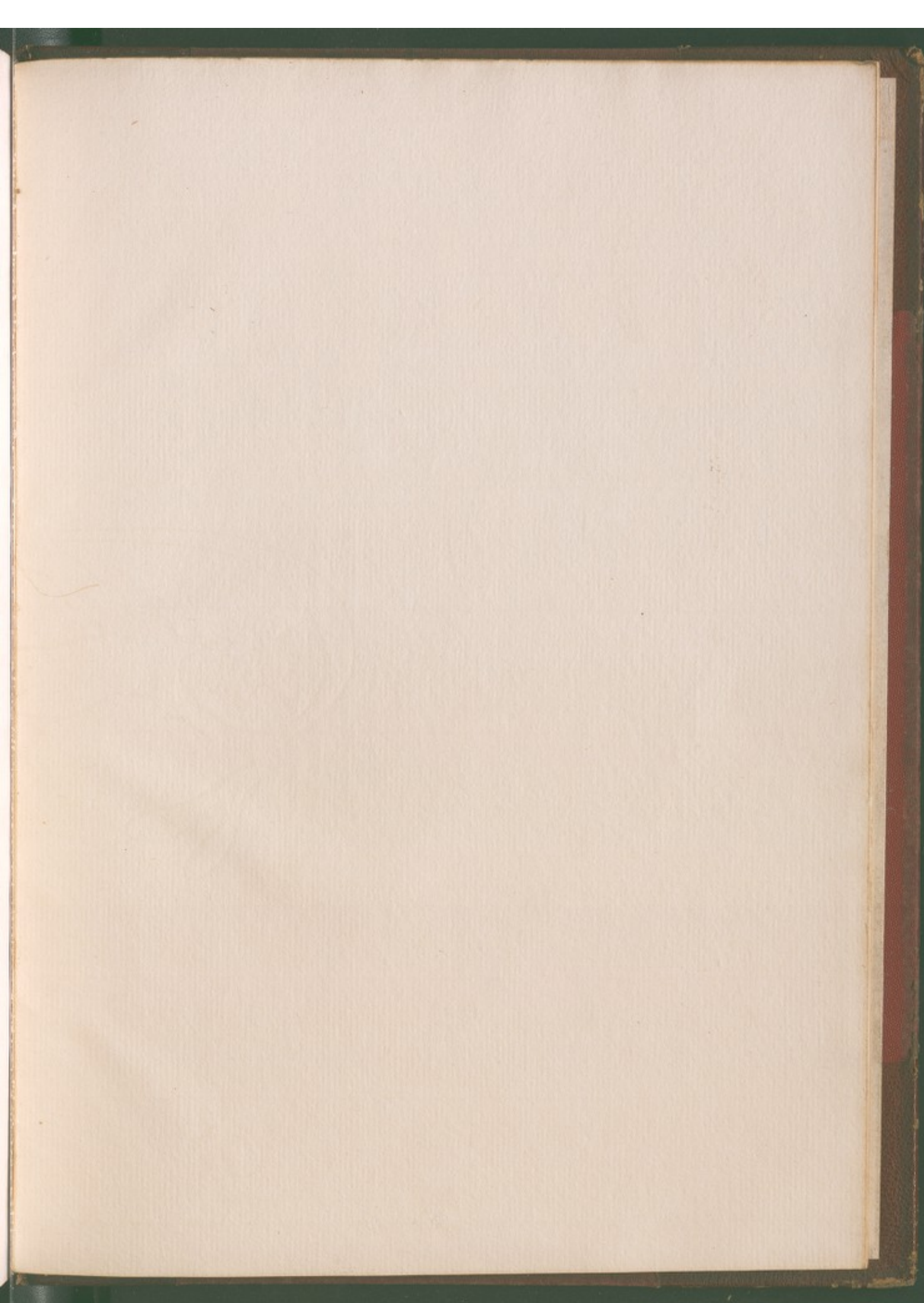

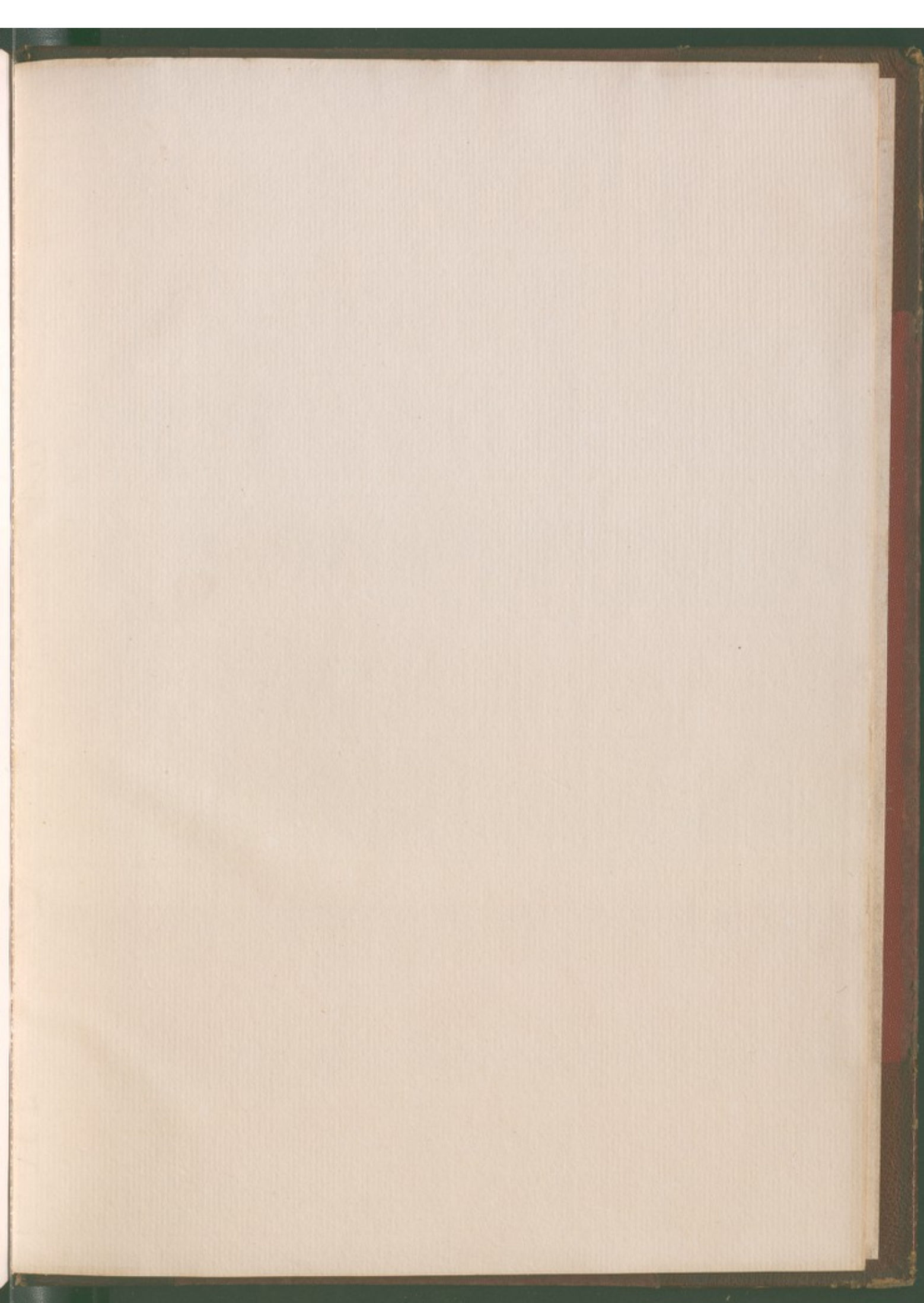

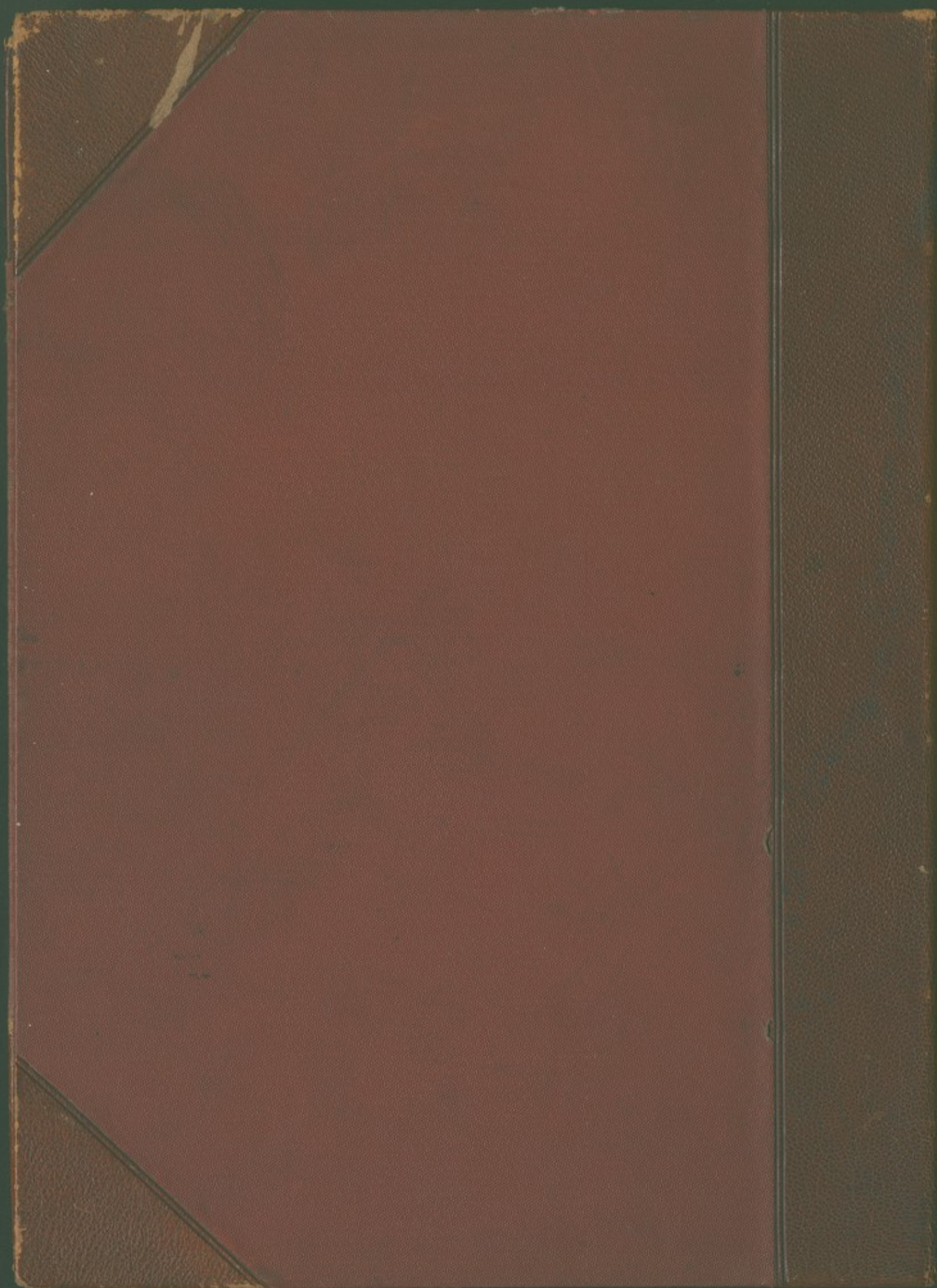
Hain * 6916

5 (vnl) 8n., 90 Bl

ohne Titel

[Strasbourg, Prüss., not before 1480]

WERNER ROLEVINCK FASCICULUS TEMPORUM

